

GOVERNMENT OF INDIA
ARCHÆOLOGICAL SURVEY OF INDIA
CENTRAL
ARCHÆOLOGICAL
LIBRARY

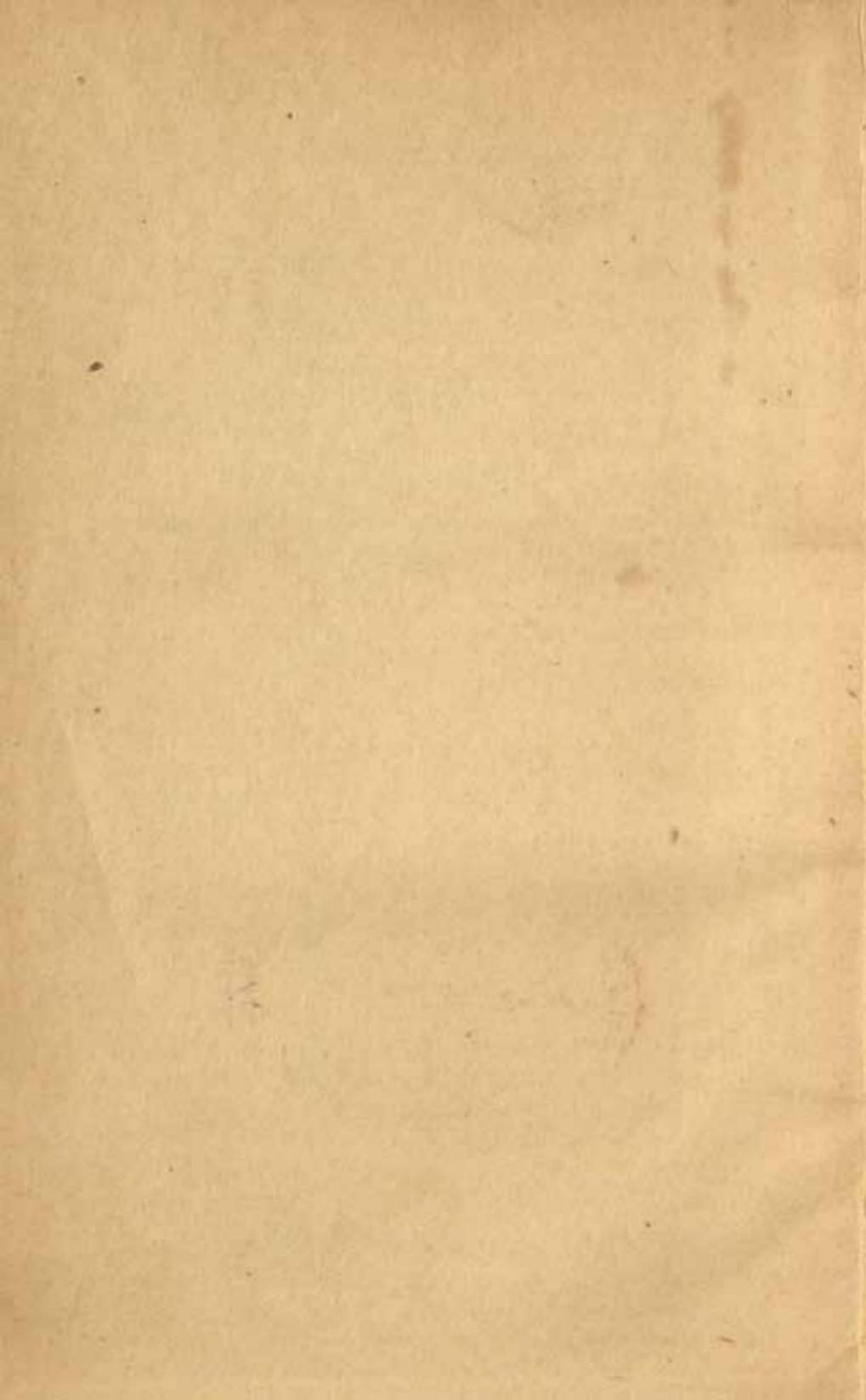
ACCESSION NO. 9272

CALL No. BPa2 | Vin | old.

D.G.A. 79

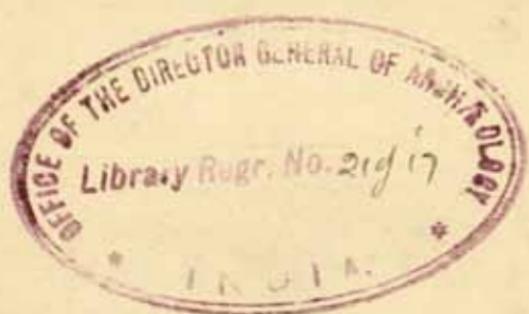
D 5970
v. 5
Chp. 2

69.
15.1.17

THE
VINAYA PIṬAKAM.

THE
VINAYA PITAKAM:

ONE OF
THE PRINCIPAL BUDDHIST HOLY SCRIPTURES IN
THE PÂLI LANGUAGE.

9272

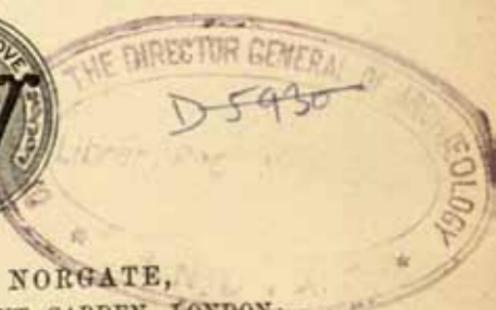
EDITED BY
HERMANN OLDENBERG.

VOL. V.
THE PARIVÂRA.

PUBLISHED WITH THE ASSISTANCE OF THE ROYAL ACADEMY OF BERLIN
AND OF THE SECRETARY OF STATE FOR INDIA IN COUNCIL.

BPa2
Vinold

WILLIAMS AND NORGATE,
14, HENRIETTA STREET, COVENT GARDEN, LONDON;
AND 20, SOUTH FREDERICK STREET, EDINBURGH.

1883.

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL
LIBRARY, NEW DELHI.

Acc. No. 9272
Date. 3-8-57
Call No. BPa2
viii/old

HERTFORD:
PRINTED BY STEPHEN AUSTIN AND SONS.

CONTENTS.

THE PARIVĀRA.

- I. MAHĀVIBHAÑGA. pp. 1-53.
- II. BHIKKHUNIVIBHAÑGA. pp. 54-85.
- III. SAMUÞTHĀNA. pp. 86-90.
- IV. ANANTARAPEYYĀLA. SAMATHABHEDA. pp. 91-113.
- V. KHANDHAKAPUCCHĀVĀRA. p. 114.
- VI. EKUTTARAKA. pp. 115-141.
- VII. UPOSATHĀDIVISSAJJANĀ. pp. 142-143.
- VIII. GĀTHĀSAMGANIKĀ. pp. 144-149.
- IX. ADHIKARAÑABHEDA. pp. 150-157.
- X. APARA GĀTHĀSAMGANIKĀ. pp. 158-159.
- XI. CODANĀKAÑDA. pp. 160-162.
- XII. CŪLASAMGĀMA. pp. 163-165.
- XIII. MAHĀSAMGĀMA. pp. 166-171.

- XIV. KATHINABHEDA. pp. 172-179.
XV. UPALIPĀÑCAKA. pp. 180-206.
XVI. SAMUTTHĀNA. pp. 207-209.
XVII. GĀTHĀSAMGANIKĀ. pp. 210-215.
XVIII. SEDAMOCAKAGĀTHĀ. pp. 216-219.
XIX. THE FIVE VAGGAS. pp. 220-226.
-

Various Readings and Extracts from the Commentary of Buddhaghosa, pp. 227-232.

Index to Vols. III.-V., pp. 233-257.

Corrections, pp. 259-260.

VINAYAPITAKAM.

PARIVĀRA.

I.

Namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassa.

Yan tena bhagavatā jānatā passatā arahatā sammāsambuddhena paṭhamam pārājikam kattha paññattam, kām ārabba, kismim vatthusmim, atthi tattha paññatti anupaññatti anuppannapaññatti, sabbatthapaññatti padesa-paññatti, sādhārapaññatti asādhārapaññatti, ekato-paññatti ubhatopaññatti, pañcannam pātimokkhuddesānam katthogadham katthapariyāpannam, katamena uddesena uddesam āgacchati, catunnam vipattinam katamā vipatti, sattannam āpattikkhandhānam katamo āpattikkhandho, channam āpattisamuṭṭhānānam katīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, catunnam adhikaranānam katamā adhikaranam, sattannam samathānam katīhi samathehi sammati, ko tattha vinayo ko tattha abhivinayo, kiṃ tattha pātimokkham kiṃ tattha adhipātimokkham, kā vipatti, kā sampatti, kā paṭipatti, kati athavase paṭiceca bhagavatā paṭhamam pārājikam paññattam, ke sikkhanti, ke sikkhitasikkhā, kattha ṭhitam, ke dhārenti, kassa vacanam, kenābhatan ti.

yan tena bhagavatā jānatā passatā arahatā sammāsambuddhena paṭhamam pārājikam kattha paññattan ti Vesāliyā paññattam. kām ārabbhā 'ti Sudinnam Kalandaputtam ārabba. kismim vatthusmin ti Sudinno Kalandaputto purāṇadutiyikāya methu-

nam dhammam pañisevi, tasmim vatthusmim. atthi tattha
 paññatti anupaññatti anuppannapaññattiti ekā paññatti dve
 anupaññattiyo, anuppannapaññatti tasmim n'atthi. sabbattha-
 paññatti padesapaññattiti sabbatthapaññatti. sādhāraṇa-
 paññatti asādhāraṇapaññattiti sādhāraṇapaññati. ekato-
 paññatti ubhatopaññattiti ubhatopaññatti. pañcannam pāti-
 mokkhuddesānam kathogadham katthapariyāpannan ti nidā-
 nogadham nidānpariyāpannam. katamena uddesenā uddesam
 āgacchatīti dutiyena uddesenā uddesam āgacchati.
 catunnam vipattinam katamā vipattīti silavipatti. sattan-
 nam āpattikkhandhānam katamo āpattikkhandho 'ti pārā-
 jikāpattikkhandho. channam āpattisamuṭṭhānānam ka-
 tihi samuṭṭhānehi samuṭṭhātīti ekena samuṭṭhānena samuṭṭhātī
 kāyato ca cittato ca samuṭṭhātī na vācato. catunnam adhi-
 karāṇānam katamā adhikaraṇānām ti āpattādhikaraṇām.
 sattannam samathānām katīhi samathehi sammatīti dvīhi
 samathehi sammati sammukhāvinayena ca paññātakaraṇena
 ca. ko tattha vinayo ko tattha abhivinayo 'ti paññatti vinayo
 vibhatti abhivinayo. kim tattha pātimokkham kim tattha
 adhipātimokkhan ti paññatti pātimokkham vibhatti adhipāti-
 mokkham. kā vipattīti asaṃvaro vipatti. kā saṃpattīti
 saṃvaro sampatti. kā paṭipattīti na evarūpam karissāmī
 yāvajivam āpānakotikam samādāya sikkhati sikkhāpadesu.
 kati athavase paṭicca bhagavatā paṭhamam pārājikam
 paññattan ti dasa athavase paṭicca bhagavatā paṭhamam
 pārājikam paññattam saṃghasutthutāya saṃghaphasutthāya
 dummañkūnam puggalānam niggahāya pesalānam bhikkhū-
 nam phāsuvihārāya diṭṭhadhammikānam āsavānam samvarāya
 samparāyikānam āsavānam paṭighātāya appasannānam pasā-
 dāya pasannānam bhiyyobhāvāya saddhammatthitiyā vinayā-
 nuggahāya. ke sikkhantīti sekhā ca puthujjanakalyāṇakā ca
 sikkhanti. ke sikkhitasikkhā 'ti arahanto sikkhitasikkhā.
 kattha ṭhitān ti sikkhākāmesu ṭhitām. ke dhārentīti yesam
 vattati te dhārenti. kassa vacanānām ti bhagavato vacanām ara-
 hato sammāsambuddhassa. kenābhatan ti paramparābhataṁ :

Upāli Dāsako c' eva Sonako Siggavo tathā
 Moggaliputta pañcamā ete Jambusirivhaye.

tato Mahindo Ittiyo Uttiyo Sambalo tathā Bhaddanāmo
ca pañdito
ete nāgā mahāpaññā Jambudipā idhāgatā,|
vinayam te vācayimsu piṭakam Tambapanniyā.
nikāye pañca vācesum satta c' eva pakāraṇe |
tato Arittho medhāvī Tissadatto ca pañdito
visārado Kālasumano therō ca Dighanāmako Dighasu-
mano ca pañdito,|
punar eva Kālasumano Nāgatthero ca Buddharakkhito
Tissatthero ca medhāvī Devatthero ca pandito,|
punar eva Sumano medhāvī vinaye ca visārado,
bahussuto Cūlanāgo gajo va duppadhamsiyo,|
Dhammapālitānāmo ca Rohaṇe sādhupūjito,
tassa siso mahāpañño Khemanāmo tipeṭaki |
dipe tārakarājā va paññāya atirocatha.
Upatisso ca medhāvī Phussadevo mahākathī,|
punar eva Sumano medhāvī Pupphanāmo bahussuto
mahākathī Mahāsivo piṭake sabbatthakovido,|
punar eva Upāli medhāvī vinaye ca visārado,
Mabānāgo mahāpañño saddhammavāmsakovido,|
punar eva Abhayo medhāvī piṭake sabbatthakovido,
Tissatthero ca medhāvī vinaye ca visārado,|
tassa siso mahāpañño Pupphanāmo bahussuto
sāsanām anurakkhanto Jambudipe patiṭṭhitō.|
Cūlābhayo ca medhāvī vinaye ca visārado
Tissatthero ca medhāvī saddhammavāmsakovido |
Cūladevo ca medhāvī vinaye ca visārado
Sivatthero ca medhāvī vinaye sabbatthakovido,|
ete nāgā mahāpaññā vinayaññū maggakovidā
vinayam dipe pakāsesum piṭakam Tambapanniyā 'ti. || 1 ||

yan tena bhagavatā jānatā . . . dutiyam pārājikam kattha
paññattan ti Rājagahe paññattam. kam ārabbhā 'ti Dhani-
yam kumbhakāraputtam ārabbhā. kismim vatthusmin ti
Dhaniyo kumbhakāraputto rañño dārūni adinnañ adiyi
tasmim vatthusmin. ekā paññatti ekā anupaññatti. chan-
nam āpattisamuṭṭhānānam katihī samuṭṭhānehi samuṭṭhātī
tihī samuṭṭhānehi samuṭṭhātī, siyā kāyato ca cittato ca

samuṭṭhāti na vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhāti na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti. ||2||

— pe — tatiyam pārājikam kattha paññattan ti Vesāliyā paññattam. kam ārabbhā 'ti sambahule bhikkhū ārabbha. kismim vatthusmin ti sambahulā bhikkhū aññamaññam jīvitā voropesum tasmiṁ vatthusmim. ekā paññatti ekā anupaññatti. channam āpattisamuṭṭhānānam . . . (see § 2) . . . siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti. ||3||

— pa — catuttham pārājikam kattha paññattan ti Vesāliyā paññattam. kam ārabbhā 'ti Vaggumudātiriye bhikkhū ārabbha. kismim vatthusmin ti Vaggumudātiriye bhikkhū gihinam aññamaññassa uttarimanussadhammassa vaṇṇam bhāsiṁsu tasmiṁ vatthusmim. ekā paññatti ekā anupaññatti. channam āpattisamuṭṭhānānam . . . (see § 2) . . . siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti. ||4||

cattāro pārājikā niṭṭhitā. tass' uddānam :

methun'-ādinnādānañ ca manussaviggah'-uttari
pārājikāni cattāri chejjavatthu asaṁsayā 'ti.

yan tena bhagavatā jānatā passatā arahatā sammāsam-buddhena upakkamitvā asuciṁ mocentassa saṅghādiseso kattha paññatto, kam ārabbha, kismim vatthusmim . . . (see Pārāj. 1) . . . kati atthavase paṭicca bhagavatā upakkamitvā asuciṁ mocentassa saṅghādiseso paññatto, ke sikkhanti, ke sikkhitasikkhā, kattha ṭhitam, ke dhārenti, kassa vacanam, kenābhatan ti.

yan tena bhagavatā jānatā passatā arahatā sammāsam-buddhena upakkamitvā asuciṁ mocentassa saṅghādiseso kattha paññatto 'ti Sāvatthiyā paññatto. kam ārabbhā 'ti āyasmantam Seyyasakam ārabbha. kismim vatthusmin ti āyasmā Seyyasako hatthena upakkamitvā asuciṁ moceśi tasmiṁ vatthusmim. atthi tattha paññatti anupaññatti anuppannapaññattiti ekā paññatti ekā anupaññatti, anuppannapaññatti tasmiṁ n' atthi. sabbathapaññatti padesa-paññattiti sabbathapaññatti. sādhāraṇapaññatti asādhāraṇapaññattiti asādhāraṇapaññatti. ekatopaññatti ubhato-paññattiti ekatopaññatti. pañcannam . . . nidānogadham nidānspariyāpannam . . . tatiyena uddesena uddesam

āgacchatī . . . sīlavipatti . . . samghādiseso āpattikkhandho . . . ekena samutthānena samutthāti kāyato ca cittato ca samutthāti na vācato . . . āpattādhikaraṇam . . . dvīhi samatthehi sammati sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca . . . (see Pāraj. 1) . . . kati athavase paticca bhagavatā upakkamitvā asuciṁ mocentassa samghādiseso paññatto 'ti dasa athavase paticca bhagavatā up. as. moc. samghādiseso paññatto samghasutthutāya . . . vinayānuggahāya. ke sikkhantīti sekhā ca . . . piṭakam Tambapanṇiyā 'ti. ||1||

yan tena bhagavatā jānatā passatā arahatā sammāsam-buddhena mātugāmena saddhim kāyasamsaggam samā-pajjantassa samghādiseso kattha paññatto 'ti Sāvatthiyā paññatto. kam ārabbhā 'ti āyasmantam Udāyiṁ ārabbha. kismim vatthusmin ti. āyasmā Udāyi mātugāmena saddhim kāyasamsaggam samāpajji tasmiṁ vatthusmim. ekā paññatti. channam āpattisamuṭṭhānānam ekena samutthānena samutthāti kāyato ca cittato ca samutthāti na vācato. ||2||

— pa — mātugāmam duṭṭhullāhi vācāhi obhāsentassa samghādiseso kattha paññatto 'ti Sāvatthiyā paññatto. kam ārabbhā 'ti āyasmantam Udāyiṁ ārabbha. kismim vatthusmin ti. āyasmā Udāyi mātugāmam duṭṭhullāhi vācāhi obhāsi tasmiṁ vatthusmim. ekā paññatti. channam āpattisamuṭṭhānānam tihī samutthānehi samutthāti, siyā kāyato ca cittato ca samutthāti na vācato, siyā vācato ca cittato ca samutthāti na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samutthāti. ||3||

— pa — mātugāmassa santike attakāmapāricariyāya vanṇam bhāsantassa samghādiseso kattha paññatto 'ti Sāvatthiyā paññatto . . . āyasmantam Udāyiṁ ārabbha . . . āyasmā Udāyi mātugāmassa santike attakāmapāricariyāya vanṇam abhāsi . . . (see § 3). ||4||

— pa — sañcarittam samāpajjantassa samghādiseso kattha paññatto 'ti Sāvatthiyā paññatto . . . āyasmantam Udāyiṁ ārabbha . . . āyasmā Udāyi sañcarittam samāpajji . . . ekā paññatti ekā anupaññatti . . . chahi samutthānehi samutthāti, siyā kāyato samutthāti na vācato na cittato, siyā vācato samutthāti na kāyato na cittato, siyā kāyato ca vācato ca samutthāti na cittato, siyā kāyato ca cittato ca samutthāti na

vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhāti na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti. ||5||

— pe — saññācikāya kuṭīm kārāpentassa samghādiseo kattha paññatto 'ti Ālaviyā paññatto . . . Ālavake bhikkhū ārabba . . . Ālavakā bhikkhū saññācikāya kuṭīyo kārāpesum . . . ekā paññatti . . . chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||6||

— pa — mahallakam vihāram kārāpentassa samghādiseo kattha paññato 'ti Kosambiyā paññatto . . . āyasmantam Channam ārabba . . . āyasmā Channo vihārvatthum sodhento aññataram cetiyarukkham chedāpesi . . . ekā paññatti . . . chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||7||

— la — bhikkhum amūlakena pārājikena dhammena anuddhamṣentassa samghādiseo kattha paññatto 'ti Rājagahe paññatto . . . Mettiyabhummajake bhikkhū ārabba . . . Mettiyabhummajakā bhikkhū āyasmantam Dabbam Mallaputtam amūlakena pārājikena dhammena anuddhamṣesum . . . ekā paññatti . . . tihī samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||8||

— la — bhikkhum aññabhāgīyassa adhikaraṇassa kiñci desam̄ lesamattam upādāya pārājikena dhammena anuddhamṣentassa samghādiseo kattha paññatto 'ti Rājagahe paññatto . . . Mettiyabhummajake bhikkhū ārabba . . . Mettiyabhummajakā bhikkhū āyasmantam Dabbam Mallaputtam aññabhāgīyassa . . . anuddhamṣesum . . . ekā paññatti . . . tihī samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||9||

— la — samghabhedakassa bhikkhuno yāvatatiyam̄ samanubhāsanāya na patinissajjantassa samghādiseo kattha paññatto 'ti Rājagahe paññatto . . . Devadattam ārabba . . . Devadatto samaggassa samghassa bhedāya parakkami . . . ekā paññatti . . . ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti. ||10||

— la — bhedānuvattakānam bhikkhūnam yāvatatiyam̄ samanubhāsanāya na patinissajjantānam samghādiseo kattha paññatto 'ti Rājagahe paññatto . . . sambahule bhikkhū ārabba . . . sambahulā bhikkhū Devadattassa samghabhedāya parakkamantassa anuvattakā ahesum vaggavādakā . . . ekā paññatti . . . ekena samuṭṭhānena . . . ||11||

— la — dubbacassa bhikkhuno yāvatatiyam̄ samanubhā-

sanāya na paṭinissajjantassa samghādiseso kattha paññatto 'ti
Kosambiyā paññatto . . . āyasmantam Channam ārabbha
. . . āyasmā Channo bhikkhūhi sahadhammikam vuccamāno
attānam avacaniyam akāsi . . . ekā paññatti . . . ekena
samuṭṭhanena . . . ||12||

— la — kuladūsakassa bhikkhuno yāvatatiyam samanubhāsanāya na paṭinissajjantassa samghādiseso kattha paññatto
'ti Sāvatthiyā paññatto . . . Assajipunabbasuke bhikkhū
ārabbha . . . Assajipunabbasukā bhikkhū samghena pabbā-
janiyakammakatā bhikkhū chandagāmitā dosagāmitā moha-
gāmitā bhayagāmitā pāpesum . . . ekā paññatti . . . ekena
samuṭṭhanena . . . ||13||

terasa samghādisesā niṭṭhitā. tassa uddānam :

visaṭṭhi, kāyasamsaggam, duṭṭhullam, attakāmañ ca,
sañcarittam, kuṭī c' eva, vihāro ca, amūlakam,|
kiñcidesañ ca, bhedo ca, tath' eva anuvattakā,
dubbacam, kuladūsañ ca : samghādisesā terasā 'ti.]

yan tena bhagavatā jānatā passatā arahatā sammāsam-
buddhena paṭhamo aniyato kattha paññatto, kam ārabbha,
kismim vatthusmin, . . . kati athavase paticca bhagavatā
paṭhamo aniyato paññatto . . . kenābhatan ti.

yan tena bhagavatā . . . paṭhamo aniyato kattha paññatto
'ti Sāvatthiyā paññatto. kam ārabbha 'ti āyasmantam Udā-
yim ārabbha. kismim vatthusmin ti āyasmā Udāyi mātugā-
mena saddhim eko ekāya raho paticchanne āsane alamkamma-
niye nisajjam kappesi tasmin vatthusmin. atthi tattha
. . . (see Saṅghād. I) . . . catutthena uddesena uddesam
āgacchat. catunnam vipattinam katamā vipattiti siyā
sīlavipatti siyā acāravipatti. sattannam āpattikkhandhānam
katamo āpattikkhandho 'ti siyā pārājikāpattikkhandho siyā
saṅghādisesāpattikkhandho siyā pācittiyāpattikkhandho.
channam āpattisamuṭṭhanānam katihi samuṭṭhānehi sam-
uṭṭhātiti ekena samuṭṭhanena samuṭṭhāti kāyato ca cittato
ca samuṭṭhāti na vācato . . . āpattādhikaraṇam . . . tahi
samathehi sammati, siyā sammukhāvinayena ca paṭiññāta-
karaṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca
. . . kati athavase paticca bhagavatā paṭhamo aniyato paññatto

'ti dasa atthavase paṭicca bhagavatā paṭhamo aniyato paññatto samghasutṭhitāya . . . vinayānuggahāya. ke sikkhantiti sekhā ca . . . piṭakam Tambapanṇiyā 'ti. || 1 ||

yan tena bhagavatā . . . dutiyo aniyato kattha paññatto 'ti Sāvatthiyā paññatto . . . āyasmantam Udāyiṁ ārabbha . . . āyasmā Udāyi mātugāmena saddhiṁ eko ekāya raho nisajjam kappesi tasmīm vatthusmin ti. atthi tattha . . . (see Aniyata 1) . . . katamo āpattikkhandho 'ti siyā samghādisesāpattikkhandho siyā pācittiyāpattikkhandho. channam āpattisamuṭṭhānānam katīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhātiti tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti na vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhāti na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti . . . tipavatthārakena ca. || 2 ||

dve aniyatā niṭṭhitā. tass' uddānam :

alaṃkammaṇiyañ c' eva tath' eva ca, na h' eva kho :
aniyatā supaññattā buddhasetṭhena tādinā 'ti.

yan tena bhagavatā . . . atirekacivaram dasāham atikkāmentassa nissaggiyam pācittiyam kattha paññattan ti Vesāliyā paññattam. kam ārabbhā 'ti chabbaggiye bhikkhū ārabbha. kismīm vatthusmin ti chabbaggyā bhikkhū atirekacivaram dhāresum tasmīm vatthusmī. ekā paññatti ekā anupaññatti. channam āpattisamuṭṭhānānam dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato ca vācato ca samuṭṭhāti na cittato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti. || 1 ||

— la — ekarattam ticivaraṇa vippavasantassa nissaggiyam pācittiyam kattha paññattan ti Sāvatthiyā paññattam . . . sambahule bhikkhū ārabbha . . . sambahulā bhikkhū bhikkhūnām hatthe cīvaraṇam nikhipitvā santaruttarena janapadacārikam pakkamīmsu . . . ekā paññatti ekā anupaññatti. channam . . . (see Nissaggiya 1). || 2 ||

— la — akālacivaram paṭiggahetvā māsam atikkāmentassa nissaggiyam pācittiyam kattha paññattan ti Sāvatthiyā paññattam . . . sambahule bhikkhū ārabbha . . . sambahulā bhikkhū akālacivaram paṭiggahetvā māsam atikkāmesum . . . ekā paññatti ekā anupaññatti. channam . . . || 3 ||

— la — aññātikāya bhikkhuniyā purāṇacivaram dhovā-

pentassa nissaggyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . .
 āyasmantam Udāyim ārabbha . . . āyasmā Udāyi aññātikāya
 bhikkhuniyā purāṇacivaram dhovāpesi . . . ekā paññatti.
 channam āpattisamuṭṭhānānam chahi samuṭṭhānehi sam-
 utṭhāti. ||4||

— la — aññātikāya bhikkhuniyā hatthato cīvaram paṭi-
 gaṇhantassa nissaggyam . . . Rājagahe paññattam . . .
 āyasmantam Udāyim ārabbha . . . āyasmā Udāyi aññātikāya
 bhikkhuniyā hatthato cīvaram paṭiggahesi . . . ekā paññatti
 ekā anupaññatti . . . chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||5||

— la — aññātakam gahapatim vā gahapatāni vā cīvaram
 viññāpentassa nissaggyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . .
 āyasmantam Upanandaṃ Sakyaputtam ārabbha . . . āyasmā
 Upanando Sakyaputto aññātakam seṭṭhiputtam cīvaram
 viññāpesi . . . ekā paññatti ekā anupaññatti . . . chahi
 samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||6||

— la — aññātakam gahapatim vā gahapatāni vā tadutta-
 riṃ cīvaram viññāpentassa nissaggyam . . . Sāvatthiyā
 paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabbha . . . chabba-
 ggiyā bhikkhū na mattam jānitvā bahum cīvaram viññā-
 pesum . . . ekā paññatti . . . chahi samuṭṭhānehi sam-
 utṭhāti. ||7||

— gha — pubbe appavāritena aññātakam gahapatikam
 upasamkamitvā cīvare vikappam āpajjantassa nissaggyam . . .
 Sāvatthiyā paññattam . . . āyasmantam Upanandaṃ Saky-
 puttam ārabbha . . . āyasmā Upanando Sakyaputto pubbe
 appavārito aññātakam gahapatikam upasamkamitvā cīvare
 vikappam āpajji . . . ekā paññatti . . . chahi samuṭṭhānehi
 samuṭṭhāti. ||8||

— la — pubbe appavāritena aññātakē gahapatike upa-
 samkamitvā cīvare vikappam āpajjantassa nissaggyam . . .
 Sāvatthiyā paññattam . . . āyasmantam Upanandaṃ Saky-
 puttam ārabbha . . . āyasmā Upanando Sakyaputto pubbe
 appavārito aññātakē gahapatike upasamkamitvā cīvare
 vikappam āpajji . . . ekā paññatti . . . chahi samuṭṭhānehi
 samuṭṭhāti. ||9||

— la — atirekatikkhattum codanāya atirekachakkhattum
 thānena cīvaram abhinippahādentassa nissaggyam . . .

Sāvatthiyā paññattam . . . āyasmantam Upanandam Sakyaputtam ārabbha . . . āyasmā Upanando Sakyaputto upāsakena ajuṇho bhante āgamehitī vuccamāno nāgumesi . . . ekā paññatti . . . chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||10||
kaṭhinavaggo paṭhamo.

— la — kosiyamissakam santhataṁ kārāpentassa nissaggiyam . . . Ālaviyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabbha . . . chabbaggiyā bhikkhū kosiyakārake upasamkamitvā evam āhamsu: bahū āvuso kosakārake pacatha, amhākam pi dassatha, mayam pi icchāma kosiyamissakam santhataṁ kātun ti . . . ekā paññatti . . . chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||11||

— la — suddhakālakānam elakalomānam santhataṁ kārāpentassa nissaggiyam . . . Vesāliyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabbha . . . chabbaggiyā bhikkhū suddhakālakānam elakalomānam santhataṁ kārāpesum . . . ekā paññatti . . . chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||12||

— la — anādiyitvā tulam̄ odātānam̄ tulam̄ gocariyānam navam̄ santhataṁ kārāpentassa nissaggiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabbha . . . chabbaggiyā bhikkhū thokañ ñeva odātam̄ ante ādiyitvā tath' eva suddhakālakānam elakalomānam santhataṁ kārāpesum . . . ekā paññatti . . . chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||13||

— la — anuvassam̄ santhataṁ kārāpentassa nissaggiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . sambahule bhikkhū ārabbha . . . sambahulā bhikkhū anuvassam̄ santhataṁ kārāpesum . . . ekā paññatti ekā anupaññatti . . . chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||14||

— la — anādiyitvā purāṇasanthatassa sāmantā sugataviddatthim navam̄ nisidanasanthatam kārāpentassa nissaggiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . sambahule bhikkhū ārabbha . . . sambahulā bhikkhū santhatāni ujjhitvā āraññakaṅgam piṇḍapātikaṅgam pāmsukūlikaṅgam samādiyimṣu . . . ekā paññatti . . . chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||15||

— la — elakalomāni paṭiggahetvā tiyojanam̄ atikkāmentassa nissaggiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . aññataram̄ bhikkhum̄ ārabbha . . . aññataro bhikkhu elakalomāni paṭiggahetvā tiyojanam̄ atikkāmesi . . . ekā paññatti

. . . dvihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato samuṭṭhāti na vācato na cittato, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti na vācato. ||16||

— la — aññātikāya bhikkhuniyā elakalomāni dhovā-pentassa nissaggyam . . . Sakkesu paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabbha . . . chabbaggiyā bhikkhū aññātikāhi bhikkhunīhi elakalomāni dhovāpesum . . . ekā paññatti . . . chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||17||

— pa — rūpiyam paṭigānphantassa nissaggyam . . . Rājagahe paññattam . . . āyasmantam Upanandam Sakyaputtam ārabbha . . . āyasmā Upanando Sakyaputto rūpiyam paṭiggahesi . . . ekā paññatti . . . chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||18||

— la — nānappakārakam rūpiyasamvohāram samāpajjantassa nissaggyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabbha . . . chabbaggiyā bhikkhū nānappakārakam rūpiyasamvohāram samāpajjimsu . . . ekā paññatti . . . chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||19||

— la — nānappakārakam kayavikkayam samāpajjantassa nissaggyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . āyasmantam Upanandam Sakyaputtam ārabbha . . . āyasmā Upanando Sakyaputto paribbājakena saddhiṃ kayavikkayam samāpajji . . . ekā paññatti . . . chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||20||
kosiyavaggo dutiyo.

— la — atirekapattam dasāham atikkāmentassa nissaggyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabbha . . . chabbaggiyā bhikkhū atirekapattam dhāresum . . . ekā paññatti ekā anupaññatti . . . dvihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato ca vācato ca samuṭṭhāti na cittato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti. ||21||

— la — ûnapañcabandhanena pattena aññam navam pattam cetāpentassa nissaggyam . . . Sakkesu paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabbha . . . chabbaggiyā bhikkhū appamattakena pi bhinnena appamattakena pi khaṇdena vilikhitamattena pi bahū patte viññāpesum . . . ekā paññatti . . . chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||22||

— la — bhesajjāni paṭiggahetvā sattāham atikkāmentassa nissaggyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . sambahule

bhikkhū ārabbha . . . sambahulā bhikkhū bhesajjāni paṭigga-hetvā sattāham atikkāmesum . . . ekā paññatti . . . dvihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti kāthinake. || 23 ||

— la — atirekamāse sese gimhāne vassikasāṭikacivaram pariyesantassa nissaggyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabbha . . . chabbaggiyā bhikkhū atirekamāse sese gimhāne vassikasāṭikacivaram pariyesimṣu . . . ekā paññatti . . . chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. || 24 ||

bhikkhussa sāmaṇ cīvaraṇ datvā kupitena anattamanena acchindantassa nissaggyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . āyasmantam Upanandam Sakyaputtam ārabbha . . . āyasmā Upanando Sakyaputto bhikkhussa sāmaṇ cīvaraṇ datvā kupoṭo anattamano acchindi . . . ekā paññatti . . . tīhi samuṭṭhānehi samutthāti. || 25 ||

— la — sāmaṇ suttam viññāpetvā tantavāyehi cīvaraṇ vāyāpentassa nissaggyam . . . Rājagahe paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabbha . . . chabbaggiyā bhikkhū sāmaṇ suttam viññāpetvā tantavāyehi cīvaraṇ vāyāpesum . . . ekā paññatti . . . chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. || 26 ||

— la — pubbe appavāritena aññātakagahapatikassa tantavāye upasamkamitvā cīvare vikappam āpajjantassa nissaggyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . āyasmantam Upanandam Sakyaputtam ārabbha . . . āyasmā Upanando Sakyaputto pubbe appavārito aññātakagahapatikassa tantavāye upasamkamitvā cīvare vikappam āpajji . . . ekā paññatti . . . chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. || 27 ||

— la — accekaṇvaraṇ paṭigga-hetvā cīvarakālasamayaṇ atikkāmentassa nissaggyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . sambahule bhikkhū ārabbha . . . sambahulā bhikkhū accekaṇvaraṇ paṭigga-hetvā cīvarakālasamayaṇ atikkāmesum . . . ekā paññatti . . . dvihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti kāthina-ke. || 28 ||

— la — tiṇṇam cīvarānam aññataram cīvaraṇ antaraghare nikkipitvā atirekachārattam vippavasantassa nissaggyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . sambahule bhikkhū ārabbha . . . sambahulā bhikkhū tiṇṇam cīvarānam aññataram cīvaraṇ antaraghare nikkipitvā atirekachārattam vippavasiṇsu

. . . ekā paññatti . . . dvihi samutthānehi samutthāti
kaṭhinake. ||29||

— la — jānam samghikam lābhām pariṇatam attano pariṇāmentassa nissaggyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabbha . . . chabbaggiyā bhikkhū jānam samghikam lābhām pariṇatam attano pariṇāmesum . . . ekā paññatti . . . tīhi samutthānehi samutthāti. ||30||

pattavaggo tatiyo. tiṁsa nissaggyā pāc. n. tass' uddānam:

das', ekaratti, māso ca, dhovanañ ca, paṭiggaho,
aññatakañ ca, uddissa, ubhinnam, dūtakena ca,/
kosiyā, suddha-dve bhāgā, chabbassāni, nisidānam,
dve ca lomāni, uggañhe, ubho nānappakārakā,/
dve ca pattāni, bhesajjam, vassikā, dānapañcamam,
sāmam, vāyāpan', acceko, sāsañkam, samghikena cā 'ti.

yan tena bhagavatā jānatā passatā arahatā sammāsam-buddhena sampajānamusāvāde pācittiyam kattha paññattan-
ti Sāvatthiyā paññattam. kaṭ ārabbhā 'ti Hatthakam Sakyaputtam ārabbha. kismim vatthusmin ti Hatthako Sakyaputto titthiyehi saddhim sallapento avajānitvā paṭijāni paṭijānitvā avajāni tasmim vatthusmin. ekā paññatti. channam āpattisamuṭṭhanānam tīhi samutthānehi samutthāti, siyā kāyato ca cittato ca samutthāti na vācato, siyā vācato ca cittato ca samutthāti na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samutthāti. ||1||

omasavāde pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabbha . . . chabbaggiyā bhikkhū pesalehi bhikkhūhi saddhim bhañdentā pesale bhikkhū omasimsu . . . ekā paññatti . . . tīhi samutthānehi samutthāti. ||2||

bhikkhupesuññe pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabbha . . . chabbaggiyā bhikkhū bhikkhūnānam bhañdanajātānam kalahajātānam vivādā-pannānam pesuññānam upasampharimṣu . . . ekā paññatti . . . tīhi samutthānehi samutthāti. ||3||

anupasampannānam padaso dhammām vācentassa pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabbha . . . chabbaggiyā bhikkhū upāsake padaso dhammām

vācesum . . . ekā paññatti . . . dvihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā vācato samuṭṭhāti na kāyato na cittato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhāti na kāyato. ||4||

anupasampannena uttaridvirattatirattam sahaseyyam kappentassa pācittiyam . . . Ālaviyā paññattam . . . sambahule bhikkhū ārabba . . . sambahulā bhikkhū anupasampannena sahaseyyam kappesum . . . ekā paññatti ekā anupaññatti . . . dvihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato samuṭṭhāti na vācato na cittato, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti na vācato. ||5||

mātugāmena sahaseyyam kappentassa pācittiyam . . . Savatthiyā paññattam . . . āyasmantam Anuruddham ārabba . . . āyasmā Anuruddho mātugāmena sahaseyyam kappesi . . . ekā paññatti . . . dvihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti elakalomake. ||6||

mātugāmassa uttarichappañcavācāhi dhammam desentassa pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . āyasmantam Udāyim ārabba . . . āyasmā Udāyi mātugāmassa dhammam desesi . . . ekā paññatti dve anupaññattiyo . . . dvihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti padasodhamme. ||7||

anupasampannassa uttarimanussadhammam bhūtam ārocentassa pācittiyam . . . Vesāliyā paññattam . . . Vaggumudātīriye bhikkhū ārabba . . . Vaggumudātīriyā bhikkhū gihinam aññamaññassa uttarimanussadhammassa vaṇṇam bhāsiṃsu . . . ekā paññatti . . . tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato samuṭṭhāti na vācato na cittato, siyā vācato samuṭṭhāti na kāyato na cittato, siyā kāyato ca vācato ca samuṭṭhāti na cittato. ||8||

bhikkhusa dutṭhullāpattim anupasampannassa ārocentassa pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabba . . . chabbaggiyā bhikkhū bhikkhusa dutṭhullāpattim anupasampannassa ārocesum . . . ekā paññatti . . . tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti — la —. ||9||

pathavim khanantassa pācittiyam . . . Ālaviyā paññattam . . . Ālavake bhikkhū ārabba . . . Ālavakā bhikkhū pathavim khaniṃsu . . . ekā paññatti . . . tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti — la —. ||10||

musāvādavaggo paṭhamo.

bhūtagāmapātabyatāya pācittiyam . . . Ālaviyā paññattam . . . Ālavake bhikkhū ārabbha . . . Ālavakā bhikkhū rukkham chindiṁsu . . . ekā paññatti . . . tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||11||

aññavādake vihesake pācittiyam . . . Kosambiyā paññattam . . . āyasmantam Channam ārabbha . . . āyasmā Channo samghamajjhe āpattiyā anuyuñjiyamāno aññen' aññam pati-cari . . . ekā paññatti ekā anupaññatti . . . tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||12||

ujjhāpanake khyianake pācittiyam . . . Rājagahe paññattam . . . Mettiyabhummajake bhikkhū ārabbha . . . Mettiyabhummajakā bhikkhū āyasmantaṁ Dabbam Malla-puttam bhikkhū ujjhāpesum . . . ekā paññatti ekā anupaññatti . . . tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||13||

samghikam mañcam vā pīṭham vā bhisim vā koccham vā ajjhokāse santharitvā anuddharitvā anāpucchā pakkamantassa pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . sambahule bhi-kkhū ārabbha . . . sambahulā bhikkhū samghikam senā-sanam ajjhokāse santharitvā anuddharitvā anāpucchā pakka-mimsu . . . ekā paññatti ekā anupaññatti . . . dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti kaṭhinake. ||14||

samghike vihāre seyyam santharitvā anuddharitvā anā-pucchā pakkamantassa pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . sattarasavaggiye bhikkhū ārabbha . . . sattarasavaggiyā bhikkhū samghike vihāre seyyam santharitvā anuddharitvā anāpucchā pakkamiṁsu . . . ekā paññatti . . . dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti kaṭhinake. ||15||

samghike vihāre jānam pubbupagataṁ bhikkhum anupakhajja seyyam kappentassa pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabbha . . . chabbaggiyā bhikkhū there bhikkhū anupakhajja seyyam kappesum . . . ekā paññatti . . . ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti na vācato. ||16||

bhikkhum kūpitena anattamanena samghikā vihārā nikkaḍḍhantassa pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabbha . . . chabbaggiyā bhikkhū kūpitā anattamanā bhikkhū samghikā vihārā

nikkaḍḍhiṁsu . . . ekā paññatti . . . tihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||17||

saṅghike vihāre uparivehāsakuṭiyā āhaccapādakam mañcam vā piṭham vā abhinisidantassa pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . aññataram bhikkhum ārabba . . . aññataro bhikkhu saṅghike vihāre uparivehāsakuṭiyā āhaccapādakam mañcam sahasā abhinisidi . . . ekā paññatti . . . dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato samuṭṭhāti na vācato na cittato, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti na vācato. ||18||

dvittipariyāye adhitthahitvā taduttarim adhitthahantassa pācittiyam . . . Kosambiyā paññattam . . . āyasmantam Channam ārabba . . . āyasmā Channo kātapaniyositam vihāram punappunam chādāpesi punappunam limpāpesi, atibhāriko vihāro paripati . . . ekā paññatti . . . chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||19||

jānam sappānakam udakam tiṇam vā mattikam vā siñcantassa pācittiyam . . . Ālaviyā paññattam . . . Ālavake bhikkhū ārabba . . . Ālavakā bhikkhū jānam sappānakam udakam tiṇam pi mattikam pi siñcimsu . . . ekā paññatti . . . tihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||20||

bhūtagāmavaggo dutiyo.

asammatena bhikkhuniyo ovadantassa pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabba . . . chabbaggiyā bhikkhū asammata bhikkhuniyo ovadimṣu tasmīm vatthusmī. atthi tattha paññatti anupapaññatti anuppannapaññattiti ekā paññatti ekā anupapaññatti, anuppannapaññatti tasmīm n' atthi . . . dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti siyā vācato samuṭṭhāti na kāyato na cittato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhāti na kāyato. ||21||

atthamgate suriye bhikkhuniyo ovadantassa pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . āyasmantam Cūlapanthakam ārabba . . . āyasmā Cūlapanthako atthamgate suriye bhikkhuniyo ovadi . . . ekā paññatti . . . dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti padasodhamme. ||22||

bhikkhunūpassayam upasamkamitvā bhikkhuniyo ovadantassa pācittiyam . . . Sakkesu paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabba . . . chabbaggiyā bhikkhū bhi-

kkhunūpassayam upasampkamitvā bhikkhuniyo ovadimṣu . . . ekā paññatti ekā anupaññatti . . . dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti kāṭhinake. ||23||

āmisahetu bhikkhū bhikkhuniyo ovadantiti bhaṇtassā pācittiyaṁ . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabba . . . chabbaggiyā bhikkhū āmisahetu bhikkhū bhikkhuniyo ovadantiti bhaṇimṣu . . . ekā paññatti . . . tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||24||

aññātikāya bhikkhuniyā cīvaraṁ dentassa pācittiyaṁ . . . Sāvatthiyā paññattam . . . aññataram bhikkhum ārabba . . . aññataro bhikkhu aññātikāya bhikkhuniyā cīvaraṁ adāsi . . . ekā paññatti ekā anupaññatti . . . chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||25||

aññātikāya bhikkhuniyā cīvaraṁ sibbentassa pācittiyaṁ . . . Sāvatthiyā paññattam . . . āyasmantaṁ Udāyiṁ ārabba . . . āyasmā Udāyi aññātikāya bhikkhuniyā cīvaraṁ sibbesi . . . ekā paññatti . . . chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||26||

bhikkhuniyā saddhim samvidhāya ekaddhānamaggam paṭipajjantassa pācittiyaṁ . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabba . . . chabbaggiyā bhikkhū bhikkhunihi saddhim samvidhāya ekaddhānamaggam paṭipajjimṣu . . . ekā paññatti ekā anupaññatti . . . catūhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato samuṭṭhāti na vācato na cittato, siyā kāyato ca vācato ca samuṭṭhāti na cittato, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti na vācato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti. ||27||

bhikkhuniyā saddhim samvidhāya ekam nāvam abhirūhantassa pācittiyaṁ . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabba . . . chabbaggiyā bhikkhū bhikkhunihi saddhim samvidhāya ekam nāvam abhirūhimsu . . . ekā paññatti ekā anupaññatti . . . catūhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||28||

jānam bhikkhunīparipācitaṁ piṇḍapātam bhuñjantassa pācittiyaṁ . . . Rājagahe paññattam . . . Devadattam ārabba . . . Devadatto jānam bhikkhunīparipācitaṁ piṇḍapātam paribhuñji . . . ekā paññatti ekā anupaññatti . . . ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti na vācato. ||29||

bhikkhuniyā saddhiṁ eko ekāya raho nisajjam kappentassa
 pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . āyasmantam
 Udāyim ārabba . . . āyasmā Udāyi bhikkhuniyā saddhiṁ
 eko ekāya raho nisajjam kappesi . . . ekā paññatti . . .
 ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti
 na vācato. ||30||

ovādavaggo tatiyo.

taduttarim āvasathapiṇḍam bhuñjantassa pācittiyam . . .
 Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabba
 . . . chabbaggiyā bhikkhū anuvasitvā anuvasitvā āvasatha-
 piṇḍam bhuñjimsu . . . ekā paññatti ekā anupaññatti . . .
 dvihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti elakalomake. ||31||

gaṇabhojane pācittiyam . . . Rājagahe paññattam . . .
 Devadattam ārabba . . . Devadatto sapariso kulesu viññā-
 petvā viññāpetvā bhuñji . . . ekā paññatti satta anupaññattiyo
 . . . dvihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti elakalomake. ||32||

paramparabhojane pācittiyam . . . Vesāliyā paññattam
 . . . sambahule bhikkhū ārabba . . . sambahulā bhikkhū
 aññatra nimantitā aññatra bhuñjimsu . . . ekā paññatti
 tisso anupaññattiyo . . . dvihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti
 kaṭhinake. ||33||

dvittipattapūre pūye paṭiggahetvā taduttarim paṭigan-
 hantassa pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . samba-
 hule bhikkhū ārabba . . . sambahulā bhikkhū na mattam
 jānitvā paṭiggahesum . . . ekā paññatti . . . chahi samuṭṭhā-
 nehi samuṭṭhāti. ||34||

bhuttāvinā pavāritena anatirittam khādaniyam vā bhojani-
 yam vā bhuñjantassa pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam
 . . . sambahule bhikkhū ārabba . . . sambahulā bhikkhū
 bhuttāvī pavāritā aññatra bhuñjimsu . . . ekā paññatti
 ekā anupaññatti . . . dvihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti kaṭhi-
 nake. ||35||

bhikkhum bhuttāvīm pavāritam anatirittenā khādaniyena
 vā bhojaniyena vā abhihaṭṭum pavārentassa pācittiyam . . .
 Sāvatthiyā paññattam . . . aññataram bhikkhum ārabba
 . . . aññataro bhikkhu bhikkhum bhuttāvīm pavāritam
 anatirittenā bhojaniyena abhihaṭṭum pavāresi . . . ekā
 paññatti . . . tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||36||

vikāle khādaniyam vā bhojaniyam vā bhuñjantassa pācitti-
yam . . . Rājagahe paññattam . . . sattarasavaggiye bhi-
kkhū ārabba . . . sattarasavaggiyā bhikkhū vikāle bhoja-
nam bhuñjimsu . . . ekā paññatti . . . dvīhi samuṭṭhānehi
samuṭṭhāti elakalomake. ||37||

sannidhikārakanam khādaniyam vā bhojaniyam vā bhuñjan-
tassa pācittiyanam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . āyasman-
tam Belatṭhasisam ārabba . . . āyasmā Belatṭhasiso sanni-
dhikārakanam bhojanam bhuñji . . . ekā paññatti . . . dvīhi
samuṭṭhānehi samuṭṭhāti elakalomake. ||38||

paññatabhojanāni attano atthāya viññāpetvā bhuñjantassa
pācittiyanam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye
bhikkhū ārabba . . . chabbaggiyā bhikkhū paññatabhojanāni
attano atthāya viññāpetvā bhuñjimsu . . . ekā paññatti ekā
anupaññatti . . . catūhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||39||

adinnam mukhadvāram āhāram āhārentassa pācittiyanam
. . . Vesāliyā paññattam . . . aññatarām bhikkhum ārabba
. . . aññataro bhikkhu adinnam mukhadvāram āhāram āhā-
resi . . . ekā paññatti ekā anupaññatti . . . dvīhi samuṭṭhā-
nehi samuṭṭhāti elakalomake. ||40||

bhojanavaggo catuttho.

acelakassa vā paribbājakassa vā paribbājikāya vā sahatthā
khādaniyam vā bhojaniyam vā dentassa pācittiyanam . . .
Vesāliyā paññattam . . . āyasmantam Ānandam ārabba . . .
āyasmā Ānando aññatarissā paribbājikāya ekam maññamāno
dve pūve adāsi . . . ekā paññatti . . . dvīhi samuṭṭhānehi
samuṭṭhāti elakalomake. ||41||

bhikkhum eh' āvuso gāmam vā nigamam vā piñḍaya
pavisissāmā 'ti tassa dāpetvā vā adāpetvā vā uyyojentassa
pācittiyanam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . āyasmantam
Upanandam Sakyaputtam ārabba . . . āyasmā Upanando
Sakyaputto bhikkhum eh' āvuso gāmam piñḍaya pavisissāmā
'ti tassa adāpetvā uyyojesi . . . ekā paññatti . . . tihī
samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||42||

sabhojane kule anupakhajja nisajjam kappentassa pācitti-
yam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . āyasmantam Upanandam
Sakyaputtam ārabba . . . āyasmā Upanando Sakyaputto
sabhojane kule anupakhajja nisajjam kappesi . . . ekā

paññatti . . . ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti na vācato. ||43||

mātugāmena saddhiṁ raho pāticchanne āsane nisajjam kappentassa pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . āyasmantam Upanandam Sakyaputtam ārabbha . . . āyasmā Upanando Sakyaputto mātugāmena saddhiṁ raho pāticchanne āsane nisajjam kappesi . . . ekā paññatti . . . ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti na vācato. ||44||

mātugāmena saddhiṁ eko ekāya raho nisajjam kappentassa pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . āyasmantam Upanandam Sakyaputtam ārabbha . . . āyasmā Upanando Sakyaputto mātugāmena saddhiṁ eko ekāya raho nisajjam kappesi . . . ekā paññatfi . . . ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti na vācato. ||45||

nimantitena sabhattena santam bhikkhumi anāpucchā purebhattam pacchābhettam kulesu cārittam āpajjantassa pācittiyam . . . Rājagahe paññattam . . . āyasmantam Upanandam Sakyaputtam ārabbha . . . āyasmā Upanando Sakyaputto nimantito sabhatto samāno purebhattam pacchābhettam kulesu cārittam āpajji . . . ekā paññatti catasso anupaññattiyo . . . dvihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti kāthinake. ||46||

tađuttarim bhesajjam viññāpentassa pācittiyam . . . Sakkesu paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabbha . . . chabbaggiyā bhikkhū Mahānāmena Sakkena ajuñho bhante āgamethā 'ti vuccamānā nāgamesum . . . ekā paññatti . . . chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||47||

uyyuttam senam dassanāya gacchantassa pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabbha . . . chabbaggiyā bhikkhū uyyuttam senam dassanāya agamamsu . . . ekā paññatti ekā anupaññatti . . . dvihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti elakalomake. ||48||

atirekatirattam senāya vasantassa pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabbha . . . chabbaggiyā bhikkhū atirekatirattam senāya vasimsu . . . ekā paññatti . . . dvihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti elakalomake. ||49||

uyyodhikam gacchantassa pācittiyam . . . Sāvatthiyā

paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabbha . . . chabba-ggiyā bhikkhū uyyodhikam agamamsu . . . ekā paññatti . . . dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti elakalomake. ||50||
acelakavaggo pañcamo.

surāmerayapāne pācittiyam . . . Kosambiyā paññattam . . . āyasmantam Sāgatam ārabbha . . . āyasmā Sāgato majjam pivi . . . ekā paññatti . . . dvīhi samutthānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato samuṭṭhāti na vācato na cittato, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti na vācato. ||51||

aṅgulipatodake pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabbha . . . chabbaggiyā bhi-kkhū bhikkhum aṅgulipatodakena hāsesum . . . ekā paññatti . . . ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti na vācato. ||52||

udake hāsadhamme pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . sattarasavaggiye bhikkhū ārabbha . . . sattarasavaggiyā bhikkhū Aciravatiyā nadiyā udake kīlimsu . . . ekā paññatti . . . ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti na vācato. ||53||

anādariye pācittiyam . . . Kosambiyā paññattam . . . āyasmantam Channam ārabbha . . . āyasmā Channo anā-dariyam akāsi . . . ekā paññatti . . . tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||54||

bhikkhum bhimsāpentassa pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabbha . . . chabba-ggiyā bhikkhū bhikkhum bhimsāpesum . . . ekā paññatti . . . tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||55||

jotim samādahitvā visibbentassa pācittiyam . . . Bhaggesu paññattam . . . sambahule bhikkhū ārabbha . . . sambahulā bhikkhū jotim samādahitvā visibbesum . . . ekā paññatti dve anupaññattiyo . . . chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||56||

oren' addhamāsam nhāyantassa pācittiyam . . . Rājagahe paññattam . . . sambahule bhikkhū ārabbha . . . sambahulā bhikkhū rājānam pi passitvā na mattam jānitvā nhāyimsu . . . ekā paññatti cha anupaññattiyo. sabbattha-paññatti padesapaññattīti padesapaññatti. channam āpatti-samuṭṭhānānam dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti elaka-lomake. ||57||

anādiyitvā tiṇṇam dubbaṇṇakaraṇānam aññataram dubbaṇṇakaraṇānam navam cīvaraṇ paribhuñjantassa pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . sambahule bhikkhū ārabbha . . . sambahulā bhikkhū attano cīvaraṇ na sañjāniṇsu . . . ekā paññatti. channam āpattisamutthānānam dvihi samutthānehi samutthāti elakalomake. ||58||

bhikkhussa vā bhikkhuniyā vā sikkhamānāya vā sāmaṇerassa vā sāmaṇeriyyā vā sāmaṇi cīvaraṇ vikappetvā apaccuddhārakam paribhuñjantassa pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . āyasmantam Upanandam Sakya-puttam ārabbha . . . āyasmā Upanando Sakyautto bhikkhussa sāmaṇi cīvaraṇ vikappetvā apaccuddhārakam pari-bhuñji . . . ekā paññatti . . . dvihi samutthānehi samutthāti kathinake. ||59||

bhikkhussa pattam vā cīvaraṇ vā nisidanaṇ vā sūcigharam vā kāyabandhanam vā apanidhentassa pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabbha . . . chabbaggiyā bhikkhū bhikkhūnaṇ pattam pi cīvaraṇ pi apanidhesum . . . ekā paññatti . . . tīhi samutthānehi samutthāti. ||60||

surāmerayavaggo chaṭṭho.

sañcicca pāṇam jīvitā voropentassa pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . āyasmantam Udāyi ārabbha . . . āyasmā Udāyi sañcicca pāṇam jīvitā voropesi . . . ekā paññatti . . . tīhi samutthānehi samutthāti. ||61||

jāṇam sappāṇakam udakam paribhuñjantassa pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabbha . . . chabbaggiyā bhikkhū jāṇam sappāṇakam udakam paribhuñjimṣu . . . ekā paññatti . . . tīhi samutthānehi samutthāti. ||62||

jāṇam yathādhammaṇi nihatādhikaraṇam punakammāya ukkoṭentassa pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabbha . . . chabbaggiyā bhikkhū jāṇam yathādhammaṇi nihatādhikaraṇam punakammāya ukkoṭesum . . . ekā paññatti . . . tīhi samutthānehi samutthāti. ||63||

bhikkhussa jāṇam duṭṭhullam āpattim paṭicchādentassa pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . aññataram bhi-

kkhum ārabbha . . . aññataro bhikkhu bhikkhussa jānam duṭṭhullam āpattim paṭicchādesi . . . ekā paññatti . . . ekena samutṭhānena samutṭhāti kāyato ca vācato ca cittato ca samutṭhāti. ||64||

jānam ûnavisativassam puggalam upasampādentassa pācitti-yam . . . Rājagahe paññattam . . . sambahule bhikkhū ārabbha . . . sambahulā bhikkhū jānam ûnavisativassam puggalam upasampādesum . . . ekā paññatti . . . tīhi samutṭhānehi samutṭhāti. ||65||

jānam theyyasatthena saddhim samvidhāya ekaddhāna-maggam paṭipajjantassa pācitti-yam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . aññataram bhikkhum ārabbha . . . aññataro bhikkhu jānam theyyasatthena saddhim samvidhāya ekaddhāna-maggam paṭipajji . . . ekā paññatti . . . dvihi samutṭhānehi samutṭhāti, siyā kāyato ca cittato ca samutṭhāti na vācato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samutṭhāti. ||66||

mātugāmena saddhim samvidhāya ekaddhānamaggam paṭipajjantassa pācitti-yam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . aññataram bhikkhum ārabbha . . . aññataro bhikkhu mātu-gāmena saddhim samvidhāya ekaddhānamaggam paṭipajji . . . ekā paññatti . . . catūhi samutṭhānehi samutṭhāti. ||67||

pāpikāya ditṭhiyā yāvatatiyam samanubhāsanāya na paṭinissajjantassa pācitti-yam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . Aritṭham bhikkhum gaddhabādhipubbam ārabbha . . . Aritṭho bhikkhu gaddhabādhipubbo pāpikāya ditṭhiyā yāvatatiyam samanubhāsanāya na paṭinissajji . . . ekā paññatti . . . ekena samutṭhānena samutṭhāti kāyato ca vācato ca cittato ca samutṭhāti. ||68||

jānam tathāvādinā bhikkhunā akaṭānudhammena tam ditṭhim appaṭinissaṭṭhena saddhim sambhūñjantassa pācitti-yam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabbha . . . chabbaggiyā bhikkhū jānam tathāvādinā Aritṭhena bhikkhunā akaṭānudhammena tam ditṭhim appaṭinissaṭṭhena saddhim sambhūñjimsu . . . ekā paññatti . . . tīhi samutṭhānehi samutṭhāti. ||69||

jānam tathā nāsitam samaṇuddesam upalāpentassa pācitti-yam Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabbha . . . chabbaggiyā bhikkhū jānam tathā nāsitam

Kaṇḍakam samaṇuddesam upalāpesum . . . ekā paññatti . . . tīhi samutṭhānehi samutṭhāti. ||70||
sappāṇakavaggo sattamo.

bhikkhūhi sahadhammikam vuccamānena na tāvāham āvuso etasmīm sikkhāpade sikkhissāmi yāva nāññām bhikkhum byattam vinayadharām paripucchāmīti bhaṇtassā pācittiyam . . . Kosambiyā paññattam . . . āyasmantam Channam ārabba . . . āyasmā Channo bhikkhūhi sahadhammikam vuccamāno na tāvāham . . . paripucchāmīti bhaṇi . . . ekā paññatti . . . tīhi samutṭhānehi samutṭhāti. ||71||

vinayam vivāṇṇentassa pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabba . . . chabbaggiyā bhikkhū vinayam vivāṇnesum . . . ekā paññatti . . . tīhi samutṭhānehi samutṭhāti. ||72||

mohanake pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabba . . . chabbaggiyā bhikkhū mohesum . . . ekā paññatti . . . tīhi samutṭhānehi samutṭhāti. ||73||

bhikkhussa kūpitena anattamanena pahāram dentassa pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabba . . . chabbaggiyā bhikkhū kūpitā anattamanā bhikkhūnam pahāram adāmsu . . . ekā paññatti . . . ekena samutṭhānena samutṭhāti kāyato ca cittato ca samutṭhāti na vācato. ||74||

bhikkhussa kūpitena anattamanena talasattikam uggrantassa pācittiyam . . . (see § 74; instead of pahāram adāmsu read talasattikam uggrim̄su). ||75||

bhikkhum amūlakena saṅghādisesena anuddhamṣentassa pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabba . . . chabbaggiyā bhikkhū bhikkhum amūlakena saṅghādisesena anuddhamṣesum . . . ekā paññatti . . . tīhi samutṭhānehi samutṭhāti. ||76||

bhikkhussa sañcicca kukkuccam upadahantassa pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabba . . . chabbaggiyā bhikkhū bhikkhūnam sañcicca kukkuccam upadahim̄su . . . ekā paññatti . . . tīhi samutṭhānehi samutṭhāti. ||77||

bhikkhūnam bhaṇdanajātānam kalahajātānam vivādā-

pannānam upassutim tiṭṭhantassa pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabbha . . . chabbaggiyā bhikkhū bhikkhūnām bhaṇḍanajātānam kalahajātānam vivādāpannānam upassutim tiṭṭhamṣu . . . ekā paññatti . . . dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti na vācato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti. ||78||

dhammikānām kammānām chandam datvā pacchā khīya-dhammam āpajjantassa pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabbha . . . chabbaggiyā bhikkhū dhammikānām kammānām chandam datvā pacchā khīyadhammam āpajjimsu . . . ekā paññatti . . . tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||79||

samghe vinicchayakathāya vattamānāya chandam adatvā utthāyāsanā pakkamantassa pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . aññataram bhikkhum ārabbha . . . aññataro bhikkhu samghe vinicchayakathāya vattamānāya chandam adatvā utthāyāsanā pakkāmi . . . ekā paññatti . . . ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti. ||80||

samaggrena samghena cīvaraṁ datvā pacchā khīyadhammam āpajjantassa pācittiyam . . . Rājagahe paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabbha . . . chabbaggiyā bhikkhū samaggrena samghena cīvaraṁ datvā pacchā khīyadhammam āpajjimsu . . . ekā paññatti . . . tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||81||

jānam samghikam lābhām pariṇatam puggalassa pariṇāmentassa pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabbha . . . chabbaggiyā bhikkhū jānam samghikam lābhām pariṇatam puggalassa pariṇāmesum . . . ekā paññatti . . . tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||82||

sahadhammikavaggo atthamo.

pubbe appatisamviditena rañño antepuram pavasantassa pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . āyasmantam Ānandam ārabbha . . . āyasmā Ānando pubbe appatisamvidito rañño antepuram pāvisi . . . ekā paññatti . . . dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti kaṭhinake. ||83||

ratanam uggaṇhantassa pācittiyam . . . Sāvatthiyā pañ-

ñattam . . . aññataram bhikkhum árabbha . . . aññataro bhikkhu ratanam uggahesi . . . eká paññatti dve anupaññattiyo . . . chahi samuññhánehi samuññháti. ||84||

santam bhikkhum anápucchâ vikâle gámam pavisantassa pácittiyan . . . Sávatthiyâ paññattam . . . chabbaggiye bhikkhû árabbha . . . chabbaggiyâ bhikkhû vikâle gámam pavisinsu . . . eká paññatti tisso anupaññattiyo . . . dvíhi samuññhánehi samuññháti káthinake. ||85||

atthimayam vâ dantamayam vâ visánamayam vâ súcigharam kárápentassa pácittiyan . . . Sakkesu paññattam . . . sambahule bhikkhû árabbha . . . sambahulâ bhikkhû na mattam jánitvâ bahû súcighare viññápesum . . . eká paññatti . . . chahi samuññhánehi samuññháti. ||86||

pamáñátkantam mañcam vâ pítham vâ kárápentassa pácittiyan . . . Sávatthiyâ paññattam . . . áyasmantam Upanandam Sakyaputtam árabbha . . . áyasmâ Upanando Sakyaputto ucce mañce sayi . . . eká paññatti . . . chahi samuññhánehi samuññháti. ||87||

mañcam vâ pítham vâ túlonaddham kárápentassa pácittiyan . . . Sávatthiyâ paññattam . . . chabbaggiye bhikkhû árabbha . . . chabbaggiyâ bhikkhû mañcam pi pítham pi túlonaddham kárápesum . . . eká paññatti . . . chahi samuññhánehi samuññháti. ||88||

pamáñátkantam nisidanañ kárápentassa pácittiyan . . . Sávatthiyâ paññattam . . . chabbaggiye bhikkhû árabbha . . . chabbaggiyâ bhikkhû appamáñikáni nisidanañ dhâresum . . . eká paññatti eká anupaññatti . . . chahi samuññhánehi samuññháti. ||89||

pamáñátkantam kañdúpañicchádim kárápentassa pácittiyan . . . Sávatthiyâ paññattam . . . chabbaggiye bhikkhû árabbha . . . chabbaggiyâ bhikkhû appamáñikáyo kañdúpañicchádiyo dhâresum . . . eká paññatti . . . chahi samuññhánehi samuññháti. ||90||

pamáñátkantam vassikasátikam kárápentassa pácittiyan . . . Sávatthiyâ paññattam . . . chabbaggiye bhikkhû árabbha . . . chabbaggiyâ bhikkhû appamáñikáyo vassikasátikáyo dhâresum . . . eká paññatti . . . chahi samuññhánehi samuññháti. ||91||

sugatacīvaraappamāṇam cīvaraṁ kārāpentassa pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . āyasmantam Nandaṁ ārabba . . . āyasmā Nando sugatacīvaraappamāṇam cīvaraṁ dhāresi . . . ekā paññatti . . . chahi samutthānehi sam-
uṭṭhāti. ||92||

rājavaggo navamo. dvenavuti pācittiyā niṭṭhitā. tass'
uddānam :

musā, omasa-pesuññe, pada-seyyā ca itthiyo
aññatra viññunā, bhūtā, duṭṭhullāpatti, khaṇanā,|
bhūtam, aññāya, ujjhāyi, mañco, seyyā ca vuccati,
pubba-nikkaḍhan'-āhacca, dvāraṇ, sappāṇakena ca,|
asammatā, athamgate, upassay'-āmisena ca,
dade, sibbe, vidhānena, nāvā, bhuñjeyya, ekato,|
piñḍam, gaṇam, param, pūvam, pavārito, pavāritam,
vikālam, sannidhi, khīram, dantapoṇena te dasa,|
acelak'-ānupakhajja, paticchannam, rahena ca,
nimantito, paccayehi, senā, vasan', uyyodhikam,|
surā, aṅguli, hāso ca, anādariyam ca, bhimṣanā,
joti, nhānena, dubbaññe, sāmam, apanidhena ca,|
sañcico', udaka-kammā ca, duṭṭhullam, ûnavisati,
theyya-itthi, avadesam, samvāse, nāsitena ca,|
sahadhammika-vilekhā, moho, pahāren', uggire,
amūlakañ ca, sañcicca, sossāmi, kхиya-pakkame,
samghena cīvaraṇ datvā, pariṇāmeyya puggale,|
raññañ ca, ratanaṇ, santam, sūci, mañco ca, tūlikā,
nisidanaṇ, kañduechādi, vassikā, sugatena cā 'ti.||

tesam vaggānam uddānam :

musā, bhūtā ca, ovādo, bhojan'-ācelakena ca,
surā, sappāṇakā, dhammo, rājavaggena te navā 'ti.||

yan tena bhagavatā jānatā passatā arahatā sammā-
sambuddhena aññātikāya bhikkhuniyā antaragharam pa-
viṭṭhāya hatthato khādaniyam vā bhojaniyam vā sahatthā
paṭīggahetvā bhuñjantassa pāṭidesaniyam . . . Sāvatthiyā
paññattam . . . aññataram bhikkhum ārabba . . . aññataro
bhikkhu aññātikāya bhikkhuniyā antaragharam paviṭṭhāya
hatthato āmisam paṭīggahesi . . . ekā paññatti . . . dvihi

samutṭhānehi samutṭhāti, siyā kāyato samutṭhāti na vācato na cittato, siyā kāyato ca cittato ca samutṭhāti na vācato. ||1||

bhikkhuniyā vosāsantiyā na nivāretvā bhuñjantassa pāti-desaniyam . . . Rājagahe paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabba . . . chabbaggiyā bhikkhū bhikkhuniyo vosāsantiyo na nivāresum . . . ekā paññatti . . . dvīhi samutṭhānehi samutṭhāti, siyā kāyato ca vācato ca samutṭhāti na cittato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samutṭhāti. ||2||

sekhasammatesu kulesu khādaniyam vā bhojaniyam vā sahatthā paṭiggahetvā bhuñjantassa pāti-desaniyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . sambahule bhikkhū ārabba . . . sambahulā bhikkhū na mattam jānitvā paṭiggahesum . . . ekā paññatti dve anupaññattiyo . . . dvīhi samutṭhānehi samutṭhāti, siyā kāyato samutṭhāti na vācato na cittato, siyā kāyato ca cittato ca samutṭhāti na vācato. ||3||

āraññakesu senāsanesu pubbe appaṭisamviditam khādaniyam vā bhojaniyam vā ajjhārāme sahatthā paṭiggahetvā bhuñjantassa pāti-desaniyam . . . Sakkesu paññattam . . . sambahule bhikkhū ārabba . . . sambahulā bhikkhū ārāme core patīvasante nārocesum . . . ekā paññatti ekā anupaññatti . . . dvīhi samutṭhānehi samutṭhāti, siyā kāyato ca vācato ca samutṭhāti na cittato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samutṭhāti. ||4||

cattāro pāti-desaniyā niṭṭhitā. tass' uddānam :

aññātikāya, vosāsam, sekha-āraññakena ca
pāti-desaniyā cattāro sambuddhena pakāsita 'ti.

yan tena bhagavatā jānatā passatā arahatā sammāsambuddhena anādariyam paṭicca purato vā pacchato vā olambentena nivāsentassa dukkaṭam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabba . . . chabbaggiyā bhikkhū purato pi pacchato pi olambentā nivāsesum . . . ekā paññatti . . . ekena samutṭhānena samutṭhāti kāyato ca cittato ca samutṭhāti na vācato. ||1||

anādariyam paṭicca purato vā pacchato vā olambentena pārupantassa dukkaṭam . . . (see § 1; instead of nivāsesum read pārupimśu.) ||2||

anādariyam paṭicca kāyam vivaritvā antaraghare gacchanta-tassa dukkaṭam . . . (as before.) ||3||

anādariyam paticca kāyam vivaritvā antaraghare nisidantassa dukkaṭam . . . ||4||

anādariyam paticca haṭham vā pādam vā kilāpentena antaraghare gacchantassa dukkaṭam . . . ||5||

anād. p. haṭham vā pādam vā kilāpentena antaraghare nisidantassa dukkaṭam . . . ||6||

anād. p. taṭham taṭham olokentena antaraghare gacchantassa (. . . nisidantassa . . .) dukkaṭam . . . ||7. 8||

anād. p. ukhittakāya antaraghare gacchantassa (. . . nisidantassa . . .) dukkaṭam . . . ||9. 10||

parimandalavaggo paṭhamo.

anād. p. ujjaggikāya antaraghare gacchantassa (. . . nisidantassa . . .) dukkaṭam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabbha . . . chabbaggiyā bhikkhū mahāhasitam hasantā antaraghare gacchimsu (. . . nisidimsu . . .) . . . ekā paññatti . . . ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti. ||11. 12||

anād. p. uccāsaddam mahāsaddam karontena antaraghare gacchantassa (. . . nisidantassa . . .) dukkaṭam . . . chabbaggiyā bhikkhū uccāsaddam mahāsaddam karontā antaraghare gacchimsu (. . . nisidimsu . . .) . . . (see § 11). ||13. 14||

anād. p. kāyappacālakam antaraghare gacchantassa (. . . nisidantassa . . .) dukkaṭam . . . ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti na vācato. ||15. 16||

anād. p. bāhuppacālakam . . . (see § 15). ||17. 18||

anād. p. sisappacālakam . . . ||19. 20||

ujjhaggikavaggo dutiyo.

anād. p. khambhakatena antaraghare gacchantassa (. . . nisidantassa . . .) dukkaṭam . . . ||21. 22||

anād. p. oguṇhitena antaraghare gacchantassa (. . . nisidantassa . . .) dukkaṭam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabbha . . . chabbaggiyā bhikkhū sasīsam pārupitvā antaraghare gacchimsu (. . . nisidimsu . . .) . . . ||23. 24||

anād. p. ukkuṭikāya antaraghare gacchantassa dukkaṭam . . . ||25||

anād. p. pallathikāya antaraghare nisidantassa dukkaṭam . . . ||26||

anād. p. asakkaccam piñdapātam pañiganhantassa dukkaṭam . . . ||27||

anād. p. taham taham olokentena piñdapātam pañiganhantassa dukkaṭam . . . ||28||

anād. p. sūpañ ñeva bahum pañiganhantassa dukkaṭam . . . ||29||

anād. p. thūpikatam piñdapātam pañiganhantassa dukkaṭam . . . ||30||

khambhakatavaggo tatiyo.

anād. p. asakkaccam (. . . tabam tahañ olokentena . . . taham tahañ omasitvā) piñdapātam bhuñjantassa dukkaṭam . . . ||31-33||

anād. p. sūpañ ñeva bahum bhuñjantassa dukkaṭam . . . ||34||

anād. p. thūpakato omadditvā piñdapātam bhuñjantassa dukkaṭam . . . ||35||

anād. p. sūpam vā byañjanam vā odanena pañicchādentassa dukkaṭam . . . ||36||

anād. p. sūpam vā odanam vā agilāno attano atthāya viññāpetvā bhuñjantassa dukkaṭam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabbha . . . chabbaggiyā bhikkhū sūpam pi odanam pi attano atthāya viññāpetvā bhuñjimsu . . . ekā paññatti ekā anupaññatti . . . dvīhi samuññhānehi samuññhāti, siyā kāyato ca cittato ca samuññhāti na vācato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuññhāti. ||37||

anād. p. ujjhānasāññino paresam pattam olokentassa dukkaṭam. ekā paññatti. ekena samuññhānena samuññhāti kāyato ca cittato ca samuññhāti na vācato. ||38||

anād. p. mahantam kabalam karontassa dukkaṭam . . . ||39||

anād. p. dīgham alopam karontassa dukkaṭam . . . ||40||

piñdapātavaggo catuttho.

anād. p. anāhaṭe kabale mukhadvārapū vivarantassa dukkaṭam . . . ||41||

anād. p. bhuñjamānena sabbam hattham mukhe pakkhipantassa dukkaṭam . . . ||42||

anād. p. sakabalena mukhena byāharantassa dukkaṭam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū

ārabbha . . . chabbaggiyā bhikkhū sakabañena mukhena
byāharimsu . . . ekā paññatti . . . ekena samutthānena
samutthāti kāyato ca vācato ca cittato ca samutthāti. ||43||

anād. p. piñdukkhepakam (. . . kabalāvacchedakam . . .
avagandakārakam . . . hatthaniddhunakam . . . sitthāva-
kārakam . . . jivhānicchārakam . . . capucapukārakam . . .)
bhuñjantassa dukkañam. ekā paññatti. ekena samutthānena
samutthāti kāyato ca cittato ca samutthāti na vācato. ||44-50||
kabañavaggo pañcamo.

anād. p. surusurukārakam bhuñjantassa dukkañam . . .
Kosambiyā paññattam . . . sambahule bhikkhū ārabbha
. . . sambahulā bhikkhū surusurukārakam khīram pivimsu
. . . ekā paññatti. ekena samutthānena samutthāti . . . ||51||

anād. p. hatthanillehakam (. . . pattanillehakam . . .
otthaniellehakam . . .) bhuñjantassa dukkañam. ekā paññatti.
ekena samutthānena samutthāti . . . ||52-54||

anād. p. sāmisena hatthena pāniyathālakam patigañhan-
tassa dukkañam . . . Bhaggesu paññattam . . . sambahule
bhikkhū ārabbha . . . sambahulā bhikkhū sāmisena
hatthena pāniyathālakam patiggahesum . . . ekā paññatti
. . . ekena samutthānena samutthāti . . . ||55||

anād. p. sasiththakam pattadhovanam antaraghare chañ-
tassa dukkañam . . . Bhaggesu paññattam . . . sambahule
bhikkhū ārabbha . . . sambahulā bhikkhū sasiththakam
pattadhovanam antaraghare chañdesum . . . ekā paññatti
. . . ekena samutthānena samutthāti . . . ||56||

anād. p. chattapāñissa dhammam̄ desentassa dukkañam . . .
Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiye bhikkhū ārabbha
. . . chabbaggiyā bhikkhū chattapāñissa dhammam̄ desesum
. . . ekā paññatti ekā anupaññatti . . . ekena s. s. vācato ca
cittato ca samutthāti na kāyato. ||57||

anād. p. dañdapāñissa (. . . satthapāñissa . . . avudha-
pāñissa . . .) dbammam̄ desentassa dukkañam. ekā paññatti
ekā anupaññatti . . . ekena s. s. vācato ca cittato ca
samutthāti na kāyato. ||58-60||

surusuruvaggo chattho.

anād. p. pādukārūlhassa (. . . upāhanārūlhassa . . . yāna-
gatassa . . . sayanagatassa . . . pallatthikāya nisinnassa

... veṭṭhitasisassa . . . oguṇṭhitasisassa . . .) dhammam desentassa dukkaṭam. ekā paññatti ekā anupaññatti . . . (as before.) ||61-67||

anād. p. chamāyam nisiditvā āsane nisinnassa (. . . nice āsane nisiditvā uce āsane nisinnassa . . . ṭhitena nisinnassa . . . pacchato gacchantena purato gacchantassa . . . uppathera gacchantena pathena gacchantassa . . .) dhammam desentassa dukkaṭam. ekā paññatti ekā anupaññatti. channam āpattisamuṭṭhānānam ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti. ||68-72||

anād. p. ṭhitena uccāram vā passāvam vā karontassa dukkaṭam. ekā paññatti ekā anupaññatti. channam āpattisamuṭṭhānānam ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti na vācato. ||73||

anād. p. harite uccāram vā passāvam vā kheṭam vā karontassa dukkaṭam . . . ||74||

anādariyam paṭicca udake uccāram vā passāvam vā kheṭam vā karontassa dukkaṭam kattha paññattan ti Sāvatthiyā paññattam. kam ārabbhā 'ti chabbaggiye bhikkhū ārabba. kismīm vatthusmin ti chabbaggiyā bhikkhū udake uccāram pi passāvam pi kheṭam pi akāmsu tasminm vatthusmīm. ekā paññatti ekā anupaññatti. channam āpattisamuṭṭhānānam ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti na vācato. ||75||

pādukavaggo sattamo. pañcasattati sekhiyā niṭṭhitā.

Mahāvibhaṅge katthapaññattivāro niṭṭhito. tass' uddānam:

parimaṇḍalam, paṭicchannam, susamvut' - okkhittaca-kkhunā,

ukkhittojjhaggikā, saddo, tayo c' eva pacālanā,|
khambham, oguṇṭhito c' eva, kuṭi, pallatthikāya ca,
sakkaccam, pattasaññī ca, samasūpam, samatitthikam,|
sakkaccam, pattasaññī ca, sapadānam, samasūpakam,
thūpakato, paṭicchannam, viññatt', ujjhānasaññinā,|
na mahantam, maṇḍalam, dvāram, sabbhattham, na
byāhare,

ukkhepo, chedanā, gaṇḍo, dhunam, sitthāvakārakam,|
jivhānicchārakaū c' eva, capucapu, surusuru,

hattho, patto ca, ottho ca, sāmisam, sitthakena ca,|
 chattapāṇissa saddhammam na desenti tathāgatā,
 evam eva daṇḍapāṇissa, sattha-āvudhapāṇinam,|
 pādukā, upāhanā c'eva, yāna-seyyāgatassa ca,
 pallatthikānisinnassa, vettīhitogunṭhitassā ca,|
 chamā, nīcāsane, thāne, pacchato, uppathera ca,
 ṭhitakena na kātabbam, harite udakamhi cā 'ti.|

tesam vaggānam uddānam :

parimanḍalam, ujjhaggi, khambham, piṇḍam tath' eva ca,
 kabalā, surusuru ca, pādukena ca sattamā 'ti. ||1||

methunam dhammam paṭisevanto kati āpattiyo āpajjati,
 methunam dh. p. tisso āpattiyo āpajjati. akkhayite sarire
 methunam dhammam paṭisevati, āpatti pārājikassa. ye-
 bhuyyena khayite sarire methunam dhammam paṭisevati,
 āpatti thullaccayassa. vattakate mukhe acchupantam aṅga-
 jātam paveseti, āpatti dukkaṭassa. methunam dhammam
 paṭisevanto imā tisso āpattiyo āpajjati. ||1||

adinnam ādiyanto kati āpattiyo āpajjati. adinnam ādi-
 yanto tisso āpattiyo āpajjati. pañcamāsakam vā atireka-
 pañcamāsakam vā agghanakam adinnam theyyasamkhātam
 ādiyati, āpatti pārājikassa. atirekamāsakam vā ūnapañcamā-
 sakam vā agghanakam adinnam theyy. ād., āpatti thullacca-
 yassa. māsakam vā ūnamāsakam vā agghanakam ad. theyy.
 ād., āpatti dukkaṭassa. adinnam ādiyanto imā tisso āpattiyo
 āpajjati. ||2||

sañcicca manussaviggaham jivitā voropento . . . tisso
 āpattiyo āpajjati. manussam odissa opātam khaṇati papatitvā
 marissatiti, āpatti dukkaṭassa. papatite dukkhā vedanā
 uppajjati, āpatti thullaccayassa. marati, āpatti pārājikassa.
 sañcicca . . . imā tisso āpattiyo āpajjati. ||3||

asantam abhūtam uttarimanussadhammam ullapanto . . .
 tisso āpattiyo āpajjati. pāpiccho icchāpakato asantam abh.
 utt. ullapati, āpatti pārājikassa. yo te vihāre vasati so bhi-
 kkhu arahā 'ti bhaṇati, paṭivijānantassa āpatti thullaccay-
 yassa, na paṭivijānantassa āpatti dukkaṭassa. asantam . . .
 imā tisso āpattiyo āpajjati. ||4||

cattāro pārājikā niṭṭhitā.

upakkamitvā asucim mocento tisso āpattiyo āpajjati. ceteti upakkamati muccati, āpatti samghādisesassa. ceteti upakkamati na muccati, āpatti thullaccayassa. payoge dukkataṁ. ||1||

mātugāmena saddhim kāyasamsaggam samāpajjanto tisso āpattiyo āpajjati. kāyena kāyam āmasati, āpatti samghādisesassa. kāyena kāyapaṭibaddham āmasati, āpatti thullaccayassa. kāyapaṭibaddhena kāyapaṭibaddham āmasati, āpatti dukkataſſa. ||2||

mātugāmam duṭṭhullāhi vācāhi obhāſento tisso āp. āp.; vaccamaggam passāvamaggam ādissa vaṇṇam pi bhanati avanṇam pi bhanati, āp. samgh.; vaccamaggam passāvamaggam ṭhapetvā adbhakkakam ubbhajānumaṇḍalam ādissa vaṇṇam pi bh. avanṇam pi bh., āp. thull.; kāyapaṭibaddham ādissa . . . pi bhanati, āpatti dukkataſſa. ||3||

attakāmapāricariyāya vaṇṇam bhāſanto tisso āp. āp.; mātugāmassa santike attakāmapāricariyāya vaṇṇam bhāſati, āp. samgh.; pañdakassa santike att. v. bhāſati, āp. thull.; tiracchānagatassa santike att. v. bhāſati, āpatti dukkataſſa. ||4||

sañcārīttaṁ samāpajjanto tisso āp. āp.; patīgaṇhāti vimamsati paccāharati, āp. samgh.; patīgaṇhāti vimamsati na paccāharati, āp. thull.; patīgaṇhāti na vimamsati na paccāharati, āpatti dukkataſſa. ||5||

saññācikāya kuṭīm kārāpento tisso āp. āp.; kārāpeti payogo dukkataṁ; ekam piṇḍam anāgatē āp. thull.; tasmiṁ piṇḍe āgate āp. samghādisesassa. ||6||

mahallakam vihāram kārāpento . . . (see § 6). ||7||

bhikkhuṁ amūlakena pārājikena dhammena anuddham-sento tisso āp. āp.; anokāsam kārāpetvā cāvanādhippāyo vadeti, āp. samghādisesena dukkataſſa; okāsam kārāpetvā akkosādhippāyo vadeti, āpatti omasavādassa. ||8||

bhikkhuṁ aññabhbhāgīyassa adhikaraṇassa kiñci desam lesamattam upādāya pārājikena dhammena anuddham-sento tisso āp. āp.; anokāsam . . . ||9||

saṅghabhedako bhikkhu yāvatatiyam samanubhāsanāya na patīniſſajjanto tisso āp. āp.; fiattiya dukkataṁ; dvīhi kammasvācāhi thullaccayā; kammasvācāpariyosāne āpatti samghādisesassa. ||10||

bhedaṅkānuvattakā bhikkhū yāvatatiyam samanubhāsanāya
na paṭinissajjantā tisso āpattiyo āpajjanti; nāttiyā . . . ||1||

dubbaco bhikkhu yāvatatiyam samanubhāsanāya na paṭi-
nissajjanto tisso . . . ||2||

kuladūsako bhikkhu yāvatatiyam samanubhāsanāya na
paṭinissajjanto tisso . . . ||3||

terasa saṃghādisesā niṭṭhitā.

atirekaśivaram dasāham atikkāmento ekaṁ āpattim āpajjati
nissaggyam pācittiyan. ||1||

ekarattam ticivaraṇa vippavasanto ekaṁ . . . ||2||

akālaśivaram paṭiggahetvā māsam atikkāmento ekaṁ
. . . ||3||

aññātikāya bhikkhuniyā purāṇacīvaraṇ dhovalento dve
āpattiyo āpajjati; dhovaleti payoge dukkaṭam, dhovalite
nissaggyam pācittiyan. ||4||

aññātikāya bhikkhuniyā hatthato cīvaraṇ paṭigāṇhanto
dve āpattiyo āpajjati; gāṇhāti payoge dukkaṭam, gahite
nissaggyam pācittiyan. ||5||

aññātakam gahapatim vā gahapatānim vā cīvaraṇ viññā-
lento dve āp. āp.; viññāpeti payoge dukkaṭam, viññāpīte
nissaggyam pācittiyan. ||6||

aññātakam gahapatim vā gahapatānim vā taduttarim cī-
varaṇ viññālento . . . (see § 6). ||7||

pubbe appavārito aññātakam gahapatikam upasamkamitvā
cīvare vikappam āpajjanto dve āp. āp.; vikappam āpajjati
payoge dukkaṭam; vikappam āpanne nissaggyam pācitti-
yan. ||8||

pubbe appavārito aññātakē gahapatike upasamkamitvā
cīvare vikappam āpajjanto . . . (see § 8). ||9||

atirekatikkhattum codanāya atirekachakkhattum thānena
cīvaraṇ abhinippahādento dve āp. āp.; abhinippahādeti payoge
dukkaṭam; abhinippahādite nissaggyam pācittiyan. ||10||

kaṭhinavaggo pathamo.

kosiyamissakam santhataṁ kārālento dve āp. āp.; kārā-
lēti payoge dukkaṭam; kārālēti nisaggyam pācittiyan. ||11||

suddhakālakānam elakalomānam santhataṁ kārālento . . .
(see § 11). ||12||

anādiyitvā tulam odātānam tulam gocariyānam navam
santhatam kārāpento . . . ||13||

anuvassam santhatam kārāpento . . . ||14||

anādiyitvā purānasanthatassa sāmantā sugatavidatthim na-
vam nisidanasanthatam kārāpento . . . ||15||

elakalomāni paṭiggahetvā tiyojanam atikkāmento dve āp.
āp.; pāthamam pādam tiyojanam atikkāmeti, āp. dukkaṭassa;
dutiyam pādam atikkāmeti, niss. pācittiyam. ||16||

aññātikāya bhikkhuniyā elakalomāni dhovāpento . . . (see
§ 4). ||17||

rūpiyam paṭigaṇhanto dve āp. āp.; gaṇhāti payoge dukka-
ṭam; gahite niss. pācittiyam. ||18||

nānappakārakam rūpiyasamvohāram samāpajjanto dve āp.
āp.; samāpajjati payoge dukkaṭam, samāpanne niss. pācittiyam. ||19||

nānappakārakam kayavikkayam samāpajjanto . . . (see
§ 19). ||20||

kosiyavaggo dutiyo.

atirekapattam dasāham atikkāmento ekam āp. āp. nissaggi-
yam pācittiyam. ||21||

ūnapañcabandhanena pattena aññam navam pattam cetā-
pento dve āp. āp.; cetāpeti payoge dukkaṭam; cetāpite niss.
pācittiyam. ||22||

bhesajjāni paṭiggahetvā sattāham atikkāmento ekam
. . . ||23||

atirekamāse sese gimhāne vassikasātikacivaram pariyesanto
dve āp. āp.; pariyesati pay. dukk.; pariyyitthe niss. pācittiyam. ||24||

bhikkhusa sāmam cīvaraṁ datvā kupito anattamano
acchindanto dve āp. āp.; acchindati pay. dukk.; acchinne
niss. pācittiyam. ||25||

sāmam suttam viññāpetvā tantavāyehi cīvaraṁ vāyāpento
dve āp. āp.; vāyāpeti pay. dukk.; vāyāpite niss. pācittiyam. ||26||

pubbe appavārito aññātakassa gahapatikassa tantavāye
upasamkamitvā cīvare vikappam āpajjanto dve āp. āp.;
vikappam āpajjati payoge dukkaṭam; vikappam āpanne niss.
pācittiyam. ||27||

accekačivaram patiggahetvā cīvarakālasamayam atikkā-
mento ekam . . . ||28||

tiññam cīvarānam aññataram cīvaram antaraghare nikkhi-
pitvā atirekachārattam vippavasanto ekam . . . ||29||

jānam samghikam lābhām pariñatam attano pariñāmento
dve āp. āp.; pariñāmeti pay. dukk.; pariñāmite niss. pācitti-
yam. ||30||

pattavaggo tatiyo. tiñsa nissaggiyā pācittiyā niññitā.

sampajānamusāvādam bhāsanto kati āpattiyo āpajjati.
sampajānamusāvādam bhāsanto pañca āp. āp.; pāpiccho
icchāpakato asantam abhūtam uttarimanussadhammam ulla-
pati, āp. pārājikassa; bhikkhum amūlakena pārājikena
dhammena anuddhamseti, āp. samghādisesassa; yo te vihāre
vasati so bhikkhu arahā 'ti bhañati pañivijānantassa āp.
thullaccayassa, na pañivijānantassa āp. dukkatassa; sampajā-
namusāvāde pācittiyam. sampajānamusāvādam bhāsanto
imā pañca āpattiyo āpajjati. ||1||

omasanto dve āpattiyo āpajjati; upasampannam omasati,
āp. pācittiyassa; anupasampannam omasati, āp. dukkaṭassa. ||2||

pesuññam upasamharanto dve āp. āp.; upasampannassa
pesuññam upasamharati, āp. pāc.; anupasampannassa pe-
suññam upasamharati, āp. dukkaṭassa. ||3||

anupasampannam padaso dhammam vācento dve āp. āp.;
vāceti payoge dukkaṭam, pade pade āpatti pācittiyassa. ||4||

anupasampannena uttaridvirattatirattam sahaseyyam kappento
dve āp. āp.; nipajjati pay. dukk.; nipanne āp. pācittiyassa. ||5||

mātugāmena sahaseyyam kappento . . . (see § 5). ||6||

mātugāmassa uttarichappañcavācāhi dhammam desento dve
āp. āp.; deseti payoge dukkaṭam; pade pade āp. pācittiyassa. ||7||

anupasampannassa uttarimanussadhammam bhūtam āro-
cento dve āp. āp.; āroceti pay. dukk.; ārocite āp. pācittiyassa. ||8||

bhikkhussa duñjhullam āpattim anupasampannassa āro-
cento dve āp. āp.; āroceti . . . (see § 8). ||9||

pathavim khañanto dve āp. āp.; khañati pay. dukk.;
pahāre pahāre āpatti pācittiyassa. ||10||

musāvādavaggo pañhamo.

bhūtagāmam pātentō dve āp. āp.; pāteti pay. dukk.; pahāre pahāre āp. pācittiyassa. ||11||

aññena aññam paṭicaranto dve āp. āp.; anāropiteaññavādake aññena aññam paṭicarati āp. dukk.; āropiteaññavādake aññena aññam paṭicarati āp. pācittiyassa. ||12||

bhikkhum ujjhāpento dve āp. āp.; ujjhāpeti payoge dukkataṁ; ujjhāpīte āp. pācittiyassa. ||13||

samghikam mañcam vā pītham vā bhisim vā kocchaṁ vā aijhokāse santharitvā anuddharitvā anāpucchā pakkamanto dve āp. āp.; paṭhamam pādaṁ ledḍupātaṁ atikkāmeti, āp. dukkaṭassa; dutiyam pādaṁ atikkāmeti, āp. pācittiyassa. ||14||

samghike vihāre seyyam santharitvā anuddharitvā anāpucchā pakkamanto dve āp. āp.; paṭhamam pādaṁ parikkhepam atikkāmeti, āp. dukkaṭassa; dutiyam pādaṁ atikkāmeti, āp. pācittiyassa. ||15||

samghike vihāre jānam pubbupagatam bhikkhum anupakhajja seyyam kappento dve āp. āp.; nipajjati pay. dukk.; nipanne āp. pācittiyassa. ||16||

bhikkhum kupto anattamano samghikā vihārā nikkadādhanto dve āp. āp.; nikkadādhāti pay. dukk.; nikkadādhite āp. pācittiyassa. ||17||

samghike vihāre uparivehāsakuṭiyā āhaccapādakam mañcam vā pītham vā abhinisidanto dve āp. āp.; abhinisidati pay. dukk.; abhinisinne āp. pācittiyassa. ||18||

dvittipariyāye adhiṭṭhahitvā taduttarim adhiṭṭhahanto dve āp. āp.; adhiṭṭheti pay. dukk.; adhiṭṭhite āp. pācittiyassa. ||19||

jānam sappāṇakam udakam tiṇam vā mattikam vā siñcanto dve āp. āp.; siñcati pay. dukk.; siñcite āp. pācittiyassa. ||20||

bhūtagāmavaggo dutiyo.

asammato bhikkhuniyo ovadanto dve āp. āp.; ovadati pay. dukk.; ovadite āp. pācittiyassa. ||21||

atthāgate suriye bhikkhuniyo ovadanto... (see § 21). ||22||

bhikkhunūpāssayaṁ upasamkamitvā bhikkhuniyo ovadanto... ||23||

āmisahetu bhikkhū bhikkhuniyo ovadantiti bhaṇanto dve āp. āp.; bhaṇati pay. dukk.; bhaṇite āp. pācittiyassa. ||24||

aññātikāya bhikkhuniyā cīvaraṁ dento dve āp. āp.; deti pay. dukk.; dinne āp. pācittiyassa. ||25||

aññātikāya bhikkhuniyā cīvaraṁ sibbento dve āp. āp.; sibbeti pay. dukk.; ārāpathe ārāpathe āp. pācittiyassa. ||26||

bhikkhuniyā saddhim sañvidhāya ekaddhānamaggam paṭipajjanto dve āp. āp.; paṭipajjati pay. dukk.; paṭipanne āp. pācittiyassa. ||27||

bhikkhuniyā saddhim sañvidhāya ekam nāvam abhirūhanto dve āp. āp.; abhirūhati pay. dukk.; abhirūlhe āp. pācittiyassa. ||28||

jānam bhikkhuniparipācitam piṇḍapātam bhuñjanto dve āp. āp.; bhuñjissāmīti paṭigāñhāti, āp. dukkaṭassa; ajjhohāre ajjhohāre āp. pācittiyassa. ||29||

bhikkhuniyā saddhim eko ekāya raho nisajjam kappento dve āp. āp.; nisidati pay. dukk.; nisinne āp. pācittiyassa. ||30||

ovādavaggo tatiyo.

taduttarim āvasathapindam bhuñjanto dve āp. āp.; bhuñjisāmīti . . . (see § 29). ||31||

gañabhojanam bhuñjanto dve āp. āp.; bhuñjissāmīti . . . ||32||

paramparabhojanam bhuñjanto dve āp. āp.; bhuñjissāmīti . . . ||33||

dvittipattapūre pūve patiggahetvā taduttarim paṭigāñhanto dve āp. āp.; gañhāti payoge dukk., gahite āpatti pācittiyassa. ||34||

bhuttāvī pavārito anatirittam khādaniyam vā bhojaniyam vā bhuñjanto dve āp. āp., bhuñjissāmīti . . . (see § 29). ||35||

bhikkhum bhuttāvīm pavāritam anatirittenā khādaniyena vā bhojaniyena vā abhihattum pavārento dve āp. āp., tassa vacanena khādissāmi bhuñjissāmīti paṭigāñhāti, āpatti dukkaṭassa, bhojanapariyosāne āp. pācittiyassa. ||36||

vikāle khādaniyam vā bhojaniyam vā bhuñjanto dve āp. āp., bhuñjissāmīti . . . (see § 29). ||37||

sannidhikārakam khādaniyam vā bhojaniyam vā bhuñjanto dve āp. āp., bhuñjissāmīti . . . ||38||

paññatabhojanāni attano atthāya viññāpetvā bhuñjanto dve āp. āp., bhuñjissāmīti . . . ||39||

adinnam mukhadvāram āhāram āharanto dve āp. āp., bhuñjissāmīti . . . ||40||

bhojanavaggo catuttho.

acelakassa vā paribbājakassa vā paribbājikāya vā sahatthā

khâdaniyam vâ bhojaniyam vâ dento dve âp. âp., deti payoge dukkaṭam, dinne âp. pâcittiyassa. ||41||

bhikkhum eh' âvuso gâmam vâ nigamam vâ piñdâya pavisissâmâ 'ti tassa dâpetvâ vâ adâpetvâ vâ uyyojento dve âp. âp., uyyojeti payoge dukkaṭam, uyyojite âp. pâcittiyassa. ||42||

sabhojane kule anupakhajja nisajjam kappento dve âp. âp., nisidati pay. dukk., nisinne âp. pâcittiyassa. ||43||

mâtugâmena saddhim raho patiechanne âsane nisajjam kappento dve âp. âp., nisidati . . . (see § 43). ||44||

mâtugâmena saddhim eko ekâya raho nisajjam kappento dve âp. âp., nisidati . . . ||45||

nimantito sabhatto samâno purebhattam pacchâbhattam santam bhikkhum anâpucchâ kulesu cârittam apajjanto dve âp. âp., paṭhamam pâdam ummâram atikkâmeti, âp. dukkaṭassa, dutiyam pâdam atikkâmeti, âp. pâcittiyassa. ||46||

taduttarim bhesajjam viññâpento dve âp. âp., viññâpeti payoge dukkaṭam, viññâpîte âp. pâcittiyassa. ||47||

uyyuttam senam dassanâya gacchanto dve âp. âp., gacchati âp. dukkaṭassa, yattha ṭhito passati âp. pâcittiyassa. ||48||

atirekatirattam senâya vasanto dve âp. âp., vasati pay. dukk., vasite âp. pâcittiyassa. ||49||

uyyodhikam gacchanto dve âp. âp., gacchati âp. dukkaṭassa, yattha ṭhito passati âp. pâcittiyassa. ||50||

acelakavaggo pañcamo.

majjam pivanto dve âp. âp., pivissâmiti paṭigañhâti âp. dukkaṭassa, ajjhohâre ajjhohâre âp. pâcittiyassa. ||51||

bhikkhum aṅgulipatodakena hâsento dve âp. âp., hâseti pay. dukk., hâsite âp. pâcittiyassa. ||52||

udake kiñanto dve âp. âp., hetṭhâgophphake udake kiñati âp. dukkaṭassa, uparigophphake udake kiñati âp. pâcittiyassa. ||53||

anâdariyam karonto dve âp. âp., karoti pay. dukk., kate âp. pâcittiyassa. ||54||

bhikkhum bhimsâpento dve âp. âp., bhimsâpeti pay. dukk., bhimsâpîte âp. pâcittiyassa. ||55||

jotim samâdahitvâ visibbento dve âp. âp., samâdahati pay. dukk., samâdahite âp. pâcittiyassa. ||56||

oren' addhamâsam nhâyanto dve âp. âp., nhâyati pay. dukk., nhânapariyosâne âp. pâcittiyassa. ||57||

anādiyitvā tiṇṇam dubbaṇṇakaraṇānam aññataram dubbaṇṇakaraṇānam navam cīvaraṁ paribhuñjanto dve āp. āp., paribhuñjati pay. dukk., paribhutte āp. pācittiyassa. ||58||

bhikkhussa vā bhikkhuniyā vā sikkhamānāya vā sāmañerassā vā sāmañeriyyā vā sāmam cīvaraṁ vikappetvā apaccud-dhārakam paribhuñjanto dve āp. āp., paribhuñjati pay. dukk., paribhutte āp. pācittiyassa. ||59||

bhikkhussa pattam vā cīvaraṁ vā nisidananam vā sūcigharam vā kāyabandhanam vā apanidhento dve āp. āp., apanidheti pay. dukk., apanidhite āp. pācittiyassa. ||60||

surāmerayavaggo chaṭṭho.

sañcicca pāṇam jīvitā voropento kati āpattiyo āpajjati. sañcicca . . . voropento catasso āpattiyo āpajjati. anodissa opātam khaṇati yo koci papatitvā marissatīti āp. dukkaṭassa, manusso tasmiṁ papatitvā marati āp. pārājikassa, yakkho vā peto vā tiracchānagatamanussaviggaho vā tasmiṁ papatitvā marati āpatti thullaccayassa, tiracchānagato tasmiṁ papatitvā marati āpatti pācittiyassa. sañcicca pāṇam jīvitā voropento imā catasso āp. āpajjati. ||61||

jānam sappāṇakam udakam paribhuñjanto dve āp. āp., paribhuñjati pay. dukk., paribhutte āp. pācittiyassa. ||62||

jānam yathādhammam nihatādhikaraṇam punakammāya ukkoṭento dve āp. āp., ukkoṭeti pay. dukk., ukkoṭite āp. pācittiyassa. ||63||

bhikkhussa jānam dutṭhullam āpattim paṭicchādento ekam āpattim āpajjati pācittiyam. ||64||

jānam ūnavisativassam puggalam upasampādento dve āp. āp., upasampādeti pay. dukk., upasampādite āp. pācittiyassa. ||65||

jānam theyyasatthena saddhiṁ samvidhāya ekaddhānamaggam paṭipajjanto dve āp. āp., paṭipajjati pay. dukk., paṭipanne āp. pācittiyassa. ||66||

mātugāmena saddhiṁ samvidhāya . . . (see § 66). ||67||

pāpikāya ditṭhiyā yāvatatiyam samanubhāsanāya na patinissajjanto dve āp. āp., nāttiyā dukkaṭam, kammavacāpariyo-sāne āp. pācittiyassa. ||68||

jānam tathāvādinā bhikkhunā akaṭānudhammena tam ditṭhim appaṭinissaṭṭhenā saddhiṁ sambhuñjanto dve āp. āp., sambhuñjati pay. dukk., sambhutte āp. pācittiyassa. ||69||

jānam tathā nāsitam samaṇuddesam upalāpento dve āp. āp.,
upalāpeti pay. dukk., upalāpite āp. pācittiyassa. ||70||
sappāṇakavaggo sattamo.

bhikkhūhi sahadhammikam vuccamāno na tāvāham āvuso
etasmin sikkhāpade sikkhissāmi yāva na aññam bhikkhum
byattam vinayadharām paripucchāmīti bhaṇanto dve āp. āp.,
bhaṇati pay. dukk., bhaṇite āp. pācittiyassa. ||71||

vinayam vivāṇento dve āp. āp., vivāṇeti pay. dukk.,
vivāṇne āp. pācittiyassa. ||72||

mohento dve āp. āp., anāropite mohe moheti āp. dukka-
ṭassa, āropite mohe moheti, āp. pācittiyassa. ||73||

bhikkhussa kupito anattamano pahāram dento dve āp. āp.,
paharati pay. dukk., pahaṭe āp. pācittiyassa. ||74||

bhikkhussa kupito anattamano talasattikam uggriranto dve
āp. āp., uggrati pay. dukk., uggrite āp. pācittiyassa. ||75||

bhikkhum amūlakena samghādisesena anuddhamṣento dve
āp. āp., anuddhamseti pay. dukk., anuddhamsite āp. pācitti-
yassa. ||76||

bhikkhussa sañcicca kukkuccam upadahanto dve āp. āp.,
upadahati pay. dukk., upadahite āp. pācittiyassa. ||77||

bhikkhūnam bhaṇḍanajātānam kalahajātānam vivādā-
pannānam upassutim tiṭṭhanto dve āp. āp., sossāmīti gacchati
āp. dukkaṭassa, yattha ṭhito suṇāti āp. pācittiyassa. ||78||

dhammikānam kammānam chandam datvā pacchā khīya-
dhammam āpajjanto dve āp. āp., khīyati pay. dukk., khīyite
āp. pācittiyassa. ||79||

samghe vinicchayakathāya vattamānāya chandam adatvā
utṭhāyāsanā pakkamanto dve āp. āp., parisāya hathapāsam
vijahantassa āp. dukkaṭassa, vijahite āp. pācittiyassa. ||80||

samaggena samghena cīvaraṁ datvā pacchā khīyadhammam
āpajjanto dve āp. āp., khīyati . . . (see § 79). ||81||

jānam samghikam lābhām pariṇatam puggalassa pariṇā-
mento dve āp. āp., pariṇāmeti pay. dukk., pariṇāmite āp.
pācittiyassa. ||82||

sahadhammikavaggo atṭhamo.

pubbe appatisamvidito rañño antepuram pavisanto dve āp.
āp., paṭhamam pādaṁ ummāram atikkāmeti āp. dukkaṭassa,
dutiyaṁ pādaṁ atikkāmeti āp. pācittiyassa. ||83||

ratanam uggañhanto dve āp. āp., gañhāti pay. dukk., gahite āp. pācittiyassa. ||84||

santam bhikkhum anāpucchā vikāle gāmam pavisanto dve āp. āp., pañhamam pādam parikkhepam atikkāmeti āp. dukka-tassa, dutiyam pādam atikkāmeti āpatti pācittiyassa. ||85||

aññhimayañ vā dantamayañ vā visāñamayañ vā sūcigha-ram kārāpento dve āp. āp., kārāpeti pay. dukk., kārāpite āp. pācittiyassa. ||86||

pamāññātikkantam mañcam vā piñham vā kārāpento dve āp. āp., kārāpeti pay. dukk., kārāpite āp. pācittiyassa. ||87||

mañcam vā piñham vā tūlonaddham kārāpento dve āp. āp., kārāpeti . . . (see § 87). ||88||

pamāññātikkantam nisidanañ kārāpento dve āp. āp., kārāpeti . . . ||89||

pamāññātikkantam kañdūpatīcchādim kārāpento dve āp. āp., kārāpeti . . . ||90||

pamāññātikkantam vassikasātikam kārāpento dve āp. āp., kārāpeti . . . ||91||

sugatacivarappamāñam cīvarañ kārāpento kati āpattiyo āpajjati. sugatacivarappamāñam cīvarañ kārāpento dve āp. āp., kārāpeti pay. dukk., kārāpite āp. pācittiyassa. sugatacivarappa-māñam cīvarañ kārāpento imā dve āpattiyo āpajjati. ||92||

rājavaggo navamo. khuddakam niñhitam.

aññātikāya bhikkhuniyā antaragharam paviñthāya hatthato khādaniyam vā bhojaniyam vā sahatthā pañggahetvā bhuñ-janto kati āpattiyo āpajjati. aññātikāya . . . bhuñjanto dve āpattiyo āpajjati, bhuñjissāmīti pañgahāti āp. dukka-tassa, ajjhohāre ajjhohāre āp. pātidesaniyassa. aññātikāya . . . bhuñjanto imā dve āpattiyo āpajjati. ||1||

bhikkhuniyā vosāsantiyā na nivāretvā bhuñjanto dve āp. āp., bhuñjissāmīti . . . (see § 1). ||2||

sekhasammatesu kulesu khādaniyam vā bhojaniyam vā sahatthā pañggahetvā bhuñjanto dve āp. āp., bhuñjissāmīti . . . ||3||

Āraññakesu senāsanesu pubbe appañsamviditam khādaniyam vā bhojaniyam vā ajjhārāme sahatthā pañggahetvā bhuñjanto kati āp. āpajjati. Āraññakesu . . . bhuñjanto dve āpattiyo

āpajjati, bhuñjissāmiti . . . ; āraññakesu . . . bhuñjanto imā
dve āp. āpajjati. ||4||

cattāro pātidesaniyā niññhitā.

anādariyam pañcicca purato vā pacchato vā olambento nivā-
sento kati āp. āpajjati. anādariyam . . . nivāsento ekam
āpattim āpajjati dukkañtam. anādariyam . . . nivāsento
imam ekam āpattim āpajjati. ||1||

anādariyam pañcicca purato vā pacchato vā olambento pāru-
panto ekam āp. āp. dukkañtam. ||2||

anād. pañ. kāyam vivaritvā antaraghare gacchanto (. . . ni-
śidanto) ekam . . . ||3. 4||

anād. pañ. hattham vā pādañ vā kilāpento antaraghare
gacchanto (. . . niśidanto) ekam . . . ||5. 6||

anād. pañ. tahañ tahañ olokento antaraghare gacchanto
(. . . niśidanto) ekam . . . ||7. 8||

anād. pañ. ukkhittakāya antaraghare gacchanto (. . . niśi-
danto) ekam . . . ||9. 10||

parimandala vaggo pañhamo.

anād. pañ. ujjhaggikāya antaraghare gacchanto (. . . niśi-
danto) ekam . . . ||11. 12||

anād. pañ. uccāsaddam mahāsaddam karonto antaraghare
gacchanto (. . . niśidanto) ekam . . . ||13. 14||

anād. pañ. kāyappacālakam antaraghare gacchanto (. . . ni-
śidanto) ekam . . . ||15. 16||

anād. pañ. bāhuppacālakam antaraghare gacchanto (. . . ni-
śidanto) ekam . . . ||17. 18||

anād. pañ. sisappacālakam antaraghare gacchanto (. . . ni-
śidanto) ekam . . . ||19. 20||

ujjhaggikavaggo dutiyo.

anād. pat. khambhakato antaraghare gacchanto (. . . niśi-
danto) ekam . . . ||21. 22||

anād. pat. oguññhito antaraghare gacchanto (. . . niśi-
danto) ekam . . . ||23. 24||

anād. pat. ukkuñikāya antaraghare gacchanto ekam . . . ||25||

anād. pat. pallatthikāya antaraghare niśidanto ekam . . . ||26||

anād. pat. asakkaccam piññapātam pañgañhanto ekam
. . . ||27||

anād. paṭ. taham̄ taham̄ olokento piṇḍapātam̄ paṭīgañhanto ekam . . . ||28||

anād. paṭ. sūpaññeva bahum̄ paṭīgañhanto ekam . . . ||29||

anād. paṭ. thūpikatañ piṇḍapātam̄ paṭīgañhanto ekam . . . ||30||

khambhakatavaggo tatiyo.

anād. paṭ. asakkaccam̄ (. . . taham̄ taham̄ olokento . . . taham̄ taham̄ omasitvā) piṇḍapātam̄ bhuñjanto ekam . . . ||31-33||

anād. paṭ. sūpaññeva bahum̄ bhuñjanto ekam . . . ||34||

anād. paṭ. thūpakato omadditvā piṇḍapātam̄ bhuñjanto ekam . . . ||35||

anād. paṭ. sūpam̄ vā byañjanam̄ vā odanena paṭicchādento ekam . . . ||36||

anād. paṭ. sūpam̄ vā odanam̄ vā agilāno attano atthāya viññāpetvā bhuñjanto ekam . . . ||37||

anād. paṭ. ujjhānasaññi paresam̄ pattam̄ olokento ekam . . . ||38||

anād. paṭ. mahantam̄ kabaññ karonto ekam . . . ||39||

anād. paṭ. digham̄ ālopam̄ karonto ekam . . . ||40||

piṇḍapātavaggo catuttho.

anād. paṭ. anāhaṭe kabaññ mukhadvāram̄ vivaranto ekam . . . ||41||

anād. paṭ. bhuñjamāno sabbam̄ hattham̄ mukhe pakkhi-panto ekam . . . ||42||

anād. paṭ. sakabalena mukhena byāharanto ekam . . . ||43||

anād. paṭ. piṇḍukkhepakam̄ bhuñjanto ekam . . . ||44||

anād. paṭ. kabaññvacchedakam̄ (. . . avagandukārakam̄ . . . hatthaniddhunakam̄ . . . sitthāvakārakam̄ . . . jivhā-nicchārakam̄ . . . capucapukārakam̄) bhuñjanto ekam . . . ||45-50||

kabaññavaggo pañcamo.

anād. paṭ. surusurukārakam̄ (. . . hatthanillehakam̄ . . . pattanillehakam̄ . . . : otthaniellehakam̄) bhuñjanto ekam . . . ||51-54||

anād. paṭ. sāmisena hatthena pāniyathālakam̄ paṭīgañhanto ekam . . . ||55||

anād. paṭ. sasitthakam pattaḍhovanam antaraghare chadento ekam . . . ||56||

anād. paṭ. chattapāṇissa (. . . daṇḍapāṇissa . . . satthapāṇissa . . . āvudhapāṇissa) dhammam desento ekam . . . ||57-60||
surusuruvaggo chattho.

anād. paṭ. pādukārūjhassa (. . . upāhanārūjhassa . . . yānagatassa . . . sayanagatassa . . . pallatthikāya nisinnassa . . . veṭṭhitasisassa . . . oguṇṭhitasisassa . . . chamāya nisiditvā āsane nisinnassa . . . nīcē āsane nisiditvā uce. āsane nisinnassa . . . thito nisinnassa . . . pacchato gacchanto purato gacchantassa . . . uppathera gacchanto pathena gacchantassa) dhammam desento ekam . . . ||61-72||

anād. paṭ. thito uccāram vā passāvam vā karonto ekam . . . ||73||

anād. paṭ. harite uccāram vā passāvam vā kheṭam vā karonto ekam . . . ||74||

anād. paṭ. udake uccāram vā passāvam vā kheṭam vā karonto kati āpattiyo āpajjati. anād. paṭ. udake . . . karonto ekam āpattim āpajjati dukkāṭam. anād. paṭ. udake . . . karonto imam ekam āpattim āpajjati. ||75||

pādukavaggo sattamo. sekhiyā niṭṭhitā. katāpattivāram niṭṭhitam dutiyam. ||2||

methunam dhammam paṭisevantassa āpattiyo catunnam vipattinam kati vipattiyo bhajanti. methunam . . . āpattiyo catunnam vipattinam dve vipattiyo bhajanti siyā silavipattim siyā ācāravipattim. — la —

anādariyam paṭicca udake uccāram vā passāvam vā kheṭam vā karontassa āpatti catunnam vipattinam kati vipattiyo bhajati. anādariyam . . . karontassa āpatti catunnam vipattinam ekam vipattim bhajati ācāravipattim.

vipattivāram niṭṭhitam tatiyam. ||3||

methunam dhammam paṭisevantassa āpattiyo sattannam āpattikkhandhānam katihi āpattikkhaṇdehi saṃgahitā. methunam . . . āpattikkhandhānam tīhi āpattikkhandhehi saṃgahitā siyā pārājikāpattikkhandhena siyā thullaccayāpattikkhandhena siyā dukkaṭāpattikkhandhena. — la —

anādariyam paṭiceca udake . . . karontassa āpatti sattannam
āpattikkhandhānam katihi . . . ekena āpattikkandhena sam-
gahitā dukkaṭāpattikkhandhena.

saṃgahitavāram niṭṭhitam catuttham. ||4||

methunam dhammam paṭisevantassa āpattiyo channam
āpattisamuṭṭhānānam katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti. methunam . . .
ekena samuṭṭhānena samuṭṭhanti kāyato ca
cittato ca samuṭṭhanti na vācato. — la —

anādariyam paṭiceca udake . . . karontassa āpatti channam
āpattisamuṭṭhānānam katihi . . . ekena samuṭṭhānena sam-
uṭṭhāti kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti na vācato.

saṃuṭṭhānavāram niṭṭhitam pañcamam. ||5||

methunam dhammam patisevantassa āpattiyo catunnam
adhikaraṇānam katamam adhikaraṇam. methunam . . .
adhikaraṇānam āpattādhikaraṇam. — la —

anādariyam paṭiceca udake . . . karontassa āpatti catunnam
adhikaraṇānam katamam adhikaraṇam. anādariyam . . .
adhikaraṇānam āpattādhikaraṇam.

adhikaraṇavāram niṭṭhitam chaṭṭham. ||6||

methunam dhammam paṭisevantassa āpattiyo sattannam
samathānam katihi samathehi sammanti. methunam . . .
samathānam tīhi samathehi sammanti siyā sammukhāvinayena
ca paṭiññātakaraṇena ca siyā sammukhāvinayena ca
tiṇavatthārakena ca. — la —

anādariyam paṭiceca udake . . . karontassa āpatti sattannam
samathānam katihi . . . samathānam tīhi samathehi sammati
siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca siyā sammukhāvinayena
ca tiṇavatthārakena ca.

saṃmathavāram niṭṭhitam sattamam. ||7||

methunam dhammam paṭisevanto kati āpattiyo āpajjati.
methunam dhammam paṭisevanto tisso āpattiyo āpajjati.
akkhayite sarire methunam dhammam paṭisevati, āpatti
pārājikassa. yebhuyyena khayite sarire methunam dhammam
paṭisevati, āpatti thullaccayassa. vattakate mukhe acchu-

pantañ aṅgajātam paveseti, āpatti dukkaṭassa. methunam dhammam paṭisevanto imā tisso āpattiyo āpajjati. tā āpattiyo catunnam vipattinam kati vipattiyo bhajanti, sattannam āpatti-kkhandhānam katihi āpattikkhandhehi saṃgahitā, channam āpattisamuṭṭhānānam katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti, catunnam adhikaraṇānam katamam adhikaraṇam, sattannam samathānānam katihi samathehi sammanti. tā āpattiyo catunnam vipattinam dve vipattiyo bhajanti siyā sīlavipattim siyā ācāravipattim, sattannam āpattikkhandhānam tīhi āpattikkhandhehi saṃgahitā siyā pārājikāpattikkhandhena siyā thullaccayāpattikkhandhena siyā dukkaṭāpattikkhandhena, channam āpattisamuṭṭhānānam ekena samuṭṭhānena samuṭṭhanti kāyato ca cittato ca samuṭṭhanti na vācato, catunnam adhikaraṇānam āpattādhikaraṇam, sattannam samathānānam tīhi samathehi sammanti siyā sammukhāvinayena ca paṭiññūtakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca. — la —.

anādariyam paṭiceca udake . . . karonto kati āpattiyo āpajjati. anādariyam . . . karonto ekam āpattim āpajjati dukkaṭam. anādariyam . . . karonto imam ekam āpattim āpajjati. sā āpatti catunnam vipattinam kati vipattiyo bhajati . . . (*as above; instead of samuṭṭhanti read samuṭṭhāti*) . . . katihi samathehi sammati. sā āpatti catunnam vipattinam ekam vipattim bhajati ācāravipattim, sattannam āpattikkhandhānam ekena āpattikkhandhena saṃgahitā dukkaṭāpattikkhandhena, channam . . . (*as above*) . . . tiṇavatthārakena ca.

samuccayavāram niṭṭhitam atṭhamam. ||8||

ime atṭha vārā sajjhāyamaggena likhitā. tass' uddānam :

katthapaññatti, kati ca, vipatti, saṃgahena ca,
samuṭṭhānādhikaraṇā, samathā, samuccayena cā 'ti.|

yan tena bhagavatā jānatā passatā arahatā sammāsam-buddhena methunam dhammam paṭisevanapaccayā pārājikam kattha paññattam kam ḥarabbha kismim vatthusmim — la—kenābhatan ti. yan tena bhagavatā . . . paṭisevanapaccayā

pārājikam kattha paññattan ti Vesāliyā paññattam . . . (see chap. 1, Pārāj. 1.) . . . kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti na vācato — la — kenābhatan ti paramparābhataṁ :

Upāli Dāsako c' eva Sonako Siggavo tathā
Moggaliputtena pañcamā ete Jambusirivhaye — la —
ete nāgā mahāpaññā vinayaññū maggakovidā
vinayam dīpe pakāsesum piṭakaṁ Tambapanṇiyā 'ti. ||1||

yan tena bhagavatā . . . sammāsambuddhena adinnam
ādiyanapaccayā pārājikam kattha paññattan ti Rājagahe
paññattam . . . (see chap. 1) . . . ca cittato ca sam-
uṭṭhāti. ||2||

sañcicca manussaviggahaṁ jīvitā voropanapaccayā pārā-
jikam kattha paññattan ti Vesāliyā paññattam . . . ca cittato
ca samuṭṭhāti. ||3||

asantam abhūtam uttarimanussadhammam ullapanapaccayā
pārājikam kattha paññattan ti Vesāliyā paññattam . . . ca
cittato ca samuṭṭhāti. ||4||

yan tena bhagavatā . . . sammāsambuddhena upakka-
mitvā asuciṁ mocanapaccayā samghādiseso kattha paññatto
kam ārabba kismim vatthusmiṁ — la — kenābhatan ti.
yan tena bhagavatā . . . mocanapaccayā samghādiseso
kattha paññatto 'ti Sāvatthiyā paññatto . . . na vācato
— la — kenābhatan ti paramparābhataṁ :

Upāli Dāsako . . . Tambapanṇiyā 'ti. ||1||

mātugāmena saddhim kāyasamsaggasamāpajjanapaccayā
samghādiseso kattha paññatto 'ti Sāvatthiyā paññatto . . .
samuṭṭhāti na vācato. ||2||

mātugāmaṇi dutṭhullāhi vācāhi obhāsanapaccayā samghā-
diseso kattha paññatto 'ti Sāvatthiyā paññatto . . . ca cittato
ca samuṭṭhāti. ||3||

mātugāmassa santike attakāmapāricariyāya vaṇṇam bhā-
sanapaccayā samghādiseso kattha paññatto 'ti Sāvatthiyā
paññatto . . . ||4||

sañcaritam samāpajjanapaccayā samghādiseso kattha pañ-
ñatto 'ti Sāvatthiyā paññatto . . . ca cittato ca samuṭṭhāti. ||5||

saññācikāya kuṭīm kārapanapaccayā samghādiseso kattha

paññatto 'ti Ālaviyā paññatto . . . chahi samutthānehi samutthāti. ||6||

mahallakam vihāram kārāpanapaccayā samghādiseso kattha paññatto 'ti Kosambiyā paññatto . . . chahi samutthānehi samutthāti. ||7||

bhikkhum amūlakena pārājikena dhammena anuddhaṃsa-napaccayā samghādiseso kattha paññatto 'ti Rājagahe paññatto 'ti . . . tīhi samutthānehi samutthāti. ||8||

bhikkhum aññabhbhāgīyassa adhikaranassa kiñcidesam lesamattam upādāya pārājikena dhammena anuddhaṃsanapaccayā samghādiseso kattha paññatto 'ti Rājagahe paññatto . . . tīhi samutthānehi samutthāti. ||9||

saṅghabhedakassa bhikkhuno yāvatatiyam samanubhāsanāya na ppaṭinissajjanapaccayā samghādiseso kattha paññatto 'ti Rājagahe paññatto . . . ca cittato ca samutthāti. ||10||

bhedakānuvattakānam bhikkhūnam yāvatatiyam samanubhāsanāya na ppaṭinissajjanapaccayā samghādiseso kattha paññatto 'ti Rājagahe paññatto . . . ca cittato ca samutthāti. ||11||

dubbacassa bhikkhuno yāvatatiyam samanubhāsanāya na ppaṭinissajjanapaccayā samghādiseso kattha paññatto 'ti Kosambiyā paññatto . . . ca cittato ca samutthāti. ||12||

kuladūsakassa bhikkhuno yāvatatiyam samanubhāsanāya na ppaṭinissajjanapaccayā samghādiseso kattha paññatto 'ti Sāvatthiyā paññatto . . . ca cittato ca samutthāti. ||13||

— la —

anādariyam paṭicca udake uccāram vā passāvam vā kheṭam vā karuṇapaccayā dukkaṭam kattha paññattan ti Sāvatthiyā paññattam. kam ārabbhā 'ti chabbaggiye bhikkhū ārabbha. kismim vatthusmin ti chabbaggyā bhikkhū udake uccāram pi passāvam pi kheṭam pi akāmsu tasmin vatthusmīm. ekā paññatti ekā anupaññatti. channam āpattisamuṭṭhānānam ekena samutthānena samutthāti kāyato ca cittato ca samutthāti na vācato. ||75||

katthapaññattivāram niṭṭhitam. ||9||

methunam dhammam paṭisevanapaccayā kati āpattiyo

āpajjati. methunam dhammam pātisevanapaccayā catasso āpattiyo āpajjati. akkhayite . . . (see chap. 2, Pārāj. 1) . . . āpatti dukkaṭassa; jatumaṭṭhake pācittiyaṁ. methunam dhammam pātisevanapaccayā imā catasso āpattiyo āpajjati. ||1||

adinnam ādiyanapaccayā . . . tisso āpattiyo āpajjati . . . (see chap. 2, Pārāj. 2) . . . dukkaṭassa. adinnam ādiyanapaccayā imā tisso āpattiyo āpajjati. ||2||

sañcicca manussaviggaham jīvitā voropanapaccayā . . . tisso āpattiyo āpajjati . . . pārājikassa. sañcicca man. j. voropanapaccayā imā tisso āpattiyo āpajjati. ||3||

asantam abhūtam uttarimanussadhammam ullapanapaccayā . . . tisso āpattiyo āpajjati . . . dukkaṭassa. asantam . . . ullapanapaccayā imā tisso āpattiyo āpajjati. ||4||

upakkamitvā asucim mocanapaccayā . . . tisso āpattiyo āpajjati . . . ||1||

kāyasamsaggam samāpajjanapaccayā . . . pañca āpattiyo āpajjati. avassutā bhikkhuni avassutassa purisapuggalassa adbhakkakam ubbhajānumāṇḍalaṁ gahaṇam sādiyati, āpatti pārājikassa. bhikkhu kāyena kāyam āmasati, āpatti samghādisesassa. kāyena kāyapaṭibaddham āmasati, āpatti thullaccayassa. kāyapaṭibaddhena kāyapaṭibaddham āmasati, āpatti dukkaṭassa. aṅgulipatodake pācittiyaṁ. kāyasamsaggam samāpajjanapaccayā imā pañca āpattiyo āpajjati. ||2||

mātugāmaṁ duṭṭhullāhi vācāhi obhāsanapaccayā tisso āpattiyo āpajjati . . . (see chap. 2). ||3||

attakāmapāricariyāya vanṇam bhāsanapaccayā tisso āpattiyo āpajjati . . .

sañcarittam samāpajjanapaccayā tisso āpattiyo āpajjati . . . (etc., see chap. 2. Instead of kārapento, anuddhamento, pātinissajjanto read kārāpanapaccayā, anuddhamāsanapaccayā, pātinissajjanapaccayā). ||4—12||

kuladūsako bhikkhu yāvatatiyam samanubhāsanāya na pātinissajjanapaccayā tisso āpattiyo āpajjati, nāttiyā dukkataṁ, dvihi kammapācāhi thullaccayā, kammapācāpariyosāne āpatti samghādisesassa. ||13|| — la —

anādariyam pāticeca udake uccāram vā passāvam vā khejam

vā karaṇapaccayā kati āpattiyo āpajjati. anādariyam . . . karaṇapaccayā ekaṁ āpattim āpajjati dukkaṭam. anādariyam . . . karaṇapaccayā imam ekaṁ āpattim āpajjati. ||75|| katāpattivāram niṭṭhitam dutiyam. ||10||

methunam dhammam paṭisevanapaccayā āpattiyo catunnam vipattinam kati vipattiyo bhajanti. methunam . . . vi-pattinam dve vipattiyo bhajanti siyā silavipattim siyā ācāra-vipattim. — la —

anādariyam paṭicca udake . . . karaṇapaccayā āpatti catunnam vipattinam kati vipattiyo bhajati. anādariyam . . . vipattinam ekaṁ vipattim bhajati ācāravipattim.

vipattivāram niṭṭhitam tatiyam. ||11||

methunam dhammam paṭisevanapaccayā āpattiyo sattan-nam āpattikkhandhānam katihi āpattikkhandhehi saṃgahitā. methunam . . . āpattikkhandhānam catūhi āpattikkhandhehi saṃgahitā siyā pārājikāpattikkhandhena siyā thullaccayā-pattikkhandhena siyā pācittiyāpattikkhandhena siyā dukkātāpattikkhandhena. — la —.

anādariyam paṭicca udake . . . karaṇapaccayā āpatti . . . (*see chap. 4*) . . . dukkaṭāpattikkhandhena.

saṃgahitavāram niṭṭhitam catuttham. ||12||

methunam dhammam paṭisevanapaccayā āpattiyo channam āpattisamuṭṭhānānam . . . (*see chap. 5; instead of karontassa read karaṇapaccayā*).

samuṭṭhānavāram niṭṭhitam pañcamam. ||13||

methunam dhammam paṭisevanapaccayā āpattiyo catunnam adhikaraṇānam . . . (*see chap. 6*).

adhikaraṇavāram niṭṭhitam chaṭṭham. ||14||

methunam dhammam paṭisevanapaccayā āpattiyo sattannam samathānam . . . (*see chap. 7*).

samathavāram niṭṭhitam sattamam. ||15||

methunam dhammam paṭisevanapaccayā kati āpattiyo āpajjati. methunam dhammam paṭisevanapaccayā catasso

āpattiyo āpajjati ; akkhayite . . . (*see chap. 10*) . . . pācittiyam. methunam dhammam paṭisevanapaccayā imā catasso āpattiyo āpajjati. tā āpattiyo catunnam . . . (*see chap. 8*) . . . katīhi samathehi sammanti. tā āpattiyo catunnam vipattinam dve vipattiyo bhajanti siyā sīlavipattim siyā acāravipattim, sattannam āpattikkhandhānam catūhi āpattikkhandhehi samgahitā siyā pārājikāpattikkhandhena siyā thullacecayāpattikkhandhena siyā pācittiyāpattikkhandhena siyā dukkaṭāpattikkhandhena, channam āpattisamuṭṭhānānam . . . (*chap. 8, down to the end of that chapter. Instead of karonto read karanapaccayā.*) . . . tiṇavatthārakena cā 'ti. ||16||

samuccayavāram niṭṭhitam atṭhamam. atṭha paccayavārā niṭṭhitā.

Mahāvibhañge mahābhede sojasa mahāvārā niṭṭhitā.

II.

Yan tena bhagavatā jānatā passatā arahatā sammā-sambuddhena bhikkhuninām pañcamam pārājikam kattha paññattam . . . (see I. 1, Pārājika 1. *Instead of* pañcannam pātimokkhuddesānam *read* catunnam pātimokkhuddesānam) . . . kati athavase paṭicca bhagavatā bhikkhuninām pañcamam pārājikam paññattam, kā sikkhanti, kā sikkhitasikkhā, kattha thitam, kā dhārenti, kassa vacanam, kenābhatan ti.

yan tena bhagavatā . . . bhikkhuninām pañcamam pārājikam kattha paññattan ti Sāvatthiyā paññattam. kam ārabhbhā 'ti Sundarīnandam bhikkhuniṁ ārabba. kismiṁ vatthusmin ti Sundarīnandā bhikkhuni avassutā avassutassa purisapuggalassa kāyasamsaggam sādiyi, tasmiṁ vatthusmiṁ. atthi tattha paññatti anupaññatti anuppannapaññattiti ekā paññatti, anupaññatti anuppannapaññatti tasmiṁ n' atthi. sabbathapaññatti padesapaññattiti sabbathapaññatti. sādhāraṇapaññatti asādhāraṇapaññattiti asādhāraṇapaññatti. ekatopapaññati ubhatopapaññattiti ekatopapaññatti. catunnam pātimokkhuddesānam . . . (see I. 1) . . . kati athavase paṭicca bhagavatā bhikkhuninām pañcamam pārājikam paññattan ti dasa athavase paṭicca bhagavatā bhikkhuninām pañcamam pārājikam paññattam saṅghasutthutāya . . . (see I. 1. *Instead of* puggalānam and bhikkhūnam *read* bhikkhuninām.) . . . vinayānuggahāya. kā sikkhantiti sekhā ca puthujjanakalyānikā ca sikkhanti. kā sikkhitasikkhā 'ti arahantā sikkhitasikkhā. kattha thitan ti sikkhākāmāsu thitam. kā dhārentiti yāsam vattati tā dhārenti. kassa vacanan ti bhagavato vacanam arahato sammāsambuddhassa. kenābhatan ti paramparābhataṁ :

Upāli Dāsako c' eva . . .

vinayam dipe pakâsesum piṭakam Tambapaññiyâ 'ti. ||1||
yan tena bhagavatâ . . . bhikkhuninam chaṭṭham pârâjikam kattha paññattan ti Sâvatthiyâ paññattam. kam ârabbhâ 'ti Thullanandam bhikkhuniñ ârabba. kismim vatthusmin ti Thullanandâ bhikkhuniñ jânam pârâjikam dhammad ajjhâpannam bhikkhuniñ n' ev' attanâ paṭicodesi na gaṇassa ārocesi, tasmim vatthusmim. ekâ paññatti. channam âpattisamuṭṭhânânam ekena samutṭhânenâ samutṭhâti kâyato ca vâcato ca cittato ca samutṭhâti. ||2||

bhikkhuninam sattamam pârâjikam kattha paññattan ti Sâvatthiyâ paññattam . . . Thullanandam bhikkhuniñ ârabba . . . Thullanandâ bhikkhuniñ samaggena saṅghena ukhittam Aritṭham bhikkhum gaddhabâdhipubbam anuvatti . . . ekâ paññatti . . . ekena samutṭhânenâ samutṭhâti dhuranikkhepe. ||3||

bhikkhuninam atṭhamam pârâjikam . . . Sâvatthiyâ paññattam . . . chabbaggyâ bhikkhuniyo ârabba . . . chabbaggyâ bhikkhuniyo atṭhamam vatthum paripûresum . . . ekâ paññatti . . . ekena samutṭhânenâ samutṭhâti dhuranikkhepe. ||4||

atṭha pârâjikâ niṭṭhitâ. tass' uddânam :

methun'-âdinnâdânañ ca, manussaviggah,' uttari kâyasamsaggam, châdeti, ukhittâ, atṭhavatthukâ paññâpesi mahâvîro chejjavatthu asâmsayâ 'ti.

yan tena bhagavatâ . . . ussayavâdikâya bhikkhuniyâ atṭam karontiyâ saṅghâdiseso kattha paññatto kam ârabba kismim vatthusmin ti — la — kenâbhatan ti.

yan tena bhagavatâ . . . ussayavâdikâya bhikkhuniyâ atṭam karontiyâ saṅghâdiseso kattha paññatto 'ti Sâvatthiyâ paññatto. kam ârabbhâ 'ti Thullanandam bhikkhuniñ ârabba. kismim vatthusmin ti Thullanandâ bhikkhuniñ ussayavâdikâ vihari tasmim vatthusmim. atthi tattha . . . (see II. 1, Pârâj. 1. *Instead of* dutiyena uddesena, pârâjikâ-pattikkhandho *read* tatiyena uddesena, saṅghâdisesâpatti-khandho.) . . . samutṭhâtitî dvîhi samutṭhânehi samutṭhâti, siyâ kâyato ca vâcato ca samutṭhâti na cittato, siyâ kâyato ca

vācato ca cittato ca samutthāti — pa — kenābhatan ti paramparābhataṁ :

Upāli Dāsako c' eva . . .

vinayam dipe pakāsesum piṭakam Tambapaṇṇiyā 'ti. ||1||

corim vutthāpentiyā saṅghādiseso . . . Sāvatthiyā paññatto . . . Thullanandam bhikkhunīm ārabba . . . Thullanandā bhikkhunī corim vutthāpesi . . . ekā paññatti . . . dvīhi samutthānehi samutthāti, siyā vācato ca cittato ca samutthāti na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samutthāti. ||2||

ekāya gāmantaram gacchantiyā saṅghādiseso . . . Sāvatthiyā paññatto . . . aññatarām bhikkhunīm ārabba . . . aññatarā bhikkhunī ekā gāmantaram gacchi . . . ekā paññatti tisso anupaññattiyo . . . ekena s. s. paṭhamapārājike. ||3||

samaggena samghena ukkhittam bhikkhunīm dhammena vinayena satthu sāsanena anapaloketvā kārakasamgham anaññāya gaṇassa chandam osārentiyā saṅghādiseso . . . Sāvatthiyā paññatto . . . Thullanandam bhikkhunīm ārabba . . . Thullanandā bhikkhunī samaggena samghena ukkhittam bhikkhunīm dhammena vinayena satthu sāsanena anapaloketvā kārakasamgham anaññāya gaṇassa chandam osāresi . . . ekā paññatti . . . ekena s. s. dhuranikkhepe. ||4||

avassutāya bhikkhuniyā avassutassa purisapuggalassa hatthato khādaniyam vā bhojaniyam vā sahatthā paṭigga-hetvā bhuñjantiyā saṅghādiseso . . . Sāvatthiyā paññatto . . . Sundarinandam bhikkhunīm ārabba . . . Sundarinandā bhikkhunī avassutā avassutassa purisapuggalassa hatthato āmisam paṭiggahehi . . . ekā paññatti . . . ekena s. s. paṭhamapārājike. ||5||

kin te ayye eso purisapuggalo karissati avassuto vā ana-vassuto vā yato tvam anavassutā, iṅgh' ayye yan te eso purisapuggalo deti khādaniyam vā bhojaniyam vā tam tvam sahatthā paṭiggahetvā khāda vā bhuñja vā 'ti uyyojentiyā saṅghādiseso . . . Sāvatthiyā paññatto . . . aññatarām bhikkhunīm ārabba . . . aññatarā bhikkhunī kin te ayye . . . bhuñja vā 'ti uyyojesi . . . ekā paññatti . . . tīhi samutthānehi samutthāti. ||6||

kupitāya bhikkhuniyā yāvatatiyam samanubhāsanāya na

pañinissajjantiyā saṅghādiseso . . . Sāvatthiyā paññatto Cañdakālim bhikkhuniṁ ārabbha . . . Cañdakāli bhikkhuni kūpitā anattamanā evam avaca : buddham paccācikkhāmi dhammam paccācikkhāmi saṅgham paccācikkhāmi sikkham paccācikkhāmīti . . . ekā paññatti . . . ekena samutthānena samutthāti dhuranikkhepe. ||7||

kismiñcid eva adhikaraṇe paccākata�a bhikkhuniyā yāvatiyā sañmanubhāsanāya na pañinissajjantiyā saṅghādiseso . . . Sāvatthiyā paññatto . . . Cañdakālim bhikkhuniṁ ārabbha . . . Cañdakāli bhikkhuni kismiñcid eva adhikaraṇe paccākata kūpitā anattamanā evam avaca : chandagāminiyo ca bhikkhuniyo dosagāminiyo ca bhikkhuniyo mohagāminiyo ca bhikkhuniyo bhayagāminiyo ca bhikkhuniyo 'ti . . . ekā paññatti . . . ekena s. s. dhuranikkhepe. ||8||

samsatthānam bhikkhuninām yāvatatiyā sañmanubhāsanāya na pañinissajjantinām saṅghādiseso . . . Sāvatthiyā paññatto . . . sambahulā bhikkhuniyo ārabbha . . . sambahulā bhikkhuniyo samsatthā viharim̄su . . . ekā paññatti . . . ekena s. s. dhuranikkhepe. ||9||

samsatthā 'va ayye tumhe viharatha mā tumhe nānā viharitthā 'ti uyyojentiyā yāvatatiyā sañmanubhāsanāya na pañinissajjantiyā saṅghādiseso . . . Sāvatthiyā paññatto . . . Thullanandām bhikkhuniṁ ārabbha . . . Thullanandā bhikkhuni samsatthā 'va ayye . . . 'ti uyyojesi . . . ekā paññatti . . . ekena s. s. dhuranikkhepe. ||10||

dasa saṅghādisesā niṭṭhitā. tass' uddānam :

ussaya-corī, gāmantam, ukkhittam, khādanena ca,
kin te, kūpitā, kismiñci, samsatth', aññāya te dasā 'ti.||

yan tena bhagavatā . . . pattasannicayā karontiyā nissaggiyā pācittiyanā . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggyā bhikkhuniyo ārabbha . . . chabbaggyā bhikkhuniyo pattasannicayā akāmsu . . . ekā paññatti . . . dvīhi s. s. kāthinake. ||1||

akālacivaraṁ kālacivaraṇ ti adhitthahitvā bhājāpentiyā nissaggiyā pācittiyanā . . . Sāvatthiyā paññattam . . . Thullanandām bhikkhuniṁ ārabbha . . . Thullanandā bhi-

kkhunī akālacivaram kālacivaran ti adhitthahitvā bhājāpesi . . . ekā paññatti . . . tīhi samutthānehi samutthāti. ||2||

bhikkhuniyā saddhim cīvaraṁ parivattetvā acchindantiyā nissaggiyam pācittiyaṁ . . . Sāvatthiyā paññattam . . . Thullanandam bhikkhunim ārabba . . . Thullanandā bhikkhuni bhikkhuniyā saddhim cīvaraṁ parivattetvā acchindi . . . ekā paññatti . . . tīhi samutthānehi samutthāti. ||3||

aññam viññāpetvā aññam viññāpentiyā nissaggiyam pācittiyaṁ . . . Sāvatthiyā paññattam . . . Thullanandam bhikkhunim ārabba . . . Thullanandā bhikkhunī aññam viññāpetvā aññam viññāpesi . . . ekā paññatti . . . chahi samutthānehi samutthāti. ||4||

aññam cetāpetvā aññam cetāpentiyā . . . (see § 4. Instead of viññ° read cet°.) ||5||

aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena samghikena aññam cetāpentiyā nissaggiyam pācittiyaṁ . . . Sāvatthiyā paññattam . . . sambahulā bhikkhuniyo ārabba . . . sambahulā bhikkhuniyo aññadatthikena . . . aññam cetāpesum . . . ekā paññatti . . . chahi samutthānehi samutthāti. ||6||

aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena samghikena saññācikena aññam cetāpentiyā . . . ||7||

aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena mahājanikena aññam cetāpentiyā . . . ||8||

aññadatthikena parikkhārena anuddisikena mahājanikena saññācikena aññam cetāpentiyā . . . ||9||

aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena puggalikena saññācikena aññam cetāpentiyā nissaggiyam pācittiyaṁ . . . Sāvatthiyā paññattam . . . Thullanandam bhikkhunim ārabba . . . Thullanandā bhikkhunī aññadatthikena . . . aññam cetāpesi . . . ekā paññatti . . . chahi samutthānehi samutthāti. ||10||

atirekacatukkamsaparamam garupāpuraṇam cetāpentiyā nissaggiyam pācittiyaṁ . . . Sāvatthiyā paññattam . . . Thullanandam bhikkhunim ārabba . . . Thullanandā bhikkhunī rājānam kambalam viññāpesi . . . ekā paññatti . . . chahi samutthānehi samutthāti. ||11||

atirekaḍḍhateyyakamsaparamam lahupāpuraṇam cetā-

pentiyā nissaggiyam pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . Thullanandaṁ bhikkhuniṁ ārabbha . . . Thullanandā bhikkhuni rājānam khomam viññāpesi . . . ekā paññatti . . . chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||12||

dvādasa nissaggiyā pācittiyā niṭṭhitā. tass' uddānam :

pattam, akālakālañ ca, parivatte ca, viññāpe,
cetāpetvā, aññadatthi saṅghikāñ ca, mahājani,
saññācikā, puggalikā, catukkams', addhateyyakā 'ti.

yan tena bhagavatā . . . lasuṇam khādantiyā pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . Thullanandaṁ bhikkhuniṁ ārabbha . . . Thullanandā bhikkhuni na mattam jānitvā lasuṇam harāpesi . . . ekā paññatti . . . dvīhi s. s. eļakalomake. ||1||

sambādhe lomam saṃharāpentiyā pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabbha . . . chabbaggiyā bhikkhuniyo sambādhe lomam saṃharāpesum . . . ekā paññatti . . . catūhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||2||

talaghātakē pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . dve bhikkhuniyo ārabbha . . . dve bhikkhuniyo talaghātakam akamsu . . . ekā paññatti . . . ekena s. s. paṭhamapārājike. ||3||

jatumaṭṭhake pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . aññatarām bhikkhuniṁ ārabbha . . . aññatarā bhikkhuni jatumaṭṭhakam ādiyi . . . ekā paññatti . . . ekena s. s. paṭhamapārājike. ||4||

atirekadvaṅgulapabbaparamam udakasuddhikam ādiyantiyā pācittiyam . . . Sakkesu paññattam . . . aññatarām bhikkhuniṁ ārabbha . . . aññatarā bhikkhuni atigambhīram udakasuddhikam ādiyi . . . ekā paññatti . . . ekena s. s. paṭhamapārājike. ||5||

bhikkhussa bhuñjantassa pāniyena vā vidhūpanena vā upatiṭṭhantiyā pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . aññatarām bhikkhuniṁ ārabbha . . . aññatarā bhikkhuni bhikkhussa bhuñjantassa pāniyena ca vidhūpanena ca upatiṭṭhi . . . ekā paññatti . . . dvīhi s. s. eļakalomake. ||6||

āmakadhaññam viññāpetvā bhuñjantiyā pācittiyan . . . Sāvatthiyā paññattam . . . sambahulā bhikkhuniyo ārabba . . . sambahulā bhikkhuniyo āmakadhaññam viññāpetvā bhuñjimsu . . . ekā paññatti . . . catūhi samutthānehi samutthāti. ||7||

uccāram vā passāvam vā saṃkāram vā vighāsam vā tirokuḍde chaddentiyā pācittiyan . . . Sāvatthiyā paññattam . . . aññataram bhikkhuniṃ ārabbha . . . aññatarā bhikkhuni uccāram pi passāvam pi saṃkāram pi vighāsam pi tirokuḍde chaddesi . . . ekā paññatti . . . chahi samutthānehi samutthāti. ||8||

uccāram vā passāvam vā saṃkāram vā vighāsam vā harite chaddentiyā pācittiyan . . . Sāvatthiyā paññattam . . . sambahulā bhikkhuniyo ārabbha . . . sambahulā bhikkhuniyo uccāram pi . . . vighāsam pi harite chaddesum . . . ekā paññatti . . . chahi samutthānehi samutthāti. ||9||

naccam vā gitam vā vāditam vā dassanāya gacchantiyā pācittiyan . . . Rājagahe paññattam . . . chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabbha . . . chabbaggiyā bhikkhuniyo naccam pi gitam pi vāditam pi dassanāya agamamsu . . . ekā paññatti . . . dvihi s. s. elakalomake. ||10||

lasuṇavaggo paṭhamo.

rattandhakāre appadipe purisena saddhim eken' ekāya santiṭṭhantiyā pācittiyan . . . Sāvatthiyā paññattam . . . aññatarā bhikkhuniṃ ārabbha . . . aññatarā bhikkhuni rattandhakāre appadipe purisena saddhim eken' ekā santiṭṭhi . . . ekā paññatti . . . dvihi s. s. theyyasatthake. ||11||

paṭicchanne okāse purisena saddhim . . . (see § 11. Instead of rattandhakāre appadipe read paṭicchanne okāse.) ||12||

ajjhokāse purisena saddhim . . . ||13||

rathiyā vā byūhe vā siṅghātakē vā purisena saddhim eken' ekāya santiṭṭhantiyā pācittiyan . . . Sāvatthiyā paññattam . . . Thullanandam bhikkhuniṃ ārabbha . . . Thullanandā bhikkhuni rathiyāpi byūhe pi siṅghātakē pi purisena saddhim eken' ekā santiṭṭhi . . . ekā paññatti . . . dvihi s. s. theyyasatthake. ||14||

purebhattam kulāni upasamkamitvā āsane nisiditvā sāmike anāpucchā pakkamantiyā pācittiyan . . . Sāvatthiyā pañ-

ñattam . . . aññataram bhikkhunim árabbha . . . aññatará bhikkhuni purebhattam . . . anápucchâ pakkâmi . . . ekâ paññatti . . . dvíhi s. s. káthinake. ||15||

pacchâbhattam kulâni upasamkamitvâ sâmike anápucchâ ásane abhinisidantiyâ pâcittiyan . . . Sâvatthiyâ paññattam . . . Thullanandañ bhikkhunim árabbha . . . Thullanandâ bhikkhuni pacchâbhattam . . . abhinisidi . . . ekâ paññatti . . . dvíhi s. s. káthinake. ||16||

vikâle kulâni upasamkamitvâ sâmike anápucchâ seyyam santharitvâ vâ santharâpetvâ vâ abhinisidantiyâ pâcittiyan . . . Sâvatthiyâ paññattam . . . sambahulâ bhikkhuniyo árabbha . . . sambahulâ bhikkhuniyo vikâle kulâni upasamkamitvâ sâmike anápucchâ seyyam santharitvâ abhinisidimsu . . . ekâ paññatti . . . dvíhi s. s. káthinake. ||17||

duggahitena dûpadhâritena param ujjhâpentiyâ pâcittiyan . . . Sâvatthiyâ paññattam . . . aññataram bhikkhunim árabbha . . . aññatará bhikkhuni duggahitena dûpadhâritena param ujjhâpesi . . . ekâ paññatti . . . tihi samuñthânehi samuñthâti. ||18||

attânam vâ param vâ nirayena vâ brahmacariyena vâ abhisapantiyâ pâcittiyan . . . Sâvatthiyâ paññattam . . . Cañdakâlim bhikkhunim árabbha . . . Cañdakâli bhikkhuni attânam pi param pi nirayena pi brahmacariyena pi abhisapi . . . ekâ paññatti . . . tihi samuñthânehi samuñthâti. ||19||

attânam vadhitvâ vadhitvâ rodantiyâ pâcittiyan . . . Sâvatthiyâ paññattam . . . Cañdakâlim bhikkhunim árabbha . . . Cañdakâli bhikkhuni attânam vadhitvâ vadhitvâ rodi . . . ekâ paññatti . . . ekena s. s. dhuranikkhepe. ||20||
rattandhakâravaggo dutiyo.

naggâ nhâyantiyâ pâcittiyan . . . Sâvatthiyâ paññattam . . . sambahulâ bhikkhuniyo árabbha . . . sambahulâ bhikkhuniyo naggâ nhâyimsu . . . ekâ paññatti . . . dvíhi s. s. elakalomake. ||21||

pamânâtikkantam udakasâtikam kârâpentiyâ pâcittiyan . . . Sâvatthiyâ paññattam . . . chabbaggiyâ bhikkhuniyo árabbha . . . chabbaggiyâ bhikkhuniyo appamânîkâyo udakasâtikâyo dhâresum . . . ekâ paññatti . . . chahi samuñthânehi samuñthâti. ||22||

bhikkhuniyā cīvaraṁ visibbetvā vā visibbāpetvā vā n' eva
sibbentiyā na sibbāpanāya ussukkam̄ karontiyā pācittiyaṁ
... Sāvatthiyā paññattam ... Thullanandam bhikkhuniṁ
ārabba ... Thullanandā bhikkhuni bhikkhuniyā ...
n' eva sibbesi na sibbāpanāya ussukkam̄ akāsi ... ekā
paññatti ... ekena s. s. dhuranikkhepe. ||23||

pañcāhikam̄ samghāticāram̄ atikkāmentiyā pācittiyaṁ ...
Sāvatthiyā paññattam ... sambahulā bhikkhuniyo ārabba
... sambahulā bhikkhuniyo bhikkhuninam̄ hatthe cīvaraṁ
nikkhipitvā santaruttarena janapadacārikam̄ pakkamīnsu ...
ekā paññatti ... dvīhi s. s. kāthinake. ||24||

cīvarasamkamaniyam̄ dhārentiyā pācittiyaṁ ... Sāvatthi-
yā paññattam ... aññatarām̄ bhikkhuniṁ ārabba ...
aññatarā bhikkhuni akāsi aññatarāya bhikkhuniyā cīvaraṁ anā-
pucchā pārupi ... ekā paññatti ... dvīhi s. s. kāthi-
nake. ||25||

gaṇassa cīvaralābhām̄ antarāyam̄ karontiyā pācittiyaṁ
... Sāvatthiyā paññattam ... Thullanandam bhikkhuniṁ
ārabba ... Thullanandā bhikkhuni gaṇassa cīvaralābhām̄
antarāyam̄ akāsi ... ekā paññatti ... tīhi samuṭṭhānehi
samuṭṭhāti. ||26||

dhammikam̄ cīvaravibhaṅgam̄ paṭibāhantiyā pācittiyaṁ
... Sāvatthiyā paññattam ... Thullanandam bhikkhuniṁ
ārabba ... Thullanandā bhikkhuni dhammikam̄ cīvaravi-
bhaṅgam̄ paṭibāhi ... ekā paññatti ... tīhi samuṭṭhānehi
samuṭṭhāti. ||27||

agārikassa vā paribbājakassa vā paribbājikāya vā samaṇa-
cīvaraṁ dentiyā pācittiyaṁ ... Sāvatthiyā paññattam ...
Thullanandam bhikkhuniṁ ārabba ... Thullanandā bhi-
kkhuni agārikassa samaṇacīvaraṁ adāsi ... ekā paññatti
... chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||28||

dubbalacīvarapaccāsāya cīvarakālasamayaṁ atikkāmentiyā
pācittiyaṁ ... Sāvatthiyā paññattam ... Thullanandam
bhikkhuniṁ ārabba ... Thullanandā bhikkhuni dubbal-
cīvarapaccāsāya cīvarakālasamayaṁ atikkāmesi ... ekā
paññatti ... tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||29||

dhammikam̄ kāthinuddhāram̄ paṭibāhantiyā pācittiyaṁ
... Sāvatthiyā paññattam ... Thullanandam bhikkhuniṁ

ārabbha . . . Thullanandā bhikkhuni dhammikam kathinuddhāram pātibāhi . . . ekā paññatti . . . tīhi samutthānehi samutthāti. ||30||

nhānavaggo tatiyo.

dvinnam bhikkhuninam ekamañce tuvattentinam pācittiyanam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . sambahulā bhikkhuniyo ārabbha . . . sambahulā bhikkhuniyo dve ekamañce tuvattesum . . . ekā paññatti . . . dvīhi s. s. elakalomake. ||31||

dvinnam bhikkhuninam ekattharaṇapāvuraṇe tuvattentinam pācittiyanam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . sambahulā bhikkhuniyo ārabbha . . . sambahulā bhikkhuniyo dve ekattharaṇapāvuraṇe tuvattesum . . . ekā paññatti . . . dvīhi s. s. elakalomake. ||32||

bhikkhuniyā sañcicca aphāsum karontiyā pācittiyanam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . Thullanandam bhikkhuni ārabbha . . . Thullanandā bhikkhuni bhikkhuniyā sañcicca aphāsum akāsi . . . ekā paññatti . . . tīhi samutthānehi samutthāti. ||33||

dukkhitam sahajivinim n' eva upatthentiya na upatthāpanāya ussukkam karontiyā pācittiyanam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . Thullanandam bhikkhuni ārabbha . . . Thullanandā bhikkhuni dukkhitam sahajivinim n' eva upatthesi na upatthāpanāya ussukkam akāsi . . . ekā paññatti . . . ekena s. s. dhuranikkhepe. ||34||

bhikkhuniyā upassayam datvā kūpitāya anattamanāya nikkadḍhantiyā pācittiyanam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . Thullanandam bhikkhuni ārabbha . . . Thullanandā bhikkhuni bhikkhuniyā upassayam datvā kūpitā anattamanā nikkadḍhi . . . ekā paññatti . . . tīhi samutthānehi samutthāti. ||35||

samsatthāya bhikkhuniyā yāvatatiyam samanubhāsanāya na patinissajjantiyā pācittiyanam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . Caṇḍakālīm bhikkhuni ārabbha . . . Caṇḍakālī bhikkhuni samsatthā vihari . . . ekā paññatti . . . ekena s. s. dhuranikkhepe. ||36||

antoraṭṭhe sāsaṅkasammate sappaṭibhaye asatthikāya cārikanam carantiyā pācittiyanam . . . Sāvatthiyā paññattam . . .

sambahulā bhikkhuniyo ārabbha . . . sambahulā bhikkhuniyo antoratṭhe sāsañkasammate sappaṭibhaye asatthikāyo cārikam carimsu . . . ekā paññatti . . . dvihi s. s. elakalomake. ||37||

tiroratṭhe sāsañkasammate . . . (see § 37). ||38||

antovassam cārikam carantiyā pācittiyam . . . Rājagahe paññattam . . . sambahulā bhikkhuniyo ārabbha . . . sambahulā bhikkhuniyo antovassam cārikam carimsu . . . ekā paññatti . . . dvihi s. s. elakalomake. ||39||

vassam vutthāya bhikkhuniyā cārikam na pakkamentiyā pācittiyam . . . Rājagahe paññattam . . . sambahulā bhikkhuniyo ārabbha . . . sambahulā bhikkhuniyo vassam vutthā cārikam na pakkamiṣsu . . . ekā paññatti . . . ekena s. s. paṭhamapārājike. ||40||

tuvaṭṭavaggo catuttho.

rājāgāram vā cittāgāram vā ārāmam vā uyyānam vā pokkharaṇīm vā dassanāya gacchantiyā pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabbha . . . chabbaggiyā bhikkhuniyo rājāgaram pi cittāgāram pi dassanāya agamamsu . . . ekā paññatti . . . dvihi s. s. elakalomake. ||41||

āsandim vā pallañkam vā paribhuñjantiyā pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . sambahulā bhikkhuniyo ārabbha . . . sambahulā bhikkhuniyo āsandim pi pallañkam pi paribhuñjimsu . . . ekā paññatti . . . dvihi s. s. elakalomake. ||42||

suttam kantantiyā pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabbha . . . chabbaggiyā bhikkhuniyo suttam kantimsu . . . ekā paññatti . . . dvihi s. s. elakalomake. ||43||

gihiveyyāvaccam karontiyā pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . sambahulā bhikkhuniyo ārabbha . . . sambahulā bhikkhuniyo gihiveyyāvaccam akamsu . . . ekā paññatti . . . dvihi s. s. elakalomake. ||44||

bhikkhunihi eh' ayye imam adhikaraṇam vūpasamehitu vuccamānāya sādhū 'ti paṭisūnitvā n' eva vūpasamentiyā na vūpasamāya ussukkam karontiyā pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . Thullanandampi bhikkhunim ārabbha . . .

Thullanandā bhikkhunī bhikkhunīhi eh' ayye . . . vuccamānā sādhū 'ti paṭisūṇitvā n'eva vūpasamesi na vūpasamāya ussukkam̄ akāsi . . . ekā paññatti . . . ekena s. s. dhurannikkhepe. || 45 ||

agārikassa vā paribbājikassā vā paribbājikāya vā sahatthā khādaniyam vā bhojaniyam vā dentiyā pācittiyan . . . Sāvatthiyā paññattam . . . Thullanandam̄ bhikkhunim̄ ārabba . . . Thullanandā bhikkhunī agārikassa sahatthā khādaniyam pi bhojaniyam pi adāsi . . . ekā paññatti . . . dvīhi s. s. eļakalomake. || 46 ||

āvasathacivaram anissajjītvā paribhuñjantiyā pācittiyan . . . Sāvatthiyā paññattam . . . Thullanandam̄ bhikkhunim̄ ārabba . . . Thullanandā bhikkhunī āvasathacivaram anissajjītvā paribhuñji . . . ekā paññatti . . . dvīhi s. s. kaṭhinake. || 47 ||

āvasatham anissajjītvā cārikam pakkamantiyā pācittiyan . . . Sāvatthiyā paññattam . . . Thullanandam̄ bhikkhunim̄ ārabba . . . Thullanandā bhikkhunī āvasatham anissajjītvā cārikam pakkāmi . . . ekā paññatti . . . dvīhi s. s. kaṭhinake. || 48 ||

tiracchānavijjam pariyāpuṇantiyā pācittiyan . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabba . . . chabbaggiyā bhikkhuniyo tiracchānavijjam pariyāpuṇimsu . . . ekā paññatti . . . dvīhi s. s. padasodhamme. || 49 ||

tiracchānavijjam vācentiyā pācittiyan . . . (see § 49. Instead of pariyāpuṇimsu read vācesum.) || 50 ||

cittāgāravaggo pañcamo.

jānam sabhikkhukam ārāmam anāpucchā pavisantiyā pācittiyan . . . Sāvatthiyā paññattam . . . sambahulā bhikkhuniyo ārabba . . . sambahulā bhikkhuniyo anāpucchā ārāmam pavisimsu . . . ekā paññatti dve anupaññattiyo . . . ekena s. s. dhuranikkhepe. || 51 ||

bhikkhūnī akkosantiyā paribhāsantiyā pācittiyan . . . Veśāliyā paññattam . . . chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabba . . . chabbaggiyā bhikkhuniyo āyasmantam Upālim akkosimsu . . . ekā paññatti . . . tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. || 52 ||

candikatāya gaṇam paribhāsantiyā pācittiyan . . . Sāva-

tthiyā paññattam . . . Thullanandā bhikkhuniṁ ārabbha . . . Thullanandā bhikkhuni caṇḍikatā gaṇam paribhāsi . . . ekā paññatti . . . tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||53||

nimantitāya vā pavāritāya vā khādaniyam vā bhojaniyam vā bhuñjantiyā pācittiyan . . . Sāvatthiyā paññattam . . . sambahulā bhikkhuniyo ārabbha . . . sambahulā bhikkhuniyo bhuttāvī pavāritā aññatra bhuñjimis . . . ekā paññatti . . . catūhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||54||

kulaṁ maccharāyantiyā pācittiyan . . . Sāvatthiyā paññattam . . . aññatarām bhikkhuniṁ ārabbha . . . aññatarā bhikkhuni kulaṁ maccharāyi . . . ekā paññatti . . . tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||55||

abhippukhe āvāse vassam vasantiyā pācittiyan . . . Sāvatthiyā paññattam . . . sambahulā bhikkhuniyo ārabbha . . . sambahulā bhikkhuniyo abhippukhe āvāse vassam vassimis . . . ekā paññatti . . . dvīhi s. s. ejakalomake. ||56||

vassam vutthāya bhikkhuniyā ubhatosamghe tīhi thānehi na pavārentiyā pācittiyan . . . Sāvatthiyā paññattam . . . sambahulā bhikkhuniyo ārabbha . . . sambahulā bhikkhuniyo vassam vutthā bhikkhusamgham na pavāresum . . . ekā paññatti . . . ekena s. s. dhuranikkhepe. ||57||

ovādāya vā samvāsaya vā na gacchantiyā pācittiyan . . . Sakkesu paññattam . . . chabbaggyā bhikkhuniyo ārabbha . . . chabbaggyā bhikkhuniyo ovādaṇ na gacchimis . . . ekā paññatti . . . ekena s. s. pathamapārājike. ||58||

uposatham pi na pucchantiyā ovādam pi na yācantiyā pācittiyan . . . Sāvatthiyā paññattam . . . sambahulā bhikkhuniyo ārabbha . . . sambahulā bhikkhuniyo uposatham pi na pucchimis ovādam pi na yācimis . . . ekā paññatti . . . ekena s. s. dhuranikkhepe. ||59||

pasākhe jātam gaṇḍam vā rūhitam vā anapaloketvā samgham vā gaṇam vā purisena saddhim eken' ekāya bhedāpentiyā pācittiyan . . . Sāvatthiyā paññattam . . . aññatarām bhikkhuniṁ ārabbha . . . aññatarā bhikkhuni pasākhe jātam gandam purisena saddhim eken' ekā bhedāpesi . . . ekā paññatti . . . dvīhi s. s. kaṭhinake. ||60||

ārāmavaggo chaṭṭho.

gabbhiniṁ vuṭṭhapentiyā pācittiyan . . . Sāvatthiyā pañ-

ñattam . . . sambahulā bhikkhuniyo ārabbha . . . sambahulā bhikkhuniyo gabbhinim vutthāpesum . . . ekā paññatti . . . tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||61||

pāyantim vutthāpentiyā pācittiyam . . . ||62||

dve vassāni chasu dhammesu asikkhitasikkham sikkhamānam vutthāpentiyā pācittiyam . . . ||63||

dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkham sikkhamānam saṃghena asammataṃ vutthāpentiyā pācittiyam . . . ||64||

ūnadvādasavassam gihigatam vutthāpentiyā pācittiyam . . . ||65||

paripūṇadvādasavassam gihigatam dve vassāni chasu dhammesu asikkhitasikkham saṃghena asammataṃ vutthāpentiyā pācittiyam . . . ||66||

paripūṇadvādasavassam gihigatam dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkham saṃghena asammataṃ vutthāpentiyā pācittiyam . . . ||67||

sabajīvinim vutthāpetvā dve vassāni n'eva anugāhantiyā na anuggahāpentiyā pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam Thullanandam bhikkhuniṃ ārabbha . . . Thullanandā bhikkhuni sahajīvinim vutthāpetvā dve vassāni n'eva anugga-hesi na anuggahāpesi . . . ekā paññatti . . . ekena s. s. dhuranikkhepe. ||68||

vutthāpitam pavattinim dve vassāni nānubandhantiyā pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . sambahulā bhikkhuniyo ārabbha . . . sambahulā bhikkhuniyo vutthāpitam pavattinim dve vassāni nānubandhiṃsu . . . ekā paññatti . . . ekena s. s. paṭhamapārājike. ||69||

sahajīvinim vutthāpetvā n'eva vūpakāsentiyā na vūpakā-sāpentiyā pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . Thullanandam bhikkhuniṃ ārabbha . . . Thullanandā bhikkhuni sahajīvinim vutthāpetvā n'eva vūpakāsesi na vūpakā-sāpesi . . . ekā paññatti . . . ekena s. s. dhuranikkhepe. ||70||

gabbhinivaggo sattamo.

ūnavisativassam kumāribhūtam vutthāpentiyā pācittiyam . . . (see § 61). ||71||

paripūṇavisativassam kumāribhūtam dve vassāni chasu dhammesu asikkhitasikkham vutthāpentiyā pācittiyam . . . ||72||

paripuṇṇavasativassam kumāribhūtaṁ dve vassāni chasu
dhammesu sikkhitasikkhaṁ saṅghena asammataṁ vutṭhā-
pentiyā pācittiyaṁ . . . ||73||

ūnadvādasavassāya vutṭhāpentiyā pācittiyaṁ . . . Sā-
vatthiyā paññattam . . . sambahulā bhikkhuniyo ārabba
. . . sambahulā bhikkhuniyo ūnadvādasavassā vutṭhāpesum
. . . ekā paññatti . . . tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||74||

paripuṇṇadvādasavassāya saṅghena asammataṁ vutṭhā-
pentiyā pācittiyaṁ . . . Sāvatthiyā paññattam . . . samba-
bulā bhikkhuniyo ārabba . . . sambahulā bhikkhuniyo
paripuṇṇadvādasavassā saṅghena asammata vutṭhāpesum
. . . ekā paññatti . . . tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||75||

alan tāva te ayye vutṭhāpitē 'ti vuccamānāya sādhū 'ti
paṭisunītvā pacchā khyadhammam āpajantiyā pācittiyaṁ
. . . Sāvatthiyā paññattam . . . Caṇḍakālim bhikkhuniṁ
ārabba . . . Caṇḍakāli bhikkhuni alan tāva te ayye vutṭhā-
pitē 'ti vuccamānā sādhū 'ti paṭisunītvā pacchā khyā-
dhammam āpaji . . . ekā paññatti . . . tīhi samuṭṭhānehi
samuṭṭhāti. ||76||

sikkhamānaṁ sacē me tvāṁ ayye cīvaraṁ dassasi evāhan
tam vutṭhāpessāmiti vatvā n'eva vutṭhāpentiyā na vutṭhā-
panāya ussukkam karontiyā pācittiyaṁ . . . Sāvatthiyā
paññattam . . . Thullanandam bhikkhuniṁ ārabba . . .
Thullanandā bhikkhuni sikkhamānaṁ sacē me . . . vatvā
n'eva vutṭhāpesi na vutṭhāpanāya ussukkam akāsi . . . ekā
paññatti . . . ekena s. s. dhuranikkhepe. ||77||

sikkhamānaṁ sacē maṇi tvāṁ ayye dve vassāni anu-
bandhissasi evāhan tam vutṭhāpessāmiti . . . (see § 77). ||78||

purisasamsaṭṭham kumārakasamsaṭṭham caṇḍim sokāvāsaṁ
sikkhamānaṁ vutṭhāpentiyā pācittiyaṁ . . . Sāvatthiyā
paññattam . . . Thullanandam bhikkhuniṁ ārabba . . .
Thullanandā bhikkhuni purisasamsaṭṭham . . . sikkhamā-
naṁ vutṭhāpesi . . . ekā paññatti . . . tīhi samuṭṭhānehi
samuṭṭhāti. ||79||

mātāpitūhi vā sāmikena vā ananuññatam sikkhamānaṁ
vutṭhāpentiyā pācittiyaṁ . . . Sāvatthiyā paññattam . . .
Thullanandam bhikkhuniṁ ārabba . . . Thullanandā bhi-
kkhuni mātāpitūhi pi sāmikenāpi ananuññatam sikkhamānaṁ

vutthāpesi . . . ekā paññatti . . . catūhi s. s., siyā vācato samuṭṭhāti na kāyato na cittato, siyā kāyato ca vācato ca samuṭṭhāti na cittato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhāti na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti. ||80||

pārivāsikachandadānena sikkhamānam vutthāpentiyā pācittiyam . . . Rājagahe paññattam . . . Thullanandam bhikkhuniṁ ārabba . . . Thullanandā bhikkhuni pārivāsika-chandadānena sikkhamānam vutthāpesi . . . ekā paññatti . . . tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||81||

anuvassam vutthāpentiyā pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . sambahulā bhikkhuniyo ārabba . . . sambahulā bhikkhuniyo anuvassam vutthāpesum . . . ekā paññatti . . . tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||82||

ekam vassam dve vutthāpentiyā pācittiyam . . . (see § 82). ||83||

kumāribhūtavaggo atthamo.

chattupāhanam dhārentiyā pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabba . . . chabbaggiyā bhikkhuniyo chattupāhanam dharesum . . . ekā paññatti ekā anupaññatti . . . dvīhi s. s. elakalomake. ||84||

yānenā yāyantiyā pācittiyam . . . (see § 84. Read: yānenā yāyimṣu.) ||85||

samghāṇīm dhārentiyā pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . aññataram bhikkhuniṁ ārabba . . . aññatarā bhikkhuni samghāṇīm dhāresi . . . ekā paññatti . . . dvīhi s. s. elakalomake. ||86||

itthālamkāram dhārentiyā pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabba . . . chabbaggiyā bhikkhuniyo itthālamkāram dhāresum . . . ekā paññatti . . . dvīhi s. s. elakalomake. ||87||

gandhavaṇṇakena nhāyantiyā pācittiyam . . . (see § 37. Read: gandhavaṇṇakena nhāyimṣu.) ||88||

vāsitakena piññākena nhāyantiyā pācittiyam . . . ||89||

bhikkhuniyā ummaddāpentiyā parimaddāpentiyā pācittiyam . . . Sāvatthiyā paññattam . . . sambahulā bhikkhuniyo ārabba . . . sambahulā bhikkhuniyo bhikkhuniyā ummaddāpesum parimaddāpesum . . . ekā paññatti . . . dvīhi s. s. elakalomake. ||90||

sikkhamānāya ummaddāpentiyā parimaddāpentiyā pācitti-
yam . . . ||91||

sāmañeriyā ummaddāpentiyā parimaddāpentiyā pācittiyan
. . . ||92||

gīhiniyā ummaddāpentiyā parimaddāpentiyā pācittiyan
. . . ||93||

bhikkhussa purato anāpucchā āsane nisidantiyā pācittiyan
. . . Sāvatthiyā paññattam . . . sambahulā bhikkhuniyo
ārabbha . . . sambahulā bhikkhuniyo bhikkhussa purato
anāpucchā āsane nisidim̄su . . . ekā paññatti . . . dvihi s. s.
kaṭhinake. ||94||

anokāsakatam bhikkhum pañham puechantiyā pācittiyan
. . . Sāvatthiyā paññattam . . . sambahulā bhikkhuniyo
ārabbha . . . sambahulā bhikkhuniyo anokāsakatam bhi-
kkhum pañham pucchiṁsu . . . ekā paññatti . . . dvihi s. s.
padasodhamme. ||95||

asamkacchikāya gāmam pavisantiyā pācittiyan . . .
Sāvatthiyā paññattam . . . aññatarām bhikkhunim ārabbha
. . . aññatarā bhikkhuni asamkacchikā gāmam pāvisi . . .
ekā paññatti . . . dvihi s. s., siyā kāyato samutthāti na
vācato na cittato, siyā kāyato ca cittato ca samutthāti na
vācato. ||96||

chattupāhanavaggo navamo. navavaggakhuddakā niṭṭhitā.
tass' uddānam :

lasuṇam, saṃhare lomam, tala-maṭṭhañ ca, suddhikam,
bhuñjant, āmakadhaññānam, dve vighāsena, dassanū,|
andhakāre, paṭicchānne, ajjhokāse, rathikāya ca,
pure, pacchā, vikāle ca, duggahi, niraye, vadhi,|
nagg'-odakā, visibbetvā, pañcāhikam, saṃkamaniyam,
gaṇam, vibhañga-samaṇam, dubbalam, kaṭhinena ca,|
ekamañc'-attharaṇena ca, sañcicca, sahajivinī,
datvā, samsattha-anto ca, tiro, vassam, na pakkame,|
rājā, āsandi, suttañ ca, gihi, vūpasamena ca,
dade, cīvar'-āvasatham, pariyāpuṇañ ca, vācaye,|
ārām', akkosa-canḍi ca, bhuñjeyya, kulamaccharī,
vase, pavārañ'-ovādam, dve dhamme, pasākhena ca,|
gabbhini, pāyantī, cha dhamme, asammat', ūnadvādasa,

paripuṇṇañ ca, saṃghena, saha, vuṭṭhā, cha pañca ca,|
 kumāri, dve ca, saṃghena, dvādaśa, asammatena ca,
 alaṃ, sace ca, dve vassam, samsatthā, sāmikena ca,|
 pārivāsik'-ānuvassamp, duve vuṭṭhāpanena ca,
 chatta-yānena, saṃghaṇi, itthālamkāra-vanṇake,|
 piññāka-bhikkhuni c' eva, sikkhā ca, sāmaṇerikā,
 gihi, bhikkhussa purato, anokāsam, saṃkacchikā 'ti.|

tesam vaggānam uddānam :

lasuṇ'-andhakārā, nhānam, tuvaṭṭā, cittāgārakā,
 ārānam, gabbhinī c' eva, kumārā, chattupāhanā 'ti.|

sappim viññāpetvā bhuñjantiyā pāṭidesaniyam . . . Sā-
 vatthiyā paññattam . . . chabbaggyā bhikkhuniyo ārabba
 . . . chabbaggyā bhikkhuniyo sappim viññāpetvā bhuñjimsu
 . . . ekā paññatti ekā anupaññatti . . . catūhi samutṭhānehi
 samutṭhāti. ||1||

telam viññāpetvā . . . ||2||

madhum viññāpetvā . . . ||3||

phāṇitam viññāpetvā . . . ||4||

maccham viññāpetvā . . . ||5||

māṃsam viññāpetvā . . . ||6||

khirām viññāpetvā . . . ||7||

dadhim viññāpetvā . . . catūhi samutṭhānehi samutṭhāti,
 siyā kāyato samutṭhāti na vācato na cittato, siyā kāyato ca
 vācato ca samutṭhāti na cittato, siyā kāyato ca cittato ca
 samutṭhāti na vācato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca
 samutṭhāti. ||8||

aṭṭha pāṭidesaniyā niṭṭhitā. tass' uddānam :

sappi, telañ, madhuñ c' eva, phāṇitam, maccham eva ca,
 māṃsam, khirām, dadhiñ cāpi viññāpetvāna bhikkhuni :
 pāṭidesaniyā aṭṭha sayambuddhena desitā 'ti.|

ye sikkhāpadā Bhikkhuvibhañge vitthāritā te saṃkhipitvā
 Bhikkhunivibhañge katthapaññattivāro niṭṭhito. ||1||

avassutā bhikkhuni avassutassa purisapuggalassa kāyasam-
 saggam sādiyantī kati āpattiyo āpajjati. avassutā . . . sādi-

yantī tisso āpattiyo āpajjati, adhakkhakam ubbhajānumaṇḍalaṁ gahaṇam sādiyati āpatti pārājikassa, ubbhakkhakam adhojānumaṇḍalaṁ gahaṇam sādiyati āpatti thullaccayassa, kāyapaṭibaddham gahaṇam sādiyati āpatti dukkaṭassa. avassutā . . . sādiyanti imā tisso āpattiyo āpajjati. ||1||

vajjapatičchādikā bhikkhunī vajjam paṭicchādenti . . . tisso āpattiyo āpajjati, jānaṁ pārājikam dhammam paṭicchādeti āpatti pārājikassa, vematikā paṭicchādeti āpatti thullaccayassa, acāravipattim paṭicchādeti āpatti dukkaṭassa. vajjapatičchādikā bhikkhunī vajjam paṭicchādenti imā tisso āpattiyo āpajjati. ||2||

ukkittānuvattikā bhikkhunī yāvatatiyam samanubhāsa-nāya na patinissajjantī . . . tisso āpattiyo āpajjati, nāttiyā dukkaṭam, dvīhi kammasvācāhi thullaccayā, kammasvācāpariyosāne āpatti pārājikassa. ukkittānuvattikā bh. y. s. na patinissajjantī imā tisso āpattiyo āpajjati. ||3||

aṭṭhamam vatthum paripūrenti . . . tisso āpattiyo āpajjati, purisena itthannāmā ḡacchā 'ti vuttā gacchati āpatti dukkaṭassa, purisassa hatthapāsam okkantamatte āpatti thullaccayassa, aṭṭhamam vatthum paripūreti āpatti pārājikassa. aṭṭhamam v. p. imā tisso āpattiyo āpajjati. ||4||

pārājikā niṭhitā.

ussayavādikā bhikkhunī aṭṭam karontī tisso āp. āp., ekassa āroceti āpatti dukkaṭassa, dutiyassa āroceti āpatti thullaccayassa, aṭṭapariyosāne āpatti samghādisesassa. ||1||

corim vuṭṭhāpentī tisso āp. āp., nāttiyā dukkaṭam, dvīhi kammasvācāhi thullaccayā, kammasvācāpariyosāne āp. samghādisesassa. ||2||

ekā gāmantaram gacchantī tisso āp. āp., gacchati āp. dukk., paṭhamam pādaṁ parikkhepaṁ atikkāmeti āp. thull., dutiyam pādaṁ atikkāmeti āp. samghādisesassa. ||3||

samaggena samghena ukkittam bhikkhuniṁ dhammena vinayena satthu sāsanena anapaloketvā kārakasamgham anaññāya gaṇassa chandaṁ osārentī tisso āp. āp., nāttiyā . . . (see § 2.) ||4||

avassutā bhikkhunī avassutassa purisapuggalassa hatthato khādaniyam vā bhojaniyam vā sahatthā paṭiggahetvā bhuñ-

janti tisso āp. āp., khādissāmi bhuñjissāmīti paṭigaṇhāti āp. thull., ajjhohāre ajjhohāre āp. samgh., udakadantaponam paṭigaṇhāti āp. dukkaṭassa. ||5||

kin te ayye eso purisapuggalo karissati avassuto vā ana-vassuto vā yato tvam anavassutā, iñgh' ayye yan te eso purisapuggalo deti khādaniyam vā bhojaniyam vā tam tvam sahatthā paṭiggahetvā khāda vā bhuñja vā 'ti uyyojenti tisso āp. āp., tassā vacanena khādissāmi bhuñjissāmīti paṭigaṇhāti āp. dukk., ajjhohāre ajjhohāre āp. thull., bhojanapariyosāne āpatti samghādisesassa. ||6||

kupitā bhikkhuni yāvatatiyam samanubhāsanāya na paṭinissajjanti tisso āp. āp., nāttiyā dukkaṭam . . . (see § 2). ||7||

kismiñcid eva adhikarane paccākatā bhikkhuni yāvatatiyam samanubhāsanāya na paṭinissajjanti tisso āp. āp., nāttiyā . . . ||8||

samsatthā bhikkhuniyo yāvatatiyam samanubhāsanāya na paṭinissajjantiyo tisso āpattiyo āpajjanti, nāttiyā . . . ||9||

samsatthā 'va ayye tumhe viharatha mā tumhe nānā vihariththā 'ti uyyojenti yāvatatiyam samanubhāsanāya na paṭinissajjanti tisso āp. āp., nāttiyā . . . ||10||

samghādisesā niṭṭhitā.

pattasannicayam karonti ekam āpattim āpajjati nissaggyam pācittiyan. ||1||

akālacivaraṁ kālacivaraṁ ti adhiṭṭhahitvā bhājāpentī dve āp. āp., bhājāpeti payoge dukkaṭam, bhājāpite nissaggyam pācittiyan. ||2||

bhikkhuniyā saddhim cīvaraṁ parivattetvā acchindantī dve āp. āp., acchindati payoge dukkaṭam, acchinne nissaggyam pācittiyan. ||3||

aññām viññāpetvā aññām viññāpentī dve āp. āp., viññāpeti payoge dukkaṭam, viññāpīte nissaggyam pācittiyan. ||4||

aññām cetāpetvā aññām cetāpentī . . . (see § 4.) ||5||

aññadaththikena parikkhārena aññuddisikena samghikena aññām cetāpentī dve āp. āp., cetāpeti payoge dukkaṭam, cetāpīte nissaggyam pācittiyan. ||6||

aññadaththikena parikkhārena aññuddisikena samghikena samyācikena (. . . mahājanikena . . . mahājanikena samyā-

cikena . . . puggalikena samyācikena) aññam cetāpentī . . .
(see § 6.) ||7-10||

atirekacatukkam̄saparamam̄ garupāvurānam̄ cetāpentī dve
āp. āp., cetāpeti payoge dukkaṭam̄, cetāpite nissaggiyam̄ pā-
cittiyam̄. ||11||

atirekaaddhateyyakam̄saparamam̄ lahupāvurānam̄ cetāpentī
. . . ||12||

nissaggiyā pācittiyā niṭṭhitā.

lasuṇam̄ khādantī dve āp. āp., khādissāmīti paṭigaṇhātī āp.
dukk., ajjhohāre ajjhohāre āp. pācittiyassa. ||1||

sambādhe lomam̄ saṃharāpentī dve āp. āp., saṃharāpeti
payoge dukkaṭam̄, saṃharite āp. pācittiyassa. ||2||

talaghātām̄ karontī dve āp. āp., karoti payoge dukkaṭam̄,
kate āpatti pācittiyassa. ||3||

jatumatṭhakam̄ ādiyantī dve āp. āp., ādiyati payoge dukka-
tam̄, ādinne āp. pācittiyassa. ||4||

atirekadvāṅgulapabbaparamam̄ udakasuddhikam̄ ādiyanti
dve . . . (see § 4) ||5||

bhikkhussa bhuñjantassa pāniyena vā vidhūpanena vā upa-
tiṭṭhantī dve āp. āp., hatthapāse tiṭṭhati āp. pācittiyassa,
hatthapāsam̄ vijahitvā tiṭṭhati, āp. dukkaṭassa. ||6||

āmakadhaññam̄ viññāpetvā bhuñjantī dve āp. āp., bhuñ-
jissāmīti paṭigaṇhātī āp. dukk., ajjhohāre ajjhohāre āp.
pācittiyassa. ||7||

uccāram̄ vā passāvam̄ vā saṃkāram̄ vā vighāsam̄ vā
tirokudde chāḍdentī dve āp. āp., chāḍdeti payoge dukkaṭam̄,
chāḍdite āp. pācittiyassa. ||8||

uccāram̄ vā . . . vighāsam̄ vā harite chāḍdentī . . . ||9||

naccam̄ vā gītam̄ vā vāditam̄ vā dassanāya gacechantī dve
āp. āp., gacehati āpatti dukkaṭassa, yattha ṭhitā passati vā
suṇāti vā āp. pācittiyassa. ||10||

lasunavaggo paṭhamo.

rattandhakāre appadīpe purisena saddhiṃ eken' ekā
santiṭṭhantī dve āp. āp., hatthapāse tiṭṭhati āp. pācittiyassa,
hatthapāsam̄ vijahitvā tiṭṭhati āp. dukkaṭassa. ||11||

paṭiechchanne okāse purisena saddhiṃ eken' ekā santiṭṭhantī
. . . ||12||

ajjhokâse purisena saddhiṃ eken' ekā santiṭṭhantī . . . ||13||
rathiyā vā byūhe vā siṅghāṭake vā purisena saddhiṃ eken'
ekā santiṭṭhantī . . . ||14||

purebhattachātām kulāni upasam̄kamitvā āsane nisiditvā sāmike
anāpucchā pakkamantī dve āp. āp., paṭhamam̄ pādām̄ ano-
vassakam̄ atikkāmeti āp. dukkaṭassa, dutiyam̄ pādām̄ atikkā-
meti āp. pācittiyassa. ||15||

pacchābhattachātām kulāni upasam̄kamitvā sāmike anāpucchā
āsane nisidanti dve āp. āp., nisidati payoge dukkaṭam̄, nisinne
āp. pācittiyassa. ||16||

vikāle kulāni upasam̄kamitvā sāmike anāpucchā seyyam̄
santharitvā vā santharāpetvā vā abhinisidanti dve āp. āp., abhi-
nisidati payoge dukkaṭam̄, abhinisinne āp. pācittiyassa. ||17||

duggahitena dūpadhāritena param̄ ujjhāpentī dve āp. āp.,
ujjhāpeti payoge dukkaṭam̄, ujjhāpīte āp. pācittiyassa. ||18||

attānam̄ vā param̄ vā nirayena vā brahmacariyena vā
abhisapanti dve āp. āp., abhisapati payoge dukkaṭam̄, abhisap-
ite āp. pācittiyassa. ||19||

attānam̄ vadhitvā vadhitvā rodantī dve āp. āp., vadhati
rodati āp. pācittiyassa, vadhati na rodati āp. dukkaṭassa. ||20||

rattandhakāravaggo dutiyo.

naggā nhāyantī dve āp. āp., nhāyatī payoge dukkaṭam̄,
nhānapariyosāne āp. pācittiyassa. ||21||

pamāṇātikkantam̄ udakasāṭikam̄ kārāpentī dve āp. āp.,
kārāpeti payoge dukkaṭam̄, kārāpīte āp. pācittiyassa. ||22||

bhikkhuniyā cīvaraṁ visibbetvā vā visibbāpetvā vā n' eva
sibbentī na sibbāpanāya ussukkam̄ karonti ekam̄ āp. āp.
pācittiyam̄. ||23||

pañcāhikam̄ samghāṭicāraṁ atikkāmentī ekam̄ . . . ||24||

cīvarasam̄kamaniyam̄ dhārentī dve āp. āp., dhāreti payoge
dukkaṭam̄, dhārite āp. pācittiyassa. ||25||

gaṇassa cīvaralābhām̄ antarāyam̄ karonti dve āp. āp.,
karoti payoge dukkaṭam̄, kate āp. pācittiyassa. ||26||

dhammikam̄ cīvaravibhañgam̄ paṭibāhantī dve āp. āp.,
paṭibāhati payoge dukkaṭam̄, paṭibāhite āp. pācittiyassa. ||27||

agārikassa vā paribbājakassa vā paribbājikāya vā samaṇa-
cīvaraṁ dentī dve āp. āp., deti payoge dukkaṭam̄, dinne āp.
pācittiyassa. ||28||

dubbalaçivarapaccāsāya cīvarakālasamayam atikkāmenti dve āp. āp., atikkāmeti payoge dukkaṭam, atikkāmite āp. pācittiyassa. ||29||

dhammikam kaṭhinuddhāram paṭibāhanti dve . . . (see § 27). ||30||

nhānavaggo tatiyo.

dve bhikkhuniyo ekamañce tuvaṭṭentiyo dve āpattiyo āpajjanti, nipajjanti payoge dukkaṭam, nipañne āp. pācittiyassa. ||31||

dve bhikkhuniyo ekattharaṇapāvuraṇā tuvaṭṭentiyo . . . ||32||

bhikkhuniyā sañcicea aphāsum karonti dve āp. āp., karoti payoge dukkaṭam, kate āp. pācittiyassa. ||33||

dukkhitam sahajivinim n' eva upaṭṭhenti na upaṭṭhāpanāya ussukkam karonti ekam āp. āp. pācittiyam. ||34||

bhikkhuniyā upassayam datvā kūpitā anattamanā nikkaḍḍhanti dve āp. āp., nikkaḍḍhati payoge dukkaṭam, nikkaḍḍhite āp. pācittiyassa. ||35||

sāmsaṭṭhā bhikkhuni yāvatatiyam samanubhāsanāya na paṭinissajjanti dve āpattiyo āpajjati, nātīyā dukkaṭam, kammarvācāpariyosāne āp. pācittiyassa. ||36||

antoraṭṭhe sāsañkasammate sappatibhaye asatthikā cārikam carantī dve āp. āp., paṭipajjati payoge dukkaṭam, paṭipanne āp. pācittiyassa. ||37||

tiroratṭhe sāsañkasammate . . . (see § 37). ||38||

antovassam cārikam carantī dve āp. āp., paṭipajjati . . . ||39||

vassam vutthā bhikkhuni cārikam na pakkamanti ekam āpattim āpajjati pācittiyam. ||40||

tuvaṭṭavaggo catuttho.

rājāgāram vā cittāgāram vā ārāmam vā uyyānam vā pokkharaṇim vā dassanāya gacchantī dve āp. āp., gacehati āpatti dukkaṭassa, yattha thitā passati āp. pācittiyassa. ||41||

āsandim vā pallañkam vā paribhuñjantī dve āp. āp., pari-bhuñjati pay. dukk., paribhutte āp. pācittiyassa. ||42||

suttam kantanti dve āp. āp., kantati payoge dukkaṭam, ujjavujjave āp. pācittiyassa. ||43||

gihiveyyāvaccam karontī dve āp. āp., karoti payoge dukkaṭam, kate āp. pācittiyassa. ||44||

bhikkhuniyā eh' ayye imam adhikaraṇam vūpasamehitī vuccamānā sādhū 'ti paṭisūnitvā n' eva vūpasamentī na vūpasamāya ussukkam karontī ekam āp. āp. pācittiyaṇ. ||45||

agārikassa vā paribbājakussa vā paribbājikāya vā sahatthā khādaniyām vā bhojaniyām vā dentī dve āp. āp., deti payoge dukkaṭam, dinne āp. pācittiyyassa. ||46||

āvasathacivaram anissajjītvā paribhūñjantī dve āp. āp., paribhūñjati payoge dukkaṭam, paribhutte āp. pācittiyyassa. ||47||

āvasatham anissajjītvā cārikam pakkamantī dve āp. āp., paṭhamam pādām parikkhepam atikkāmeti āp. dukkaṭassa, dutiyām pādām atikkāmeti āp. pācittiyyassa. ||48||

tiracchānavijjam pariyāpuṇtī dve āp. āp., pariyāpuṇtī payoge dukkaṭam, pade pade āp. pācittiyyassa. ||49||

tiracchānavijjam vācentī dve āp. āp., vāceti payoge . . . ||50||
cittāgāravaggo pañcamo.

jānam sabhikkhukam ārāmam anāpucchā pavantī dve āp. āp., paṭhamam pādām parikkhepam . . . (see § 48.) ||51||

bhikkhum akkosanti paribhāsantī dve āp. āp., akkosati payoge dukkaṭam, akkosite āp. pācittiyyassa. ||52||

caṇḍikatā gaṇam paribhāsanti dve āp. āp., paribhāsatī payoge dukkaṭam, paribhāsite āp. pācittiyyassa. ||53||

nimantitā vā pavāritā vā khādaniyām vā bhojaniyām vā bhūñjantī dve āp. āp., khādissāmi bhūñjissāmīti paṭigāñhāti āp. dukkaṭassa, ajjhohāre ajjhohāre āp. pācittiyyassa. ||54||

kulaṁ maccharāyantī dve āp. āp., maccharāyati payoge dukkaṭam, maccharite āp. pācittiyyassa. ||55||

abhipphuke āvāse vassam vasantī dve āp. āp., vassam vassāmīti senāsanam paññāpeti pāniyām paribhojaniyām upatthāpeti pariveṇam sammajjati āp. dukkaṭassa, saha aruṇugamanā āp. pācittiyyassa. ||56||

vassam vutthā bhikkhunī ubhatosamghe tīhi thānehi na pavārentī ekam āp. āp. pācittiyaṇ. ||57||

ovādāya vā samvāsāya vā na gacchanti ekam . . . ||58||

uposatham pi na pucchanti ovādam pi na yācantī ekam . . . ||59||

pasākhe jātam gaṇḍam vā rūhitam vā anapaloketvā samgham vā gaṇam vā purisena saddhiṃ eken' ekā bhedāpentī

dve āp. āp., bhedāpeti payoge dukkaṭam, bhinne āp. pācitti-yassa. ||60||

ārāmavaggo chaṭṭho.

gabbhiniṁ vuṭṭhāpentī dve āp. āp., vuṭṭhāpeti payoge dukkaṭam, vuṭṭhāpīte āp. pācittiyassa. ||61||

pāyantī . . . dve vassāni chasu dhammesu asikkhit-sikkham sikkhamānam . . . dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkham sikkhamānam saṅghena asammataṁ . . . ūnadvādasavassam gihigatam . . . paripunṇadvādasavassam gihigatam dve vassāni chasu dhammesu asikkhitasikkham . . . paripunṇadvādasavassam gihigatam dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkham saṅghena asammataṁ vuṭṭhāpentī dve āp. āp., vuṭṭhāpeti payoge dukkaṭam, vuṭṭhāpīte āp. pācittiyassa. ||62-67||

sahajivinīm vuṭṭhāpetvā dve vassāni n' eva anugāñhanti nānuggahāpentī ekam āp. āp. pācittiyam. ||68||

vuṭṭhāpītam pavattinīm dve vassāni nānubandhantī ekam . . . ||69||

sahajivinīm vuṭṭhāpetvā n' eva vūpakāsentī na vūpakāsā-pentī ekam . . . ||70||

gabbhīnīvaggo sattamo.

ūnavisativassam kumāribhūtam vuṭṭhāpentī . . . (see § 61). ||71||

paripunṇavisativassam kumāribhūtam dve vassāni chasu dhammesu asikkhitasikkham vuṭṭhāpentī . . . ||72||

paripunṇavisativassam kumāribhūtam dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkham saṅghena asammataṁ vuṭṭhāpentī . . . ||73||

ūnadvādasavassā vuṭṭhāpentī . . . ||74||

paripunṇadvādasavassā saṅghena asammata vuṭṭhāpentī . . . ||75||

alan tāva te ayye vuṭṭhāpitenā 'ti vuccamānā sādhū 'ti patisūñitvā pacchā khīyadhammam āpajjanti dve āp. āp., khīyati payoge dukkaṭam, khīyite āp. pācittiyassa. ||76||

sikkhamānam sacce me tvam ayye cīvaraṁ dassasi evāhan tam vuṭṭhāpessāmiti vatvā n' eva vuṭṭhāpentī na vuṭṭhāpanāya ussukkam karontī ekam āp. āp. pācittiyam. ||77||

sikkhamānam sace mām tvam ayye dve vassāni anubandhissasi evāhan tam vutthāpessāmiti . . . ||78||

purisasamsattham kumārakasamsattham caṇḍīm sokāvāsam sikkhamānam vutthāpenti . . . (see § 71). ||79||

mātāpitūhi vā sāmikena vā ananuññātam sikkhamānam vutthāpenti . . . ||80||

pārivāsikachandadānena sikkhamānam vutthāpenti . . . ||81||
anuvassam vutthāpenti . . . ||82||

ekavassam dve vutthāpenti . . . ||83||

kumāribhūtavaggo atthamo.

chattupāhanam dhārenti dve āp. āp., dhāreti payoge dukkaṭam, dhārite āp. pācittiyassa. ||84||

yānena yāyanti dve āp. āp., yāyati payoge dukkaṭam, yāyite āp. pācittiyassa. ||85||

saṃghāṇīm dhārenti . . . (see § 84). ||86||

itthālamkāram dhārenti . . . ||87||

gandhavaṇṇākena nhāyanti dve āp. āp., nhāyati payoge dukkaṭam, nhānapariyosāne āp. pācittiyassa. ||88||

vāsitena piññākena nhāyanti . . . ||89||

bhikkhuniyā . . . (sikkhamānāya . . . sāmaṇeriyā . . . gihiniyā . . .) ummaddāpenti parimaddāpenti dve āp. āp., ummaddāpeti payoge dukkaṭam, ummaddite āp. pācittiyassa. ||90–93||

bhikkhussa purato anāpuechā āsane nisidantī dve āp. āp., nisidati payoge dukkaṭam, nisinne āp. pācittiyassa. ||94||

anokāsakataṭam bhikkhum pañhaṭam pucchantī dve āp. āp., puchhati payoge dukkaṭam, puchite āp. pācittiyassa. ||95||

asam̄kacchikā gāmaṭam pavasantī dve āp. āp., pāṭhamam pādaṭam parikkhepaṭam atikkāmeti āp. dukkaṭassa, dutiyam pādaṭam atikkāmeti āp. pācittiyassa. ||96||

chattupāhanavaggo navamo. khuddakam niṭṭhitam.

sappīm (. . . telam . . . madhūm . . . phāṇītam . . . maccham . . . māṃsaṭam . . . khīram . . . dadhīm . . .) viññāpetvā bhuñjanti dve āp. āp., bhuñjissāmiti paṭīgaṇhāti āp. dukkaṭassa, ajjhohāre ajjhohāre āp. pāṭidesaniyassa. ||1–8||

atthapāṭidesaniyam niṭṭhitam. katāpattivāram niṭṭhitam dutiyam. ||2||

avassutāya bhikkhuniyā avassutassa purisapuggalassa kāya-samsaggam sādiyantiyā āpattiyo catunnām vipattinām kati vipattiyo bhajanti. avassutāya . . . vipattinām dve vipattiyo bhajanti siyā silavipattim siyā ācāravipattim. — pa —. dadhim viññāpetvā bhuñjantiyā āpattiyo catunnām vipattinām kati . . . ekam vipattim bhajanti ācāravipattim.

vipattivāram niṭṭhitam tatiyam. ||3||

avassutāya . . . āpattiyo sattannām āpattikkhandhānam katīhi āpattikkhandehi samgahitā. avassutāya . . . āpattikkhandhānam tīhi āpattikkhandhehi samgahitā, siyā pārājik-āpattikkhandhena siyā thullaccayāpattikkhandhena siyā dukkaṭāpattikkhandhena. — la —. dadhim viññāpetvā bhuñjantiyā āpattiyo . . . dvihi āpattikkhandhehi samgahitā siyā pātidesaniyāpattikkhandhena siyā dukkaṭāpattikkhandhena.

samgahavāram niṭṭhitam catuttham. ||4||

avassutāya . . . āpattiyo channām āpattisamuṭṭhānānam katīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti. avassutāya . . . āpatti-samuṭṭhānānam ekena samuṭṭhānenā samuṭṭhanti kāyato ca cittato ca samuṭṭhanti na vācato. — la —. dadhim viññāpetvā bhuñjantiyā āpattiyo . . . catūhi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti, siyā kāyato samuṭṭhanti na vācato na cittato, siyā kāyato ca vācato ca samuṭṭhanti na vācato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhanti.

samuṭṭhānavāram niṭṭhitam pañcamam. ||5||

avassutāya . . . āpattiyo catunnām adhikaraṇānam kātamām adhikaraṇam. avassutāya . . . adhikaraṇānam āpattādhikaraṇam. — la —. dadhim viññāpetvā bhuñjantiyā āpattiyo . . . āpattādhikaraṇam.

adhikaraṇavāram niṭṭhitam chattham. ||6||

avassutāya . . . āpattiyo sattannām samathānām katīhi samathehi sammanti. avassutāya . . . samathānām tīhi samathehi sammanti, siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca.

— la —. dadhim viññāpetvā bhuñjantiyā āpattiyo . . . tīhi samathehi sammanti . . . tiṇavaththārakena ca.

samathavāram niṭṭhitam sattamam. ||7||

avassutā bhikkhuni avassutassa purisapuggalassa kāya-saṃsaggam sādiyantī kati āpattiyo āpajjati. avassutā . . . tisso āpattiyo āpajjati, adhakkhakam . . . (see chap. 2) . . . imā tisso āpattiyo āpajjati. tā āpattiyo catunnam vipattinam kati vipattiyo bhajanti, sattannam āpattikkhandhānam katihi āpattikkhandhehi saṃgahitā, channam āpattisamuṭṭhānānam katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti, catunnam adhikaranānam kataman adhikaranānam, sattannam samathānānam katihi samathehi sammanti. tā āpattiyo catunnam vipattinam . . . (see I, 8) . . . tiṇavatthārakena ca. — la —. dadhim viññāpetvā bhuñjantī kati āpattiyo āpajjati. dadhim v. bh. dve āp. āp., bhuñjissāmiti paṭigāhāti āp. dukkaṭassa, ajjhohāre ajjhohāre āp. pātidesaniyassa. dadhim . . . imā dve āp. āpajjati. tā āpattiyo catunnam vipattinam kati vipattiyo bhajanti . . . sammanti. tā āpattiyo catunnam vipattinam ekaṃ vipattim bhajanti ācāravipattim, sattannam āpattikkhandhānam dvīhi āpattikkhandhehi saṃgahitā siyā pātidesaniyāpattikkhandhena siyā dukkaṭāpattikkhandhena, channam āpattisamuṭṭhānānam catūhi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti siyā kāyato samuṭṭhanti na vācato na cittato, siyā kāyato ca vācato ca samuṭṭhanti na cittato, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhanti na vācato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhanti, catunnam adhikaranānam āpattādhikaranānam, sattannam samathānānam tīhi . . . tiṇavatthārakena ca.

samuccayavāram niṭṭhitam aṭṭhamam. ||8||

yan tena bhagavatā jānatā passatā arahatā sammāsaṃ-buddhena kāyasamsaggam sādiyanapaccayā pārājikam kattha paññattam kam ārabbha kismīm vatthusmin ti — la — kenābhantan ti. yan tena bhagavatā . . . sādiyanapaccayā pārājikam kattha paññattan ti Sāvatthiyā paññattam . . . (see chap. 1) . . . kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti na vācato — la — kenābhantan ti paramparābhataṃ :

Upāli Dāsako c' eva . . . piṭakam Tambapanṇiyā 'ti. ||1||

vajjapaṭicchādanapaccayā pārājikam̄ kattha paññattan ti . . . (see chap. 1) . . . ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti dhuranikkhepe. ||2||

yāvatatiyam̄ samanubhāsanāya na paṭinissajjanapaccayā pārājikam̄ kattha paññattan ti . . . dhuranikkhepe. ||3||

aṭṭhamam̄ vāṭṭhum̄ paripūraṇapaccayā pārājikam̄ . . . dhuranikkhepe. ||4||

pārājikā niṭṭhitā.

yan tena bhagavatā . . . ussayavādikāya bhikkhuniyā aṭṭam̄ karaṇapaccayā saṃghādiseso kattha paññatto kam̄ ārabba . . . (see chap. 1) . . . ca cittato ca samuṭṭhāti — la — kenābhathan ti paramparābhataṁ :

Upāli Dāsako c' eva . . . pitakam Tambapanṇiyā 'ti. ||1||
corivutthāpanapaccayā saṃghādiseso . . . ca cittato ca samuṭṭhāti. ||2||

ekāya gāmantaram̄ gamanapaccayā saṃghādiseso . . . paṭhamapārājike. ||3||

saṃaggena saṃghena ukhittam̄ bhikkhunim̄ dhammena vinayena satthu sāsanena anapaloketvā kārakasamgham̄ anaññāya gaṇassa chandaṁ osāraṇapaccayā saṃghādiseso . . . dhuranikkhepe. ||4||

avassutāya bhikkhuniyā avassutassa purisapuggalassa batthato khādaniyam̄ vā bhojaniyam̄ vā sahatthā paṭiggahetvā bhuñjanapaccayā saṃghādiseso . . . paṭhamapārājike. ||5||

kin te ayye eso purisapuggalo karissati avassuto vā anavassuto vā yato tvam̄ anavassutā, iṅg' ayye yan te eso purisapuggalo deti khādaniyam̄ vā bhojaniyam̄ vā tam̄ tvam̄ sahatthā paṭiggahetvā khāda vā bhuñja vā 'ti uyyojanapaccayā saṃghādiseso . . . samuṭṭhāti. ||6||

kupitāya bhikkhuniyā yāvatatiyam̄ samanubhāsanāya na paṭinissajjanapaccayā saṃghādiseso . . . dhuranikkhepe. ||7||

kismīncid eva adhikarane paccākataṭāya bhikkhuniyā yāvatatiyam̄ samanubhāsanāya na paṭinissajjanapaccayā saṃghādiseso . . . dhuranikkhepe. ||8||

samsatthānam̄ bhikkhuninam̄ yāvatatiyam̄ samanubhāsanāya na paṭinissajjanapaccayā saṃghādiseso . . . dhuranikkhepe. ||9||

samsatthā 'va ayye tumhe viharatha mà tumhe nânâ viharitthā 'ti uyyojentiyā yāvatatiyam samanubhāsanāya na patinissajjanapaccayā samghādiseso . . . dhuranikkhepe. ||10||
— la —

dadhim viññāpetvā bhuñjanapaccayā pātidesaniyam . . . catūhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. ||8||

katthapaññattivāram niṭṭhitam paṭhamam. ||9||

kāyasamsaggam sādiyanapaccayā kati āpattiyo āpajjati. kāyasamsaggam sādiyanapaccayā pañca āpattiyo āpajjati. avassutā bhikkhunī avassutassa purisapuggalassa adhakkha-kaṇ ubbhajānumaṇḍalam gahaṇam sādiyati āpatti pārājikassa, bhikkhu kāyena kayam āmasati āp. samghādisesassa, kāyena kāyapaṭibaddham āmasati āp. thullaccayassa, kāyapaṭibaddhena kāyapaṭibaddham āmasati āp. dukkaṭassa, aṅgulipatodake pācittiyam. kāyasamsaggam sādiyanapaccayā imā pañca āpattiyo āpajjati. ||1||

vajjapaṭicchādanapaccayā kati . . . catasso āpattiyo āpajjati. bhikkhunī jānaṇ pārājikam dhammam paticchādeti āp. pārājikassa, vematikā paticchādeti āp. thullaccayassa, bhikkhu samghādisesam paticchādeti āp. pācittiyassa, ācāravipattim paticchādeti āp. dukkaṭassa. vajjapaṭicchādanapaccayā imā catasso āpattiyo āpajjati. ||2||

yāvatatiyam samanubhāsanāya na patinissajjanapaccayā kati . . . pañca āpattiyo āpajjati. ukkhittānuvattikā bhikkhunī yāv. sam. na patinissajjati ṇatti�ā dukkaṭam dvīhi kammavācāhi thullaccayā kammavācāpariyosāne āp. pārājikassa, bhedakānuvattikā bhikkhunī yāv. sam. na patinissajjati āp. samghādisesassa, pāpikāya diṭṭhiyā yāv. sam. na patinissajjati āp. pācittiyassa. yāvatatiyam samanubhāsanāya na patinissajjanapaccayā imā pañca āpattiyo āpajjati. ||3||

aṭṭhamam vatthum paripūraṇapaccayā kati . . . tisso āpattiyo āpajjati . . . (see chap. 2) . . . imā tisso āpattiyo āpajjati. ||4||

pārājikā niṭṭhitā.

ussayavādikā bhikkhunī aṭṭam karaṇapaccayā tisso . . . (see chap. 2) . . . samghādisesassa. ||1||

corivutthāpanapaccayā tisso . . . ||2||

ekā gāmantaram gamanapaccayā tisso . . . ||3||

samaggrena samghena ukkhittam bhikkhuniṁ dhammena
vinayena satthu sāsanena anapaloketvā kārakasamgham
anaññaya gañassa chandañ osārañapaccayā tisso . . . ||4||

avassutā bhikkhuni avassutassa purisapuggalassa hatthato
khādaniyam vā bhojaniyam vā sahatthā pañggahetvā bhuñ-
janapaccayā tisso āp. āp., khādissāmi bhuñjissāmīti pañ-
gañhāti āp. thullaccayassa, ajjhohāre ajjhohāre āpatti
samghādisesassa, udakadantaponam pañgañhāti āp. dukka-
tassa. ||5||

kin te ayye eso purisapuggalo . . . bhuñja vā 'ti uyyoja-
napaccayā tisso . . . ||6||

kupitā bhikkhuni yāvatatiyam samanubhāsanāya na pañ-
nissajjanapaccayā tisso . . . ||7||

kismiñcid eva adhikaraṇe paccākatā bhikkhuni yāvatati-
yam samanubhāsanāya na pañnissajjanapaccayā tisso
. . . ||8||

samsatthā bhikkhuni yāvatatiyam samanubhāsanāya na
pañnissajjanapaccayā tisso . . . ||9||

samsatthā 'va ayye tumhe viharatha mā tumhe nānā
viharitthā 'ti uyyojentī yāv. sam. na pañnissajjanapaccayā
tisso . . . ||10||

dasa samghādisesā niññhitā.

— la —. dadhim viññāpetvā bhuñjanapaccayā kati . . .
dve āpattiyo āpajjati, khādissāmi bhuñjissāmīti pañgañhāti
āp. dukkataissa, ajjhohāre ajjhohāre āp. pāñidesaniyassn.
dadhim viññāpetvā bhuñjanapaccayā imā dve āpattiyo
āpajjati. ||8||

katāpattivāram niññhitam dutiyam. ||10||

kāyasamsaggam sādiyanapaccayā āpattiyo catunnam vi-
pattinam kati . . . (see chap. 3) . . . dve vipattiyo bhajanti
siyā silavipattim siyā ācāravipattim. — la —. dadhim viññā-
petvā bhuñjanapaccayā āpattiyo . . . ācāravipattim.

vipattivāram niññhitam tatiyam. ||11||

kāyasamsaggam sādiyanapaccayā āpattiyo sattannam āpatti-

kkhandhānam katihi . . . pañcahi āpattikkhandhehi samgahitā, siyā pārājikāpattikkhandhena siyā saṃghādisesā-pattikkhandena siyā thullaccayāpattikkhandhena siyā pācittiyāpattikkhandhena siyā dukkaṭāpattikkhandhena. — la —. dadhim viññāpetvā bhuñjanapaccayā āpattiyo . . . dvihi āpattikkhandhehi saṃgahitā siyā pātidesaniyāpattikkhandhena siyā dukkaṭāpattikkhandhena.

saṃgahavāram niṭṭhitam catuttham. ||12||

kāyasamsaggam sādiyanapaccayā āpattiyo channam āpatti-samuṭṭhānānam katihi . . . (see chap. 5) . . . — la —. dadhim viññāpetvā bhuñjanapaccayā āpattiyo channam āpattisamuṭṭhānānam . . . ca cittato ca samuṭṭhanti.

samutṭhānavāram niṭṭhitam pañcamam. ||13||

kāyasamsaggam sādiyanapaccayā āpattiyo catunnam adhi-karaṇānam . . . (see chap. 6).

adhikaraṇavāram niṭṭhitam chaṭṭham. ||14||

kāyasamsaggam sādiyanapaccayā āpattiyo sattannam sama-thānam . . . (see chap. 7).

samathevāram niṭṭhitam sattamam. ||15||

kāyasamsaggam sādiyanapaccayā kati āpattiyo āpajjati. kāy. sād. pañca āpattiyo āpajjati, avassutā . . . (see chap. 10) . . . aṅgulipatodake pācittiyam. kāyasamsaggam sādiyanapaccayā imā pañca āpattiyo āpajjati. tā āpattiyo catunnam vipattinam kati . . . (see I, 8) . . . katihi samathehi sammanti. tā āpattiyo catunnam vipattinam dve vipattiyo bhajanti siyā silavipattim siyā acāravipattim, sattannam āpattikkhandhānam pañcahi āpattikkhandhehi saṃgahitā siyā pārājikāpattikkhandhena siyā saṃghādisesāpattikkhandhena siyā thullaccayāpattikkhandhena siyā pācittiyāpattikkhandhena siyā dukkaṭāpattikkhandhena, channam āpattisamuṭṭhānānam ekena . . . (I, 8) . . . tiṇavatthārakena ca. — la —. dadhim viññāpetvā bhuñjanapaccayā kati . . . dve āpattiyo āpajjati . . . tiṇavatthārakena cā 'ti. ||16||

samuccayavāram niṭṭhitam atṭhamam. Bhikkhunivibhañge sojasa mahābheda niṭṭhitā.

III.

Samutthānass' uddānam :

Aniccā sabbe saṃkhārā dukkhānattā ca saṃkhatā,
nibbānañ c' eva paññatti anattā iti nicchayā. |
buddhacande anuppanne buddhādicce anuggate
tesam sabhāgadhammānam nāmamattañ na nāyati. |
dukkaram vividham katvā pūrayitvāna pārami
uppajjanti mahāvirā cakkhubhūtā sabrahmake, |
te desayanti saddhammañ dukkhahāniñ sukhāvaham :
Aṅgiraso Sakyamuni sabbabhūtānukampako |
sabbasattuttamo siho piṭake tīṇi desayi

5 suttantam abhidhammañ ca vinayañ ca mahāguṇam. |
evam niyati saddhammo vinayo yadi tiṭṭhati.
ubhato ca Vibhaṅgāni Khandhakā yā ca Mātikā |
mālā suttaguṇeneva Parivārena ganthitā.
tass' eva Parivārassa samutthānām niyato katañ |
sambhedanidānañ c' aññām sutte dissanti upari :
taṣmā sikkhe Parivāram dhammakāmo supesalo 'ti. |
Vibhaṅge dvisu paññattam uddisanti uposathe :
pavakkhāmi samutthānām yathāñyāyām suṇātha me. |
pārājikam yam paṭhamam, dutiyañ ca tato param,
10 sañcaritt'-ānubhāsanañ ca, atirekañ ca cīvarañ, |
lomāni, padasodhammo, bhūta-saṃvidhānena ca,
theyya-desana-corim ca, ananuññātāya terasa : |
teras' ete samutthānanayā viññūhi cintitā ;
ekekasmīm samutthāne sadisā idha dissare. |

methunam, sukka-samsaggo, aniyatā paṭhamikā,
pubbūpa-paripācītā, raho bhikkhuniyā saha, |
sabhojane, raho dve ca, aṅguli, udake hasam,

pahāre, uggire c' eva, tepaññāsā ca sekhiyā,|
 adhakkhakam, gām'-avassutā, tala-mat̄hañ ca, suddhikā,
 15 vassam vutthā ca, ovādam, nānubandhe pavattinim :|
 chasattati ime sikkhā kāyamānasikā katā,
 sabbe ekasamuṭṭhāna pāṭhamam pāṭrājikam yathā.|
 paṭhamapāṭrājikasamuṭṭhānam niṭṭhitam.
 adinnam, viggah', uttarim, duṭṭhullā, athakāminam,
 amūlā, aññabhbāgīyā, aniyatā dutiyikā,|
 acchinde, pariṇāmane, musā, omasa-pesuñā,
 duṭṭhullā, paṭhavim khaṇe, bhūtām, aññāya, ujjhape,|
 nikkaḍḍhanam, siñcanañ ca, āmisahetu, bhuttāvi,
 ehi, anādari, bhimṣā, apanidhe ca, jīvitam,|
 jānam sappāṇakam, kammam, ūna-samvāsa-nāsanā,
 20 sahadhammika-vilekhā, moho, amūlakena ca,|
 kukkuccam, dhammakam, datvā, pariṇāmeyya puggale,
 kin te, akāla-acchinde, duggahi, nirayena ca,|
 gaṇam, vibhaṅgam, dubbalam, kaṭhin'-aphās'-upassayam,
 akkosa-caṇḍi, macchari, gabbhini ca, pāyantiyā,|
 dve vassā, sikkhā samghena, tayo c' eva gihigatā,
 kumāribhūtā tisso ca, ūnadvādas'-asammata,|
 alan tāva, sokāvāsañ, chandā, anuvassā ca, dve :
 sikkhāpadā sattati 'me, samuṭṭhāna tikā katā :|
 kāyacittena na vāca, vācācittam na kāyikam,
 25 tīhi dvārehi jāyanti, pāṭrājikam dutiyam yathā.|
 dutiyapāṭrājikasamuṭṭhānam niṭṭhitam.
 sañcari, kuṭi, vihāro, dhopanañ ca, paṭiggaho,
 viññatt'-uttari abhihaṭṭum, ubhinnam, dūtakena ca,|
 kosiyā, suddha-dve bhāgā, chabbassāni, nisidanañ,
 riñcanti, rūpikā c' eva, ubho nānappakārakā,|
 ūnabandhana-vassikā, suttam, vikappanena ca,
 dvāra-dāna-sibbinī ca, pūva-paccaya-joti ca,|
 ratanam, sūci, mañco ca, tūlam, nisidana-kaṇḍu ca,
 vassikā ca, sugatena, viññatti, aññacetāpanā,|
 dve samghikā, mahājanikā dve, puggalā, lahukā, garu,
 30 dve vighāsā, sātiñā ca, samapacivarena ca :|
 samapaññās' ime dhammā chahi thānehi jāyare,
 kāyato na vācācittā, vācato na kāyamanā,|
 kāyavāca na ca cittā, kāyacittā na vācikā,

vācācittā na kāyena, tīhi dvārehi jāyare :
 chasamuṭṭhānikā ete sañcarittenā sādisā.]
 sañcarittasamuṭṭhānam niṭṭhitam.
 bhed'-ānuvattā, dubbaca-dūsa-duṭṭhulla-ditthi ca,
 chandam, ujjhaggikā dve ca, dve ca saddā, na byāhare,]
 chamā, nīcāsane, ṭhānam, pacchato, uppathera ca,
 vajj'-ānuvatti, gahaṇā, osāre, paccācikkhanā,]
 kismim samsaṭṭhā dve, vadhi, visibbe, dukkhitāya ca,
 35 puna samsaṭṭhā, na vūpasame, ārāmañ ca, pavāraṇā,]
 anvaddham, sahajīvini dve, cīvaraṇā, anubandhanā :
 sattatiṁsa ime dharmā kāyavācāya cittato
 sabbe ekasamuṭṭhānam samanubhāsanā yathā.]
 samanubhāsanāsamuṭṭhānam niṭṭhitam.
 ubbhataṇ kaṭhinam tīṇi, paṭhamam patta-bhesajjaṁ,
 accekaṇ vāpi, sāsaṅkaṇ, pakkamantena vā duve,]
 upassayam, parāṇparā, anatirittam, nimantanā,
 vikappam, rāñño, vikāle, vosās'-āraññakena ca,]
 ussayā, sannicayañ ca, pure, pacchā, vikāle ca,
 pañcāhikā, saṅkamaṇī, dve āvasathena ca,]
 pasākhe, āsane c' eva : tiṁsa ekūnakā ime
 kāyavācā na ca cittā, tīhi dvārehi jāyare :
 40 dvisamuṭṭhānikā sabbe kaṭhinenā sahā samā.]
 kaṭhinasamuṭṭhānam niṭṭhitam.
 elakalomā, dve seyyā, āhacca, piṇḍabhojanam,
 gaṇa-vikāle, sannidhi, dantapoṇen', acelakā,]
 uyyuttam, senam, uyyodhi, surā, orena nhāyanā,
 dubbaṇne, dve desanikā, lasuṇ', uttiṭṭhe, naecanā,]
 nhānam, attharaṇam, seyyā, antoratṭhe, tathā bahi,
 antovassam, cittāgāram, āsandim, suttakantanā,]
 veyyāvaccamp, sahatthā ca, abhikkhukāvāsena ca,
 chattam, yānañ ca, saṅghānim, alamkāram, gandha-
 vāsitam,]
 bhikkhuni, sikkhamānā ca, sāmaṇeri, gihiniyā,
 45 asaṅkacchikā : āpattī cattārisā catuttari,]
 kāyena na vācācittena, kāyacittena na vācato,
 dvisamuṭṭhānikā sabbe samā elakalomakā.]
 elakalomasamuṭṭhānam niṭṭhitam.
 pad'-aññatrat, asammata, tathā atthamagatena ca,

tiracchānavijjā dve vuttā, anokāse ca pucchanā : |
 satta sikkhāpadā ete vācā na kāyacittato,
 vācācittena jāyanti na tu kāyena jāyare :
 dvisamutthānikā sabbe padasodhammasadisā.]

padasodhammasamutthānam niṭṭhitam.

addhāna-nāvam, panītam, mātugāmena, saṃhare,
 dhaññam, nimantitā c' eva, atṭha ca pāṭidesani : |
 sikkhā pannarasā ete kāyā na vācā na manā,

50 kāyavācāya jāyanti na te cittena jāyare,|
 kāyacittena jayanti na te jāyanti vācato,
 kāyavācāya cittena : samutthānā catubbidhā
 paññattā buddhaññena addhānenā sahā samā.]

addhānasamutthānam niṭṭhitam.

theyyasattham, upassutim, sūpaṇ viññāpanena ca,
 ratti, channañ ca, okāsam, ete byūhena sattamam : |
 kāyacittena jāyanti na te jāyanti vācato,
 tīhi dvārehi jāyanti, dvisamutthānikā ime
 theyyasatthasamutthānā desitādiccabandhunā.]

theyyasatthasamutthānam niṭṭhitam.

chattapāṇissa saddhammam na desenti tathāgatā,
 evam eva daṇḍapāṇissa, sattha-āvudhapāṇinam,|
 pāduk'-upāhanā, yānā, seyyā, pallatthikāya ca,
 55 vettit'-oguṇthito c' eva : ekādasam anūnakā |
 vācācittena jāyanti na te jāyanti kāyato,
 sabbe ekasamutthānā sammatā dhammadesane.]

dhammadesanasamutthānam niṭṭhitam.

bhūtam kāyena jāyati na vācāya na cittato,
 vācato ca samutthāti na kāyā na ca cittato,|
 kāyavācāya jāyati na tu jāyati cittato,
 bhūtārocanakā nāma tīhi ṭhānehi jāyati.]

bhūtārocanasamutthānam niṭṭhitam.

cori vācāya cittena na tam jāyati kāyato,
 jāyati tīhi dvārehi corivutthāpanam idam,
 akatañ dvisamutthānam dhammarājena bhāsitam.]

corivutthāpanasamutthānam niṭṭhitam.

ananuññātam vācāya na kāyā na ca cittato,
 60 jāyati kāyavācāya na tam jāyati cittato,|
 jāyati vācācittena na tam jāyati kāyato,

jāyati tīhi dvārehi akatam eatutṭhānikam.
 ananuññātasamuñthānam niñthitam.
 samuñthānam hi sañkhepañ dasa tīni sudesitam
 nsammohakarañam thānam nettidhammadānulomikam :
 dhārayanto imam viññū samuñthāne na muyhatiti.

Samuñthānasisasamñkhepañ niñthitam.

IV.

Kati āpattiyo, kati āpattikkhandhā, kati vinītavatthūni, k. agāravā, k. gāravā, k. vinītavatthūni, k. vipattiyo, k. āpattisamuṭṭhānā, k. vivādamūlāni, k. anuvādamūlāni, k. sāraṇiyā dhammā, k. bhedakaravatthūni, k. adhikaraṇāni, k. samathā.

pañca āpattiyo, pañca āpattikkhandhā, pañca vinītavatthūni, satta āpattiyo, satta āpattikkhandhā, satta vinītavatthūni, cha agāravā, cha gāravā, cha vinītavatthūni, catasso vipattiyo, cha āpattisamuṭṭhānā, cha vivādamūlāni, cha anuvādamūlāni, cha sāraṇiyā dhammā, atṭhārasa bhedakaravatthūni, cattāri adhikaraṇāni, satta samathā. ||1||

tattha katamā pañca āpattiyo. pārājikāpatti samghādise-sāpatti pācittiyāp. pāṭidesaniyāp. dukkaṭāpatti, imā pañca āpattiyo. ||2||

tattha katame pañca āpattikkhandhā. pārājikāpatti-khandho . . . dukkaṭāpattikkhandho, ime pañca āpattikkhandhā. ||3||

tattha katamāni pañca vinītavatthūni. pañcahi āpattikkhandhehi ārati virati paṭivirati veramaṇi akiriyā akaraṇam anajjhāpatti velā anatikkamo setughāto, imāni pañca vinītavatthūni. ||4||

tattha katamā satta āpattiyo. pārājikāpatti samghādisesāp. thullaccayāp. pācittiyāp. pāṭidesaniyāp. dukkaṭāp. dubbhāsitāp., imā satta āpattiyo. ||5||

tattha katame satta āpattikkhandhā. pārājikāpattikkhandho . . . dubbhāsitāpattikkhandho, ime satta āpattikkhandhā. ||6||

tattha katamāni satta vinītavatthūni. sattahi āpattikkhandhehi ārati . . . setughāto, imāni satta vinītavatthūni. ||7||

tattha katame cha agāravā. buddhe agāravo, dhamme agāravo, samghe ag., sikkhāya ag., appamāde ag., paṭi-santhāre agāravo, ime cha agāravā. ||8||

tattha katame cha gāravā. buddhe gāravo . . . paṭi-santhāre gāravo, ime cha gāravā. ||9||

tattha katamāni cha vinitavatthūni. chahi agāravehi ārati . . . setughāto, imāni cha vinitavatthūni. ||10||

tattha katamāni catasso vipattiyo. sīlavipatti ācārav. diṭṭhiv. ājīvavipatti, imā catasso vipattiyo. ||11||

tattha katame cha āpattisamuṭṭhānā. atth' āpatti kāyato samutṭhāti na vācato na cittato, atth' āpatti vācato samutṭhāti na kāyato na cittato, atth' āpatti kāyato ca vācato ca samutṭhāti na cittato, atth' āpatti kāyato ca cittato ca samutṭhāti na vācato, atth' āpatti vācato ca cittato ca samutṭhāti na kāyato, atth' āpatti kāyato ca vācato ca cittato ca samutṭhāti. ime cha āpattisamuṭṭhānā. ||12||

tattha katamāni cha vivādamūlāni. idha bhikkhu kodhano hoti upanāhī. yo so bhikkhu kodhano hoti upanāhī so satthari pi agāravo viharati appatisso . . . (=Cullavagga IV. 14, 3 down to the end of that paragraph. The word 'bhikkhave' is here constantly omitted) . . . evam etassa pāpakassa vivādamūlassa āyatīm anavassavo hoti. imāni cha vivādamūlāni. ||13||

tattha katamāni cha anuvādamūlāni. idha bhikkhu kodhano . . . (this is identical with the last paragraph, reading 'anuvāda°' instead of 'vivāda°') imāni cha anuvādamūlāni. ||14||

tattha katame cha sāraṇiyā dhammā. idha bhikkhuno mettam kāyakammam paccupaṭṭhitam hoti sabrahmacāriṣu āvi c' eva raho ca, ayam pi dhammo sāraṇiyo piyakarano garukarano samgahāya avivādāya sāmaggiyā ekibhāvāya samvattati. puna ca param bhikkhuno mettam vacikammam . . . mettam manokammam . . . samvattati. puna ca param bhikkhu ye te lābhā dhammikā dhammadaddhā antamaso pattapariyāpannamattam pi tathārūpehi lābhēhi appaṭivibhattabhogi hoti sīlavantehi sabrahmacārihi sādhāraṇabhogi, ayam pi dhammo . . . samvattati. puna ca param bhikkhu yāni tāni sīlāni akhaṇḍāni acchiddāni asabalāni akammāsāni bhujissāni viññūpasatthāni aparāmatṭhāni samā-

dhisamvattanikāni tathārūpesu silesu silasāmaññagato viharati sabrahmacārihi āvi c' eva raho ca, ayam pi dhammo . . . samvattati. puna ca param bhikkhu yāyām ditthi ariyā niyyānikā niyyāti takkarassa sammādukkhakkhayāya tathārūpāya ditthiyā ditthisāmaññagato viharati sabrahmacārihi āvi c' eva raho ca, ayam pi dhammo . . . samvattati. ime cha sāraṇiyā dhammā. ||15||

tattha katamāni atthārasa bhedakaravatthūni. idha bhi-kkhu adhammām dhammo 'ti dīpeti . . . (= Mahavāgga, X. 5, 4) . . . adutthullam āpattiṁ dutthullā āpattiṁ dīpeti. imāni atthārasa bhedakaravatthūni. ||16||

tattha katamāni cattāri adhikaraṇāni. vivādādhikaraṇām anuvādādhikaraṇām āpattādhikaraṇām kiccādhikaraṇām. imāni cattāri adhikaraṇāni. ||17||

tattha katame satta samathā. sammukhāvinayo sativinayo amūlāvinayo paṭiññātakaraṇām yebhuyyasikā tassapāpiyyasikā tīnavatthārako. ime satta samathā. ||18||

katipucchāvāram niṭṭhitam. tass' uddānam :

āpatti, āpattikkhandhā, vinitā, sattadhā puna,
vinit'-āgāravā c' eva, gāravā mūlam eva ca, |
puna vinitā, vipatti, samutthānam, vivādanā,
anuvādā, sāraṇiyām, bhed'-ādhikaraṇena ca,
satt' eva samathā vuttā : padā sattarasa ime 'ti. ||1||

paṭhamena āpattisamuṭṭhānena pārājikam āpajjeyyā 'ti : na hiti vattabbam. saṃghādisesam āpajjeyyā 'ti : siyā 'ti vattabbam. thullaccayam āpajjeyyā 'ti : siyā 'ti vattabbam. pācittiyanam . . . pāṭidesaniyam . . . dukkaṭam āpajjeyyā 'ti : siyā 'ti vattabbam. dubbhāsitam āpajjeyyā 'ti : na hiti vattabbam. ||1||

duṭiyena āpattisamuṭṭhānena . . . (see § 1) . . . pācittiyanam āpajjeyyā 'ti : siyā 'ti vattabbam. pāṭidesaniyam āpajjeyyā 'ti : na hiti vattabbam. dukkaṭam āpajjeyyā 'ti : siyā 'ti vattabbam. dubbhāsitam āpajjeyyā 'ti : na hiti vattabbam. ||2||

tatiyena āpattisamuṭṭhānena . . . (= § 1). ||3||

catutthena āpattisamuṭṭhānena pārājikam āpajjeyyā 'ti : siyā 'ti vattabbam. samghādisesam . . . (= § 1). ||4||

pañcamena āpattisamuṭṭhānena . . . (= § 4) . . . pāti-desaniyam āpajjeyyā 'ti : na hiti vattabbam. dukkataṁ āpajjeyyā 'ti : siyā 'ti vattabbam. dubbhāsitam āpajjeyyā 'ti : siyā 'ti vattabbam. ||5||

chaṭṭhena āpattisamuṭṭhānena . . . (= § 4). ||6||

chaāpattisamutṭhānavāram nitthitam paṭhamam. ||2||

paṭhamena āpattisamuṭṭhānena kati āpattiyo āpajjati. paṭhamena āpattisamuṭṭhānena pañca āpattiyo āpajjati. bhikkhu kappiyasaññī saññācikāya kuṭīm karoti adesita-vatthukam pamāṇātikkantam sārambham aparikkamanam, payoge dukkataṁ, ekam pindam anāgate āpatti thullaccayassa, tasmin pindē āgate āpatti samghādisesassa. bhikkhu kappiyasaññī vikāle bhojanam bhuñjati, āpatti pācittiyassa. bhikkhu kappiyasaññī aūñātikāya bhikkhuniyā antaragharam pavīṭṭhāya hatthato khādaniyam vā bhojaniyam vā sahatthā paṭiggahetvā bhuñjati, āpatti pāti-desaniyassa. paṭhamena āpattisamuṭṭhānena imā pañca āpattiyo āpajjati. tā āpattiyo catunnam vipattinam kati vipattiyo bhajanti, sattannam āpattikkhandhānam katihi āpattikkhandhehi samgahitā, channam āpattisamuṭṭhānānam katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti, catunnam adhikaraṇānam katamañ adhikaraṇam, sattannam samathānānam katihi samathehi sammanti. tā āpattiyo catunnam vipattinam dve vipattiyo bhajanti siyā silavipattim siyā acāravipattim. sattannam āpattikkhandhānam pañcahi āpattikkhandhehi samgahitā siyā samghādisesā-pattikkhandhena siyā thullaccayāpattikkhandhena siyā pācittiyāp. siyā pāti-desaniyāp. siyā dukkāpattikkhandhena. channam āpattisamuṭṭhānānam ekena samuṭṭhānena samuṭṭhanti kāyato samuṭṭhanti na vācato na cittato. catunnam adhikaraṇānam āpattādhikaraṇam. sattannam samathānānam tīhi samathehi sammanti siyā sammukhāvinayena ca paṭiññā-takaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca. ||1||

dutiyena āpattisamuṭṭhānena kati āpattiyo āpajjati. dutiyena āp. catasso āp. āpajjati. bhikkhu kappiyasaññī samādi-

yati kuṭīm me karothā 'ti, tassa kuṭīm karonti adesitavatthukam pamāṇātikkantam sārambhām aparikkamanam, payoge dukkaṭam, ekam piṇḍam anāgate āp. thullaccayassa, tasmīm piṇḍe āgate āp. saṃghādisesassa. bhikkhu kappiyasaññī anupasampannam padaso dhammam vāceti, āpatti pācitti-yassa. dutiyena āpattisamuṭṭhānena imā catasso āpattiyo āpajjati. tā āpattiyo catunnam vipattinam kati . . . (see § 1) . . . katīhi samathehi sammanti. tā āpattiyo catunnam vipattinam dve vipattiyo bhajanti siyā silavipattim siyā ācāravipattim. sattannam āpattikkhandhānam catūhi āpattikkhandhehi saṃgahitā siyā saṃghādisesāpattikkhandhena siyā thullaccayāp. siyā pācittiyāp. siyā dukkaṭāpattikkhandhena. channam āpattisamuṭṭhānānam ekena samuṭṭhānena samuṭṭhānti vācato samuṭṭhānti na kāyato na cittato. catunnam adhikaraṇānam āpattādhikaraṇam. sattannam samāthānam tīhi samathehi sammanti . . . (§ 1) . . . tiṇavatthārakena ca. ||2||

tatiyena āpattisamuṭṭhānena kati . . . pañca āpattiyo āpajjati. bhikkhu kappiyasaññī saṃvidahitvā kuṭīm karoti adesitavathukam pamāṇātikkantam sārambhām aparikkamanam, payoge dukkaṭam, ekam piṇḍam anāgate āp. thullaccayassa, tasmīm piṇḍe āgate āp. saṃghādisesassa. bhikkhu kappiyasaññī pañtabhojanāni attano athāya viññā-petvā bhuñjati, āp. pācittiyassa. bhikkhu kappiyasaññī bhikkhuniyā vosāsantiyā na nivāretvā bhuñjati, āp. pātidesaniyassa. tatiyena āpattisamuṭṭhānena imā pañca āpattiyo āpajjati. tā āpattiyo catunnam vipattinam kati . . . katīhi samathehi sammanti. tā āpattiyo catunnam vipattinam dve vipattiyo . . . sattannam āpattikkhandhānam pañcahi āpattikkhandhehi saṃgahitā siyā saṃghādisesāpattikkhandhena siyā thullaccayāp. siyā pācittiyāp. siyā pātidesaniyāp. siyā dukkaṭāpattikkhandhena. channam āpattisamuṭṭhānānam ekena samuṭṭhānena samuṭṭhānti kāyato ca vācato ca samuṭṭhānti na cittato. catunnam adhikaraṇānam . . . tiṇavatthārakena ca. ||3||

catutthena āpattisamuṭṭhānena kati . . . cha āpattiyo āpajjati. bhikkhu methunam dhammam paṭisevati, āp. pārājikassa. bhikkhu akappiyasaññī saññācikāya kuṭīm

karoti adesitavatthukam̄ pamāñātikkantam̄ sārambhām̄ aparikkamanam̄, payoge dukkaṭam̄, ekam̄ piṇḍam̄ anāgate āp. thullaccayassa, tasmin̄ piṇḍe āgate āp. samghādisesasssa. bhikkhu akappiyasaññī vikāle bhojanam̄ bhuñjati, āp. pācitti-yassa. bhikkhu akappiyasaññī aññātikāya bhikkhuniyā antaragharam̄ paviññhāya hatthato khādaniyam̄ vā bhojaniyam̄ vā sahatthā pātiggahevatvā bhuñjati, āp. pātidesaniyassa. catutthena āpattisamuññhānena imā cha āpattiyo āpajjati. tā āpattiyo catunnam̄ vipattinam̄ kati . . . sammanti. tā āpattiyo catunnam̄ vipattinam̄ dve vipattiyo . . . sattannam̄ āpattikkhandhānam̄ chahi āpattikkhandhehi saṅgahitā, siyā pārājikāpattikkhandhena siyā saṅghādisesāp. siyā thullaccayāp. siyā pācittiyāp. siyā pātidesaniyāp. siyā dukkaṭāpattikkhandhena. channam̄ āpattisamuññhānānam̄ ekena samutthānena samutthānti kāyato ca cittato ca samutthānti na vācato. catunnam̄ adhikaraṇānam̄ . . . tiṇavatthārakena ca. ||4||

pañcamena āpattisamuññhānena kati . . . cha āpattiyo āpajjati. bhikkhu pāpiccho icchāpakato asantam̄ abhūtam̄ uttarimanussadhammam̄ ullapati, āp. pārājikassa. bhikkhu akappiyasaññī samādiyati kuṭīm̄ me karothā 'ti, tassa kuṭīm̄ karonti adesitavatthukam̄ pamāñātikkantam̄ sārambhām̄ aparikkamanam̄, payoge dukkaṭam̄, ekam̄ piṇḍam̄ anāgate āp. thullaccayassa, tasmin̄ piṇḍe āgate āp. samghādisesasssa. bhikkhu akappiyasaññī anupasampannaṁ padaso dhammam̄ vāceti, āp. pācittiyassa. na khumsetukāmo na vambhetukāmo na mañkum̄ kattukāmo davakamyatā hīnena hīnam̄ vadeti, āp. dubbhāsitassa. pañcamena āpattisamuññhānena imā cha āpattiyo āpajjati. tā āpattiyo . . . sammanti. tā āpattiyo catunnam̄ vipattinam̄ dve vipattiyo . . . sattannam̄ āpattikkhandhānam̄ chahi āpattikkhandhehi saṅgahitā siyā pārājikāpattikkhandhena siyā saṅghādisesāp. siyā thullaccayāp. siyā pācittiyāp. siyā dukkaṭāp. siyā dubbhāsitāpattikkhandhena. channam̄ āpattisamuññhānānam̄ ekena samutthānena samutthānti vācato ca cittato ca samutthānti na kāyato. catunnam̄ adhikaraṇānam̄ . . . tiṇavatthārakena ca. ||5||

chaṭṭhena āpattisamuññhānena kati . . . cha āpattiyo āpajjati. bhikkhu saṃvidahitvā bhaṇḍam̄ avaharati, āp. pārā-

jikassa. bhikkhu akappiyasaññi samvidahitvā kuṭīm karoti adesitavatthukam pamāṇātikkantam sārambham aparikkamanam, payoge dukkātam, ekam piṇḍam anāgate āp. thullacca-yassa, tasmin piṇḍe āgate āp. saṃghādisesassa. bhikkhu akappiyasaññi paṇītabhojanāni attano atthāya viññāpetvā bhuñjati, āp. pācittiyassa. bhikkhu akappiyasaññi bhikkhuniyā vosāsantiyā na nivāretvā bhuñjati, āp. pātidesaniyassa. chaṭṭhena āpattisamuṭṭhānena imā cha āpattiyo āpajjati. tā āpattiyo . . . sammanti. tā āpattiyo catunnam vipattinam dve vipattiyo . . . sattannam āpattikkhandhānam chahi . . . (see § 4) . . . siyā dukkaṭāpattikkhandhena. channam āpattisamuṭṭhānānam ekēna samuṭṭhānena samuṭṭhanti kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhanti. catunnam adhikarāṇānam . . . tiṇavatthārakena cā 'ti. || 6 ||

chaāpattisamuṭṭhānānam katāpattivāram niṭṭhitam
dutiyam. || 3 ||

samuṭṭhānā kāyikā anantadassinā akkhātā lokahitena vivekadassinā,
āpattiyo tena samuṭṭhitā kati: pucchāmi tam brūhi vibhaṅgakovida.]
samuṭṭhānā kāyikā anantadassinā akkhātā lokahitena vivekadassinā,
āpattiyo tena samuṭṭhitā pañca: etan te akkhāmi vibhaṅgakovida.]
samuṭṭhānā vācasikā anantadassinā . . . brūhi vibhaṅgakovida.]
samuṭṭhānā vācasikā anantadassinā . . . samuṭṭhitā casso: etan te akkhāmi vibhaṅgakovida.]
samuṭṭhānā kāyikā vācasikā anantadassinā . . .]
samuṭṭhānā kāyikā vācasikā anantadassinā . . . samuṭṭhitā pañca . . .]
samuṭṭhānā kāyikā mānasikā . . . cha . . .]
samuṭṭhānā vācasikā mānasikā . . . cha . . .]
samuṭṭhānā kāyikā vācasikā mānasikā anantadassinā akkhātā lokahitena vivekadassinā,
āpattiyo tena samuṭṭhitā kati: pucchāmi tam brūhi vibhaṅgakovida.]

sa^mu^tthānā kāyikā vācasikā mānasikā anantadassīnā
akkhātā lokahitena vivekadassīnā,
āpattiyo tena sa^mu^tthitā cha : etan te akkhāmī vibhaṅga-
kovidā 'ti.]

āpattisamu^tthānakathā ni^tthitā tatiyā. ||4||

silavipattipaccayā kati āpattiyo āpajjati. silavipattipaccayā
catasso āpattiyo āpajjati : bhikkhunī jānam pārūjikam
dhammaṃ paṭicchādeti āpatti pārājikassa, vematikā paṭicchā-
deti āp. thullaccayassa, bhikkhu samghādesam paṭicchādeti
āp. pācittiyassa, attano dutṭhullam āpattim paṭicchādeti āp.
dukkatāssa. silavipattipaccayā imā catasso āpattiyo āpajjati.
tā āpattiyo catunnam vipattinam kati . . . sammanti. tā
āpattiyo catunnam vipattinam dve vipattiyo bhajanti siyā sila-
vipattim siyā ācāravipattim. sattannam āpattikkhandhānam
catūhi āpattikkhandhehi samgahitā siyā pārājikāpattikkhan-
dhena siyā thullaccayāp. siyā pācittiyāp. siyā dukkaṭāpatti-
kkhandhena. channam āpattisamu^tthānānam ekena samu^tthā-
nena samu^tthānti kāyato ca vācato ca cittato ca samu^tthānti.
catunnam adhikaraṇānam . . . tiṇavatthārakena ca. ||1||

ācāravipattipaccayā kati . . . ekam āpattim āpajjati : ācā-
ravipattim paṭicchādeti āpatti dukkaṭassa. ācāravipattipac-
cayā imam ekam āpattim āpajjati. sā āpatti catunnam vipattinam
kati vipattiyo bhajati — pa — sattannam samathānam
katihī samathehi sammati. sā āpatti catunnam vipattinam
ekam vipattim bhajati ācāravipattim. sattannam āpattik-
khandhānam ekena āpattikkhandhena samgahitā dukkaṭā-
pattikkhandhena. channam āpattisamu^tthānānam ekena samu^tthā-
nena samu^tthānti kāyato ca vācato ca cittato ca samu^tthānti.
catunnam adhikaraṇānam āpattādhikarapam. sattannam sama-
thānam tīhi samathehi sammati . . . tiṇavatthārakena ca. ||2||

diṭṭhivipattipaccayā kati . . . dve āpattiyo āpajjati : pāpi-
kāya diṭṭhiyā yāvata tiyā samanubhāsanāya na paṭinissajjati
ñātiyā dukkaṭam, kamma vācāpariyosāne āpatti pācittiyassa,
diṭṭhivipattipaccayā imā dve āpattiyo āpajjati. tā āpattiyo
catunnam vipattinam kati . . . sammanti. tā āpattiyo ca-
tunnam vipattinam ekam vipattim bhajanti ācāravipattim.
sattannam āpattikkhandhānam dvīhi āpattikkhandhehi samga-

hitā siyā pācittiyāpattikkhandhena siyā dukkaṭāpattikkhandhena. channam āpattisamuṭṭhānānam ekena samuṭṭhānena samuṭṭhanti kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhanti. catunnam adhikaraṇānam . . . tiṇavatthārakena ca. ||3||

ājivavipattipaccayā kati . . . cha āpattiyo āpajjati: ājivahetu ājivakāraṇā pāpiccho icchāpakato asantam abhūtam uttarimanussadhammam ullaṭati āp. pārājikassa. Ājivahetu ājivakāraṇā sañcarittam samāpajjati āp. samghādisesassa. Ājivahetu ājivakāraṇā yo te vihāre vasati so bhikkhu arahā 'ti bhaṇati paṭivijānantassa āp. thullaccayassa. Ājivahetu ājivakāraṇā bhikkhu paṇitabhojanāni attano atthāya viññāpetvā bhuñjati āp. pācittiyassa. Ājivahetu ājivakāraṇā bhikkhunī paṇitabhojanāni attano atthāya viññāpetvā bhuñjati āp. pāti-desaniyassa. Ājivahetu ājivakāraṇā sūpam vā odanam vā agilāno attano atthāya viññāpetvā bhuñjati āp. dukkaṭassā. Ājivavipattipaccayā imā cha āpattiyo āpajjati. tā āpattiyo catunnam vipattinam . . . sammanti. tā āpattiyo catunnam vipattinam dve vipattiyo bhajanti siyā sīlavipattim siyā ācāravipattim. sattannam āpattikkhandhānam chahi . . . (see chap. 3, § 4) . . . siyā dukkaṭāpattikkhandhena. channam āpattisamuṭṭhānānam chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti, siyā kāyato samuṭṭhanti na vācato na cittato, siyā vācato s. na kāyato na cittato, siyā kāyato ca vācato ca s. na cittato, siyā kāyato ca cittato ca s. na vācato, siyā vācato ca cittato ca s. na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhanti. catunnam adhikaraṇānam . . . tiṇavatthārakena ca. ||4||

vipattipaccayavāram niṭṭhitam catuttham. ||5||

vivādādhikaraṇapaccayā kati āpattiyo āpajjati. vivādādhikaraṇapaccayā dve āpattiyo āpajjati: upasampannam omasati āp. pācittiyassa, anupasampannam omasati āp. dukkaṭassā. vivādādhikaraṇapaccayā imā dve āpattiyo āpajjati. tā āpattiyo catunnam vipattinam kati . . . sammanti. tā āpattiyo catunnam vipattinam ekam vipattim bhajanti ācāravipattim. sattannam āpattikkhandhānam dvīhi āpattikkhandhehi samgahitā siyā pācittiyāpattikkhandhena siyā dukkaṭāpattikkhandhena. channam āpattisamuṭṭhānānam tihi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti, siyā kāyato ca cittato ca s. na

vācato, siyā vācato ca cittato ca s. na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samutthanti. catunnam adhikaraṇānam . . . tiṇavatthārakena ca. ||1||

anuvādādhikaraṇapaccayā kati . . . tisso āpattiyo āpajjati: bhikkhum amūlakena pārājikena dhammena anuddhamseti āp. saṃghādisesassa, amūlakena saṃghādisesena anuddhamseti āp. pācittiyassa, amūlikaya ācāravipattiyā anuddhamseti āp. dukkaṭassa. anuvādādhikaraṇapaccayā imā tisso āpattiyo āpajjati. tā āpattiyo catunnam vipattinam kati . . . sammanti. tā āpattiyo catunnam vipattinam dve vipattiyo bhajanti siyā silavipattim siyā ācāravipattim. sattannam āpattikkhandhānam tīhi āpattikkhandhehi saṃgahitā siyā saṃghādisesāp. siyā pācittiyāp. siyā dukkaṭāpattikkhandhena. channam āpattisamuṭṭhānānam tīhi samuṭṭhānēhi samuṭṭhanti siyā kāyato ca cittato ca s. na vācato, siyā vācato ca cittato ca s. na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samutthanti. catunnam adhikaraṇānam . . . tiṇavatthārakena ca. ||2||

āpattādhikaraṇapaccayā kati . . . catasso āpattiyo āpajjati: bhikkhuni jānam pārājikam dhammam paṭicchādeti āp. pārājikassa, vematikā paṭicchādeti āp. thullaccayassa, bhikkhu saṃghādisesam paṭicchādeti āp. pācittiyassa, ācāravipattim paṭicchādeti āp. dukkaṭassa. āpattādhikaraṇapaccayā imā catasso āpattiyo āpajjati. tā āpattiyo catunnam vipattinam kati . . . sammanti. tā āpattiyo catunnam vipattinam dve vipattiyo bhajanti siyā silavipattim siyā ācāravipattim. sattannam āpattikkhandhānam catūhi āpattikkhandhehi saṃgahitā siyā pārājikāpattikkhandhena siyā thullaccayāp. siyā pācittiyāp. siyā dukkaṭāpattikkhandhena. channam āpattisamuṭṭhānānam ekena samuṭṭhānēna samuṭṭhanti kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhanti. catunnam adhikaraṇānam . . . tiṇavatthārakena ca. ||3||

kiccādhikaraṇapaccayā kati . . . pañca āpattiyo āpajjati. ukkhitānuvattikā bhikkhuni yāvatatiyam samanubhāsanāya na paṭinissajjati, nātīyā dukkaṭam, dvihi kammapācāhi thullaccayā, kammapācāpariyosāne āp. pārājikassa. bheda-kānuvattakā bhikkhū yāvatatiyam samanubhāsanāya na paṭinissajjanti āpatti saṃghādisesassa. pāpikāya ditthiyā yāvatatiyam samanubhāsanāya na paṭinissajjati āp. pācitti-

yassa. kiccādhikaraṇapaccayā imā pañca āpattiyo āpajjati. tā āpattiyo catunnam vipattinam kati . . . sammanti. tā āpattiyo catunnam vipattinam dve . . . sattannam āpatti-khandhānam pañcahi āpattikkhandhehi samgahitā siyā pārājikāp. siyā samghādisesāp. siyā thullaccayāp. siyā pācittiyāp. siyā dukkaṭāpattikkhandhena. channam āpatti-samuṭṭhānānam ekena samuṭṭhānena samuṭṭhanti kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhanti. catunnam adhikaraṇānam . . . tiṇavatthārakena ca. ||4||

ṭhapetvā satta āpattiyo satta āpattikkhandhe avasesā āpattiyo catunnam vipattinam kati vipattiyo bhajanti, sattannam āpattikkhandhānam katihi āpattikkhandhehi samgahitā, channam āpattisamuṭṭhānānam katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti, catunnam adhikaraṇānam katamam adhikaraṇam, satannam samathānānam katihi samathehi sammanti. ṭhapetvā satta āpattiyo satta āpattikkhandhe avasesā āpattiyo catunnam vipattinam na katamam vipattim bhajanti, sattannam āpattikkhandhānam katamena āpattikkhandhena samgahitā, channam āpattisamuṭṭhānānam katamena samuṭṭhānena samuṭṭhanti, catunnam adhikaraṇānam katamam adhikaraṇam, sattannam samathānānam katamena samathena sammanti. tam kissa hetu. ṭhapetvā satta āpattiyo satta āpattikkhandhe n' atth' aññā āpattiyo 'ti. ||5||6||

adhikaraṇapaccayavāram nitṭhitam pañcamam.

anantarapeyyālam nitṭhitam. tass' uddānam :

katipuechā, samuṭṭhānā, katāpatti tath' eva ca,
samuṭṭhānā, vipatti ca, tathādhikaraṇena cā 'ti.

vivādādhikaraṇassa kim pubbamgamam, kati ṭhānāni, kati vatthūni, kati bhūmiyo, kati hetū, kati mūlāni, katihi akārehi vivadati, vivādādhikaraṇam katihi samathehi sammati.

anuvādādhikaraṇassa kim pubbamgamam . . . (*instead of vivadati read anuvadati.*)

āpattādhikaraṇassa kim pubbamgamam . . . (*read āpattim āpajjati.*)

kiccādhikaraṇassa kim pubbamgamam . . . (*read kiccam jāyati.*) ||1||

vivādādhikaraṇassa kiṁ pubbamgaman ti lobho pubbamgamo doso pubbamgamo moho p. alobho p. adoso p. amoho pubbamgamo. kati thānānīti atthārasa bhedakaravatthūni thānāni. kati vatthūnīti atthārasa bhedakaravatthūni vatthūni. kati bhūmiyo 'ti atth. bhed. bhūmiyo. kati hetū 'ti nava hetū tayo kusalahetū tayo akusalahetū tayo abyākatahetū. kati mūlānīti dvādaśa mūlāni. katih' ākārehi vivadatīti dvīh' ākārehi vivadatī dhammaditthi vā adhammaditthi vā. vivādādhikaraṇam katih samathehi sammati vivādādhikaraṇam dvīhi s. s. sammukhāvinayena ca yebhuyyasikāya ca. ||2||

anuvādādhikaraṇassa kiṁ pubbamgaman ti lobho . . . amoho pubbamgamo. kati thānānīti catasso vipattiyo thānāni. kati vatthūnīti catasso vipattiyo vatthūni. kati bhūmiyo 'ti cat. vip. bhūmiyo. kati hetū 'ti nava hetū tayo kusalahetū tayo akusalahetū tayo abyākatahetū. kati mūlānīti cuddasa mūlāni. katih' ākārehi anuvadatīti dvīh' ākārehi anuvadatī vatthuto vā āpattito vā. anuvādādhikaraṇam katih . . . catūhi samathehi sammati sammukhāvinayena ca sativinayena ca amūlāvinayena ca tassapāpiyyasikāya ca. ||3||

āpattādhikaraṇassa . . . amoho pubbamgamo. kati thānānīti satta āpattikkhandhā thānāni. kati vatthūnīti satta āpattikkhandhā vatthūni. kati bhūmiyo 'ti satta āp. bhūmiyo. kati hetū 'ti nava hetū . . . tayo abyākatahetū. kati mūlānīti cha āpattisamuṭṭhānāni mūlāni. katih' ākārehi . . . chah' ākārehi āpattīrūpajjati alajjītā aññānatā kukuccapakatattā akappiyē kappiyasaññitā kappiyē akappiyasaññitā satisammosā. āpattādhikaraṇam katih . . . tihī samathehi sammati sammukhāvinayena ca paṭīññātakaraṇena ca tiṇāvatthārakena ca. ||4||

kiccādhikaraṇassa . . . amoho pubbamgamo. kati thānānīti cattāri kammāni thānāni. kati vatthūnīti cattāri kammāni vatthūni. kati bhūmiyo 'ti cattāri kammāni bhūmiyo. kati hetū 'ti nava hetū . . . tayo abyākatahetū. kati mūlānīti ekamp mūlam samgho. katih' ākārehi kiccam jāyatīti dvīh' ākārehi kiccam jāyati nattito vā apalokanato vā. kiccādhikaraṇam katih samathehi sammati kiccādhikaraṇam ekena samathena sammati sammukhāvinayena. ||5||

kati samathā. satta samathā, sammukhāvinayo sativinayo amūlhavinayo paṭiññātakaraṇam yebhuuyasikā tassapāpiyyasikā tiṇavatthārako, ime satta samathā. siyā ime satta samathā dasa samathā honti, dasa samathā satta samathā honti vatthuvasena pariyyāyena. siyā 'ti. kathañ ca siyā. vivādādhikaraṇassa dve samathā, anuvādādhikaraṇassa cattāro samathā, āpattādhikaraṇassa tayo samathā, kiccādhikaraṇassa eko samatho. evam ime satta samathā dasa samathā honti, dasa samathā satta samathā honti vatthuvasena pariyyāyena. ||6||

pariyyāyavāram nīṭhitam chaṭṭham. ||7||

kati samathā vivādādhikaraṇassa sādhāraṇā, kati samathā vivādādhikaraṇassa asādhāraṇā. kati samathā anuvādādhikaraṇassa . . . āpattādhikaraṇassa . . . kiccādhikaraṇassa sādhāraṇā, kati samathā kiccādhikaraṇassa asādhāraṇā.

dve samathā vivādādhikaraṇassa sādhāraṇā sammukhāvinayo yebhuuyasikā. pañca samathā vivādādhikaraṇassa asādhāraṇā sativinayo amūlhavinayo paṭiññātakaraṇam tassapāpiyyasikā tiṇavatthārako.

cattāro samathā anuvādādhikaraṇassa sādhāraṇā sammukhāvinayo sativin. amūlhavin. tassapāpiyyasikā. tayo samathā anuvādādhikaraṇassa asādhāraṇā yebhuuyasikā paṭiññātakaraṇam tiṇavatthārako.

tayo samathā āpattādhikaraṇassa sādhāraṇā sammukhāvinayo paṭiññātakaraṇam tiṇavatthārako. cattāro samathā āpattādhikaraṇassa asādhāraṇā yebhuuyasikā sativ. amūlhav. tassapāpiyyasikā.

eko samatho kiccādhikaraṇassa sādhāraṇo sammukhāvinayo. cha samathā kiccādhikaraṇassa asādhāraṇā yebhuuyasikā sativ. amūlhav. paṭiññātakaraṇam tassapāpiyyasikā tiṇavatthārako.

sādhāraṇavāram nīṭhitam sattamam. ||8||

kati samathā vivādādhikaraṇassa tabbhāgīyā, kati samathā vivādādhikaraṇassa aññabhbāgīyā. kati samathā anuvādādhikaraṇassa . . . āpattādhikaraṇassa . . . kiccādhikaraṇassa tabbhāgīyā, kati samathā kiccādhikaraṇassa aññabhbāgīyā.

dve samathā vivādādhikaraṇassa tabbhāgīyā . . . (=chap. 8; instead of sādhāraṇa and asādhāraṇa read tabbhāgīya and aññabhāgīya).

tabbhāgīyavāram niṭhitam atthamam. ||9||

samathā samathassa sādhāraṇā, samathā samathassa asādhāraṇā. siyā samathā samathassa sādhāraṇā, siyā samathā samathassa asādhāraṇā.

katham siyā samathā samathassa sādhāraṇā, katham siyā s. s. asādhāraṇā.

yebhuuyasikā sammukhāvinayassa sādhāraṇā, sativinayassa amūlhavinayassa paṭīññātakaraṇassa tassapāpiyyasikāya tiṇavatthārakassa asādhāraṇā.

sativinayo sammukhāvinayassa sādhāraṇo, amūlhavinayassa patīññ. tassap. tiṇav. yebh. asādhāraṇo.

amūlhavinayo sammukhāvinayassa sādhāraṇo, paṭīññātakaraṇassa tassap. tiṇav. yebh. sativ. asādhāraṇo.

paṭīññātakaraṇam sammukhāvinayassa sādhāraṇam, tassapāpiyyasikāya tiṇav. yebh. sativ. amūlhavinayassa asādhāraṇam.

tassapāpiyyasikā sammukhāvinayassa sādhāraṇā, tiṇavatthārakassa yebh. sativ. amūlh. paṭīññātakaraṇassa asādhāraṇā.

tiṇavatthārako sammukhāvinayassa sādhāraṇo, yebhuuya-sikāya sativ. amūlh. paṭīññ. tassapāpiyyasikāya asādhāraṇo.

evam siyā samathā samathassa sādhāraṇā, evam siyā samathā samathassa asādhāraṇā.

samathā samathassa sādhāraṇavāram niṭhitam nava-mam. ||10||

samathā samathassa tabbhāgīyā, samathā samathassa aññabhāgīyā. siyā . . . (=chap. 10; instead of sādhāraṇa and asādhāraṇa read tabbhāgīya and aññabhāgīya.)

samathā samathassa tabbhāgīyavāram niṭhitam dasamam. ||11||

samatho sammukhāvinayo, sammukhāvinayo samatho. samatho yebhuuyasikā, yebhuuyasikā samatho. samatho

sativinayo . . . amûjhavinayo . . . pañññâtakarañam . . . tassapâpiyyasikâ . . . tiñavatthârako, tiñavatthârako samatho.

yebhuuyasikâ sativinayo amûjhavinayo pañññâtakarañam tassapâpiyyasikâ tiñavatthârako, ime samathâ samathâ no sammukhâvinayo, sammukhâvinayo samatho c' eva sammukhâvinayo ca.

sativinayo amûjhavinayo pañññâtakarañam tassapâpiyyasikâ tiñavatthârako sammukhâvinayo, ime samathâ samathâ no yebhuuyasikâ, yebhuuyasikâ samatho c' eva yebhuuyasikâ ca.

.....
sammukhâvinayo yebhuuyasikâ sativinayo amûjhavinayo pañññâtakarañam tassapâpiyyasikâ, ime samathâ samathâ no tiñavatthârako, tiñavatthârako samatho c' eva tiñavatthârako ca.

.....
samathasammukhâvinayavâram niññhitam ekâdasamam. ||12||

.....
vinayo sammukhâvinayo, sammukhâvinayo vinayo . . . vinayo tiñavatthârako, tiñavatthârako vinayo.

.....
vinayo siyâ sammukhâvinayo siyâ na sammukhâvinayo. sammukhâvinayo vinayo c' eva sammukhâvinayo ca.

.....
vinayo siyâ yebhuuyasikâ . . . sativinayo . . . amûjhavinayo . . . pañññâtakarañam . . . tassapâpiyyasikâ . . . tiñavatthârako, siyâ na tiñavatthârako. tiñavatthârako vinayo c' eva tiñavatthârako ca.

.....
vinayavâram niññhitam dvâdasamam. ||13||

.....
sammukhâvinayo kusalo akusalo abyâkato. yebhuuyasikâ kusalâ akusalâ abyâkatâ . . . , . . . tiñavatthârako kusalo akusalo abyâkato.

.....
sammukhâvinayo siyâ kusalo siyâ abyâkato, n' atthi sammukhâvinayo akusalo. yebhuuyasikâ siyâ kusalâ siyâ akusalâ siyâ abyâkatâ. sativinayo . . . amûjhavinayo . . . pañññâtakarañam . . . tassapâpiyyasikâ . . . tiñavatthârako siyâ kusalo siyâ akusalo siyâ abyâkato.

.....
vivâdâdhikarañam kusalam akusalam abyâkatam. anuvâdâdhikarañam . . . âpattâdhikarañam . . . kiccâdhikarañam kusalam akusalam abyâkatam.

vivādādhikaraṇam siyā kusalam siyā akusalam siyā abyākataṁ. anuvādādhikaraṇam . . . siyā abyākataṁ. āpattādhikaraṇam siyā akusalam siyā abyākataṁ, n' atthi āpattādhikaraṇam kusalam. kiċċādhikaraṇam siyā kusalam siyā akusalam siyā abyākataṁ.

kusalavāram niṭṭhitam terasamam. ||14||

yattha yebhuuyasikā labbhati tattha sammukhāvinayo labbhati, yattha sammukhāvinayo labbhati tattha yebhuuyasikā labbhati. na tattha sativinayo labbhati, na tattha amūlavinayo . . . paṭīnīātakaraṇam . . . tassapāpiyyasikā . . . tiṇavatthārako labbhati.

yattha sativinayo labbhati tatiha sammukhāvinayo labbhati, yattha sammukhāvinayo labbhati tattha sativinayo labbhati. na tattha amūlavinayo . . . (comp. chap. 10).

.....
yattha tiṇavatthārako labbhati tattha sammukhāvinayo labbhati, yattha sammukhāvinayo labbhati tattha tiṇavatthārako labbhati. na tattha yebhuuyasikā labbhati, na tattha sativinayo . . . amūlavinayo . . . paṭīnīātakaraṇam . . . tassapāpiyyasikā labbhati. ||1||

yattha yebhuuyasikā tattha sammukhāvinayo, yattha sammukhāvinayo tattha yebhuuyasikā. na tattha sativinayo, na tattha . . . (see § 1. Omit here the word labbhati).

yattha sativinayo tattha sammukhāvinayo, yattha sammukhāvinayo tattha sativinayo. na tattha . . .

sammukhāvinayam kātūna mūlam — la —.

yattha tiṇavatthārako tattha sammukhāvinayo, yattha sammukhāvinayo tattha tiṇavatthārako, na tattha yebhuuyasikā . . . na tattha tassapāpiyyasikā.

cakkapeyyālam. yatthavāram niṭṭhitam cuddasamam. ||15||

yasmin samaye sammukhāvinayena ca yebhuuyasikāya ca adhikaraṇam vūpasammati, yattha yebhuuyasikā labbhati tattha sammukhāvinayo labbhati, yattha sammukhāvinayo labbhati tattha yebhuuyasikā labbhati. na tattha sativinayo labbhati, na tattha amūlavinayo . . . tiṇavatthārako labbhati.

yasmin samaye sammukhāvinayena ca sativinayena ca adhikaraṇam vūpasammati, yattha . . .

yasmin samaye sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca adhikaraṇam vūpasammati, yattha tiṇavatthārako labbhati tattha sammukhāvinayo labbhati, yattha sammukhāvinayo labbhati tattha tiṇavatthārako labbhati. na tattha yebhuyyasikā labbhati, na tattha sativinayo labbhati, . . . na tattha tassapāpiyyasikā labbhati.

samayavāram niṭṭhitam pannarasamam. ||16||

adhikaraṇan ti vā samathā 'ti vā ime dhammā samsatthā udāhu visamsatthā labbhā ca pan' imesam dhammānam vinibbhujitvā vinibbhujitvā nānākaraṇam paññāpetun ti. adhikaraṇan ti vā samathā 'ti vā ime dhammā visamsatthā no samsatthā, labbhā ca . . . paññāpetun ti: so mā h' evan ti 'ssa vacanīyo. adhikaraṇan ti vā samathā 'ti vā ime dhammā samsatthā no visamsatthā, no ca labbhā imesam dhammānam vin. vin. nānākaraṇam paññāpetum. tam kissa hetu. nanu vuttam bhagavatā: cattār' imāni bhikkhave adhikaraṇāni satta samathā. adhikaraṇā samathehi sammanti, samathā adhikaraṇehi sammanti. evam ime dhammā samsatthā no visamsatthā no ca labbhā . . . paññāpetun ti.

samsatthavāram niṭṭhitam sojasamam. ||17||

vivādādhikaraṇam katīhi samathehi sammati. anuvādādhikaraṇam . . . āpattādhikaraṇam . . . kiccādhikaraṇam katīhi samathehi sammati.

vivādādhikaraṇam dvīhi samathehi sammati sammukhāvinayena ca yebhuyyasikāya ca. anuvādādhikaraṇam catūhi samathehi sammati sammukhāvinayena ca sativinayena ca amūlavinayena ca tassapāpiyyasikāya ca. āpattādhikaraṇam tīhi s. s. sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca tiṇavatthārakena ca. kiccādhikaraṇam ekena samathena sammati sammukhāvinayena.

vivādādhikaraṇā ca anuvādādhikaraṇā ca katīhi samathehi sammanti. vivādādhikaraṇā ca anuvādādhikaraṇā ca pañcahi s. s. sammukhāvinayena ca yebhuyyasikāya ca sativinayena ca amūlavinayena ca tassapāpiyyasikāya ca.

vivâdâdhikaraṇaṁ ca āpattâdhikaraṇaṁ ca katihi . . .
catūhi s. s. sammukhâvinayena ca yebhuuyasikâya ca
paṭiññâtakaraṇena ca tiṇavatthârakena ca.

vivâdâdhikaraṇaṁ ca kiccâdhikaraṇaṁ ca katihi . . . dvihi
s. s. samm. ca yebh. ca.

anuvâdâdhikaraṇaṁ ca āpattâdhikaraṇaṁ ca katihi . . . chahi
s. s. samm. ca sativ. ca amûjh. ca paṭiññ. ca tassap. ca tiṇav. ca.

anuvâdâdhikaraṇaṁ ca kiccâdhikaraṇaṁ ca katihi . . . ca-
tūhi s. s. samm. ca sativ. ca amûjh. ca tassap. ca.

āpattâdhikaraṇaṁ ca kiccâdhikaraṇaṁ ca katihi . . . tihi
s. s. samm. ca paṭiññ. ca tiṇav. ca.

vivâdâdhikaraṇaṁ ca anuvâdâdhikaraṇaṁ ca āpattâdhika-
raṇaṁ ca katihi . . . sattahi s. s. samm. ca yebh. ca sativ. ca
amûjh. ca paṭiññ. ca tassap. ca tiṇav. ca.

vivâdâdhikaraṇaṁ ca anuvâdâdhikaraṇaṁ ca kiccâdhikara-
ṇaṁ ca katihi . . . pañcahi s. s. sammukhâvinayena ca yebh.
ca sativ. ca amûjh. ca tassap. ca.

anuvâdâdhikaraṇaṁ ca āpattâdhikaraṇaṁ ca kiccâdhikara-
ṇaṁ ca katihi . . . chahi s. s. samm. ca sativ. ca amûjh. ca
paṭiññ. ca tassap. ca tiṇav. ca.

vivâdâdhikaraṇaṁ ca anuvâdâdhikaraṇaṁ ca āpattâdhika-
raṇaṁ ca kiccâdhikaraṇaṁ ca katihi . . . sattahi s. s. sammuk-
hâvinayena ca yebh. ca sativ. ca amûjh. ca paṭiññ. ca tassap.
ca tiṇavatthârakena ca.

sammativâram niṭṭhitam sattarasamam. ||18||

vivâdâdhikaraṇam katihi samathehi sammati katihi sama-
thehi na sammati. anuvâdâdhikaraṇam . . . āpattâdhika-
raṇam . . . kiccâdhikaraṇam katihi samathehi sammati ka-
tihi samathehi na sammati.

vivâdâdhikaraṇam dvihi s. s. sammukhâvinayena ca yebh.
ca, pañcahi samathehi na sammati sativinayena ca amûjh. ca
paṭiññâtak. ca tassap. ca tiṇav. ca.

anuvâdâdhikaraṇam catūhi s. s. samm. ca sativ. ca amûjh.
ca tassap. ca, tihi s. na s. yebh. ca paṭiññ. ca tiṇav. ca.

āpattâdhikaraṇam tihi s. s. samm. ca paṭiññ. ca tiṇav. ca,
catūhi s. na s. yebh. ca sativ. ca amûjh. ca tassap. ca.

kiccādhikaraṇam ekena s. s. sammukhāvinayena, chahi s. na s. yebh. ca sativ. ca amūlh. ca paṭīñ. ca tassap. ca tiṇav. ca vivādādhikaraṇañ ca anuvādādhikaraṇañ ca katīhi samathehi sammanti katīhi samathehi na sammanti. vivādādhikaraṇañ ca anuvādādhikaraṇañ ca pañcahi s. s. sammukhāvinayena ca yebh. ca sativ. ca amūlh. ca tassap. ca, dvīhi s. na s. paṭīñ. ca tiṇav. ca.

vivādādhikaraṇañ ca āpattādhikaraṇañ ca katīhi . . . catūhi s. s. samm. ca yebh. ca paṭīñ. ca tiṇav. ca, tīhi s. na s. sativ. ca amūlh. ca tass. ca.

vivādādhikaraṇañ ca kiccādhikaraṇañ ca katīhi . . . dvīhi s. s. samm. ca yebh. ca, pañcahi s. na s. sativ. ca amūlh. ca paṭīñ. ca tass. ca tiṇav. ca.

anuvādādhikaraṇañ ca āpattādhikaraṇañ ca katīhi . . . chahi s. s. samm. ca sativ. ca amūlh. ca paṭīñ. ca tassap. ca tiṇav. ca, ekena s. na s. yebhuuyasikāya.

anuvādādhikaraṇañ ca kiccādhikaraṇañ ca katīhi . . . catūhi s. s. samm. ca sativ. ca amūlh. ca tassap. ca, tīhi s. na s. yebh. ca paṭīñ. ca tiṇav. ca.

āpattādhikaraṇañ ca kiccādhikaraṇañ ca katīhi . . . tīhi s. s. samm. ca paṭīñ. ca tiṇav. ca, catūhi s. na s. yebh. ca sativ. ca amūlh. ca tassap. ca.

vivādādhikaraṇañ ca anuvādādhikaraṇañ ca āpattādhikaraṇañ ca katīhi . . . sattahi s. s. samm. ca yebh. ca sativ. ca amūlh. ca paṭīñ. ca tassap. ca tiṇav. ca.

vivādādhikaraṇañ ca anuvādādhikaraṇañ ca kiccādhikaraṇañ ca katīhi . . . pañcahi s. s. samm. ca yebh. ca sativ. ca amūlh. ca tassap. ca, dvīhi s. na s. paṭīñ. ca tiṇav. ca.

anuvādādhikaraṇañ ca āpattādhikaraṇañ ca kiccādhikaraṇañ ca katīhi . . . chahi s. s. samm. ca sativ. ca amūlh. ca paṭīñ. ca tassap. ca tiṇav. ca, ekena s. na s. yebhuuyasikāya.

vivādādhikaraṇañ ca anuvādādhikaraṇañ ca āpattādhikaraṇañ ca kiccādhikaraṇañ ca katīhi . . . sattahi s. s. samm. ca yebh. ca sativ. ca amūlh. ca paṭīñ. ca tassap. ca tiṇav. ca.
sammanti-na-sammanti-vāram niṭṭhitam aṭṭhārasamam. ||19||

samatḥā samathehi sammanti, samatḥā adhikaraṇehi sammanti, adhikaraṇā samathehi s., adhikaraṇā adhikaraṇehi s.

siyâ samathâ samathehi sammanti, siyâ samathâ samathehi na sammanti, siyâ samathâ adhikarañehi s., siyâ s. a. na s., siyâ adhikarañâ samathehi s., siyâ a. s. na s., siyâ adhikarañâ adhikarañehi s., siyâ a. a. na sammanti.

katham siyâ samathâ samathehi sammanti, katham siyâ samathâ samathehi na sammanti. yebhuuyasikâ sammukhâvinayena sammati, sativinayena na sammati, amûlavinayena na sammati, paññâtakarañena . . . tassapâpiyyasikâya . . . tiñavatthârakena na sammati. sativinayo sammukhâvinayena sammati, amûlavinayena . . . (comp. IV. 10) . . . tiñavatthârako sammukhâvinayena sammati, yebhuuyasikâya na sammati, sativinayena . . . amûlavinayena . . . patiññâtakarañena . . . tassapâpiyyasikâya na sammati. evam siyâ samathâ samathehi sammanti, evam siyâ samathâ samathehi na sammanti.

katham siyâ samathâ adhikarañehi sammanti, katham siyâ samathâ adhikarañehi na sammanti. sammukhâvinayayo vivâdâdhikarañena sammati, anuvâdâdhikarañena na sammati, âpattâdhikarañena na s., kiccâdhikarañena sammati. yebhuuyasikâ vivâdâdhikarañena s., anuvâd. na s., âpatt. na s., kiccâdhik. na sammati. sativinayo vivâdâdhikarañena na s., anuvâd. na s., âpattâdh. na s., kiccâdh. na sammati. amûlha-vinayayo vivâdâdhikarañena na s., anuvâd. na s., âpatt. na s., kiccâdh. na sammati. paññâtakarañam vivâdâdhikarañena na s., anuvâd. na s., âpatt. s., kiccâdh. na sammati. tassapâpiyyasikâ vivâdâdhikarañena na s., anuvâd. na s., âpatt. na s., kiccâdh. na sammati. tiñavatthârako vivâdâdhikarañena na s., anuvâd. na s., âpatt. na s., kiccâdh. na sammati. evam siyâ samathâ adhikarañehi sammanti, evam siyâ samathâ adhikarañehi na sammanti.

katham siyâ adhikarañâ samathehi sammanti, katham siyâ adhikarañâ samathehi na sammanti. vivâdâdhikarañam sammukhâvinayena ca yebhuuyasikâya ca sammati, sativinayena ca amûlh. ca paññ. ca tassap. ca tiñav. ca na sammati, anuvâdâdhikarañam sammukh. ca sativ. ca amûlh. ca tassap. ca sammati, yebh. ca paññ. ca tiñav. ca na sammati. âpattâdhikarañam sammukh. ca paññ. ca tiñav. ca sammati, yebh. ca sativ. ca amûlh. ca tassap. ca na sammati. kiccâdhikarañam sammukh. sammati, yebh. ca sativ. ca amûlh. ca paññ.

ca tassap. ca tiṇav. ca na sammati. evam siyā adhikaraṇā samathehi sammanti, evam siyā a. s. na sammanti.

katham siyā adhikaraṇā adhikaraṇehi sammanti, katham siyā a. a. na sammanti. vivādādhikaraṇam vivādādhikaraṇena na sammati, anuvādādhikaraṇena na s., āpatt. na s., kiccādhikaraṇena sammati. anuvādādhikaraṇam . . . āpattādhikaraṇam . . . kiccādhikaraṇam vivādādhikaraṇena na s., anuv. na s., āpatt. na s., kiccādhikaraṇena sammati. evam siyā adhikaraṇā adhikaraṇehi sammanti, evam siyā adh. adh. na sammanti.

chāpi samathā cattāro pi adhikaraṇā sammukhāvinayena sammanti, sammukhāvinayo kenaci sammati.

samathādhikaraṇavāram nitṭhitam ūnavisatimam. ||20||

vivādādhikaraṇam catunnam adhikaraṇānam katamam adhikaraṇam samutthāpeti. vivādādhikaraṇam catunnam adhikaraṇānam na katamam adhikaraṇam samutthāpeti, api ca vivādādhikaraṇapaccayā cattāro adhikaraṇā jāyanti. yathā katham viya. idha bhikkhū vivadanti dhammo 'ti vā adhammo 'ti vā vinayo 'ti vā avinayo 'ti vā . . . (Cullav. IV. 14. 2) . . . idam vuccati vivādādhikaraṇam. vivādādhikaraṇe saṅgho vivadati, vivādādhikaraṇam. vivadamāno anuvadati, anuvādādhikaraṇam. anuvadamāno āpattim āpajjati, āpattādhikaraṇam. tāya āpattiyā saṅgho kammam karoti, kiccādhikaraṇam. evam vivādādhikaraṇapaccayā cattāro adhikaraṇā jāyanti.

anuvādādhikaraṇam catunnam adhikaraṇānam . . . (*as before*) . . . api ca anuvādādhikaraṇapaccayā cattāro adhikaraṇā jāyanti. yathā katham viya. idha bhikkhū bhikkhuṇi anuvadanti . . . (Cullav. IV. 14. 2) . . . idam vuccati anuvādādhikaraṇam. anuvādādhikaraṇe saṅgho vivadati, vivādādhikaraṇam. vivadamāno . . . (*as before*) . . . evam anuvādādhikaraṇapaccayā cattāro adhikaraṇā jāyanti.

āpattādhikaraṇam catunnam adhikaraṇānam . . . api ca āpattādhikaraṇapaccayā cattāro adhikaraṇā jāyanti. yathā katham viya. pañca pi āpattikkhandhā . . . (Cullav. IV. 14. 2) . . . idam vuccati āpattādhikaraṇam. āpattādhikaraṇe saṅgho vivadati, vivādādhikaraṇam. vivada-

mâno . . . evam âpattâdhikarañapaccayâ cattâro adhikarañâ jâyanti.

kiccadhikarañam catunnam adhikarañânam . . . api ca kiccadhikarañapaccayâ cattâro adhikarañâ jâyanti. yathâ kathamp viya. yâ samgbassa kicceyatâ . . . (Cullav. I. 1.) . . . idam vuccati kiccadhikarañam. kiccadhikarañe samgho vivadati, vivâdâdhikarañam. vivadamâno . . . evam kiccadhikarañapaccayâ cattâro adhikarañâ jâyanti.

samutthâpanavâram niñhitam visatimam. ||21||

vivâdâdhikarañam catunnam adhikarañânam katamam adhikarañam bhajati, katamam adhikarañam upanissitam, katamam adhikarañam pariyâpannam, katamena adhikarañena samgahitam. anuvâdâdhikarañam . . . âpattâdhikarañam . . . kiccadhikarañam catunnam adhikarañânam katamam adhikarañam bhajati . . . katamena adhikarañena samgahitam.

vivâdâdhikarañam catunnam adhikarañânam vivâdâdhikarañam bhajati, vivâdâdhikarañam upanissitam, vivâdâdhikarañam pariyâpannam, vivâdâdhikarañena samgahitam. anuvâdâdhikarañam catunnam adhikarañânam anuvâdâdhikarañam bhajati . . . âpattâdhikarañam . . . kiccadhikarañam . . . kiccadhikarañena samgahitam.

vivâdâdhikarañam sattannam samathânam kati samathe bhajati, kati samathe upanissitam, kati samathe pariyâpannam, katihi samathehi samgahitam, katihi samathehi sammati. anuvâdâdhikarañam . . . âpattâdhikarañam . . . kiccadhikarañam sattannam samathânam kati samathe bhajati . . . katihi samathehi sammati.

vivâdâdhikarañam sattannam samathânam dve samathe bhajati, dve samathe upanissitam, dve samathe pariyâpannam, dvîhi samathehi samgahitam, dvîhi samathehi sammati sammukhâvinayena ca yebhuuyasikâya ca. anuvâdâdhikarañam sattannam samathânam cattâro samathe bhajati . . . catûhi samathehi sammati sammukhâvinayena ca sativinayena ca amûjhavinayena ca tassapâpiyyasikâya ca. âpattâdhikarañam sattannam samathânam tayo samathe bhajati . . . tîhi samathehi sammati sammukhâvinayena ca paññâtakarañena

ca tinavatthârakena ca. kiccâdhikaraṇam sattannam sama-
thânam ekaṁ samatham bhajati . . . ekena samathena
sammati sammukhâvinayenâ 'ti. ||22||

Samathabhedam niṭṭhitam. tass' uddânam :
adhikaraṇam pariyâpannam, sâdhâraṇâ ca, bhâgiyâ,
samathâ sâdhâraṇikâ samathassa, tabbhâgiyâ,|
samathâ sammukhâ c' eva, vinayena, kusalena ca,
yattha, samaya-samsatṭhâ, sammanti, na sammanti ca,
samathâdhikaraṇâñ c' eva, samutthânam, bhajanti cā 'ti.|

V.

Upasampadām pucchissam̄ sanidānam̄ saniddesam̄, samukkātthapadānam̄ kati āpattiyo. upasampadām vissajjissam̄ sanidānam̄ saniddesam̄, samukkātthapadānam̄ dve āpattiyo. ||1||

uposathām pucchissam̄ sanidānam̄ . . . tisso āpattiyo. ||2||
 vassupanāyikam̄ pucchissam̄ sanidānam̄ . . . ekā āpatti. ||3||
 pavāraṇam̄ . . . tisso āpattiyo. ||4||
 cammasaññuttam̄ . . . tisso āpattiyo. ||5||
 bhesajjam̄ . . . tisso āpattiyo. ||6||
 kaṭhinakam̄ . . . na katamā āpatti. ||7||
 cīvaraśaññuttam̄ . . . tisso āpattiyo. ||8||
 Campeyyakam̄ . . . ekā āpatti. ||9||
 Kosambakam̄ . . . ekā āpatti. ||10||
 kammakkhandhakam̄ . . . ekā āpatti. ||11||
 pārivāsikam̄ . . . ekā āpatti. ||12||
 samuccayam̄ . . . ekā āpatti. ||13||
 samatham̄ . . . dve āpattiyo. ||14||
 khuddakavatthukam̄ . . . tisso āpattiyo. ||15||
 senāsanam̄ . . . tisso āpattiyo. ||16||
 saṅghabhedam̄ . . . dve āpattiyo. ||17||
 samācāram̄ . . . ekā āpatti. ||18||
 thapanam̄ . . . ekā āpatti. ||19||
 bhikkhunikhandhakam̄ . . . dve āpattiyo. ||20||
 pañcasatikam̄ . . . na katamā āpatti. ||21||
 sattasatikam̄ . . . na katamā āpattiti. ||22||

Kandhakapucchāvāram̄ niṭṭhitam̄ paṭhamam̄. tass'
 uddānam̄ :

upasampad', úposatho, vassupanāyika-pavāraṇā,
 camma-bhesajja-kaṭhinā, cīvaraṁ, Campeyyakena ca,|
 Kosambikkhandhakam̄, kammam̄, pārivāsi-samuccayā,
 samatha-khuddakā, senā, saṅghabhedam̄, samācāro,
 thapanam̄, bhikkhunīnañ ca, pañca-sattasatena cā 'ti.|

VI.

Āpattikarā dhammā jānitabbā ; anāpattikarā dhammā jāni
tabbā ; āpatti jānitabbā ; anāpatti j. ; lahukā āpatti j. ;
garukā āpatti j. ; sāvasesā āpatti j. ; anavasesā āpatti j. ;
duṭṭhullā āpatti j. ; aduṭṭhullā āpatti j. ; sappaṭikammā
āpatti j. ; appaṭikammā āpatti j. ; desanāgāminī āpatti j. ;
adesanāgāminī āpatti j. ; antarāyikā āpatti j. ; anantarāyikā
āpatti j. ; sāvajjapaññatti āp. j. ; anavajjapaññatti āp. j. ;
kiriyato samuṭṭhitā āp. j. ; akiriyato samuṭṭhitā āp. j. ; kiri-
yākiriyato samuṭṭhitā āp. j. ; pubbāpatti j. ; aparāpatti j. ;
pubbāpattinām antarāpatti j. ; aparāpattinām antarāpatti
j. ; desitā gaṇanūpagā āpatti j. ; desitā na gaṇanūpagā āp. j. ;
paññatti j. ; anupaññatti j. ; anuppannapaññatti j. ; sabbattha-
paññatti j. ; padesapaññatti j. ; sādhāraṇapaññatti j. ; asādhā-
raṇapaññatti j. ; ekatopaññatti j. ; ubhatopaññatti j. ; thulla-
vajjā āpatti j. ; athullavajjā āpatti j. ; gihipaṭisamyuttā āpatti
j. ; na gihipaṭisamyuttā āpatti j. ; niyatā āp. j. ; aniyatā āp.
j. ; ādikaro puggalo jānitabbo ; anādikaro puggalo jānitabbo ;
adhiccāpattiko puggalo j. ; abhiñhāpattiko p. j. ; codako p. j. ;
euditako p. j. ; adhammacodako p. j. ; adhammacuditako p. j. ;
dhammacodako p. j. ; dhammacuditako p. j. ; niyato p. j. ;
aniyato p. j. ; abhabbāpattiko p. j. ; bhabbāpattiko p. j. ;
ukkhittako p. j. ; anukkhittako p. j. ; nāsitako p. j. ; anāsi-
tako p. j. ; samānasamvāsako p. j. ; asamānasamvāsako p. j. ;
ṭhapanām jānitabban ti.

ekakam niṭṭhitam. tass' uddānam :

karā, āpatti, lahukā, sāvasesā ca, duṭṭhullā,
paṭikamma-desanā ca, antarā, vajja-kiriyam,|
kiriyākiriya-pubbā, antarā, gaṇanūpagā,
paññatti, anānuppannā, sabbā, sādhāraṇā ca, ekato,|

thulla-gihi-niyatā ca, ādi, adhicca, codako,
adhamma-dhamma-niyato, abhabb'-okkhitta-nāsitā,
samānam, ṭhapanam c' eva : udānam ekake idan ti. ||1||

atth' āpatti saññāvimokkhā, atth' āpatti na saññāvimokkhā.
atth' āpatti laddhasamāpattikassa, atth' āpatti na laddhasamā-
pattikassa. a. ā. saddhammapaṭisaññuttā, a. ā. asaddhamma-
paṭisaññuttā. a. ā. saparikkhārapaṭisaññuttā, a. ā. parapari-
kkhārapaṭisaññuttā. a. ā. sapuggalapaṭisaññuttā, a. ā. para-
puggalapaṭisaññuttā. atthi saccam bhaṇtā garukam āpattim
āpajjati musā bhaṇtā lahukam, atthi musā bhaṇtā garu-
kam āpattim āpajjati saccam bhaṇtā lahukam. atth' āpatti
bhūmigato āpajjati no vehāsagato, a. ā. vehāsagato āpajjati
no bhūmigato. a. ā. nikhamanto āpajjati no pavisanto, a. ā.
pavisanto āpajjati no nikhamanto. a. ā. ādiyanto āpajjati,
a. ā. anādiyanto āpajjati. a. ā. samādiyanto āpajjati, a. ā. na
samādiyanto āpajjati. a. ā. karonto . . . na karonto āpajjati.
a. ā. dento . . . na dento āpajjati. a. ā. paṭigaṇhanto . . . na paṭi-
gaṇhanto āpajjati. a. ā. paribhogena . . . na paribhogena āpa-
jjati. a. ā. rattim āpajjati no divā, a. ā. divā āpajjati no rattim.
a. ā. aruṇugge . . . na aruṇugge āpajjati. a. ā. chindanto . . .
na chindanto āpajjati. a. ā. chādento . . . na chādento
āpajjati. a. ā. dhārento . . . na dhārento āpajjati. dve
uposathā cātuddasiko ca pannarasiko ca. dve pavāraṇā cā-
tuddasikā ca pannarasikā ca. dve kammāni apalokana-
kammaṇī nāttikammāṇī. aparāni pi dve kammāni nātti-
dutiyakammaṇī nātticatutthakammaṇī. dve kammavatthūni
apalokanakammassa vatthu nāttikammassa vatthu. aparāni
pi dve kammavatthūni nāttidutiyakammassa vatthu nāttica-
tutthakammassa vatthu. dve kammadosā apalokanakammassa
doso nāttikammassa doso. apare pi dve kammadosā nāttidu-
tiyakammassa doso nātticatutthakammassa doso. dve kamma-
sampattiyo apalokanakammassa sampatti nāttikammassa sam-
patti. aparāpi dve kammasampattiyo nāttidutiyakammassa
sampatti nātticatutthakammassa sampatti. dve nānāsaṃvā-
sakabhūmiyo attanā vā attanām nānāsaṃvāsakam karoti sam-
aggo vā nam saṃgho ukhipati adassane vā appaṭikamme
vā appaṭinissagge vā. dve samānasamaṇvāsakabhūmiyo attanā vā

attānam samānasamvāsakam̄ karoti samaggo vā nam samgho
 ukkittam̄ osāreti adassane vā appatikamme vā appatiñissagge
 vā. dve pārājikā bhikkhūnañ ca bhikkhunīnañ ca. dve sam-
 ghādiseśā, dve thullaccayā, dve pācittiyā, dve pātidesaniyā,
 dve dukkaṭā, dve dubbhāsītā bhikkhūnañ ca bhikkhunīnañ
 ca. satta āpattiyo satta āpattikkhandhā. dvīh' ākārehi
 samgho bhijjati kammena vā salākagāhena vā. dve puggalā
 na upasampādetabbā addhānahino aṅgahino. apare pi dve
 puggalā na upasampādetabbā vatthuvipanno karaṇadukka-
 ṭako. apare pi dve puggalā na upasampādetabbā aparipūro
 saparipūro no ca yācati. dvinnam̄ puggalānam̄ nissāya na
 vatthabbam̄ alajjissa ca bālassa ca. dvinnam̄ puggalānam̄
 nissayo na dātabbo alajjissa ca lajjino ca na yācati. dvinnam̄
 puggalānam̄ nissayo dātabbo bālassa ca lajjissa ca yācati.
 dve puggalā abhabbā āpattim̄ āpajjituñ buddhā ca pacceka-
 buddhā ca. dve puggalā bhabbā āpattim̄ āpajjituñ bhikkhū
 ca bhikkhuniyo ca. dve puggalā abhabbā sañcicca āpattim̄
 āpajjituñ bhikkhū ca bhikkhuniyo ca ariyapuggalā. dve
 puggalā bhabbā sañcicca āpattim̄ āpajjituñ bhikkhū ca bhi-
 khuniyo ca puthujjanā. dve puggalā abhabbā sañcicca sā-
 tisāram̄ vatthum̄ ajjhācaritum̄ bhikkhū ca bhikkhuniyo ca ari-
 yapuggalā. dve puggalā bhabbā sañcicca sātisāram̄ vatthum̄
 ajjhācaritum̄, bhikkhū ca bhikkhuniyo ca puthujjanā. dve
 paṭikkosā kāyena vā paṭikkosati vācāya vā paṭikkosati. dve
 nissāraṇā atthi puggalo appatto nissāraṇam̄ tañ ce samgho
 nissāreti ekacco sunissārito ekacco dunnissārito. dve osāraṇā
 atthi puggalo appatto osāraṇam̄ tañ ce samgho osāreti ekacco
 sosārito ekacco dosārito. dve paṭīñā kāyena vā paṭījānāti
 vācāya vā paṭījānāti. dve paṭīggahā kāyena vā paṭīgañhāti
 kāyapaṭibaddhena vā paṭīgañhāti. dve paṭikkhepā kāyena
 vā paṭikkhipati vācāya vā paṭikkhipati. dve upaghātikā
 sikkhupaghātikā ca bhogupaghātikā ca. dve codanā kāyena
 vā codeti vācāya vā codeti. dve kaṭhinassa palibodhā āvā-
 palibodho ca cīvarapalibodho ca. dve kaṭhinassa apalibodhā
 āvāsaapalibodho ca cīvaraapalibodho ca. dve cīvarāni gaha-
 patikāñ ca pamsukūlañ ca. dve pattā ayopatto mattikāpatto.
 dve maṇḍalāni tipumayañ sisamayañ. dve pattassa adhi-
 tthānā kāyena vā adhitthethi vācāya vā adhitthethi. dve cīva-

rassa adhitthānā kāyena vā adhittheti vācāya vā adhittheti.
 dve vikappanā sammukhāvikappanā ca parammukhāvikappanā
 ca. dve vinayā bhikkhūnañ ca bhikkhunīnañ ca. dve ven-
 yikā paññattānañ ca paññattānulomañ ca. dve vinayassa
 sallekhā akappiye setughāto kappiye mattakāritā. dvih'
 ākārehi āpattiṁ āpajjati kāyena vā āpajjati vācāya vā
 āpajjati. dvih' ākārehi āpattiyā vuṭṭhāti kāyena vā vuṭṭhāti
 vācāya vā vuṭṭhāti. dve parivāsā paticchannaparivāso
 apaticchannaparivāso. apare pi dve parivāsā suddhantapari-
 vāso samodhānaparivāso. dve mānattā paticchannamānattam
 apaticchannamānattam. apare pi dve mānattā pakkhamā-
 nattam samodhānamānattam. dvinnam puggalānam ratti-
 cchedo pārīvāsikassa ca mānattacārikassa ca. dve anādari-
 yāni puggalānādariyañ ca dhammānādariyañ ca. dve loñāni
 jātimañ ca kārimañ ca. aparāni pi dve loñāni sāmuddam
 kājaloñam. aparāni pi dve loñāni sindhavam ubbhidam.
 aparāni pi dve loñāni romakam pakkhālakam. dve paribhogā
 abbhantaraparibhogo ca bāhiraparibhogo ca. dve akkosā
 hino ca akkoso ukkaṭho ca akkoso. dvih' ākārehi pesuññam
 hoti piyakamyassa vā bhedādhippāyassa vā. dvih' ākārehi
 gañabhojanam pasavati nimantanato vā viññattito vā. dve
 vassupanāyikā purimikā ca pacchimikā ca. dve adhammikāni
 pātimokkhāthapanāni. dve dhammikāni pātimokkhāthapa-
 nāni. dve puggalā bālā yo ca anāgatam bhāram vahati yo ca
 āgatam bhāram na vahati. dve puggalā pañditā yo ca anā-
 gatam bhāram na vahati yo ca āgatam bhāram vahati. apare
 pi dve puggalā bālā yo ca akappiye kappiyasaññi yo ca
 kappiye akappiyasaññi. dve puggalā pañditā yo ca akappiye
 akappiyasaññi yo ca kappiye kappiyasaññi. apare pi dve
 puggalā bālā yo ca anāpattiya āpattisaññi yo ca āpattiya anā-
 pattisaññi. dve puggalā pañditā yo ca āpattiya āpattisaññi
 yo ca anāpattiya anāpattisaññi. apare pi dve puggalā bālā
 yo ca adhamme dhammasaññi yo ca dhamme adhammasaññi.
 dve puggalā pañditā yo ca adhamme adhammasaññi yo ca
 dhamme dhammasaññi. apare pi dve puggalā bālā yo ca
 avinaye . . . yo ca vinaye . . .; dve puggalā pañditā yo ca
 avinaye . . .; dvinnam puggalānam āsavā vadḍhanti yo ca
 na kukkuccāyitabbam kukkuccāyati yo ca kukkuccāyitabbam

na kukkuccāyati. dvinnam puggalānam āsavā na vadḍhanti yo ca na kukkuccāyitabbam na kukkuccāyati yo ca kukkuccāyitabbam kukkuccāyati. aparesam pi dvinnam puggalānam āsavā vadḍhanti yo ca akappiyē kappiyasaññī yo ca kappiyē akappiyasaññī. dvinnam p. ā. na vadḍhanti yo ca akappiyē akappiyasaññī yo ca kappiyē kappiyasaññī. aparesam pi dvinnam p. ā. vadḍhanti yo ca anāpattiya āpattisaññī . . . ; dvinnam p. ā. na vadḍhanti yo ca anāpattiya ānāpattisaññī . . . ; aparesam pi dvinnam p. ā. vadḍhanti yo ca adhamme dhammasaññī . . . ; dvinnam p. ā. na vadḍhanti yo ca adhamme adhammasaññī . . . ; aparesam pi dvinnam p. ā. vadḍhanti yo ca avinaye . . . ; dvinnam puggalānam āsavā na vadḍhanti yo ca avinaye avinayasaññī yo ca vinaye vina-yasaññī.

dukā niṭṭhitā. tass' uddānam :

saññā, laddhā ca, saddhammā, parikkhārā ca, puggalā, saccam, bhūmi, nikhamanto, ādiyanto, samādiyam, karonto, dento, gaṇhanto, paribhogena, ratti ca, aruṇā, chindam, chādento, dhārento ca, uposathā, pavāraṇā, kammāparā, vatthu, aparā, dosā ca, aparā dve ca, sampatti, nānā, samānam eva ca, pārāji, saṃghā, thullaccayan, pācitti, pātidesani, dukkaṭā, dubbhāsītā c'eva, satta āpattikkhandhā ca, bhijjati, upasampadā, tath' eva apare duve, na vatthabbam, na dātabbam, abhabbā, bhabbam eva ca, sañcicca, sātisārā ca, paṭikkosā, nissāraṇā, osāraṇā, paṭiññā ca, paṭiggahā, paṭikkhipā, upaghāti, codanā ca, kāthinā ca duve tathā, cīvarā, patta-maṇḍalā, adhiṭṭhānā tath' eva dve, vikappanā ca, vinayā, venayikā ca, sallekhā, āpajjati ca, vuṭṭhāti, parivāsā, apare dve, dve mānattā, apare ca, raticchedo, anādari, dve loṇā, tayo apare, paribhog', akkosena ca, pesuññam ca, gaṇā, vassa-thapanā, bhāra-kappiyam, anāpatti, adhamma-dhammā, vinaye, āsave tathā 'ti. || 2 ||

atth' āpatti tiṭṭhante bhagavati āpajjati no parinibbute, atth' āpatti parinibbute bhagavati āpajjati no tiṭṭhante, atth'

āpatti tiṭṭhante pi bhagavati āpajjati parinibbute pi. atth' āpatti kāle āpajjati no vikāle, atth' āpatti vikāle āpajjati no kāle, atth' āpatti kāle c' eva āpajjati vikāle ca. atth' āpatti rattim āpajjati no divā . . . divā āpajjati no rattim . . . rattim c' eva āpajjati divā ca. atth' āpatti dasavasso āpajjati no ūnadasavasso . . . ūnadasavasso āpajjati no dasavasso . . . dasavasso c' eva āpajjati ūnadasavasso ca. atth' āpatti pañca-vasso āpajjati no ūnapañcavasso . . . atth' āpatti kusalacitto āpajjati, atth' āpatti akusalacitto āpajjati, atth' āpatti abyā-katacitto āpajjati. atth' āpatti sukhavedanāsamañgī āpajjati, a. à. dukkhavedanāsamañgī āpajjati, a. à. adukkhamasukha-vedanāsamañgī āpajjati. tīṇi codanāvatthūni ditṭhena sutena parisañkāya. tayo salākagāhā gūlhako vivatāko sakaṇṇa-jappako. tayo paṭikkhepā mahicchatā asantuṭṭhitā asalle-khatā. tayo anuññatā appicchatā santuṭṭhitā sallekhatā. apare pi tayo paṭikkhepā mahicchatā asantuṭṭhitā amatta-ññutā. tayo anuññatā appicchatā santuṭṭhitā mattaññutā. tisso paññattiyo paññatti anupaññatti anuppannapaññatti. aparāpi tisso paññattiyo sabbathapaññatti padesapaññatti sā-dhāraṇapaññatti. aparāpi tisso paññattiyo asādhāraṇapaññatti ekatopaññatti ubhatopaññatti. atth' āpatti bālo āpajjati no paññito, a. à. paññito āpajjati no bālo, a. à. bālo c' eva āpajjati paññito ca. atth' āpatti kāle āpajjati no juñhe . . . juñhe āpajjati no kāle . . . kāle c' eva āpajjati juñhe ca. atthi kāle kappati no juñhe, atthi juñhe kappati no kāle, atthi kāle c' eva kappati juñhe ca. atth' āpatti hemante āpajjati no gimhe no vasse, a. à. gimhe āpajjati no hemante no vasse, a. à. vasse āpajjati no hemante no gimhe. a. à. saṅgho āpajjati na gaṇo na puggalo . . . gaṇo āp. na saṅgho na puggalo . . . puggalo āp. na saṅgho na gaṇo. atthi saṅghassa kappati na gaṇassa na puggalassa, atthi gaṇassa kappati na samghassa na puggalassa, atthi puggalassa kappati na samghassa na gaṇassa. tisso chādanā, vatthum chādeti no āpattim, āpattim chādeti no vatthum, vatthum c' eva chādeti āpatti ca. tisso paṭicchādiyo jantāgharapaṭicchādi uda-kaṭaṭicchādi vatthapaṭicchādi. tīṇi paṭicchannāni vahanti no vivatāni, mātugāmo paṭicchanno vahati no vivatā, brāhmaṇānam mantā paṭicchannā vahanti no vivatā, micchādiṭṭhi

paṭicchannā vahati no vivaṭā. tīṇi vivaṭāni virocanti no
 paṭicchannāni, candamaṇḍalam vivaṭām virocati no paṭi-
 channam, suriyamaṇḍalam vivaṭām . . . , tathāgatappave-
 dito dhammadvinayo vivaṭo virocati no paṭicchanno. tayo
 senāsanagāhā purimako pacchimako antarāmuttako. atth'
 āpatti gilāno āpajjati no agilāno, a. à. agilāno āpajjati no
 gilāno, a. à. gilāno c' eva āpajjati agilāno ca. tīṇi adhammi-
 kāni pātimokkhāthapanāni. tīṇi dhammikāni pātimokkhā-
 thapanāni. tayo parivāsā paṭicchannaparivāso apaṭiechanna-
 parivāso suddhantaparivāso. tayo mānattā paṭicchannamā-
 nattam apaticchannamānattam pakkhamānattam. tayo pā-
 rivāsikassa bhikkhuno raticchedā sahavāso vippavāso anā-
 rocanā. atth' āpatti anto āpajjati no bahi, a. à. bahi
 āpajjati no anto, a. à. anto c' eva āpajjati bahi ca. atth'
 āpatti antosimāya āpajjati no bahisimāya, a. à. bahisimāya
 āpajjati no antosimāya, a. à. antosimāya c' eva āpajjati bahi-
 simāya ca. tih' àkārehi āpattim āpajjati kāyena āpajjati
 vācāya āpajjati kāyena vācāya āpajjati. aparehi pi tih'
 àkārehi āpattim āpajjati samghamajjhē gaṇamajjhē pugga-
 lassa santike. tih' àkārehi āpattiyā vuṭṭhāti kāyena vuṭṭhāti
 vācāya vuṭṭhāti kāyena vācāya vuṭṭhāti. aparehi pi tih'
 àkārehi āpattiyā vuṭṭhāti samghamajjhē gaṇamajjhē pugga-
 lassa santike. tīṇi adhammikāni amūlavinayassa dānāni.
 tīṇi dhammikāni amūlavinayassa dānāni. tih' aṅgehi
 samannāgatassa bhikkhuno àkañkhamāno saṃgho tajjaniya-
 kammaṇ kareyya, bhaṇḍanakārako hoti kalahakārako vivā-
 dakārako bhassakārako saṃghe adhikaraṇakārako, bālo hoti
 abyatto āpattibahulo anapadāno, gihisamṣaṭṭho viharati
 ananulomikehi gihisamṣaggehi. tih' aṅgehi samannāgatassa
 bhikkhuno àkañkhamāno saṃgho nissayakammam kareyya,
 bhaṇḍanakārako . . . gihisamṣaggehi. tih' aṅgehi samannā-
 gatassa bhikkhuno àkañkhamāno saṃgho pabbājaniya-
 kammaṇ kareyya, bhaṇḍanakārako hoti — la — saṃghe
 adhikaraṇakārako, bālo hoti abyatto āpattibahulo anapadāno,
 kuladūsako hoti pāpasamācāro pāpasamācārā dissanti c' eva
 suyyanti ca. tih' aṅgehi . . . paṭisāraṇiyakammam kareyya,
 bhaṇḍanakārako . . . anapadāno, gihī akkosati paribhāsatī.
 tih' aṅgehi . . . āpattiyā adassane ukkhepaniyakammam

kareyya, bhañdanakārako . . . anapadāno, āpattim āpajjivā na icchati āpattim passitum. tih' aṅgehi . . . āpattiya appaṭikamme ukkhepaniyakammam kareyya, bhañdanakārako . . . anapadāno, āpattim āpajjivā na icchati āpattim paṭikātum. tih' aṅgehi . . . pāpiṭaya diṭṭhiyā appatiṇissage ukkhepaniyakammam kareyya, bhañdanakārako . . . anapadāno, na icchati pāpiṭam diṭṭhim paṭinissajjituṁ. tih' aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno ḫaṅkhamāno saṅgho ḫāgālhāya ceteyya, bhañdanakārako . . . anapadāno, gihi-samsatto viharati ananulomikehi gihi-saṅsaggehi. tih' aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammam kātabbam, alajji ca hoti bālo ca apakatatto ca. aparehi pi tih' aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammañ kātabbam, adhisile sīlavi-panno hoti, ajjhācāre acāravipanno hoti, atidiṭṭhiyā diṭṭhivipanno hoti. aparehi pi tih' aṅgehi . . . kāyikena davena samannāgato hoti, vācasikena d. s. h., kāyikavācasikena d. s. hoti. aparehi pi . . . kāyikena anācārena samannāgato hoti, vācasikena . . . kāyikavācasikena anācārena s. hoti. aparehi pi . . . kāyikena upaghātikena . . . aparehi pi . . . kāyikena micchājivena . . . aparehi pi tih' aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammam kātabbam, āpattim āpanno kammakato upasampādeti nissayañ deti sāmañeram upaṭṭhāpeti. aparehi pi . . . yāya āpattiya saṅghena kammam kātam hoti tam āpattim āpajjati aññam vā tādisikam tato vā pāpiṭhataram. aparehi pi . . . buddhassa avaññam bhāsatī, dhammassa avaññam bhāsatī, saṅghassa avaññam bhāsatī. tih' aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno saṅghamajjhe uposatham thapentassa alam bhikkhu mā bhañdanam mā kala-ham mā viggaham mā vivādan ti omadditvā saṅghena uposatho kātabbo, alajji ca hoti bālo ca apakatatto ca. tih' aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno saṅghamajjhe pavāraṇam thapentassa alam bhikkhu . . . saṅghena pavārettabam, alajji . . . apakatatto ca. tih' aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno na kāci saṅghasammuti dātabbā, alajji . . . apakatatto ca. tih' aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe na voharitabbañ, alajji . . . apakatatto ca. tih' aṅgehi samannāgato bhikkhu na kismiñci paccekathāne thapetabbo, alajji . . . apakatatto ca. tih' aṅgehi samannāgatassa bhi-

kkhuno nissāya na vatthabbam, alajjī . . . apakatatto ca.
 tih' aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno nissayo na dātabbo,
 alajjī . . . apakatatto ca. tih' aṅgehi samannāgatassa bhi-
 kkhuno okāsakammām kārāpentassa nālam okāsakammām
 kātum, alajjī . . . apakatatto ca. tih' aṅgehi samannāga-
 tassa bhikkhuno savacanīyam na dātabbam, alajjī . . . apa-
 katatto ca. tih' aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno vinayo
 na pucchitabbo, alajjī . . . apakatatto ca. tih' aṅgehi
 samannāgatena bkikkhunā vinayo na pucchitabbo, alajjī . . .
 apakatatto ca. tih' aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno vinayo
 na vissajjetabbo, alajjī . . . apakatatto ca. tih' aṅgehi
 samannāgatena bhikkhunā vinayo na vissajjetabbo, alajjī
 . . . apakatatto ca. tih' aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno
 anuyogo na dātabbo, alajjī . . . apakatatto ca. tih' aṅgehi
 samannāgatena bhikkhunā saddhiṁ vinayo na sākacchātabbo,
 alajjī . . . apakatatto ca. tih' aṅgehi samannāgatena bhi-
 kkhunā na upasampādetabbam — la — na nissayo dātabbo
 — la — na sāmanero upaṭṭhāpetabbo, alajjī . . . apakatatto
 ca. tayo uposathā cātuddasiko pannarasiko sāmaggiuposatho.
 apare pi tayo uposathā samghe uposatho gane uposatho
 puggale uposatho. apare pi tayo uposathā suttuddeso
 uposatho pārisuddhiuposatho adhitṭhānuposatho. tisso pavā-
 raṇā cātuddasikā pannarasikā sāmaggipavāraṇā. aparāpi tisso
 pavāraṇā samghe pavāraṇā gaṇe pavāraṇā puggale pavāraṇā.
 aparāpi tisso pavāraṇā tevācikā p. dvevācikā p. samānavassikā
 pavāraṇā. tayo āpāyikā nerayikā idam appahāya yo ca
 abrahmacāri brahmācāripiñño yo ca asuddhabrahmacāri
 parisuddhabrahmacariyañ carantam amūlakena abrahma-
 cariyena anuddhamseti, yo cāyam evamvādi evamdiṭṭhi
 n' atthi kāmesu doso 'ti so kāmesu pātabyatam āpajjati.
 tīni akusalamūlāni lobho akusalamūlam doso akusalamūlam
 moho akusalamūlam. tīni kusalamūlāni alobho kusalamūlam
 adoso kusalamūlam amoho kusalamūlam. tīni ducecaritāni
 kāyaduccaritam vaciduccaritam manoduccaritam. tīni sucari-
 tāni kāyasucaritam vacisucaritam manosucaritam. tayo attha-
 vase paṭiecca bhagavatā kulesu tikabhojanam paññattam
 dummañkūnam puggalānam niggahāya pesalānam bhikkhū-
 nam phāsuvihārāya mā pāpicchā pakkham nissāya samgham

bhindeyyum kulānuddayatāya ca. tīhi asaddhammehi abhibhūto pariyādinnacitto Devadatto āpāyiko nerayiko kappattho atekiccho, pāpicchatā pāpamittatā oramattakena visesādhigamena antarāvosānam āpādi. tisso sammutiyo dandasammuti sikkāsammuti dañdasikkāsammuti. tisso pādukā dhuvatthāniyā asamkamaniyā vaccapādukā passāvapādukā ācamana pādukā. tisso pādaghamṣaniyo sakkharā kaṭhalā samuddapheṇako 'ti.

tikā niṭṭhitā. tass' uddānam:

tiṭṭhante, kāle, rattim ca, dasa, pañca, kusalena,
vedanā, codanāvatthu, salākā, dve paṭikkhipā,|
paññatti, apare dve ca, bālo, kāle ca, kappati,
hemante, sampaho, saṅghassa, chādanā ca, paṭicchādi,|
paṭicchannā, vivatā ca, senāsana-gilāyanā,
pātimokkhāṇ, parivāsam, mānattā, pārivāsikā,|
anto, anto ca sīmāya, āpajjati, punāpare,
vuṭṭhāti, apare c' eva, amūlhavinayā duve,|
tajjaniyā, nissayā ca, pabbājaniya-paṭisāraṇi,
adassanā-paṭikamme, anissagge ca ditthiyā,|
āgālha-kamm'-ādhisile, dav'-ānācāra-ghātikā,
ājīv'-āpannā, tādisikā, avanñ'-uposathena ca,|
pavāraṇā, sammuti ca, vohāra-pacekkena ca,
na vatthabbam, na dātabbam, okāsam na kare tathā,|
na kare savacanīyam, na pucehitabbakā duve,
na vissajje duve c' eva, anuyogam pi no dade,|
sākacchā, upasampadā, nissaya-sāmaṇerā ca,
uposathā tikā tiṇi, pavāraṇā tikā tayo,|
āpāyikā, akusalā, kusalā, caritā duve,
tikabhojan'-asaddhamme, sammuti, pādukena ca,
pādaghamṣanikā c' eva: uddānan tikake idan ti. ||3||

atth' āpatti sakavācāya āpajjati paravācāya vuṭṭhāti, atth' āpatti paravācāya āpajjati sakavācāya vuṭṭhāti, a. ā. sak. āpajjati sak. vuṭṭhāti, a. ā. par. āpajjati par. vuṭṭhāti. atth' āpatti kāyena āpajjati vācāya vuṭṭhāti . . . vācāya, kāyena . . . kāyena, kāyena . . . vācāya āpajjati vācāya vuṭṭhāti. atth' āpatti pasutto āpajjati paṭibuddho vuṭṭhāti . . . paṭi-

buddho, pasutto . . . pasutto, pasutto . . . paṭibuddho
 āpajjati paṭibuddho vuṭṭhāti. atth' āpatti acittako āpajjati
 sacittako vuṭṭhāti . . . sacittako, acittako . . . acittako,
 acittako . . . sacittako āpajjati sacittako vuṭṭhāti. atth'
 āpatti āpajjanto deseti desento āpajjati, a. ā. āpajjanto vuṭṭhāti
 vuṭṭhahanto āpajjati. a. ā. kammena āpajjati akammena
 vuṭṭhāti, a. ā. akammena āpajjati kammena vuṭṭhāti, atth'
 āpatti kammena āpajjati kammena vuṭṭhāti, a. ā akammena
 āpajjati akammena vuṭṭhāti. cattāro anariyavohārā adīṭhe
 diṭṭhavāditā asute sutavāditā amute mutavāditā aviññātē
 viññātavāditā. cattāro ariyavohārā adīṭhe adīṭhavāditā
 . . . aviññātē aviññātavāditā. apare pi cattāro anariyavohārā
 diṭṭhe adīṭhavāditā sute asutavāditā mute amutavāditā
 viññātē aviññātavāditā. cattāro ariyavohārā diṭṭhe diṭṭhavāditā
 . . . viññātē viññātavāditā. cattāro pārājikā bhi-
 kkhūnam bhikkhunihi sādhāraṇā. cattāro pārājikā bhi-
 kkhuninam bhikkhūhi asādhāraṇā. cattāro parikkhārā, atthi
 parikkhāro rakkhitabbo gopetabbo mamāyitabbo paribhuñji-
 tabbo, atthi p. rakkhitabbo gopetabbo na mamāyitabbo pari-
 buñjitabbo, atthi p. rakkhitabbo gopetabbo na mamāyitabbo
 na paribhuñjitabbo, atthi p. na rakkhitabbo na gopetabbo na
 mamāyitabbo na paribhuñjitabbo. atth' āpatti sammukhā
 āpajjati parammukhā vuṭṭhāti, a. ā. parammukhā āpajjati
 sammukhā vuṭṭhāti . . . sammukhā, sammukhā . . .
 parammukhā āpajjati parammukhā vuṭṭhāti. atth' āpatti
 ajānanto āpajjati jānanto vuṭṭhāti . . . jānanto, ajānanto
 . . . ajānanto, ajānanto . . . jānanto āpajjati jānanto vuṭṭhāti.
 catūḥ' ākārehi āpattim āpajjati, kāyena āpajjati, vācāya āp.,
 kāyena vācāya āp., kammavācāya āpajjati. aparehi pi catūḥ'
 ākārehi āpattim āpajjati samghamajjhē gaṇamajjhē pugga-
 lassa santike liṅgapātubhāvena. catūḥ' ākārehi āpattiyā
 vuṭṭhāti, kāyena vuṭṭhāti, vācāya v., kāyena vācāya v.,
 kammavācāya vuṭṭhāti. aparehi pi catūḥ' ākārehi āpattiyā
 vuṭṭhāti saṃghamajjhē . . . liṅgapātubhāvena. saha paṭi-
 läbhena purimam jahati pacchime patiṭṭhāti viññattiyo
 paṭippassambhanti paññattiyo nirujjhanti. saha paṭiläbhena
 pacchimam jahati purime patiṭṭhāti viññattiyo paṭippassam-
 bhanti paññattiyo nirujjhanti. catasso codanā sīlavipattiyā

codeti ácáravipattiyā c. diṭṭhivipattiyā c. ájīvavipattiyā codeti.
 cattāro parivāsā paṭicchannaparivāso apaṭicchannaparivāso
 suddhantaparivāso samodhānaparivāso. cattāro mānattā pa-
 ṭicchannamānattām apaṭicchannamānattām pakkhamānattām
 samodhānamānattām. cattāro mānattacārikassa bhikkhuno
 raticchedā sahavāso vippavāso anārocanā ûne gaṇe carati.
 cattāro sāmukkāmsā. cattāro paṭiggahitaparibhogā yāvakā-
 likām yāmakālikām sattāhakālikām yāvajīvikām. cattāri
 mahāvikaṭāni gūtho muttām chārikā mattikā. cattāri
 kammāni apalokanakammām nāttikammām nāttidutiya-
 kammām nātticatutthakammām. aparāni pi cattāri kammāni
 adhammena vaggakammām adhammena samaggakammām
 dhammena vaggakammām dhammena samaggakammām.
 catasso vipattiyo sīlavipatti ácáravipatti diṭṭhivipatti ájīva-
 vipatti. cattāri adhikaraṇāni vivādādhikaraṇām anuvādā-
 dhikaraṇām āpattādhikaraṇām kiccādhikaraṇām. cattāro
 parisadūsanā, bhikkhu dussilo pāpadhammo parisadūsanō,
 bhikkhunī dussilā pāpadhammā parisadūsanā, upāsako dussilo
 p. p., upāsikā dussilā p. parisadūsanā. cattāro parisasobhaṇā,
 bhikkhu sīlavā kalyāṇadhammo parisasobhaṇo, bhikkhunī
 . . . upāsako . . . upāsikā sīlavati kalyāṇadhammā parisaso-
 bhaṇā. atth' āpatti āgantuko āpajjati no āvāsiko, atth' āpatti
 āvāsiko āp. no āgantuko, atth' āpatti āgantuko c' eva āp.
 āvāsiko ca, atth' āpatti n' eva āgantuko āp. no āvāsiko. atth'
 āpatti gamiko āp. no āvāsiko . . . atth' āpatti n' eva gamiko
 āp. no āvāsiko. atthi vatthunānattatā no āpattinānattatā,
 atth' āpattin. no vatthun., atthi vatthun. c' eva āpattin. ca,
 atthi n' eva vatthun. no āpattinānattatā. atthi vatthusabhā-
 gatā no āpattisabhāgatā . . . atthi n' eva vatthusabhāgatā no
 āpattisabhāgatā. atth' āpatti upajjhāyo āpajjati no saddhi-
 vihāriko . . . atth' āpatti n' eva upajjhāyo āp. no saddhivi-
 hāriko. atth' āpatti ácariyo āpajjati no antevāsiko . . .
 atth' āpatti n' eva ácariyo āpajjati no antevāsiko. cattāro
 paccaya anāpatti vassacchedassa, samgho vā bhinno hoti
 samghām vā bhinditukāmā honti jīvitantarāyo vā hoti
 brahmacariyantarāyo vā hoti. cattāri vaciduccaritāni musā-
 vādo pisuṇavācā pharusavācā samphappalāpo. cattāri vaci-
 sucaritāni saccavācā apisuṇā vācā sañhā vācā mantābhāsā.

atthi ādiyanto garukam̄ āpattim̄ āpajjati payojento laukam̄,
 atthi ādiyanto laukam̄ āp. āp. payojento garukam̄, atthi
 ādiyanto pi payojento pi garukam̄ āp. āp., atthi ād. pi pay.
 pi laukam̄ āp. āpajjati. atthi puggalo abhivādanāraho no
 paccutṭhānāraho, atthi puggalo pacc. no abh., atthi puggalo
 abh. c' eva pacc. ca, atthi puggalo n' eva abh. no paccutṭhā-
 nāraho. atthi puggalo āsanāraho no abhivādanāraho . . .
 atthi puggalo n' eva āsanāraho no abhivādanāraho. atth'
 āpatti kāle āpajjati no vikāle . . . a. ā. n' eva kāle āpajjati
 no vikāle. atthi paṭiggahitam̄ kāle kappati no vikāle . . .
 atthi paṭiggahitam̄ n' eva kāle kappati no vikāle. atth'
 āpatti paccantimesu janapadesu āpajjati no majjhimesu,
 a. ā. majjhimesu j. āp. no paccantimesu, a. ā. paccantimesu c'
 eva j. āp. majjhimesu ca, a. ā. n' eva paccantimesu j. āp. no
 majjhimesu. atthi paccantimesu janapadesu kappati no
 majjhimesu . . . atthi n' eva pacc. j. kappati no majjhimesu.
 atth' āpatti anto āpajjati no bahi . . . a. ā. n' eva anto
 āpajjati no bahi. atth' āpatti antosimāya āpajjati no bahisimāya.
 atth' āpatti gāme āpajjati no araññe . . . a. ā. n' eva gāme
 āpajjati no araññe. catasso codanā vatthusandassanā āpatti-
 sandassanā samvāsapatikkhepo sāmicipatikkhepo. cattāro
 pubbakicca. cattāro pattakallā. cattāri anaññapācittiyāni.
 catasso bhikkhusammutiyo. cattāri agatigamanāni chandā-
 gatim̄ gacchati dosāgatim̄ g. mohāgatim̄ g. bhayāgatim̄
 gacchati. cattāri nāgatigamanāni na chandāgatim̄ gacchati
 . . . na bhayāgatim̄ gacchati. catūh' aṅgehi samannāgato
 alajjī bhikkhu saṅgham bhindati chandāgatim̄ gacchanto
 . . . bhayāgatim̄ gacchanto. catūh' aṅgehi samannāgato
 pesalo bhikkhu bhinnam̄ saṅgham̄ samaggam̄ karoti na
 chandāgatim̄ gacchanto . . . na bhayāgatim̄ gacchanto.
 catūh' aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno vinayo na pucchi-
 tabbo chandāgatim̄ gacchati . . . bhayāgatim̄ gacchati.
 catūh' aṅgehi samannāgatena bhikkhunā vinayo na pucchi-
 tabbo . . . catūh' aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno vinayo
 na vissajjetabbo . . . catūh' aṅgehi samannāgatena bhi-
 khunā vinayo na vissajjetabbo . . . catūh' aṅgehi samannā-
 gatassa bhikkhuno anuyogo na dātabbo . . . catūh' aṅgehi

samannāgatena bhikkhunā saddhiṃ vinayo na sākacchātabbo chandāgatiṃ gacchatī . . . bhayāgatiṃ gacchatī. atth' āpatti gilāno āpajjati no agilāno . . . atth' āpatti n' eva gilāno āpajjati no agilāno. cattāri adhammikāni pātimokkhā-thapanāni. cattāri dhammikāni pātimokkhāthapanāni.

catukkam niṭṭhitam. tass' uddānam :

sakavācāya, kāyena, pasutto ca, acittako,
āpajjanto ca, kammena, vohārā caturo tathā,|
bhikkhūnaṃ bhikkunīnañ ca, parikkhāro ca, sammukhā,
ajāna-kāye, majjhe ca, vuṭṭhāti duvidhā tathā,|
paṭilābhena, codanā, parivāsā ca vuccati,
mānattā, cārikā cāpi, sāmukkāmsā, paṭiggahi,|
mahāvikaṭa-kammāni, puna kamma-vipattiyo,
adhibaraṇā, dussilā ca, sobhaṇ'-āgantukena ca,|
gamiko, vatthunānattā, sabhāg', upajjhāyena ca,
ācariyo, paccayā vā, duccaritam, sucaritam,|
ādiyanto, puggalo ca, arahā, āsanena ca,
kāle ca, kappati c' eva, paccantime ca kappati,|
anto, anto ca simāya, gāme ca, codanāya ca,
pubbakiccam, pattakallam, anaññā, sammutiyā ca,|
agati nāgati c' eva, alajjī, pesalena ca,
pucchitabbā duve c' eva, vissajjeyya tathā duve,
anuyogo ca, sākacchā, gilāno, ṭhapanena cā 'ti. ||4||

pañca āpattiyo. pañca āpattikkhandhā. pañca vinītavat-thūni. pañca kammāni ānantarikāni. pañca puggalā niyatā. pañca chedanakā āpattiyo. pañca' ākārehi āpattim āpajjati. pañca āpattiyo musāvādapaccayā. pañca' ākārehi kammam na upeti, sayam vā kammam na karoti, param vā na ajhesati, chandaṃ vā pārisuddhiṃ vā na deti, kayiramāne kamme paṭikkosati, kate vā pana kamme adhammadiṭṭhi hoti. pañca' ākārehi kammam upeti, sayam vā kammam karoti, param vā ajhesati, chandaṃ vā pārisuddhiṃ vā deti, kayiramāne kamme na paṭikkosati, kate vā pana kamme dhammadiṭṭhi hoti. pañca piṇḍapātikassa bhikkhuno kappanti anāmantā-cāro gaṇabhojanam paramparabhojanam anadhiṭṭhanam avikappanā. pañca' aṅgehi samannāgato bhikkhu ussañki-

taparisañkito hoti pāpabhikkhu pi akuppadhammo pi, vesi-
 yāgocaro vā hoti vidhvāgocaro vā hoti thullakumārīgocaro
 vā hoti pañdakagocaro vā hoti bhikkhunīgocaro vā hoti.
 pañca telāni tilatelañ sāsapatelañ madhukatelañ erañdaka-
 telāñ vasatelañ. pañca vasāni acchavasam macchavasam
 susukāvasam sūkaravasam gadrabhavasam. pañca byasanāni
 nātibyasanam bhogaby. rogaby. silaby. diññibyasanam.
 pañca sampadā nātisampadā bhogas. ārogyas. silas. diññi-
 sampadā. pañca nissayapañcipassaddhiyo upajjhāyamhā,
 upajjhāyō pakkanto vā hoti vibbhanto vā kālamkato vā
 pakkhasmākanto vā, āñatti yeva pañcamī. pañca puggalā
 na upasampādetabbā addhānahino añgahino vatthuvipanno
 karañadukkañako aparipūro. pañca pamsukūlāni sosānikam
 pāpanikam undurakkhāyitam upacikakkhāyitam aggida-
 ñham. aparāni pi pañca pamsukūlāni gokhāyitam ajika-
 kkhāyitam thūpacivaram abhisekikam gatapañiyāgutam.
 pañca avahārā theyyāvahāro pasayhāvahāro parikappāvahāro
 pañcchannāvahāro kusāvahāro. pañca mahācorā santo sam-
 vijjamānā lokasmīm. pañca avissajjiyāni. pañca avebhañgi-
 yāni. pañcāpattiyo kāyato samuññhanti na vācato na cittato.
 pañcāpattiyo kāyato ca vācato ca samuññhanti na cittato.
 pañcāpattiyo desanāgāminiyo. pañca samghā. pañca pāti-
 mokkhuddesā. sabbapaccantimesu janapadesu vinayadharā-
 pañcārnena gañena upasampādetabbañ. pañcānisamśā kañhi-
 natthāre. pañca kammāni. yāvatatiyake pañca āpattiyo.
 pañcah' ākārehi adinnañ ādiyatassa āpatti pārājikassa.
 pañcah' ākārehi adinnañ ādiyatassa āpatti thullaccayassa.
 pañcah' āk. ad. ād. āpatti dukkañassa. pañca akappiyāni na
 paribhūñjitabbāni, adinnañ ca hoti, aviditañ ca hoti, akappiyañ
 ca h., apatiggahitañ ca h., akatātirittañ ca hoti. pañca
 kappiyāni paribhūñjitabbāni, dinnañ ca hoti . . . katātirittañ
 ca hoti. pañca dānāni apuññāni puññasammattāni lokassa
 majjadānam samajjadānam itthidānam usabhadānam citta-
 kammadānam. pañca uppānā duppañvinodiyā, uppānno
 rāgo duppañvinodiyo, uppānno doso d., upp. moho d.,
 uppānām pañibhānam duppañvinodiyam, uppānām gamiya-
 cittam duppañvinodiyam. pañcānisamśā sammajjaniyā, saka-
 cittam pasidati, paracittam pasidati, devatā attamanā honti,

pāśādikasamvattanikam kammam upacinati, kāyassa bhedā param marañā sugatim saggam lokam upapajjati. apare pi pañcānisampā sammajjaniyā, sakacittam pasidati . . . attamanā honti, satthu sāsanam katam hoti, pacchimā janatā ditthānugatim āpajjati. pañcah' aṅgehi samannāgato vinayadharo bālo tv eva saṃkham gacchati, attano bhāsapariyantam na ugganhāti, parassa bhāsapariyantam na ugganhāti, attano bhāsapariyantam anuggahetvā parassa bhāsapariyantam anuggahetvā adhammena kāreti apaṭīññāya. pañcah' aṅgehi samannāgato vinayadharo pañdito tv eva saṃkham gacchati, attano bhāsapariyantam ugganhāti, parassa bh. ugganhāti, attano bh. uggahetvā parassa bh. uggahetvā dhammena kāreti paṭīññāya. aparehi pi pañcah' aṅgehi samannāgato vinayadharo bālo tv eva saṃkham gacchati, āpattim na jānāti, āpattiyyā mūlam na j., āpatti-samudayam na j., āpattinirodham na j., āpattinirodhagāminim paṭipadam na jānāti. pañcah' aṅgehi sam. vin. pañdito tv eva saṃkham gacchati, āpattim jānāti . . . āpattinirodhagāminim paṭipadam jānāti. aparehi pi pañcah' aṅgehi sam. vin. bālo tv eva s. g., adhikaraṇam na jānāti adhikaraṇassa mūlam . . . adhikaraṇanirodhagāminim paṭipadam na jānāti. pañcah' aṅgehi . . . adhikaraṇanirodhagāminim paṭipadam jānāti. aparehi pi pañcah' aṅgehi sam. vin. bālo tv eva s. g., vatthum na jānāti, nidānam na jānāti, paññattim na jānāti, anupaññattim na jānāti, anusandhivacanapatham na jānāti. pañcah' aṅgehi . . . anusandhivacanapathaṁ jānāti. aparehi pi pañcah' aṅgehi sam. vin. bālo tv eva s. g., nāttim na jānāti, nāttiyā karaṇam na jānāti, na pubbakusalo hoti, na aparakusalo hoti, akālaññū ca hoti. pañcah' aṅgehi . . . aparakusalo hoti, kālaññū ca hoti. aparehi pi . . . āpattānāpattim na jānāti, lahukagarukam āpattim na jānāti, sāvasesānavasesam āpattim na jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullam āpattim na jānāti, ācariyaparamparā kho pan' assa na suggahitā hoti na sumanasikatā na sūpadhāritā. pañcah' aṅgehi . . . ācariyaparamparā kho pan' assa suggahitā hoti sumanasikatā sūpadhāritā. aparehi pi . . . āpattānāpattim na jānāti, lahukagarukam āpattim na jānāti, sāvasesānavasesam āpattim na jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullam āpattim

na jānāti, ubhayāni kho pan' assa pātimokkhāni na vitthārena svāgatāni honti na suvibhattāni na suppavattīni na suvinicchitāni suttaso anubyañjanaso. pañcah' aṅgehi . . . ubhayāni kho pan' assa pātimokkhāni vitthārena svāgatāni honti suvibhattāni suppavattīni suvinicchitāni suttaso anubyañjanaso. aparehi pi . . . āpattānāpattiṁ na jānāti . . . duṭṭhullāduṭṭhullam āpattiṁ na jānāti, adhikaraṇe ca na vinicchaya-kusalo hoti. pañcah' aṅgehi . . . adhikaraṇe ca vinicchaya-kusalo hoti. pañca āraññakā, mandattā momuhattā āraññako hoti, pāpiccho icchāpakato āraññako hoti, ummādā cittakkhepā ār. h., vannitām buddhehi buddhasāvakēhītī ār. h., api ca appicchañ ñeva nissāya santutthīñ ñeva nissāya sallekhañ ñeva nissāya pavivekañ ñeva nissāya idam-ātthitañ ñeva nissāya āraññako hoti. pañca piñḍapātikā — la — pañca pañṣukūlikā, pañca rukkhamūlikā, p. sosānikā, p. abbhokāsikā, p. tecīvarikā, p. sapadānacārikā, p. nesajjikā, p. yathāsanthatikā, p. ekāsanikā, p. khalupacchābhāttikā, p. pattapiñḍikā, mandattā momuhattā pattapiñḍiko hoti . . . idam-ātthitañ ñeva nissāya pattapiñḍiko hoti. pañcah' aṅgehi samannāgatena bhikkhunā nānissitena vatthabbam, uposatham na jānāti, uposathakammam na j., pātimokkham na j., pātimokkhuddesam na j., ūnapañcavasso hoti. pañcah' aṅgehi samannāgatena bhikkhunā anissitena vatthabbam, uposatham jānāti . . . pañcavasso vā hoti atirekapañcavasso vā. aparehi pi p. a. sam. bh. nānissitena vatthabbam, pavāraṇam na jānāti, pavāraṇakammam na jānāti, pātimokkham na jānāti, pātimokkhuddesam na jānāti, ūnapañcavasso hoti. pañcah' aṅgehi sam. bh. anissitena vatthabbam . . . atirekapañcavasso vā. aparehi pi p. a. sam. bh. nānissitena vatthabbam, āpattānāpattiṁ na jānāti, lahukagarukañ āpattiṁ na jānāti, sāvasesānavasesam āpattiṁ na jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullam āpattiṁ na jānāti, ūnapañcavasso hoti. pañcah' aṅgehi sam. bh. anissitena vatthabbam . . . duṭṭhullāduṭṭhullam āpattiṁ jānāti, pañcavasso vā hoti atirekapañcavasso vā. pañcah' aṅgehi samannāgatāya bhi-khuniyā nānissitāya vatthabbam, uposatham na jānāti, uposathakammam na jānāti, pātimokkham na j., pātimokkhuddesam na jānāti, ūnapañcavassā hoti. pañcah'

aṅgehi samannāgatāya bhikkhuniyā anissitāya vatthabbam . . . atirekapañcavassā vā. aparehi pi pañcaḥ' aṅgehi samannāgatāya bhikkhuniyā . . . (*the same paragraphs as before, with reference to the Bhikkhunis instead of the Bhikkhus*) . . . duṭṭhullāduṭṭhullam āpattim jānāti, pañcavassā vā hoti atirekapañcavassā vā. pañca ādinavā apāsādike, attāpi attānam upavadati, anuvijja pi viññū garahanti, pāpako kittisaddo abbhuggacchati, sammūlho kālam karoti, kāyassa bhedā param marañā apāyam duggatim vinipātam nirayam upapajjati. pañcānisamsā pāsādike, attāpi attānam na upavadati, anuvijja pi viññū pasamsanti, kalyāṇo kittisaddo abbhuggacchati, asammūlho kālam karoti, kāyassa bhedā param marañā sugatim saggam lokam upapajjati. apare pi pañca ādinavā apāsādike, apasannā na pasidanti, pasannānam ekaccānam aññathattam hoti, satthu sāsanam akatam hoti, pacchimā janatā diṭṭhānugatim nāpajjati, cittam assa na pasidati. pañcānisamsā pāsādike, apasannā pasidanti, pasannānam bhiyyobhāvo hoti, satthu sāsanam kataṁ hoti, pacchimā janatā diṭṭhānugatim āpajjati, cittam assa pasidati. pañca ādinavā kulūpake, anāmantacāre āpajjati, raho nisajjāya āpajjati, paṭicchanne āsane āpajjati, mātugāmassa uttarichappañcavācāhi dhammam desento āpajjati, kāmasaṃkappabahulo ca viharati. pañca ādinavā kulūpakassa bhikkhuno, ativelam kulesu samsaṭṭhassa viharato mātugāmassa abhiñhadassanam, dassane sati samsaggo, samsagge sati vissāso, vissāse sati otāro, otīṇacittass' etam bhikkhuno pātikañkham anabhirato vā brahmacariyam carissati aññataram vā samkiliṭṭham āpattim āpajjissati sikkham vā paccakkhāya hinayāvattissati. pañca bijajātāni mūlabijam khandhabijam phaṭubijam aggabijam bijabijañ ñeva pañcamam. pañcahi samaṇakappehi phalam paribhuñjitabbam aggiparijitam satthaparijitam nakhaparijitam abijam nivattabijañ ñeva pañcamam. pañca visuddhiyo, nidānam uddisitvā avasesam sutena sāvetabbam, ayam paṭhamā visuddhi; nidānam uddisitvā cattāri pārājikāni uddisitvā avasesam sutena sāvetabbam, ayam dutiyā visuddhi; nidānam uddisitvā cattāri pārājikāni udd. terasa samghādisese udd. avasesam sutena sāvetabbam, ayam tatiyā visuddhi; nid. udd. cattāri pār. udd. ter. samgh. udd. dve

aniyate udd. avasesam sutena sāvetabbam, ayam catutthā visuddhi; vitthāren' eva pañcamī. aparāpi pañca viśuddhiyo, suttuddesō pārisuddhiuposatho adhiṭṭhānuposatho pavāraṇā sāmaggiposatho yeva pañcamo. pañcānisamsā vinayadhare, attano silakkhandho sugutto hoti surakkhito, kukkuccapakatānam paṭisaraṇam hoti, visārado saṃghamajjhe vo harati, paccatthike saha dhammena suniggahitam nigganhāti, saddhammatthitiyā paṭipanno hoti. pañca adhammikāni pātimokkhāṭhapanāni. pañca dhammikāni pātimokkhāṭhapanānīti.

pañcakam niṭṭhitam. tass' uddānam :

āpatti, āpattikkhandhā, vinīt'-ānantarena ca,
puggalā, chedanā c' eva, āpajjati ca, paccayā,|
na upeti, upeti ca, kappant', ussañki, telañ ca,
vasam, byasanam, sampadā, passaddhi, puggalena ca,|
sosāni, gokhāyitañ ca, theyyam, coro ca vuccati,
avissaggi, avebhañgi, kāyato, kāyavācato,|
desanā, saṃgham, uddesam, paccanti, kathinena ca,
kammāni, yāvatatiyam, pārājika-thulla-dukkatam,|
akappiyam, kappiyañ ca, apuññā, duvinodayā,
sammajjanī, apare ca, bhāsam, āpattim eva ca,|
adhikaraṇam, vatthum, ñatti, āpatti, ubhayāni ca,
lahukathamakā ete : kañhasukkā vijānatha,|
araññam, piñḍapātañ ca, pamsu-rukkha-sosānikā,
abbhokāse, cīvarañ ca, sapadāno, nesajjiko,|
santhati-khalupacchāpi, pattapiñḍakam eva ca,
uposatham, pavāraṇam, āpattānāpattim pi ca,
kañhasukkapadā ete bhikkhuninam pi te tathā,|
apāsādika-pāsādi, tath' eva apare duve,
kulūpake, ativelam, bijam, samañakappi ca,|
viśuddhi, apare c' eva, vinay'-ādhammikena ca,
dhammikā ca tathā vuttā : nitṭhitā subhapañcakā 'ti. ||5||

cha agāravā. cha gāravā. cha vinītavatthūni. cha sāmīciyo. cha āpattisamuṭṭhānā. cha chedanākā āpattiyo. chah' akārehi āpattim āpajjati. chānisamsā vinayadhare. cha paramāni. chārattam ticīvarena vippavasitabbam. cha

civārāni. cha rajanāni. cha āpattiyo kāyato ca cittato ca samuṭṭhanti na vācato. cha āpattiyo vācato ca cittato ca samuṭṭhanti na kāyato. cha āpattiyo kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhanti. cha kammāni. cha vivādamūlāni. cha anuvādamūlāni. dīghaso cha vidatthiyo sugatavidatthiyā. tiriyaṁ cha vidatthiyo. cha nissayapaṭipassaddhiyo ācariyamhā. cha nhāne anupaññattiyo. vippakatacivaram adāya pakkamati. vippakatacivaram samādāya pakkamati. chah' aṅgehi samannāgatena bhikkhunā upasampādetabbam nissayo dātabbo sāmañero upaṭṭhāpetabbo . . . (=Mahāvagga I. 37. 2) . . . atirekadasavasso vā. aparehi pi chah' aṅgehi samannāgatena bhikkhunā upasampādetabbam . . . (Mahāv. I. 37. 4) . . . atirekadasavasso vā. aparehi pi chah' aṅgehi samannāgatena . . . (Mahāv. I. 37. 6) . . . atirekadasavasso vā. aparehi pi chah' aṅgehi samannāgatena . . . (Mahāv. I. 37. 8) . . . atirekadasavasso vā. aparehi pi chah' aṅgehi samannāgatena . . . (Mahāv. I. 37. 10) . . . atirekadasavasso vā. aparehi pi chah' aṅgehi samannāgatena . . . (Mahāv. I. 37. 12) . . . atirekadasavasso vā. aparehi pi chah' aṅgehi samannāgatena . . . (Mahāv. I. 37. 14) . . . atirekadasavasso vā. cha adbammikāni pātimokkhāṭhapanāni. cha dharmikāni pātimokkhāṭhapanānīti.

chakkam niṭṭhitam. tass' uddānam :

agāravā, gāravā ca, vinītā, sāmici pi ca,
samuṭṭhānā, chedanā c' eva, âkār', ânisamsena ca,|
paramāni ca, chārattam, civaram, rajanāni cha,
kāyato cittato chāpi, vācato cittato pi cha,|
kāyavācā cittato ca, kamma-vivādam eva ca,
anuvādā, dīghaso ca, tiriyaṁ, nissayena ca,|
anupaññatti, adāya, samādāya tath' eva ca,
asekhe, samādapetā, saddho, adhisilena ca,
gilān'-âbhisaṁacāri, āpatt'-âdhamma-dharmikā 'ti. ||6||

sattāpattiyo. sattāpattikkhandhā. satta vinītavatthūni. satta sāmiciyo. satta adharmikā paṭiññātakaraṇā. satta dharmikā paṭiññātakaraṇā. sattannam anāpatti sattāhaka-
raṇiyena gantum. sattānisamsā vinayadhare. satta para-

māni. sattame aruṇuggamane nissaggyam hoti. satta samathā. satta kammāni. satta āmakadhaññāni, tiryām satt' antarā. gaṇabhojane satta anupaññattiyo. bhesajjāni paṭiggahetvā sattāhaparamam sannidhikārakam paribhuñjītabbāni. katacivaram ādāya pakkamati. katacivaram samādāya pakkamati. bhikkhusa na hoti āpatti daṭṭhabbā. bhikkhusa hoti āpatti daṭṭhabbā. bhikkhusa hoti āpatti paṭikātabbā. satta adhammikāni pātimokkhātapanāni. satta dhammikāni pātimokkhātapanāni. sattah' aṅgehi samannāgato bhikkhu vinayadharo hoti, āpattim jānāti, anāpattim jānāti, laukam āp. j., garukam āp. j., silavā hoti pātimokkhasaṁvarasāmyuto viharati ācāragocarasampanno aṇumattesu vajjesu bhayadassāvī samādāya sikkhati sikkhāpadesu, catunnam jhānānam ābhicetasikānam diṭṭhadhammasukhavīhārānam nikāmalābhī hoti akicchelābhī akasirālābhī, āsavānañ ca khayā anāsavañ cetovimuttim paññāvimuttim diṭṭheva dhamme sayam abhiññā sacchikatvā upasampajja viharati. aparehi pi sattah' aṅgehi . . . garukam āp. j., bahussuto hoti sutadharo sutasannicayo ye te dhammā ādikalyāñā majjhe kalyāñā pariyosānakalyāñā sāttham sabyañjanam kevalaparipūṇyam parisuddham brahma cariyam abhivadanti tathārūp' assa dhammā bahussutā honti dhātā vacasā paricitā manasānupekkhitā diṭṭhiyā suppaṭividdhā, catunnam jhānānam ābhicetasikānam . . . upasampajja viharati. aparehi pi sattah' aṅgehi . . . garukam āp. j., ubhayāni kho pan' assa pātimokkhāni vitthārena svāgatāni honti suvibhattāni suppavattini suvinicchitāni suttaso anubyañjanaso, catunnam jhānānam ābhicetasikānam . . . upasampajja viharati. aparehi pi sattah' aṅgehi . . . garukam āp. j., anekavihitam pubbenivāsam anussarati seyyath' idam ekam pi jātim dve pi jātiyo . . . (Suttavibh. Pār. I. 1. 6) . . . iti sākāram sauddesam anekavihitam pubbenivāsam anussarati, dibbena cakkhunā visuddhena atikkantamānusakena satte passati cavamāne . . . (Suttav. Pār. I. 1. 7, reading pajānāti instead of pajānāmi) . . . satte passati cavamāne uppajjamāne hīne pañite suvaṇṇe dubbaṇṇe sugate duggate yathākammūpage satte pajānāti, āsavānañ ca khayā . . . upasampajja viharati. aparehi pi sattah' aṅgehi . . . (here and in the following

paragraphs read vinayadharo sobhati instead of vinayadharo hoti.) . . . garukamā āp. j., silavā hoti — la — samādāya sikkhati sikkhāpadesu, catunnam jhānānam ābhicetasikānam . . . upasampajja viharati. aparehi pi sattah' aṅgehi . . . garukamā āp. j., bahussuto hoti — la — diṭṭhiyā suppaṭi- viddhā, catunnam jhānānam ābhicetasikānam . . . upasampajja viharati. aparehi pi sattah' aṅgehi . . . garukamā āp. j., ubhayāni kho pan'assa pātimokkhāni . . . anubyañjanaso, catunnam jhānānam ābhicetasikānam . . . upasampajja viharati. aparehi pi sattah' aṅgehi . . . garukamā āp. j., anekavihitam pubbenivāsam anussarati seyyath' idam . . . iti sākāram sauddesam anekavihitam pubbenivāsam anussarati, dibbena cakkhunā visuddhena . . . yathākammūpage satte pajānāti, āsavānañ ca khayā anāsavam . . . upasampajja viharati. satta asaddhammā, assaddho hoti, ahiriko hoti, anottappi h., appassuto h., kusito h., muṭṭhassati h., duppāñño hoti. satta saddhammā, saddho hoti, hirimā h., ottappi h., bahussuto h., āraddhviriyo h., upatṭhitasati h., paññavā hotiti.

sattakam niṭṭhitam. tass' uddānam :

āpatti, āpattikkhandhā, vinītā, sāmīcī pi ca,
adhammikā, dhammikā ca, anāpatti ca sattaham,|
ānisamsā, paramāni, aruṇa-samathena ca,
kammā, āmakadhaññā ca, tiriyam, gaṇabhojane,|
sattāhaparamaip, ādāya, samādāya tath' eva ca,
na hoti, hoti, hoti ca, adhammā, dhammikāni ca,|
cattāro vinayadharā, catubhikkhū ca sobhaṇe,
satta c' eva asaddhammā, satta saddhammā desitā 'ti. ||7||

atṭhānisamse sampassamānenā na so bhikkhu āpattiya adassane ukkhipitabbo. atṭhānisamse sampassamānenā pare- sam pi saddhāya sā āpatti desetabbā. atṭha yāvatatiyakā. atṭhah' ākārehi kulāni dūseti. atṭha mātikā cīvarassa uppā- dāya. atṭha mātikā kathinassa ubbhārāya. atṭha pānāni. atṭhahi asaddhammehi abhibhūto pariyādinnacitto Devadatto āpāyiko nerayiko kappaṭhō atekiecho. atṭha lokadhammā. atṭha garudhammā. atṭha pāṭidesaniyā. atṭhaṅgiko musā-

vâdo. atṭha uposathaṅgâni. atṭha dûteyyaṅgâni. atṭha titthiyavattâni. atṭha acchariyâ abbhutâ dhammâ mahâsamudde. atṭha acchariyâ abbhutâ dhammâ imasmim dhammadvinaye. atṭha anatirittâ. atṭha atirittâ. atṭhamame aruṇuggamane nissaggiyam hoti. atṭha pârâjikâ. atṭhamam vatthum paripûrenti nâsetabbâ. atṭhamam vatthum paripûrentiyâ desitam pi adesitam hoti. atṭhavâcikâ upasampadâ. atṭhannam pacceutthâtabbam. atṭhannam âsanam dâtabbam. upâsikâ atṭha varâni yâci. atṭhah' aṅgehi samannâgato bikkhu bhikkhunovâdako sammannitabbo. atṭhânisamsâ vinyadhare. atṭha paramâni. tassapâpiyyasikâkammakatena bhikkhunâ atṭhasu dhammesu sammâvattitabbam. atṭha adhammikâni pâtimokkhaṭhapanâni. atṭha dhammikâni pâtimokkhaṭhapanânitî.

atṭhakam niṭṭhitam. tass' uddânam :

na so bhikkhu, paresam pi, yâvatatiyam, dûsanâ,
mâtikâ, kaṭhinubbhârâ, pânâ, abhibhûtena ca,|
lokadhammâ, garudhammâ, pâtidesaniyâ, musâ,
uposathâ ca, dûtaṅgâ, titthikâ, samudde pi ca,|
abbhutâ, anatirittam, atirittam, nissaggiyam,
pârâjik', atṭhamam vatthum, adesit', upasampadâ,|
pacceutthân'-âsanañ c' eva, varam, ovâdakena ca,
ânisamsâ, paramâni, atṭhadhammesu vattanâ,
adhammikâ, dhammikâ ca : atṭhakâ suppakkâsitâ 'ti. ||8||

nava âghâtavatthûni. nava âghâtapaṭivinayâ. nava vinitavatthûni. nava paṭhamâpattikâ. navahi saṅgho bhijjati. nava paññabhojanâni. navamamsehi dukkaṭam. nava pâtimokkhuddesâ. nava paramâni. nava tañhâmûlakâ dhammâ. nava vidhamânâ. nava cîvarâni adhiṭṭhâtabbâni. nava cîvarâni na vikappetabbâni. dighaso nava vidatthiyo sugata-vidatthiyâ. nava adhammikâni dânanî. nava adhammikâ paṭiggahâ. nava adhammikâ paribhogâ. tiṇi dhammikâni dânanî. tayo dhammikâ paṭiggahâ. tayo dhammikâ paribhogâ. nava adhammikâ saññattiyo. nava dhammikâ saññattiyo. adhammakamme dve navakâni. dhammakamme

dve navakāni. nava adhammikāni pātimokkhaṭhapanāni.
nava dhammikāni pātimokkhaṭhapanāni.

navakaṇi niṭhitam. tass' uddānam :

āghātavatthūni, vinayā, vinītā, paṭhamena ca,
bhijjati ca, panītañ ca, māṃs', uddesa-paramāni ca.|
taṇhā, mānā, adhiṭṭhanā, vikappe ca, vidatthiyō,
dānā, paṭiggaṇhā, bhogā, tividhā puna dhammikā,|
adhammam, dhammasaññatti, duve dve navakāni ca,
pātimokkhaṭhapanāni ca adhammikā dhammikāni cā
'ti. ||9||

dasa āghātavatthūni. dasa āghātapaṭivinayā. dasa vini-
tavatthūni. dasavatthukā micchādiṭṭhi. dasavatthukā sam-
mādiṭṭhi. dasa antaggāhikā diṭṭhi. dasa micchattā. dasa
sammattā. dasa akusalakkammapathā. dasa kusalakamma-
pathā. dasa adhammikā salākagāhā. dasa dhammikā salā-
kagāhā. sāmaṇerānam dasa sikkhāpadāni. dasah' aṅgehi
samannāgato sāmaṇero nāsetabbo. dasah' aṅgehi samannā-
gato vinayadharo bālo tv eva saṅkham gacchati, attano bhā-
sapariyantam na uggaṇhāti, parassa bhāsapariyantam na
uggaṇhāti, attano bhāsapariyantam anuggahetvā parassa
bhāsapariyantam anuggahetvā adhammena kāreti apatiññāya,
āpattim na jānāti, āpattiyā mūlam na jānāti, āpattisamuda-
yam na j., āpattinirodham na j., āpattinirodhagāminim
paṭipadam na jānāti. dasah' aṅgehi samannāgato vinaya-
dharo paṇḍito tv eva saṅkham gacchati, attano bhāsapari-
yantam uggaṇhāti, parassa bh. ugg., attano bh. uggahetvā
parassa bh. uggahetvā dhammena kāreti paṭiññāya, āpattim
jānāti . . . āpattinirodhagāminim paṭipadam jānāti. aparehi
pi dasah' aṅgehi samannāgato vinayadharo bālo tv eva
saṅkham gacchati, adhikaraṇam na jānāti, adhikaraṇassa
mūlam na j., adhikaraṇasamudayam na j., adhikaraṇani-
rodham na j., adhikaraṇanirodhagāminim paṭipadam na j.,
vatthum na j., nidānam na j., paññattim na j., anupaññattim
na j., anusandhivacanapatham na jānāti. dasah' aṅgehi sam.
vin. paṇḍito tv eva saṅkham gacchati, adhikaraṇam jānāti
. . . anusandhivacanapatham jānāti. aparehi pi dasah' aṅgehi

sam. vin. bâlo tv eva saṃkham gacchati, ñattim na jānāti,
 ñattiyā karaṇam na j., na pubbakusalo hoti, na aparakusalo
 hoti, akālaññū ca hoti, āpattānāpattim na jānāti, lahu-
 garukam āpattim na j., sāvasesānavasesam āpattim na j.,
 duṭṭhullāduṭṭhullam āpattim na j., ācariyaparamparā kho
 pan' assa na suggahitā hoti na sumanasikatā na sūpadhāritā.
 dasah' aṅgehi sam. vin. paṇḍito tv eva saṃkham gacchati,
 ñattim jānāti . . . kālaññū ca hoti . . . ācariyapa-
 ramarparā kho pan' assa suggahitā hoti sumanasikatā
 sūpadhāritā. aparehi pi dasah' aṅgehi sam. vin. bâlo tv eva
 saṃkham gacchati, āpattānāpattim na j., lahuagarukam āp.
 na j., sāvasesānavasesam āp. na j., duṭṭhullāduṭṭhullam āp.
 na jānāti, ubhayāni kho pan' assa pātimokkhāni vitthārena
 na svāgatāni honti . . . anubyañjanaso, āpattānāpattim na
 j., lahuagarukam āp. na j., sāvasesānavasesam āp. na j.,
 duṭṭhullāduṭṭhullam āp. na j., adhikaraṇe na ca viničcha-
 yakusalo hoti. dasah' aṅgehi sam. vin. paṇḍito tv eva
 saṃkham gacchati, āpattānāpattim jānāti . . . adhikaraṇe ca
 viničchayakusalo hoti. dasah' aṅgehi samannāgato bhikkhu
 ubbāhikāya sammannitatabbo. dasa atthavase paṭicca tathā-
 gatena sāvakānam sikkhāpadam paññattam. dasa ādinavā
 rājantepurappavesane. dasa dānavatthūni. dasa ratanāni.
 dasavaggo bhikkhusaṃgho. dasavaggena gaṇena upasampā-
 detabbañ. dasa paṃsukūlāni. dasa cīvaradhāraṇā. dasa-
 haparamam atirekacivaram dhāretabbañ. dasa sukkāni. dasa
 itthiyo. dasa bhariyāyo. Vesāliyā dasa vatthūni dipenti.
 dasa puggalā avandiyā. dasa akkosavatthūni. dasah' ākārehi
 pesuññam upasamharati. dasa senāsanāni. dasa varāni yā-
 ciṃsu. dasa adhammikāni pātimokkhātapanāni. dasa
 dhammikāni pātimokkhātapanāni. dasanisamsū yāguyā.
 dasa mamsā akappiyā. dasa paramāni. dasavassena bhi-
 khunā byattena paṭibalena pabbājetabbam upasampāde-
 tabbam nissayo dātabbo sāmañero upaṭṭhāpetabbo. dasa-
 vassāya bhikkhuniyā byattāya paṭibalāya pabbājetabbam
 . . . sāmañeri upaṭṭhāpetabbā. dasavassāya bhikkhuniyā
 byattāya paṭibalāya vutthāpanasammuti sāditabbā. dasa-
 vassāya gihitāya sikkhā dātabbā 'ti.

dasakam niṭṭhitam. tass' uddānam :

āghātaṇam, vinayaṇam, vatthu, micchā, sammā ca, antagā, micchattā c' eva, sammattā, akusalā, kusalāpi ca,| salākā adhamma-dhammā ca, sāmaṇerā ca nāsanā, bhās'-ādhikaraṇañ c' eva, nātti lahukam eva ca,| lahukā garukā ete : kaṇhasukkā vijānātha, ubbhāhikā ca, sikkhā ca, antepurā ca, vatthūni,| ratana-dasavaggo ca, tath' eva upasampadā, pamsukūla-dhāraṇā ca, dasāha-sukka-itthiyo,| bhariyā, dasa vatthūni, avandiy', akkosena ca, pesuññā c' eva, senā ca, varāni ca, adhammikā,| dhammikā, yāgu, mamsā ca, paramā, bhikkhu-bhi-
kkhunī,
vutthāpanā, gihigatā : dasakā suppakkāsitā 'ti. ||10||

ekādasa puggalā anupasampannā na upasampādetabbā upasampannā nāsetabbā. ekādasa pādukā akappiyā. ekādasa pattā akappiyā. ekādasa cīvarāni akappiyāni. ekādasa yāvatatiyākā. bhikkhuninām ekādasa antarāyikā dhammā pucchitabbā. ekādasa cīvarāni adhiṭṭhātabbāni. ekādasa cīvarāni na vikappetabbāni. ekādase aruṇuggamane nissaggi-
yam hoti. ekādasa gaṇṭhikā kappiyā. ekādasa vidhā kappiyā. ekādasa pathaviyo akappiyā. ekādasa pathaviyo kappiyā. ekādasa nissayapaṭippassaddhiyo. ekādasa puggalā avandiyā. ekādasa paramāni. ekādasa varāni yācīmu. ekādasa sīmā-
dosā. akkosakaparibhāsake puggale ekādasādīnavā pāṭikañkhā. mettāya cetovimuttiyā āsevitāya bhāvitāya bahulikatāya yāni-
katāya vatthukatāya anuttīhitāya paricitāya susamāraddhāya ekādasānisamsā pāṭikañkhā, sukham supati, sukham paṭi-
bujjhati, na pāpakaṇ supinaṇ passati, manussānam piyo hoti, amanussānam piyo hoti, devatā rakkhanti, n' assa aggi vā
visam vā sattham vā kamati, tuvaṭam cittam samādhiyati, mukhavaṇṇo vippasīdati, asaṃmūlho kālam karoti uttarim appati-vijjhanto, brahmalokūpago hoti. mettāya cetovimuttiyā āsevitāya bhāvitāya . . . susamāraddhāya ime ekādasāni-
samsā pāṭikañkhā 'ti.

ekādasakam niṭṭhitam. tass' uddānam :

nāsetabbā, pādukā ca, pattā ca, cīvarāni ca,
tatiyā, pucchitabbā ca, adhiṭṭhāna-vikappanā,

aruṇā, gaṇṭhikā, vidhā, akappiyā ca, kappiyam,
nissay'-āvandiyā c' eva, paramāni, varāni ca,
simādosā ca, akkosā, mettāy' ekādasā katā 'ti. ||11||

Ekuttarakam niṭhitam. tass' uddānam :

ekakā ca, dukā c' eva, tikā ca, catu-pañcakā,
cha, satt'-atthā, navakā ca, dasa, ekādasāni ca,
hitāya sabbasattānam nātadhammena tādinā
ekuttarikā vimalā mahāvirena desitā 'ti. |

VII.

Upasathakammassa ko âdi kim majjhe kim pariyośānam. pavāraṇākammassa ko âdi kim majjhe kim pariyośānam. tajjaniyakammassa . . . nissayakammassa, pabbājaniyakammassa, paṭisāraṇiyakammassa, ukkhepaniyakammassa, parivāsadānassa, mūlāya paṭikassanāya, mānattadānassa abbhānassa, upasampadākammassa ko âdi kim majjhe kim pariyośānam, tajjaniyakammassa paṭippassaddhiyā ko âdi . . . nissayakammassa paṭippassaddhiyā . . . pabbājaniyakammassa paṭippassaddhiyā . . . paṭisāraṇiyakammassa paṭippassaddhiyā . . . ukkhepaniyakammassa paṭippassaddhiyā . . . sativinayassa . . . amūlhavinayassa . . . tassapāpiyyasikāya . . . tiṇavaththārakassa . . . bhikkhunovādaka-sammutiyā . . . ticivarena avippavāsasammutiyā . . . santhatasammutiyā . . . rūpiyachaddakasammutiyā . . . sātiyagāhāpaka-sammutiyā . . . pattagāhāpaka-sammutiyā . . . dañdasammutiyā . . . sikkāsammutiyā . . . dañdasikkāsammutiyā ko âdi kim majjhe kim pariyośānam.

uposathakammassa ko âdi kim majjhe kim pariyośānan ti, uposathakammassa sāmaggi âdi kiriya majjhe niṭṭhānam pariyośānam. pavāraṇākammassa ko âdi . . . pavāraṇākammassa sāmaggi âdi kiriya majjhe niṭṭhānam pariyośānam. tajjaniyakammassa ko âdi . . . tajjaniyakammassa vatthu ca puggalo ca âdi, ñatti majjhe, kammavācā pariyośānam. nissayakammassa — pa — pabbājaniyakammassa, paṭisāraṇiyakammassa, ukkhepaniyakammassa, parivāsadānassa, mūlāya paṭikassanāya, mānattadānassa, abbhānassa ko âdi . . . abbhānassa vatthu ca puggalo ca âdi, ñatti majjhe, kammavācā pariyośānam. upasampadākammassa ko âdi . . . upasampadākammassa puggalo âdi, ñatti majjhe, kammavācā pariyośānam. tajjaniyakammassa paṭippassaddhiyā ko âdi . . . tajj. paṭ. sammāvattanā âdi, ñatti majjhe, kammavācā pariyośānam. nissayakammassa — pa — pabbājaniyakammassa, paṭisāraṇiyakammassa, ukkhepaniyakammassa paṭippassaddhiyā ko âdi . . . ukkhep. paṭ. sammāvattanā âdi, ñatti majjhe, kammavācā pariyośānam. sativinayassa ko

âdi . . . sativinayassa vatthu ca puggalo ca âdi, ñatti majjhe, kammavâcâ pariyośânam. amûlhavinayassa, tassapâpiyyasikâya, tiṇavatthârakassa, bhikkhunovâdakasammutiyâ . . . , . . . daṇḍasikkâsammutiyâ ko âdi kiñ majjhe kiñ pariyośânan ti, daṇḍasikkâsammutiyâ vatthu ca puggalo ca âdi, ñatti majjhe, kammavâcâ pariyośânam. ||1||

dasa atthavase paṭicca tathâgatena sâvakânam sikkhâpadam paññattam, saṅghasutthâya saṅghaphâsutâya dummañkûnam puggalânam niggahâya pesalânam bhikkhûnam phâsu-vihârâya diṭṭhadhammikânam âsavânam saṅvarâya samparâyikânam âsavânam paṭighâtâya appasannânam pasâdâya pasannânam bhiyyobhâvâya saddhammatthitiyâ vinayâ-nuggahâya.

yam saṅghasutthu tam saṅghaphâsu. yam saṅghaphâsu tam dummañkûnam puggalânam niggahâya. yam dummañkûnam puggalânam niggahâya tam pesalânam bhikkhûnam phâsu-vihârâya . . . yam saddhammatthitiyâ tam vinayâ-nuggahâya.

yam saṅghasutthu tam saṅghaphâsu. yam saṅghasutthu tam dummañkûnam puggalânam niggahâya . . . yam saṅghasutthu tam vinayâ-nuggahâya.

yam saṅghaphâsu tam dummañkûnam puggalânam niggahâya . . . yam saṅghaphâsu tam vinayâ-nuggahâya. yam saṅghaphâsu tam saṅghasutthu.

.....
yam vinayâ-nuggahâya tam saṅghasutthu . . . yam vinayâ-nuggahâya tam saddhammatthitiyâ 'ti.

atthasatam dhammasatam dve ca niruttisatâni
cattâri ñâpasatâni atthavasepakâraṇe 'ti.

atthavasepakâraṇam niṭṭhitam. ||2||

MAHÂVAGGAM NIṬṬHITAM.

tass' uddânam :

paṭhamam atṭha pucehâya, paccayesu pun' atṭha ca :
bhikkhûnam soḷasâ ete bhikkhunâñ ca soḷasa.]
peyyâla-antarabhedâ, ekuttarikam eva ca,
pavâraṇ'-atthavasikâ : Mahâvaggassa saṅgaho 'ti.]

VIII.

Ekamsam cīvaraṁ katvā paggañhitvāna añjaliṁ
âsiñsamānarūpo va kissa tvam idham āgato. |

dvisu vinayesu paññattā uddesam āgacchanti uposathesu
kati te sikkhāpadā honti katisu nagaresu paññattā.

bhaddako te ummañgo, yoniso paripucchasi.
taggha te aham akhissam yathāpi kusalo tathā. |

dvisu vinayesu paññattā uddesam āgacchanti uposathesu
addhuḍḍhasatāni te honti sattasu nagaresu paññattā.

katamesu sattasu nagaresu paññattā, iṅgha me tam byāka-
raṇam, tam vacanapatham nisāmayitvā paṭipajjema, hitāya
5 no siyā.

Vesāliyā Rājagahe Sāvatthiyā ca Ālaviyā Kosambiyā ca
Sakkesu Bhaggesu c'eva paññattā.

kati Vesāliyā paññattā, kati Rājagahe katā,
Sāvatthiyā katī honti, kati Ālaviyā tathā, |
kati Kosambiyā paññattā, kati Sakkesu vuccanti,
kati Bhaggesu paññattā : tam me akkhāhi pucchito. |

10 dasa Vesāliyā paññattā, ekavisam Rājagahe katā,
chaūnatīni satāni sabbe Sāvatthiyā katā, |

cha Ālaviyā paññattā, attha Kosambiyā katā,
attha Sakkesu vuccanti, tayo Bhaggesu paññattā. |

ye Vesāliyā paññattā te suñohi yathātatham. |

methuna-viggaha-uttari atirekañ ca kālakam |
bhūtañ paramparābhāttam dantapoñena acelako

bhikkhunisu ca akkoso : das' ete Vesāliyā katā. |

ye Rājagahe paññattā te suñohi yathātatham.

15 adinnañdānañ Rājagahe dve anuddhañsanāpi ca |
dve pi ca bhedā antaravāsakam rūpiyam suttam ujjhā-

panena ca

pâcitapinđam gaṇabhojanam vikâle ca cîrittam nahânam
ûnavisati |

cîvaraṇ datvâ vosâsanti : ete Râjagahe katâ.
giraggacariyâ tath' eva chandadânena ekavisati.|
ye Sâvatthiyâ paññattâ te suṇohi yathâtatham :
pârâjikâni cattâri, samghâdisesâ bhavanti soṣasa,|
aniyatâ ca dve honti, nissaggiyâ catuvisati,
chapaññâsasatañ c' eva khuddakâni pavuccanti,|
dasa gârayhâ, dvesattati sekhiyâ :

- 20 cha ûnatîni satâni sabbe Sâvatthiyâ katâ.|
ye Âlaviyâ paññattâ te suṇohi yathâtatham.
kuṭi-kosiya-seyyâ ca khaṇane gaccha devate
sappâṇakañ ca siñcanti : cha ete Âlaviyâ katâ.|
ye Kosambiyâ paññattâ te suṇohi yathâtatham.
mahâvihâro dovacassam aññam dvâram surâya ca
anâdariyam sahadhammo ca payopânena atthamam,|
ye Sakkesu paññattâ te suṇohi yathâtatham.
elakalomâni patto ca ovâdo c' eva bhesajjam |
sûci âraññako c' eva : cha ete Kâpilavathhave.
udake suddhiyâ ovâdo bhikkunisu pavuccanti,|
ye Bhaggesu paññattâ te suṇohi yathâtatham.
25 samâdahitvâ visibbenti sâmisena sasitthakam,|
pârâjikâni cattâri samghâdisesâni bhavanti satta
nissaggiyâni attha dvattimsa khuddakâ |
dve gârayhâ tayo sekhâ chapaññâsa
chasu nagaresu paññattâ buddhenâdiccabandhunâ,|
chañnatîni satâni sabbe Sâvatthiyâ katâ Gotamena
yasassinâ. ||1||

yan tvam apuechimbâ akittayi no, tam tam byâkatañ
anaññathâ.
aññam tam puechâmi tam iñgha brûhi: garukam
lahukañ câpi
sâvasesam anavasesam duṭṭhullañ ca aduṭṭhullam ye ca
yâvatatiyakâ |
sâdhârapam asâdhârapam vipattiyo ca yehi samathehi
sammanti ca :
sabbâni p' etâni viyâkarohi, handa vâkyam suñoma te.)

ekatiṁsā ye garukā aṭṭh' ettha anavasesā.
 ye garukā te duṭṭhullā, ye duṭṭhullā sā silavipatti.
 pārājikam samghādiseso silavipattiti vuccati.
 thullaccayaṁ pācittiyam pāṭidesaniyam dukkaṭam
 5 dubbhāsitam yo cāyam akkosati hassādhippāyo : ayam sā
 ācāravipatti sammatā.
 viparītadiṭṭhim gaṇhanti asaddhammehi purakkhatā,
 abbhācikkhanti sambuddham duppaññā mohapārutā :
 ayam sā diṭṭhivipatti sammatā.]

ājivahetu ājivakāraṇā pāpiccho icchāpakato asantam abhū-
 tam uttarimanussadhammam ullapati, ājivahetu ājivakāraṇā
 sañcarittam samāpajjati, ājivahetu ājivakāraṇā yo te vihāre
 vasati so bhikkhu arahā 'ti bhaṇati, ājivahetu ājivakāraṇā
 bhikkhu paṇītabhojanāni attano atthāya viññāpetvā bhuñjati,
 ājivahetu ājivakāraṇā bhikkhuni paṇītabhojanāni attano
 atthāya viññāpetvā bhuñjati, ājivahetu ājivakāraṇā sūpam
 vā odanam vā agilāno attano atthāya viññāpetvā bhuñjati :
 ayam sā ājivavipatti sammatā.

ekādasa yāvatatiyakā, te sunohi yathātatham :
 ukkhittānuvattakā aṭṭha yāvatatiyakā,
 Ariṭṭho Caṇḍakāli ca ime te yāvatatiyakā.]

kati chedanakāni. kati bhedanakāni. kati uddālanakāni.
 kati anaññapācittiyāni. kati bhikkhusammutiyo. k. sāmiciyo.
 k. paramāni. k. jānan ti paññattā buddhenādiccabandhunā.
 cha chedanakāni. ekam bhedanakam. ekam uddālanakam.
 cattāri anaññapācittiyāni. catasso bhikkhusammutiyo. satta
 sāmiciyo. cuddasa paramāni. soṭasa jānan ti paññattā
 10 buddhenādiccabandhunā.

visam dve satāni bhikkhūnam sikkhāpadāni uddesam
 āgacchanti uposathesu, tīni satāni cattāri bhikkhuninam
 sikkhāpadāni uddesam āgacchanti uposathesu.

chacattārisa bhikkhūnam bhikkhunihi asādhāraṇā,
 satam tīmsā ca bhikkhuninam bhikkhūhi asādhāraṇā.
 satam sattati cha c' eva ubhinnam asādhāraṇā,
 satam sattati cattāri ubhinnam samasikkhātā.]

vîsam dve satâni bhikkhûnam sikkhâpadâni uddesam
âgacchanti uposathesu, te suñohi yathâtatham.

pârâjikâni cattâri, samghâdisesâni bhavanti terasa, aniyâ-
tâni dve honti, nissaggiyâni tiñs' eva, dvenavuti ca khuddakâ,
15 cattâro pâtidesaniyâ, pañcasattati sekhiyâ :

vîsam dve satâni c'ime honti bhikkhûnam sikkhâpadâni
uddesam âgacchanti uposathesu.

tiñi satâni cattâri bhikkhuninam sikkhâpadâni uddesam
âgacchanti uposathesu, te suñohi yathâtatham.

pârâjikâni attha, samghâdisesâni bhavanti sattarasa, nissag-
giyâni tiñs' eva, satam sañhi ca cha c' eva khuddakâni
pavuccanti, attha pâtidesaniyâ, pañcasattati sekhiyâ :

tiñi satâni cattâri c'ime honti bhikkhuninam sikkhâpa-
dâni uddesam âgacchanti uposathesu.

chacattârisa bhikkhûnam bhikkhunîhi asâdhârañâ, te suñohi
20 hi yathâtatham.

cha samghâdisesâ dveaniyatehi attha, nissaggiyâni dvâdasâ :
tehi te honti vîsatî. dvevisati khuddakâ, cattâro pâtidesaniyâ :

chacattârisa c'ime honti bhikkhûnam bhikkhunîhi asâ-
dhârañâ.

satam tiñsâ bhikkhuninam bhikkhûhi asâdhârañâ, te
suñohi yathâtatham.

pârâjikâni cattâri, samghamhâ dasa nissare, nissaggiyâni
dvâdasâ, channavuti ca khuddakâ, attha pâtidesaniyâ.

25 satam tiñsâ c'ime honti bhikkhuninam bhikkhûhi
asâdhârañâ.

satam sattati cha c'eva ubhinnam asâdhârañâ, te suñohi
yathâtatham.

pârâjikâni cattâri, samghâdisesâni bhavanti solasa, aniyâ-
tâni dve honti, nissaggiyâ catuvisati, satam atthârasâ c'eva
khuddakâni pavuccanti, dvâdasâ pâtidesaniyâ :

satam sattati cha c'ev'ime honti ubhinnam asâdhârañâ.

satam sattati cattâri ubhinnam samasikkhâtâ, te suñohi
yathâtatham.

pârâjikâni cattâri, samghâdisesâni bhavanti satta, nissag-
giyâni atthârasâ, samasattati khuddakâ, pañcasattati
30 sekhiyâ :

satam sattati cattâri c'ime honti ubhinnam samasikkhâtâ.

atth' eva pārājikā ye durāsadā tālavatthusamūpamā :
pañḍupalāso puthusilā sisacchinno va so naro
tālo va matthakacchinno, avirūḍhi bhavanti te.]

tevisam samghādisesā dve aniyatā dvecattārisa nissaggiyā
atthāsitisatam pācittiyā dvādaśa pāṭidesaniyā pañcasattati
sekhiyā tīhi samathehi sammanti

sammukhā 'va pāṭīññāya tiṇavatthārakena ca.
dve uposathā dve pavāraṇā cattāri kammāni jinena
desitā.]

pañc' eva uddesā caturo bhavanti anaññathā, āpatti-
kkhandbā ca bhavanti satta.

35 adhikaraṇāni cattāri sattahi samathehi sammanti dvīhi
catūhi tīhi kiccaṇ ekena sammati.]

pārājikan ti yam vuttam tam suṇohi yathātatham.
cuto 'paraddho bhaṭṭho ca saddhammehi nirāpkato,
samvāso ca tahim n' atthi : ten' etam iti vuuccati.]
samghādiseso 'ti yam vuttam tam suṇohi yathātatham.
samgho 'va deti parivāsam mūlāya pāṭikassati mānattam
deti abbheti : ten' etam iti vuuccati.]

aniyato ti yam vuttam tam suṇohi yathātatham.
aniyato na niyato anekāṇsikataṁ padam
tiṇnam aññataram ṭhānam aniyato 'ti pavuccati.]
thullaccayan ti yam vuttam tam suṇohi yathātatham.
ekassa mūle yo deseti yo ca tam pāṭigāṇhati
accayo tena samo n' atthi : ten' etam iti vuuccati.]
nissaggiyan ti yam vuttam tam suṇohi yathātatham.
samghamajjhē gaṇamajjhē ekakass' eva ekato

40 nissajjītvāna deseti : ten' etam iti vuuccati.]
pācittiyān ti yam vuttam tam sunohi yathātatham.
pāteti kusalam dhammam, ariyamaggam aparajjhati,
cittasammohanam ṭhānam : ten' etam iti vuuccati.]
pāṭidesaniyan ti yam vuttam tam sunohi yathātatham.
bhikkhu aññātako santo kicchā laddham yam bhojanam
sāmaṇ gahetvā bhuñjeyya : gārayhan ti pavuccati.]
nimantanāsu bhuñjantam chandāya vosāssati tattha
bhikkhuni ;
anivāretvā tahim bhuñje : gārayhan ti pavuccati.]

saddhâcittam kulam gantvâ appabhogañ anâlhiyan
 agilâno tahiñ bhuñje : gârayhan ti pavuccati.|
 yo ce araññe viharanto sâsañke sabhayânaKE
 45 aviditañ tahiñ bhuñje : gârayhan ti pavuccati.|
 bhikkhunî aññâtikâ santâ yañ paresañ mamâyitam
 sappim telam madhum phâñitam maccha-mâmsam atho
 khîram dadhiñ sayam viññâpeyya bhikkhunî
 gârayhappattâ sugatassa sâsane.|
 dukkañan ti yañ vuttam tam suñohi yathâtatham.
 aparaddham viraddhañ ca khalitañ yañ ca dukkañan,
 yañ manusso kare pâpam âvi vâ yadi vâ raho,
 dukkañan ti pavedenti : ten' etam iti vuccati.|
 dubbhâsitam ti yañ vuttam tam suñohi yathâtatham.
 dubbhâsitam durâbhattham samkiliñthañ ca yañ padam
 yañ ca viññû garahanti, ten' etam iti vuccati.|
 sekhiyan ti yañ vuttam tam suñohi yathâtatham.
 50 sekassa sikkhamânassa ujumaggânuśârino |
 âdi c' etam carapañ ca mukham samyamasamvaro.
 sikkhâ etâdisi n' atthi : ten' etam iti vuccati.|
 channam ativassati vivañtam nâtivassati,
 tasmâ channam vivaretha, evam tam nâtivassati.|
 gati migânam pavanam, âkâso pakkhinam gati,
 vibhavo gati dhammânam, nibbânam arahato gatiti. ||2||

Gâthâsamgañikam niññhitam. tass' uddânam :

sattanagaresu paññattam, vipatti caturo pi ca,
 bhikkhûnam bhikkhunînañ ca sâdhârañâ asâdhârañâ :
 sâsanam anuggahâya gâthâsamgañikam idan ti.

IX.

Cattāri adhikaraṇāni vivādādhikaraṇam anuvādādhikaraṇam āpattādhikaraṇam kiccādhikaraṇam. imāni cattāri adhikaraṇāni. imesam catunnam adhikaraṇānam kati ukkoṭā. imesam catunnam adhikaraṇānam dasa ukkoṭā. vivādādhikaraṇassa dve ukkoṭā, anuvādādhikaraṇassa cattāro ukk., āpattādhikaraṇassa tayo ukk., kiccādhikaraṇassa eko ukkoṭo. imesam catunnam adhikaraṇānam ime dasa ukkoṭā. vivādādhikaraṇam ukkoṭento kati samathe ukkoṭeti. anuvādādhikaraṇam . . . āpattādhikaraṇam . . . kiccādhikaraṇam ukkoṭento kati samathe ukkoṭeti. vivādādhikaraṇam ukkoṭento dve samathe ukkoṭeti, anuvādādhikaraṇam . . . cattāro . . . , āpattādhikaraṇam . . . tayo . . . , kiccādhikaraṇam ukkoṭento ekam samatham ukkoṭeti. ||1||

katī ukkoṭā. katī' ākārehi ukkoṭanam pasavati. katī' aṅgehi samannāgato puggalo adhikaraṇam ukkoṭeti. kati puggalā adhikaraṇam ukkoṭentā āpattim āpajjanti.

dvādasa ukkoṭā. dasah' ākārehi ukkoṭanam pasavati. catūḥ' aṅgehi samannāgato puggalo adhikaraṇam ukkoṭeti. cattāro puggalā adhikaraṇam ukkoṭentā āpattim āpajjanti. ||2||

katame dvādasa ukkoṭā. akatam kammam dukkaṭam kam-mam puna kātabbam kammam anihataṁ dunnihataṁ puna nihanitabbam avinicchitam duvinicchitam puna vinicchitabbam avūpasantam duvūpasantam puna vūpasametabban ti ime dvādasa ukkoṭā.

katamehi dasah' ākārehi ukkoṭanam pasavati. tatthajātakam adhikaraṇam ukkoṭeti, tatthajātakam vūpasantam adh. ukk., antarāmagge adh. ukk., antarāmagge vūpasantam adh. ukk., tatthagatam adh. ukk., tatthagatam vūpasantam adh. ukk., sativinayaṁ ukk., amūlhavinayaṁ ukk., tassapā-

piyyasikam ukk., tiṇavatthārakam ukkoṭeti. imehi dasah' ākārehi ukkoṭanam pasavati.

katamehi catūh' aṅgehi samannāgato puggalo adhikaraṇam ukkoṭeti. chandāgatim gacchanto adhikaraṇam ukkoṭeti, dosāgatim . . . mohāgatim . . . bhayāgatim gacchanto adhikaraṇam ukkoṭeti. imehi catūh' aṅgehi samannāgato puggalo adhikaraṇam ukkoṭeti.

katame cattāro puggalā adhikaraṇam ukkoṭentā āpattim āpajjanti. tadaḥupasampanno ukkoṭeti, ukkoṭanakam pācitti-yam. āgantuko . . . kārako . . . chandadāyako ukkoṭeti, ukkoṭanakam pācitti-yam. ime cattāro puggalā adhikaraṇam ukkoṭentā āpattim āpajjanti. ||3||

vivādādhikaraṇam kiṁnidānam kiṁsamudayam kiṁjātikam kiṁpabhavam kiṁsambhāram kiṁsamutṭhānam. anuvādādhikaraṇam . . . āpattādhikaraṇam . . . kiċċādhikaraṇam kiṁnidānam . . . kiṁsamutṭhānam.

vivādādhikaraṇam vivādanidānam vivādasamudayam . . . vivādasamutṭhānam; anuvādādhikaraṇam anuvādanidānam . . . ; āpattādhikaraṇam āpattinidānam . . . ; kiċċādhikaraṇam kiċċanidānam . . . kiċċasamutṭhānam. ||4||

vivādādhikaraṇam kiṁnidānam . . . kiṁsamutṭhānam. anuvādādhikaraṇam, āpattādhikaraṇam, kiċċādhikaraṇam kiṁnidānam . . . kiṁsamutṭhānam.

vivādādhikaraṇam hetunidānam . . . ; anuvādādhikaraṇam, āpattādhikaraṇam, kiċċādhikaraṇam hetunidānam . . . hetusamutṭhānam. ||5||

vivādādhikaraṇam kiṁnidānam . . . kiṁsamutṭhānam. anuvādādh., āpattādh., kiċċādh. kiṁnidānam . . . kiṁsamutṭhānam.

vivādādhikaraṇam paccayanidānam . . . ; anuvādādhikaraṇam, āpattādhikaraṇam, kiċċādhikaraṇam paccayanidānam . . . paccayasamutṭhānam. ||6||

catunnam adhikaraṇānam kati mūlāni kati samutṭhānā. catunnam adhikaraṇānam tettimsa mūlāni tettimsa samutṭhānā.

cat. adh. katamāni tettimsa mūlāni. vivādādhikaraṇassa dvādasa mūlāni, anuvādādhikaraṇassa cuddasa mūlāni, āpattādhikaraṇassa cha mūlāni, kiċċādhikaraṇassa ekam mūlam samgho. catunnam adhikaraṇānam imāni tettimsa mūlāni.

catunnam adh. katame tettimsa samuṭṭhānā. vivādādhikaraṇassa atṭhārasa bhedakaravatthūni samuṭṭhānā. anuvādādhikaraṇassa catasso vipattiyo samuṭṭhānā. āpattādhikaraṇassa sattāpattikkhandhā samuṭṭhānā. kiccādhikaraṇassa cattāri kammāni samuṭṭhānā. catunnam adh. ime tettimsa samuṭṭhānā. || 7 ||

vivādādhikaraṇam āpattānāpattiti. vivādādhikaraṇam na āpatti, kim pana vivādādhikaraṇapaccayā āpattim āpajjeyyā 'ti. āma vivādādhikaraṇapaccayā āpattim āpajjeyya. vivādādhikaraṇapaccayā kati āpattiyo āpajjati. vivādādhikaraṇapaccayā dve āpattiyo āpajjati: upasampannam omasati, āpatti pācittiyassa; anupasampannam omasati, āpatti dukkaṭassa. vivādādhikaraṇapaccayā imā dve āpattiyo āpajjati. tā āpattiyo catunnam vipattinam kati vipattiyo bhajanti, catunnam adhikaraṇānam katamāpi adhikaraṇam, sattannam āpattikkhandhānam katihi āpattikkhandhehi saṃgahitā, channam āpattisamuṭṭhānānam katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti, katihi adhikaraṇehi katisu thānesu katihi samathehi sammanti.

tā āpattiyo catunnam vipattinam ekam vipattim bhajanti ācāravipattim, catunnam adhikaraṇānam āpattādhikaraṇam, sattannam āpattikkhandhānam dvihi āpattikkhandhehi saṃgahitā siyā pācittiyāpattikkhandhena siyā dukkaṭāpattikkhandhena, channam āpattisamuṭṭhānānam tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti, ekena adhikaraṇena kiccādhikaraṇena tisu thānesu saṃghamajjhe gaṇamajjhe puggalassa santike tīhi samathehi sammanti siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca. || 8 ||

anuvādādhikaraṇam āpattānāpattiti . . . (see § 8) . . . anuvādādhikaraṇapaccayā tissō āpattiyo āpajjati: bhikkhum amūlakena pārājikena dhammena anuddhamseti, āpatti saṃghādisessassa; amūlakena saṃghādisesena anuddhamseti, āp. pācittiyassa; amūlikāya ācāravipattiyā anuddhamseti, āp. dukkaṭassa. anuvādādhikaraṇapaccayā imā tissō āpattiyo āpajjati. tā āpattiyo catunnam vipattinam kati . . . katihi samathehi sammanti.

tā āpattiyo catunnam vipattinam dve vipattiyo bhajanti siyā silavipattim siyā ācāravipattim, catunnam adhikaraṇā-

nam āpattādhikaraṇam, sattannam āpattikkhandhānam tihī āpattikkhandhehi saṃgahitā siyā saṃghādiseśāpattikkhandhena siyā pācittiyāpattikkhandhena siyā dukkaṭāpattikkhandhena, channam āpattisamuṭṭhānānam tihī samuṭṭhānehi samuṭṭhanti. yā sā āpatti garukā sā āpatti ekena adhikaraṇena kiccādhikaraṇena ekamhi thāne saṃghamajjhe dvīhi samathehi sammati sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, yā tā āpattiyo lahukā tā āpattiyo ekena adhikaraṇena kiccādhikaraṇena tīsu thānesu saṃghamajjhe . . . (§ 8) . . . tiṇavatthārakena ca. ||9||

āpattādhikaraṇam āpattānāpattīti. āpattādhikaraṇam āpatti. kim pana . . . āpattādhikaraṇapaccayā catasso āpattiyo āpajjati: bhikkhunī jānam pārājikam dhammānam paṭicchādeti, āpatti pārājikassa; vematikā paṭicchādeti, āp. thullaccayassa; bhikkhu saṃghādiseśam paṭicchādeti, āp. pācittiyassa; ācāravipattim paṭicchādeti, āp. dukkaṭassa. āpattādhikaraṇapaccayā imā catasso āpattiyo āpajjati. tā āpattiyo catunnam vipattinamp kati . . . katīhi samathehi sammanti.

tā āpattiyo catunnam . . . (§ 9) . . . catūhi āpattikkhandhehi saṃgahitā siyā pārājikāpattikkhandhena siyā thullaccayāpattikkhandhena siyā pācittiyāpattikkhandhena siyā dukkaṭāpattikkhandhena, channam āpattisamuṭṭhānānam ekena samuṭṭhānena samuṭṭhanti kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhanti. yā sā āpatti anavasesā sā āpatti na katamena adhikaraṇena na katamamhi thāne na katamena samathena sammati. yā tā āpattiyo labukā tā āpattiyo ekena . . . (§ 9) . . . tiṇavatthārakena ca. ||10||

kiccādhikaraṇam āpattānāpattīti . . . (§ 8) . . . kiccādhikaraṇapaccayā pañca āpattiyo āpajjati: ukkhittānuvattikā bhikkhunī yāvatatiyam samanubhāsanāya na paṭinissajjati, niattiyā dukkaṭam, dvīhi kammapācāhi thullaccayā, kammapācāpariyosāne āp. pārājikassa; bhedakānuvattakā yāvatatiyam samanubhāsanāya na paṭinissajjanti, āpatti saṃghādiseśassa; pāpikāya ditthiyā yāvatatiyam samanubhāsanāya na paṭinissajjanti, āp. pācittiyassa. kiccādhikaraṇapaccayā imā pañca āpattiyo āpajjati. tā āpattiyo catunnam vipattinamp kati . . . katīhi samathehi sammanti.

tā āpattiyo catunnām . . . (§ 9) . . . pañcahi āpatti-kkhandhehi saṃgahitā siyā pārājikāpattikkhandhena siyā saṃghādisesāp. siyā thullaccayāp. siyā pācittiyāp. siyā dukkaṭāpattikkhandhena, channām āpattisamuṭṭhanānam ekena s. s. kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhanti. yā sā āpatti anavasesā . . . (§ 10) . . . yā sā āpatti garukā sā āpatti ekena adhikaranena kiccādhikaranena ekamhi ṭhāne saṃghamajjhē dvīhi samathehi sammati sammukhāvinayena ca paṭiññātakaranena ca. yā tā āpattiyo laukā tā āpattiyo ekena . . . (§ 9) . . . tiṇavatthārakena ca. ||11||

vivādādhikaraṇām hoti anuvādādhikaraṇām, hoti āpattādhikaraṇām, hoti kiccādhikaraṇām. vivādādhikaraṇām na hoti anuvādādhikaraṇām, na hoti āpattādhikaraṇām, na hoti kiccādhikaraṇām. api ca vivādādhikaraṇapaccayā hoti anuvādādhikaraṇām hoti āpattādhikaraṇām hoti kiccādhikaraṇām. yathā kathām viya. idha bhikkhū . . . (see IV. 21) . . . kiccādhikaraṇām. evam vivādādhikaraṇapaccayā hoti anuvādādhikaraṇām, hoti āpattādhikaraṇām, hoti kiccādhikaraṇām.

anuvādādhikaraṇām hoti āpattādhikaraṇām, hoti kiccādhikaraṇām, hoti vivādādhikaraṇām. anuvādādhikaraṇām na hoti . . . yathā kathām viya. idha bhikkhū bhikkhum . . . (see IV. 21) . . . kiccādhikaraṇām. evam anuvādādhikaraṇapaccayā hoti āpattādh., hoti kiccādh., hoti vivādādhikaraṇām.

āpattādhikaraṇām hoti kiccādhikaraṇām, hoti vivādādhikaraṇām, hoti anuvādādhikaraṇām. āpattādhikaraṇām na hoti . . . yathā kathām viya. pañca pi āpattikkhandhā . . . (see IV. 21) . . . kiccādhikaraṇām. evam āpattādhikaraṇapaccayā hoti kiccādh., hoti vivādādh., hoti anuvādādhikaraṇām.

kiccādhikaraṇām hoti vivādādhikaraṇām, hoti anuvādādhikaraṇām, hoti āpattādhikaraṇām. kiccādhikaraṇām na hoti . . . yathā kathām viya. yā saṃghassa kicciyatā . . . (see IV. 21) . . . kiccādhikaraṇām. evam kiccādhikaraṇapaccayā hoti vivādādhikaraṇām, hoti anuvādādhikaraṇām, hoti āpattādhikaraṇām. ||12||

yattha sativinayo tattha sammukhāvinayo, yattha sammu-

khāvinayo tattha sativinayo. yattha amūlhavinayo tattha sammukhāvinayo, yattha ḥammukhāvinayo tattha amūlhavinayo. yattha paṭiññātakaraṇam . . . yattha yebhuyyasikā . . . yattha tassapāpiyyasikā . . . yattha tiṇavatthārako tattha sammukhāvinayo, yattha sammukhāvinayo tattha tiṇavatthārako. ||13||

yasmiṁ samaye sammukhāvinayena ca sativinayena ca adhikaraṇam vūpasammati, yattha sativinayo tattha sammukhāvinayo, yattha sammukhāvinayo tattha sativipayo, na tattha amūlhavinayo na tattha paṭiññātakaraṇam na tattha yebhuyyasikā na tattha tassapāpiyyasikā na tattha tiṇavatthārako. yasmiṁ samaye sammukhāvinayena ca amūlhavinayena ca sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca adhikaraṇam vūpasammati, yattha tiṇavatthārako tattha sammukhāvinayo, yattha sammukhāvinayo tattha tiṇavatthārako, na tattha sativinayo . . . na tattha tassapāpiyyasikā. ||14||

sammukhāvinayo 'ti vā sativinayo 'ti vā ime dhammā samsatthā udāhu visamsatthā labbhā ca pan' imesam dhammānam vinibbhujitvā vinibbhujitvā nānākaraṇam paññāpetum. sammukhāvinayo 'ti vā amūlhavinayo 'ti vā sammukhāvinayo 'ti vā tiṇavatthārako 'ti vā ime dhammā samsatthā . . . paññāpetum.

sammukhāvinayo 'ti vā sativinayo 'ti vā ime dhammā samsatthā no visamsatthā na ca labbhā imesam dhammānam vin. vin. nānākaraṇam paññāpetum. sammukhāvinayo 'ti vā amūlhavinayo 'ti vā sammukhāvinayo 'ti vā tiṇavatthārako 'ti vā ime dhammā samsatthā no visamsatthā na ca labbhā imesam dhammānam vin. vin. nānākaraṇam paññāpetum. ||15||

sammukhāvinayo kiṁnidāno kiṁsamudayo kiṁjātiko kiṁpabhavo kiṁsambhāro kiṁsamutthāno. sativinayo tiṇavatthārako kiṁnidāno kiṁsamudayo kiṁjātiko kiṁpabhavo kiṁsambhāro kiṁsamutthāno.

sammukhāvinayo nidānanidāno·nidānasamudayo nidānajātiko nidānapabhavo nidānasambhāro nidānasamuṭṭhāno. sativinayo tiṇavatthārako nidānanidāno nidānasamudayo . . . nidānasamuṭṭhāno. ||16||

sammukhāvinayo kiṁnidāno . . . kiṁsamutṭhāno. sativinayo . . . , . . . tiṇavatthārako kiṁnidāno . . . kiṁsamutṭhāno.

sammukhāvinayo hetunidāno . . . , . . . tiṇavatthārako hetunidāno . . . hetusamutṭhāno. ||17||

sammukhāvinayo kiṁnidāno . . . kiṁsamutṭhāno. sativinayo . . . , . . . tiṇavatthārako kiṁnidāno . . . kiṁsamutṭhāno.

sammukhāvinayo paccayanidāno . . . , . . . tiṇavatthārako paccayanidāno . . . paccayasamuṭṭhāno. ||18||

sattannam samathānam kati mūlāni kati samutṭhānā. sattannam samathānam chabbisa mūlāni chattimsa samutṭhānā.

sattannam samathānam katamāni chabbisa mūlāni. sammukhāvinayassa cattāri mūlāni samghasammukhatā dhammasammukhatā vinayasammukhatā puggalasammukhatā. sativinayassa cattāri mūlāni. amūlhavinayassa cattāri mūlāni. paṭiññātakaraṇassa dve mūlāni yo ca deseti yassa ca deseti. yebhuyyasikāya cattāri mūlāni. tassapāpiyyasikāya cattāri mūlāni. tiṇavatthārakassa cattāri mūlāni samghasam-mukhatā . . . puggalasammukhatā. sattannam samathānam imāni chabbisa mūlāni.

sattannam samathānam katame chattimsa samutṭhānā. sativinayassa kammaṭṭha kariyā karaṇam upagamanam ajjhupagamanam adhivāsanā appaṭikkosanā. amūlhavinayassa kammaṭṭha, paṭiññātakaraṇassa kammaṭṭha, yebhuyyasikāya kammaṭṭha, tassapāpiyyasikāya kammaṭṭha, tiṇavatthārakassa kammaṭṭha kariyā karaṇam . . . appaṭikkosanā. sattannam samathānam ime chattimsa samutṭhānā. ||19||

sammukhāvinayo 'ti vā sativinayo 'ti vā ime dhammā nānatthā nānābyañjanā udāhu ekathā byañjanam eva nānam. sammukhāvinayo 'ti vā amūlhavinayayo 'ti vā, sammukhāvinayo 'ti vā paṭiññātakaraṇan ti vā . . . sammukhāvinayo 'ti vā tiṇavatthārako 'ti vā ime dhammā nānatthā . . . eva nānam.

sammukhāvinayo 'ti vā sativinayo 'ti vā ime dhammā nānatthā c' eva nānābyañjanā ca. sammukhāvinayo 'ti vā amūlhavinayayo 'ti vā . . . sammukhāvinayo 'ti vā tiṇavatthārako 'ti vā ime dhammā nānatthā c' eva nānābyañjanā ca. ||20||

vivâdo vivâdâdhikarañam. vivâdo no adhikarañam. adhikarañam no vivâdo. adhikarañāñ c' eva vivâdo ca. siyā . . . (=Cullavagga IV. 14. 12-15) . . . kiccadhikarañam adhikarañāñ c' eva kiccañ cā 'ti. ||21||1||

Adhikarañabhedam niññhitam. tass' uddânam :

adhikarañam, ukkotâ, âkârâ, puggalena ca,
nidâna-hetu-paccayâ, mûlam, samutthânena ca,|
âpatti, hoti, yattha ca, sañsañthâ, nidânena ca,
hetu-paccaya-mûlâni, samutthânena, byañjanâ,
vivâdo adhikarañan ti : bhedâdhikarañe idan ti.

X.

Codanā kimathhāya, sāraṇā kissa kāraṇā,
 samgho kimathhāya, matikammam pana kissa kāraṇā |
 codanā sāraṇatthāya, niggahatthāya sāraṇā,
 samgho pariggahatthāya, matikammam pana pāṭi-
 yekkam.|
 mā kho turito abhaṇi, mā kho caṇḍikato 'bhaṇi,
 mā kho paṭigham janayi, sace anuvijjako tuvam.|
 mā kho sahasā abhaṇi katham viggāhikam anatthasam-
 hitam
 sutte vinaye anulome paññatte anulomike.|
 anuyogavattam nisāmaya kusalena buddhimatā katam
 suvuttam sikkhāpadānulomikam gatim na nāsentō sam-

5 parāyikam.|

hitesi anuyuñjassu kālen' atthupasam̄hitam
 cuditassa ca codakassa ca sahasā vohāram mā padhāresi.|
 codako āha āpanno 'ti, cuditako āha anāpanno 'ti ;
 ubho anukkhipanto paṭiññānusandhitena kāraye.|
 paṭiññā lajjisu katā, alajjisu evam na vijjati ;
 bahum pi alajji bhāseyya : vuttānusandhitena kāraye.|
 alajji kidiso hoti paṭiññā yassa na rūhati ;
 evañ ca tāham pucchāmi kidiso vuccati alajjipuggalo.|
 sañcicca āpattim āpajjati, āpattim parigūhati,

10 agatigamanañ ca gacchatī : ediso vuccati alajjipuggalo.|
 saccam aham pi jānāmi ediso vuccati alajjipuggalo,
 aññañ ca tāham pucchāmi : kidiso vuccati lajjipuggalo.|
 sañcicca āpattim nāpajjati, āpattim na parigūhati,
 agatigamanam na gacchatī : ediso vuccati lajjipuggalo.|
 saccam aham pi jānāmi ediso vuccati lajjipuggalo,
 aññañ ca tāham pucchāmi : kidiso vuccati adhamma-
 codako.|

akâlena codeti abhûtena pharusena anatthasamphitena,
dosantaro codeti no mettacitto : ediso vuccati adhamma-
codako.]

saccam̄ aham pi jânâmi ediso vuccati adhammacodako,
aññañ ca tâham̄ pucchâmi : kidiso vuccati dhamma-
15 codako.]

kâlena codeti bhûtena sañhena atthasamphitena,
mettacitto codeti no dosantaro : ediso vuccati dhamma-
codako.]

saccam̄ aham pi jânâmi ediso vuccati dhammacodako,
aññañ ca tâham̄ pucchâmi : kidiso vuccati bâlacobako.
pubbâparam na jânâti pubbâparassa akovido,
anusandhivacanapatham na jânâti anusandhivacana-
pathassa akovido : ediso vuccati bâlacobako.]

saccam̄ aham pi jânâmi ediso vuccati bâlacobako,
aññañ ca tâham̄ pucchâmi : kidiso vuccati pañditacodako.]

pubbâparam pi jânâti pubbâparassa kovido,
anusandhivacanapatham jânâti anusandhivacanapathassa
20 kovido : ediso vuccati pañditacobako.]

saccam̄ aham pi jânâmi ediso vuccati pañditacobako,
aññañ ca tâham̄ pucchâmi : codanâ kinti vuccati.]

silavipattiyâ codeti, atho âcâradîṭṭhiyâ,
âjivena pi codeti : codanâ tena vuccati.]

aparam Gâthâsamganikam nitthitam.

XI.

Anuvijjakena codako puechitabbo : yam kho tvam âvuso imam bhikkhum codesi kimhi nam codesi silavipattiyâ codesi âcâravipattiyâ codesi ditthivipattiyâ codesiti. so ce evam vadeyya : silavipattiyâ và codemi, âcâravipattiyâ và codemi, ditthivipattiyâ và codemiti, so evam assa vacanîyo : jânâti panâyasmâ silavipattim . . . (Mahâvagga IV. 16. 11-15. Instead of imassa bhikkhuno pavârañam thapesi read imam bhikkhum codesi; instead of thapemi, thapesi, or pavârañam thapemi etc., read codemi, codesi.) . . . titthiyasâvakânam sutvâ parisañkasiti. ||1||

dittham ditthena sameti, ditthena samsandate dittham,
 dittham pañicca na upeti asuddhaparisañkito :
 so puggalo paññâya kâtabbo ten' uposatho.|
 sutam sutena sameti, sutena samsandate sutam,
 sutam pañicca . . . uposatho.|
 mutam mutena sameti, mutena samsandate mutam,
 mutam pañicca . . . uposatho. ||2||

codanâya ko âdi kim majjhe kim pariyoñanam.

codanâya okâsakammam âdi kiriyâ majjhe samatho pariyoñanam.

codanâya kati mûlâni kati vatthûni kati bhûmiyo katih' âkârehi codeti.

codanâya dve mûlâni tipi vatthûni pañca bhûmiyo dvih' âkârehi codeti.

codanâya katamâni dve mûlâni. samûlikâ và amûlikâ và.
 codanâya imâni dve mûlâni.

codanâya katamâni tipi vatthûni. ditthena sutena pari-
 sañkaya. codanâya imâni tipi vatthûni.

codanāya katamā pañca bhūmiyo. kālena vakkhāmi no akālena, bhūtena vakkhāmi no abhūtena, sañhena v. no pharusena, atthasamhitena v. no anatthasamhitena, mettacitto v. no dosantaro 'ti. codanāya imā pañca bhūmiyo.

katamehi dvīh' ākārehi codeti. kāyena vā codeti vācāya vā codeti. imehi dvīh' ākārehi codeti. ||3||

codakena katham paṭipajjitatbam. cuditakena . . . samghena . . . anuvijjakena katham paṭipajjitatbam.

codakena katham paṭipajjitatban ti, codakena pañcasu dhammesu patiṭṭhāya paro codetabbo: kālena vakkhāmi no akālena . . . mettacitto vakkhāmi no dosantaro 'ti. codakena evam paṭipajjitatbam.

cuditakena katham paṭipajjitatban ti, cuditakena dvisu dhammesu paṭipajjitatbam sacce ca akuppe ca. cuditakena evam paṭipajjitatbam.

samghena katham paṭipajjitatban ti, samghena otīṇāno-tiṇām jānitabbam. samghena evam paṭipajjitatban ti.

anuvijjakena katham paṭipajjitatban ti. anuvijjakena yena dhammena yena vinayena yena satthu sāsanena tam adhikaraṇam vūpasammati tathā tam adhikaraṇam vūpasammatbam. anuvijjakena evam paṭipajjitatbam. ||4||

uposatho kimatthāya, pavāraṇā kissa kāraṇā,
 parivāso kimatthāya, mūlāya paṭikassanā kissa kāraṇā,
 mānattam kimatthāya, abbhānam kissa kāraṇā.]
 uposatho sāmaggatthāya, visuddhatthāya pavāraṇā,
 parivāso mānattatthāya, mūlāya paṭikassanā niggah-
 atthāya,
 mānattam abbhānatthāya, visuddhatthāya abbhānam.]
 chandā dosā bhayā mohā there ca paribhāsatī :
 kāyassa bhedā duppañño khato upahatintriyo
 nirayaṁ gacchati dummedho na ca sikkhāya gāravo.]
 na ca āmisam nissāya na ca nissāya puggalaṁ,
 ubho ete vivajjetvā yathādhammo tathā kare.]
 kodhano upanāhi ca caṇḍo ca paribhāsako
 5 anāpattiya āpattiropeti: tādiso codako jhāpeti attānam.]
 upakāṇṇakam jappati jīmham pekkhati vitiharati kum-
 maggam paṭisevati

- anāpattiyā āpattiti ropeti : tādiso codako jhāpeti attānam |
 akālena codeti abhūtena pharusena anatthasamhitena,
 dosantaro codeti no mettacitto,
 anāpattiyā . . . jhāpeti attānam.|
 dhammādhammam na jānāti dhammādhammassa akovido,
 anāpattiyā . . . jhāpeti attānam.|
 vinayāvinayam na jānāti vinayāvinayassa akovido,
 anāpattiyā . . . jhāpeti attānam.|
- 10 bhāsitābhāsitam . . . |
 āciññānāciññam . . . |
 paññattāpaññattam . . . |
 āpattānāpattim na jānāti āpattānāpattiyā akovido . . . |
 lahukagarukam . . . |
- 15 sāvasesānavasesam . . . |
 duṭṭhullāduṭṭhullam . . . |
 pubbāparam . . . |
 anusandhivacanapatham na jānāti anusandhivacanapa-
 thassa akovido,
 anāpattiyā āpattiti ropeti : tādiso codako jhāpeti
 attānan ti. |5|

Codanākaṇḍam nitthitam. tass' uddānam :
 codanā, anuvijjā cā, ādi, mūlen', uposatho :
 gati codanakaṇḍamhi sāsanam patiṭṭhāpayan ti.

XII.

Samgāmāvacarena bhikkhunā samgham upasamkamantena
 nicacittena samgho upasamkamitabbo rajoharāṇasamena
 cittena. āsanakusalena bhavitabbam nisajjakusalena. there
 bhikkhū anupakhajjantena nave bhikkhū āsanena apati-
 bāhantena yathāpaṭirūpe āsane nisiditabbam. anānākathikena
 bhavitabbam atiracchānakathikena. sāmāṇ vā dhammo
 bhāsītabbo paro vā ajjhēsītabbo ariyo vā tuṇhibhāvo nāti-
 maññītabbo. samghena anumatena puggalena anuvijjakena
 anuvijjutukāmena na upajjhāyo puechitabbo na ācariyo
 puechitabbo na saddhivihāriko puechitabbo na antevāsiko p.
 na samānupajjhāyako p. na samānācariyako p. na jāti puechit-
 tabbā na nāmaṇ puechitabbam na gottam puechitabbam na
 āgamo puechitabbo na kulañadeso puechitabbo na jātibhūmi
 puechitabbā. tam kiñkāraṇā. atr' assa pemam vā doso vā.
 peme vā sati dose vā chandāpi gaccheyya dosāpi g. mohāpi
 g. bhayāpi gaccheyya. samghena anumatena puggalena
 anuvijjakena anuvijjutukāmena samghagarukena bhavitabbam
 no puggalagarukena, saddhammagarukena bhavitabbam no
 āmisagarukena, atthavasikenā bhavitabbam no parisakappi-
 yena, kālena anuvijjitatbam no akālena, bhūtena anuvijji-
 tabbam no abhūtena, sañhena an. no pharusena, atthasam-
 hitena an. no anatthasamhitena, mettacittena an. no dosan-
 tarena. na upakaṇṇakajappinā bhavitabbam, na jimham
 pekkhitabbam, na akkhiṇ nikhaṇitabbam, na bhamukam
 ukkhipitabbam, na sisam ukkhipitabbam, na hathavikāro
 kātabbo, na hathamuddā dassetabbā. āsanakusalena bhavi-
 tabbam, nisajjakusalena bhavitabbam, yugamattam pekkhan-
 tena attham anuvidhīyantena sake āsane nisiditabbam, na ca
 āsanā vuṭṭhātabbam, na vitihātabbam, na kummaggo sevi-
 tabbo, na bāhāvikkhepakam bhanitabbam, aturitenā bhavi-
 tabbam, asāhasikenā bhavitabbam, acāṇḍikatena bhavitabbam,

vacanakkhamena mettacittena bhavitabbam, hitānukampinā kāruṇikena bhavitabbam, hitaparisakkinā asamphappalāpīnā bhavitabbam, pariyantabhlāñinā averavasikena bhavitabbam anasuruttena. attā pariggahetabbo, paro pariggahetabbo, codako pariggahetabbo, cuditako pariggahetabbo, adhamma-codako . . . adhammacuditako . . . dhammacodako . . . dhammacuditako pariggahetabbo. vuttam ahāpentena avuttam appakāsentena otīṇṇāni padabyañjanāni sādhukam uggahetvā paro paṭipucchitvā yathāpaṭiññāya kāretabbo, mando hāsetabbo, bhiru assāsetabbo, caṇḍo nisedhetabbo, asuci vibhāvetabbo, uju maddavena. na chandāgati gantabbā, na dosāgati g., na mohāgati g., na bhayāgati gantabbā. majjhattena bhavitabbam dhammesu ca puggalesu ca. evañ ca pana anuvijjako anuvijjamāno satthu c' eva sāsanakaro hoti viññūnañ ca sabrahmacārīnam piyo ca hoti manāpo ca garu ca bhāvaniyo ca. ||1||

suttam samsandanatthāya, opammam nidassanatthāya, attho viññāpanatthāya, paṭipucchā ṭhapanatthāya, okāsa-kammam codanatthāya, codanā sāraṇatthāya, sāraṇā savacaniyatthāya, savacaniyam palibodhatthāya, palibodho vinicchayatthāya, vinicchayo santirāṇatthāya, santirāṇam ṭhānā-ṭhānagamanatthāya, ṭhānāṭhānagamanam dummañkūnam puggalānam niggahatthāya pesalānam bhikkhūnam sampaggahatthāya, samgho sampariggahasampaṭicchanatthāya, samghena anumatā puggalā paccekāṭhāyino avisamvādaka-ṭhāyino, vinayo samvaratthāya, samvaro avippaṭisāratthāya, avippaṭisāro pāmujjatthāya, pāmujjāpi pītathāya, pīti passaddhatthāya, passaddhi sukhatthāya, sukhām samādhatthāya, samādhi yathābhūtaññāṇadassanatthāya, yathābhūtam nāṇadassanam nibbidatthāya, nibbidā virāgatthāya, virāgo vimutta-tthāya, vimutti vimuttiññāṇadassanatthāya, vimuttiññāṇadassanam anupādāparinibbānatthāya. etadatthā kathā, etadatthā mantanā, etadatthā upanisā, etadatthā sotāvadhānam yad idam anupādā cittassa vimokkho 'ti. ||2||

anuyogavattam nisāmaya kusalena buddhimatā katam
suvuttam sikkhāpadānulomikam gatim na nāsento
samparāyikam.]

vatthum vipattim āpattim nidānam ākāraakovido,
 pubbāparam na jānāti katākataṁ samena ca,|
 kammañ ca adhikaraṇañ ca samathe cāpi akovido,
 ratto dutṭho ca mūlho ca bhayā sammohā gacchati,|
 na ca paññattikusalo nijjhattiyā ca akovido,
 laddhapakkho ahiriko kañhakammo anādaro :
 sa ve tādisako bhikkhu appatikkho 'ti vuccati.|
 vatthum vipattim āpattim nidānam ākārakovido,
 5 pubbāparam pajānāti katākataṁ samena ca,|
 kammañ ca adhikaraṇañ ca samathe cāpi kovido,
 aratto adutṭho amūlho ca bhayā mohā na gacchati,|
 paññattiyā ca kusalo nijjhattiyā ca kovido,
 laddhapakkho hirimano sukkakammo sagāravo :
 sa ve tādisako bhikkhu sappatikkho 'ti vuccatiti. ||3||

Cūlasamgāmañ niṭṭhitam. tass' uddānam :

nīcacittena, puccheyya, garu, samghe na puggale,
 suttam samsandanathāya, vinayānuggahena ca :
 uddānam cūlasamgāme ekuddesam idam katan ti.

XIII.

Samgāmāvacarena bhikkhunā samghe voharantena vatthum jānitabbam vipatti jānitabbā āpatti jānitabbā nidānam jānitabbam ākāro jānitabbo pubbāparam jānitabbam katākataṁ jānitabbam kammaṁ jānitabbam adhikaraṇam jānitabbam samatho jānitabbo, na chandāgati gantabbā na dosāgati g. na mohāgati g. na bhayāgati g., saññāpaniye thāne saññāpetabbam nijjhāpaniye thāne nijjhāpetabbam pekkhaniye thāne pekkhitabbam pasādaniye thāne pasādetabbam, laddhapakkho 'mhi ti parapakkho nāvajānitabbo bahussuto 'mhi appassuto nāvajānitabbo therataro 'mhi navakataro nāvajānitabbo, asampattam na byāharitabbam sampattam dhammato vinayato na parihāpetabbam, yena dhammena yena vinayena yena satthu sāsanena tam adhikaraṇam vūpasammati tathā tam adhikaraṇam vūpasametabbam. || 1 ||

vatthum jānitabban ti: atṭhannam pārājikānam vatthum jānitabbam tevisasamghādisesānam vatthum jānitabban dveaniyatānam . . . dvecattārisanissaggyānam . . . atṭhāsitisatapācittiyānam . . . dvādasapātidesaniyānam . . . dukkaṭānam . . . dubbhāsitānam vatthum jānitabbam.

vipatti jānitabbā 'ti: silavipatti j. ācāravipatti j. diṭṭhipatti j. ājivavipatti jānitabbā.

āpatti jānitabbā 'ti: pārājikāpatti j. samghādisesāpatti j. thullaccayāpatti j. pācittiyāpatti j. pātidesaniyāpatti j. dukkaṭāpatti j. dubbhāsitāpatti jānitabbā.

nidānam jānitabban ti: atṭhannam pārājikānam nidānam jānitabbam tevisasamghādisesānam nidānam jānitabbam . . . dubbhāsitānam nidānam jānitabbam.

ākāro jānitabbo ti: samgho ākārato jānitabbo, gaṇo ākārato jānitabbo, puggalo . . . codako . . . cuditako ākārato jāni-

tabbo. samgho akārato jānitabbo 'ti: paṭibalo nu kho ayam samgho imam adhikaranam vūpasametum dhammena vinayena satthu sāsanena udāhu no 'ti, evam samgho akārato jānitabbo. gaṇo . . . puggalo akārato jānitabbo 'ti: paṭibalo nu kho ayam puggalo . . . evam puggalo akārato jānitabbo. codako akārato jānitabbo 'ti: kacci nu kho ayam āyasmā pañcasu dhammesu patiṭṭhāya param codeti udāhu no 'ti, evam codako akārato jānitabbo. cuditako akārato jānitabbo 'ti: kacci nu kho ayam āyasmā dvisu dhammesu patiṭṭhitō sacce ca akuppe ca udāhu no 'ti, evam cuditako akārato jānitabbo.

pubbāparam jānitabban ti: kacci nu kho ayam āyasmā vatthuto vā vatthum saṅkamati vipattito vā vipattim saṅkamati āpattito vā āpattim saṅkamati avajānitvā vā paṭijānāti patijānitvā vā avajānāti aññena vā aññamp paṭicarati udāhu no 'ti, evam pubbāparam jānitabbam.

katākataṁ jānitabban ti: methunadhammo jānitabbo methunadhammassa anulomam jānitabbam methunadhammassa pubbabhāgo jānitabbo. methunadhammo jānitabbo 'ti: dvayamdvayasamāpatti jānitabbā. methunadhammassa anulomam jānitabban ti: bhikkhu attano mukhena parassa aṅgajātam gaṇhāti. methunadhammassa pubbabhāgo jānitabbo 'ti: vaṇṇāvaṇṇo kāyasamsaggo duṭṭhullavācā attakāmapāricariyā dhanamanuppadānam. ||2||

kammam jānitabban ti: soṭasa kammāni jānitabbāni, cattāri apalokanakammāni j., cattāri ḡattikammāni j., cattāri ḡattidutiyakammāni j., cattāri ḡatticatutthakammāni jānitabbāni.

adhikaranam jānitabban ti: cattāri adhikaranāni jānitabbāni, vivādādhikaranam jānitabbam . . . kiccādhikaranam jānitabbam.

samatho jānitabbo 'ti: satta samathā jānitabbā, sammukhāvinayo jānitabbo . . . tiṇavatthārako jānitabbo. ||3||

na chandāgati gantabbā 'ti: chandāgatim gacchanto kathaṁ chandāgatim gacchatī. idh' ekacco ayam me upajjhāyo vā ācariyo vā saddhivihāriko vā antevāsiko vā samānupajjhāyako vā samānācariyako vā sandittho vā sambhatto vā nātisālohitō vā 'ti tassānukampāya tassānurakkhāya adhammam dhammo 'ti dipeti dhammam adhammo 'ti dipeti . . . (see

Mahāvagga X. 5. 4 etc.) . . . adutṭhullam āpattim duṭṭhullā āpattiti dipeti. imehi atṭhārasahi vatthūhi chandāgatim gacchanto bahujanaahitāya paṭipanno hoti bahujanaasukhāya bahuno janassa anatthāya ahitāya dukkhāya devamanussānam. imehi atṭhārasahi vatthūhi chandāgatim gacchanto khatam upahatam attānam pariharati sāvajjo ca hoti sānuvajjo viññūnam bahuñ ca apuññam pasavati. chandāgatim gacchanto evam chandāgatim gacchati.

na dosāgati gantabbā 'ti: dosāgatim gacchanto katham dosāgatim gacchati. idh' ekacco anattham me acarīti āghātam bandhati anattham me caratīti āghātam bandhati anattham me carissatīti āghātam bandhati piyassa me manāpassa anattham acari anattham carati anattham carissatīti āghātam bandhati appiyassa me amanāpassa attham acari attham carati attham carissatīti āghātam bandhati. imehi navahi āghātavatthūhi āghāto paṭighāto kuddho kodhābhībhuto adhammam dhammo 'ti dipeti . . . adutṭhullam āpattim duṭṭhullā āpattiti dipeti. imehi atṭhārasahi vatthūhi dosāgatim gacchanto . . . evam dosāgatim gacchati.

na mohāgati gantabbā 'ti: mohāgatim gacchanto katham mohāgatim gacchati. rato rāgavasena gacchati duṭṭho dosavasena gacchati mūlho mohavasena gacchati parāmattho diṭṭhivasena gacchati, mūlho sammūlho mohābhībhuto adhammam dhammo 'ti dipeti . . . adutṭhullam āpattim duṭṭhullā āpattiti dipeti. imehi atṭhārasahi vatthūhi mohāgatim gacchanto . . . evam mohāgatim gacchati.

na bhayāgati gantabbā 'ti: bhayāgatim gacchanto katham bhayāgatim gacchati. idh' ekacco ayam visamanissito vā guhananissito vā balanissito vā kakkhaļo pharuso jīvitantarāyam vā brahmācariyantarāyam vā karissatīti tassa bhaya bhito adhammam dhammo 'ti dipeti . . . adutṭhullam āpattim duṭṭhullā āpattiti dipeti. imehi atṭhārasahi vatthūhi bhayāgatim gacchanto . . . evam bhayāgatim gacchati.

chandā dosā bhaya mohā yo dhammam ativattati
nihiyati tassa yaso kālapakkhe va candimā 'ti.

katham na chandāgatim gacchati. adhammam adhammo 'ti dipento na chandāgatim gacchati, dhammam dhammo 'ti

dipento na chandāgatim gacchati . . . adutthullam āpattim adutthullā āpattiti dipento na chandāgatim gacchati. evam na chandāgatim gacchati.

katham na dosāgatim . . . na mohāgatim . . . na bhayāgatim gacchati. adhammam adhammo 'ti dipento na bhayāgatim gacchati . . . adutthullam āpattim adutthullā āpattiti dipento na bhayāgatim gacchati. evam na bhayāgatim gacchati.

chandā dosā bhayā mohā yo dhammad nātivattati
āpūrati tassa yaso sukkapakkhe va candimā 'ti. ||4||

katham saññāpaniye thāne saññāpeti. adhammam adhammo 'ti dipento saññāpaniye thāne saññāpeti . . . adutthullam āpattim adutthullā āpattiti dipento saññāpaniye thāne saññāpeti. evam saññāpaniye thāne saññāpeti.

katham nijjhāpaniye thāne nijjhāpeti. adhammam adhammo 'ti dipento nijjhāpaniye thāne nijjhāpeti . . . evam nijjhāpaniye thāne nijjhāpeti.

katham pekkhaniye thāne pekkhati . . . katham pasādaniye thāne pasādeti. adhammam adhammo 'ti dipento pasādaniye thāne pasādeti . . . evam pasādaniye thāne pasādeti. ||5||

katham laddhapakkho 'mhīti parapakkham avajānāti. idh' ekacco laddhapakkho hoti laddhāparivāro pakkhavā nātivā. ayam aladdhapakkho aladdhāparivāro na pakkhavā nātivā 'ti tassa avajānanto adhammam dhammo 'ti dipeti . . . adutthullam āpattim duṭṭhullā āpattiti dipeti. evam laddhapakkho 'mhīti parapakkham avajānāti.

katham bahussuto 'mhīti appassutam avajānāti. idh' ekacco bahussuto hoti sutadharo sutasannicayo. ayam appassuto appāgamō appadharo 'ti tassa avajānanto adhammam dhammo 'ti dipeti . . . adutthullam āpattim duṭṭhullā āpattiti dipeti. evam bahussuto 'mhīti appassutam avajānāti.

katham therataro 'mhīti navakataram avajānāti. idh' ekacco thero hoti rattaññū cirapabbajito. ayam navako appaññāto appakataññū, imassa vacanam akatam bhavissatiti tassa avajānanto adhammam dhammo 'ti dipeti . . . adut-

thullam̄ āpattim̄ dutṭhullā āpattiti dipeti. evam therataro 'mhihi navakataram̄ avajānāti. ||6||

asampattam̄ na byāharitabban ti: anotīṇam̄ bhāram̄ na otāretabbam̄. sampattam̄ dhammato vinayato na parihāpetabban ti: yamatthāya saṅgho sannipatito hoti tam̄ attham̄ dhammato vinayato na parihāpetabbam̄.

yena dhammenā 'ti: bhūtena vatthunā. yena vinayenā 'ti: codetvā sāretvā. yena satthu sāsanenā 'ti: nāttisampadāya anussāvanasampadāya. yena dhammena yena vinayena yena satthu sāsanena tam̄ adhikaraṇam̄ vūpasammati tathā tam̄ adhikaraṇam̄ vūpasametabban ti: anuvijjakena codako pucchitabbo : yam kho tvam̄ āvuso imassa bhikkhuno pavāraṇam̄ thapesi . . . (Mahāvagga IV. 16. 10-15) . . . titthiyasāvakānam̄ sutvā parisañkasiti.

diṭṭham̄ diṭṭhena sameti, diṭṭhena saṃsandate diṭṭham̄,
diṭṭham̄ paṭicca na upeti asuddhparisañkito :
so puggalo paṭiññāya kātabbā tena pavārapā |
sutam̄ sutena sameti . . . (see XI. § 2) |
mutam̄ mutena . . . tena pavārapā 'ti. ||7||

kin te diṭṭhan ti katamā pucchā, kinti te diṭṭhan ti k. p., kadā te diṭṭhan ti k. p., kattha te diṭṭhan ti katamā pucchā.

kin te diṭṭhan ti vatthupucchā vipattipucchā āpattipucchā ajjhacārapucchā. vatthupucchā 'ti aṭṭhannam̄ pārājikānam̄ vatthupucchā tevisasamphādisesānam̄ v. dveaniyatānam̄ v. dvecattārisanissaggiyānam̄ v. aṭṭhāsitisatapācittiyānam̄ v. dvādasapātidesaniyānam̄ v. dukkaṭānam̄ v. dubbhāsitānam̄ vatthupucchā. vipattipucchā 'ti sīlavipattipucchā acāravipattipucchā diṭṭhivipattipucchā ājivavipattipucchā. āpattipucchā 'ti pārājikāpattipucchā saṅghādisesāpattipucchā thullaccayāpattipucchā . . . dubbhāsitāpattipucchā. ajjhacārapucchā 'ti dvayam̄dvayasamāpattipucchā.

kinti te diṭṭhan ti liṅgapucchā iriyāpathapucchā ākāra-pucchā vippakārapucchā. liṅgapucchā 'ti digham̄ vā rassam̄ vā kaṇham̄ vā odātam̄ vā. iriyāpathapucchā 'ti gacchantam̄ vā thitam̄ vā nisinnam̄ vā nipannam̄ vā. ākārapucchā 'ti gihiliṅge vā titthiyaliṅge vā pabbajitaliṅge vā. vippakārapucchā 'ti gacchantam̄ vā thitam̄ vā nisinnam̄ vā nipannam̄ vā.

kadā te diṭṭhan ti kālapucchā samayapucchā divasapucchā utupucchā. kālapucchā 'ti pubbañhakāle vā majjhantikakāle vā sāyañhakāle vā. samayapucchā 'ti pubbañhasamaye vā majjhantikasamaye vā sāyañhasamaye vā. divasapucchā 'ti purebhattam vā pacchābhattam vā rattim vā divā vā kāle vā juñhe vā. utupucchā 'ti hemante vā gimhe vā vasse vā.

kattha te diṭṭhan ti thānapucchā bhūmipucchā okāsapucchā padesapucchā. thānapucchā 'ti bhūmiyā vā pathaviyā vā dharaniyā vā jagatiyā vā. bhūmipucchā 'ti bhūmiyā vā pabbate vā pāsāne vā pāsāde vā. okāsapucchā 'ti puratthime vā okāse pacchime vā okāse uttare vā okāse dakkhiṇe vā okāse. padesapucchā 'ti puratthime vā padese . . . dakkhiṇe vā padese 'ti. ||8||

Mahāsamgāmañ nītīhitam. tass' uddānam :

vatthu, nidānam, ākāro, pubbāparañ, katākatañ, kamm'-ādhikarañ c' eva, samatho, chandāgāmi ca, dosā, mohā, bhayā c' eva, saññā, nijjhāpanena ca, pekkhā, pasāde, pakkho 'mhi, sutatheratarena ca, asampattañ ca, sampattam, dhammena, vinayena ca, satthussa sāsanenāpi : mahāsamgāmañāpanā 'ti.

XIV.

Kassa kaṭhinam anatthatam, kassa kaṭhinam atthatam,
kinti kaṭhinam anatthatam, kinti kaṭhinam atthatam.

kassa k. anatthatan ti : dvinnam puggalānam anatthatam
hoti kaṭhinam anatthārakassa ca ananumodakassa ca. imesam
dvinnam puggalānam anatthatam hoti kaṭhinam.

kassa k. atthatan ti : dvinnam puggalānam atthatam hoti
kaṭhinam atthārakassa ca anumodakassa ca. imesam dvinnam
puggalānam atthataṁ hoti kaṭhinam.

kinti kaṭhinam anatthatan ti : catuvisatiyā ākārehi anattha-
tam hoti kaṭhinam. na ullikhitamattena atthataṁ hoti
kaṭhinam . . . (Mahāvagga VII. 1. 5) . . . evam pi
anatthatam hoti kaṭhinam.

nimittakammam nāma : nimittam karoti iminā dussena
kaṭhinam attharissāmīti. parikathā nāma : parikatham
karoti imāya parikathāya kaṭhinadussam nibbattessāmīti.
kukkukatam nāma anādiyadānam vuccati. sannidhi nāma :
dve sannidhiyo karaṇasannidhi ca nicayasannidhi ca. nissa-
ggiyam nāma : kariyamāne aruṇam udriyati. imehi catuvi-
satiyā ākārehi anatthatam hoti kaṭhinam.

kinti kaṭhinam atthatan ti : sattarasahi ākārehi atthataṁ
hoti kaṭhinam. ahatena atthataṁ hoti kaṭhinam . . .
(Mahāvagga VII. 1. 6) . . . evam pi atthataṁ hoti kaṭhi-
nam. imehi sattarasahi ākārehi atthataṁ hoti kaṭhi-
nam. ||1||

saha kaṭhinassa atthārā kati dhammā jāyanti. saha k. a.
pannarasa dhammā jāyanti, aṭṭha mātikā dve palibodhā
pañcānisamsā. saha k. a. ime pannarasa dhammā jā-
yanti. ||1||

payogassa katame dhammā anantarapaccayena paccayo samanantarapaccayena paccayo nissayapaccayena p. upanissayapaccayena p. purejātapaccayena p. pacchājātapaccayena p. sahajātapaccayena paccayo.

pubbakaraṇassa katame dhammā anantarapaccayena paccayo — pa —.

paccuddhārassa katame dhammā, adhiṭṭhānassa katame dhammā, atthārassa katame dhammā, mātikānañ ca palibodhānañ ca katame dhammā, vatthussa katame dhammā anantarapaccayena paccayo . . . sahajātapaccayena paccayo. ||2||

pubbakaraṇam payogassa anantarapaccayena paccayo samanantarapaccayena paccayo nissayapaccayena paccayo upanissayapaccayena paccayo. payogo pubbakaraṇassa purejātappaccayena paccayo. pubbakaraṇam payogassa pacchājātappaccayena paccayo. pannarasa dhammā sahajātapaccayena paccayo. ||3||

paccuddhāro pubbakaraṇassa anantarapaccayena paccayo samanantarapaccayena paccayo nissayapaccayena paccayo upanissayapaccayena paccayo. pubbakaraṇam paccuddhārassa purejātappaccayena paccayo. paccuddhāro pubbakaraṇassa pacchājātappaccayena paccayo. pannarasa dhammā sahajātapaccayena paccayo. ||4||

adhiṭṭhānam paccuddhārassa anantarapaccayena paccayo samanantarapaccayena p. nissayapaccayena p. upanissayapaccayena paccayo. paccuddhāro adhiṭṭhānassa purejātappaccayena paccayo. adhiṭṭhānam paccuddhārassa pacchājātappaccayena paccayo. pannarasa dhammā sahajātappaccayena paccayo. ||5||

atthāro adhiṭṭhānassa anantarapaccayena p. samanantarap. p. nissayap. p. upanissayap. paccayo. adhiṭṭhānam atthārassa purejātappaccayena paccayo. atthāro adhiṭṭhānassa pacchājātappaccayena paccayo. pannarasa dhammā sahajātappaccayena paccayo. ||6||

mātikā ca palibodhā ca atthārassa anantarap. p. samanantarap. p. nissayap. p. upanissayap. paccayo. atthāro mātikānañ ca palibodhānañ ca purejātappaccayena paccayo. mātikā ca palibodhā ca atthārassa pacchājātappaccayena paccayo. pannarasa dhammā sahajātappaccayena paccayo. ||7||

āsā ca anāsā ca vatthussa anantarapaccayena p. samanantrap. p. nissayap. p. upanissayap. paccayo. vatthu āsānañ ca anāsānañ ca purejātāpaccayena paccayo. āsā ca anāsā ca vatthussa pacchājātāpaccayena paccayo. pannarasa dhammā sahajātāpaccayena paccayo. ||8||**2**||

pubbakaraṇam kiṁnidānam kiṁsamudayam kiṁjātikam kiṁpabhavam kiṁsambhāram kiṁsamutṭhānam. paccuddhāro kiṁnidāno . . . kiṁsamutṭhāno. adhitthānam . . . atthāro . . . mātikā ca palibodhā ca . . . āsā ca anāsā ca kiṁnidānā . . . kiṁsamutṭhānā.

pubbakaraṇam payoganidānam payogasamudayam . . . payogasamuṭṭhānam. paccuddhāro pubbakaraṇanidāno . . . adhitthānam paccuddhāranidānam . . . atthāro adhitthānanidāno . . . mātikā ca palibodhā ca atthāranidānā . . . āsā ca anāsā ca vatthunidānā . . . vatthusamutṭhānā. ||1||

payogo kiṁnidāno kiṁsamudayo . . . kiṁsamutṭhāno. pubbakaraṇam—la—paccuddhāro, adhitthānam, atthāro, mātikā ca palibodhā ca, vatthu, āsā ca anāsā ca kiṁnidānā . . . kiṁsamutṭhānā.

payogo hetunidāno hetusamudayo āsā ca anāsā ca hetunidānā . . . hetusamutṭhānā. ||2||

payogo kiṁnidāno āsā ca anāsā ca kiṁnidānā . . . kiṁsamutṭhānā.

payogo paccayanidāno paccayasamudayo āsā ca anāsā ca paccayanidānā . . . paccayasamutṭhānā. ||3||

pubbakaraṇam katīhi dhammehi saṁgahitam. pubbakaraṇam sattahi dhammehi saṁgahitam dhovanena vicāraṇena chedanena bandhanena sibbanena rajanena kappakaraṇena. pubbakaraṇam imehi sattahi dhammehi saṁgahitam.

paccuddhāro katīhi dhammehi saṁgahito. paccuddhāro tīhi dhammehi saṁgahito saṁghātiyā uttarāsaṅgena antaravāsakena.

atthāro katīhi . . . ekena dhammena saṁgahito vacibhedena. ||4||

kaṭhinassa kati mūlāni kati vatthūni kati bhūmiyo. kaṭhi-

nassa ekam mūlam samgho, tīṇi vatthūni samghāti uttarā-sāṅgo antaravāsako, cha bhūmiyo khomam kappasikam koseyyam kambalam sāṇam bhaṅgam. ||5||

kaṭhinassa ko ādi kiṁ majjhe kiṁ pariyośānam. kaṭhinassa pubbakaraṇam ādi, kiriya majjhe, atthāro pariyośānam. ||6||

katih' aṅgehi samannāgato puggalo abhabbo kaṭhinam attharitum. katih' aṅgehi samannāgato puggalo bhabbo kaṭhinam attharitum. atthah' aṅgehi s. p. abhabbo kaṭhinam attharitum, atthah' aṅgehi s. p. bhabbo kaṭhinam attharitum. katamehi atthah' aṅgehi s. p. abhabbo kaṭhinam attharitum. pubbakaraṇam na jānāti, paccuddhāram . . . adhitthānam . . . atthāram . . . mātikam . . . pali-bodham . . . ubbhāram . . . ānisamsam na jānāti. imehi atthah' aṅgehi s. p. abhabbo kaṭhinam attharitum. katamehi atthah' aṅgehi s. p. bhabbo kaṭhinam attharitum. pubbakaraṇam jānāti . . . ānisamsam jānāti. imehi atthah' aṅgehi s. p. bhabbo kaṭhinam attharitum. ||7||

katinam puggalānam kaṭhinatthārā na rūhanti. katinam puggalānam kaṭhinatthārā rūhanti. tiṇṇam p. k. na rūhanti, tiṇṇam p. k. rūhanti. katamesam tiṇṇam p. k. na rūhanti. nissimatho anumodati, anumodanto na vācam bhindati, vācam bhindanto na param viññāpeti. imesam tiṇṇam p. k. na rūhanti. katamesam tiṇṇam p. k. rūhanti. simatho anumodati, anumodanto vācam bhindati, vācam bhindanto param viññāpeti. imesam tiṇṇam p. k. rūhanti. ||8||

kati kaṭhinatthārā na rūhanti. kati kaṭhinatthārā rūhanti. tayo kaṭhinatthārā na rūhanti, tayo k. rūhanti. katame tayo k. na rūhanti. vatthuvipannañ c' eva hoti kālavipannañ ca karapavipannañ ca. ime tayo k. na rūhanti. katame tayo k. rūhanti. vatthusampannañ c' eva hoti kālasampannañ ca karapasampannañ ca. ime tayo k. rūhanti. ||9||**3**

kaṭhinam jānitabbam, kaṭhinatthāro jānitabbo, kaṭhinassa atthāramāso jānitabbo, kaṭhinassa atthāravipatti jānitabbā, kaṭhinassa atthārasampatti jānitabbā, nimitakammam jānitabbam, parikathā jānitabbā, kukkukataṁ jānitabbam, sannidhi jānitabbā, nissaggyam jānitabbam.

kaṭhinai jānitabban ti: tesañ ñeva dhammānam saṃgaho samavāyo nāmañ nāmakammañ nāmadheyayā nirutti byañjanam abhilāpo yad idam kaṭhinan ti.

kaṭhinassa athāramāso jānitabbo 'ti: vassānassa pacchimo māso jānitabbo.

kaṭhinassa athāravipatti jānitabbā 'ti: catuvīsatiyā ākārehi kaṭhinassa athāravipatti jānitabbā. kathinassa atthārasampatti jānitabbā 'ti: sattarasahi ākārehi kaṭhinassa atthārasampatti jānitabbā.

nimittakammam jānitabban ti: nimittam karoti iminā dussena kathinam attharissāmīti.

parikathā jānitabbā 'ti: parikathañ karoti imāya parikathāya kaṭhinadussam nibbattessāmīti.

kukkukatam jānitabban ti: anādiyadānam jānitabbam.

sannidhi jānitabbā 'ti: dve sannidhiyo jānitabbā karaṇa-sannidhi ca nicayasannidhi ca.

nissaggyam jānitabban ti: kariyamāne aruṇam udriyati.

kaṭhinatthāro jānitabbo 'ti: sace saṃghassa kaṭhinadussam uppannam hoti saṃghena kathañ paṭipajjitatbam, atthārakena kathañ paṭipajjitatbam, anumodakena kathañ paṭipajjitatbam. saṃghena ñattidutiyena kammena kathinatthārakassa bhikkhuno dātabbam. tena kaṭhinatthārakena bhikkhunā tadah' eva dhovitvā vimajjvitvā vicāretvā chinditvā sibbetvā rajitvā kappam katvā kaṭhinam attharitabbam. sace saṃghātiyā kaṭhinam attharitukāmo hoti porāṇikā saṃghāti paccuddharitabbā, navā saṃghāti adhitthātabbā, imāya saṃghātiyā kaṭhinam attharāmīti vācā bhinditabbā. sace uttarāsaṅgena kaṭhinam attharitukāmo hoti porāṇako uttarāsaṅgo paccuddharitabbo, navo uttarāsaṅgo adhitthātabbo, iminā uttarāsaṅgena kaṭhinam attharāmīti vācā bhinditabbā. sace antaravāsakena kaṭhinam attharitukāmo hoti porāṇako antaravāsako paccuddharitabbo, navo antaravāsako adhitthātabbo, iminā antaravāsakena kaṭhinam attharāmīti vācā bhinditabbā. tena kaṭhinatthārakena bhikkhunā saṃgham upasam̄kamitvā ekāmsam uttarāsaṅgam karitvā añjalim paggahetvā evam assa vacaniyo: atthatam bhante saṃghassa kaṭhinam, dhammiko kaṭhinatthāro, anumodathā 'ti. tehi anumodakehi bhikkhūhi ekāmsam uttarāsaṅgam karitvā

añjaliṁ paggahetvā evam assa vacanīyo: atthatām āvuso saṅghassa kaṭhinam, dhammiko kaṭhinatthāro, anumodāmā 'ti. tena kaṭhinatthārakena bhikkhunā sambahule bhikkhū upasampakmitvā ekāṁsaṁ uttarāsaṅgaṁ karitvā añjaliṁ paggahetvā evam assu vacanīyā: atthatām bhante . . . anumodathā 'ti. tehi anumodakehi . . . anumodāmā 'ti. tena kaṭhinatthārakena bhikkhunā ekāṁ bhikkhūm upasampakmitvā ekāṁsaṁ uttarāsaṅgaṁ karitvā añjaliṁ paggahetvā evam assa vacanīyo: atthatām āvuso saṅghassa kaṭhinam, dhammiko kaṭhinatthāro, anumodāhīti. tena anumodakena bhikkhunā ekāṁsaṁ uttarāsaṅgaṁ karitvā añjaliṁ paggahetvā evam assa vacanīyo: atthatām āvuso saṅghassa kaṭhinam, dhammiko kaṭhinatthāro, anumodāmīti. ||4||

saṅgho kaṭhinam attharati, gaṇo k. a., puggalo k. attharatī. na saṅgho kaṭhinam attharati, na gaṇo k. a., puggalo kaṭhinam attharatī. hañci na saṅgho k. a., na gaṇo k. a., puggalo k. attharati: saṅghassa anatthatām hoti kaṭhinam, gaṇassa anaṭthatām hoti kaṭhinam, puggalassa atthatām hoti kaṭhinam.

saṅgho pātimokkham uddisati, gaṇo pātimokkham uddisati, puggalo pātimokkham uddisatī. na saṅgho pātimokkham uddisati, na gaṇo p. u., puggalo p. u.: saṅghassa anuddiṭṭham hoti pātimokkham, gaṇassa anuddiṭṭham hoti pātimokkham, puggalassa uddiṭṭham hoti pātimokkham.

saṅghassa sāmaggiyā gaṇassa sāmaggiyā puggalassa uddesā saṅghassa uddiṭṭham hoti pātimokkham, gaṇassa uddiṭṭham hoti pātimokkham, puggalassa uddiṭṭham hoti pātimokkham. evam eva na saṅgho kaṭhinam attharati, na gaṇo k. a., puggalo k. a.: saṅghassa anumodanāya gaṇassa anumodanāya puggalassa atthārū saṅghassa atthatām hoti kaṭhinam, gaṇassa atthatām hoti kaṭhinam, puggalassa atthatām hoti kaṭhinañ ti. ||5||

pakkamanantiko kaṭhinuddhāro vutto ādiccabandhunā, etañ ca tāham pucchāmi: katamo palibodho paṭhamam chijjati.

pakkamanantiko kaṭhinuddhāro vutto ādiccabandhunā,
 etañ ca tāham vissajjissam : cīvarapalibodho paṭhamam
 chijjati,
 tassa saha bahisimaganā āvāsapalibodho chijjati.
 niṭṭhānantiko kaṭhinuddhāro vutto ādiccabandhunā,
 etañ ca tāham pucchāmi . . . vissajjissam : āvāsapali-
 bodho paṭhamam chijjati,
 cīvare niṭṭhite cīvarapalibodho chijjati.
 sannīṭṭhānantiko kaṭhinuddhāro . . .
 . . . pucchāmi . . . vissajjissam : dve palibodhā apubbam
 acarimam chijjanti.
 nāsanantiko kaṭhinuddhāro . . .
 . . . pucchāmi . . . vissajjissam : āvāsapalibodho paṭha-
 mam chijjati,
 cīvare naṭṭhe cīvarapalibodho chijjati.
 savanantiko kaṭhinuddhāro . . .
 . . . pucchāmi . . . vissajjissam : cīvarapalibodho paṭha-
 mam chijjati,
 tassa saha savanena āvāsapalibodho chijjati.
 āsāvacchediko kaṭhinuddhāro . . .
 . . . pucchāmi . . . vissajjissam : āvāsapalibodho paṭha-
 mam chijjati,
 cīvarāsāya upacchinnāya cīvarapalibodho chijjati.
 sīmātikkantiko kaṭhinuddhāro . . .
 . . . pucchāmi . . . vissajjissam : cīvarapalibodho
 paṭhamam chijjati,
 tassa bahisimagatassa āvāsapalibodho chijjati.
 sahubbhāro kaṭhinuddhāro . . .
 . . . pucchāmi . . . vissajjissam : dve palibodhā apubbam
 acarimam chijjanti. ||6||

kati kaṭhinuddhārā samghādhinā, kati kaṭhinuddhārā
 puggalādhinā, kati kaṭhinuddhārā n' eva samghādhinā na
 puggalādhinā. eko kaṭhinuddhārā samghādhino antar-
 ubbhāro, cattāro kaṭhinuddhārā puggalādhinā pakkaman-
 antiko niṭṭhānantiko sannīṭṭhānantiko sīmātikkantiko,
 cattāro kaṭhinuddhārā n' eva samghādhinā na puggalādhinā
 nāsanantiko savanantiko āsāvacchediko sahubbhāro. ||1||

kati kāthīnuddhārā antosimāya uddhariyyanti, kati kāthīnuddhārā bahisimāya uddhariyyanti, kati kāthīnuddhārā siyā antosimāya uddhariyyanti siyā bahisimāya uddhariyyanti. dve kāthīnuddhārā antosimāya uddhariyyanti antarubbhāro sahubbhāro. tayo kāthīnuddhārā bahisimāya uddhariyyanti pakkamanantiko savanantiko sīmātikkantiko. cattāro kāthīnuddhārā siyā antosimāya uddhariyyanti siyā bahisimāya uddhariyyanti niṭṭhānantiko sannīṭṭhānantiko nāsanantiko āsāvacchediko. ||2||

kati kāthīnuddhārā ekuppādā ekanirodhā, kati kāthīnuddhārā ekuppādā nānānirodhā. dve kāthīnuddhārā ekuppādā ekanirodhā antarubbhāro sahubbhāro, avasesā kāthīnuddhārā ekuppādā nānānirodhā 'ti. ||3||7||

Kāthīnabhedo niṭṭhito. tass' uddānam :

kassa, kinti, pannarasa, dharmā, nidāna-hetu ca,
paccaya-saṃgaha-mūlā, ādi ca, aṭṭha puggalā,
bhedā tiṇṇam, tayo, jānitabbam, atthāram uddesena ca,
palibodh'-ādhinā, sīmāya, uppādanirodhena cā 'ti.

Parivāram niṭṭhitam.

XV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṁ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. atha kho āyasmā Upāli yena bhagavā ten' upasampkami, upasampkamitvā bhagavantam abhivādetvā ekamantam nisidi. ekamantam nisinno kho āyasmā Upāli bhagavantam etad avoca : katīhi nu kho bhante aṅgehi samannāgatena bhikkhunā yāvajīvam nānissitena vatthabban ti. pañcah' Upāli aṅgehi samannāgatena bhikkhunā yāvajīvam nānissitena vatthabbam. katamehi pañcahi. uposatham na jānāti, uposathakammam na j., pātimokkhamp na j., pātimokkhuddesaṁ na j., ûnapañcavasso hoti. imehi kho Upāli pañcah' aṅgehi samannāgatena bhikkhunā yāvajīvam nānissitena vatthabbam.

pañcah' Upāli aṅgehi samannāgatena bhikkhunā yāvajīvam anissitena vatthabbam. katamehi pañcahi. uposatham jānāti, uposathakammam . . . pañcavasso vā hoti atireka-pañcavasso vā. imehi kho . . . ||1||

aparehi pi Upāli pañcah' aṅgehi s. bh. yāvajīvam nānissitena vatthabbam. katamehi pañcahi. pavāraṇam na jānāti, pavāraṇakammam na j., pātimokkhamp na j., pātimokkhuddesaṁ na j., ûnapañcavasso hoti. imehi kho . . .

pañcah' Upāli aṅgehi s. bh. yāvajīvam anissitena vatthabbam. katamehi pañcahi. pavāraṇam jānāti . . . imehi kho . . . ||2||

aparehi pi Upāli . . . nānissitena vatthabbam. katamehi pañcahi. āpattānāpattim na jānāti, lahukagarukam āpattim na j., sāvasesānavasesam āpattim na j., duṭṭhullāduṭṭhullam āpattim na j., ûnapañcavasso hoti. imehi kho . . .

pañcah' Upāli aṅgehi . . . anissitena vatthabbam. katamehi pañcahi. āpattānāpattim jānāti . . . imehi kho Upāli pañcah' aṅgehi s. bh. yāvajīvam anissitena vatthabban ti. ||3||

katihī nu kho bhante aṅgehi samannāgatena bhikkhunā na upasampādetabbam na nissayo dātabbo na sāmañero upaṭṭhāpetabbo 'ti. pañcah' Upāli aṅgehi s. bh. na upasampādetabbam na nissayo dātabbo na sāmañero upaṭṭhāpetabbo. katamehi pañcahi. na paṭibalo hoti antevāsim vā saddhivihārim vā gilānam upaṭṭhātum vā upaṭṭhāpetum vā, uppannam anabhiratiṃ vūpakāsetum vā vūpakāsāpetum vā, uppannam kukkuccāpi dhammato vinodetum vā vinodāpetum vā, abhidhamme vinetum, abhivinaye vinetum. imehi kho Upāli pañcah' aṅgehi s. bh. na upasampādetabbam na nissayo dātalbo na sāmañero upaṭṭhāpetabbo.

pañcah' Upāli aṅgehi s. bh. upasampādetabbam nissayo dātabbo sāmañero upaṭṭhāpetabbo. katamehi pañcahi. paṭibalo hoti antevāsim vā . . . abhivinaye vinetum. imehi kho . . . ||4||

aparehi pi Upāli pañcah' aṅgehi s. bh. na upasampādetabbam na nissayo dātabbo na sāmañero upaṭṭhāpetabbo. katamehi pañcahi. na paṭibalo hoti antevāsim vā saddhivihārim vā abhisamācārikāya sikkhāya sikkhāpetum, adibrahmacariyikāya sikkhāya vinetum, adhisile vinetum, adhicitte vinetum, adhipaññāya vinetum. imehi kho . . .

pañcah' Upāli aṅgehi s. bh. upasampādetabbam nissayo dātabbo sāmañero upaṭṭhāpetabbo. katamehi pañcahi. paṭibalo hoti . . . adhicitte vinetum. imehi kho Upāli pañcah' aṅgehi s. bh. upasampādetabbam nissayo dātabbo sāmañero upaṭṭhāpetabbo 'ti. ||5||

katihī nu kho bhante aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammam kātabban ti. pañcah' Upāli aṅgehi s. bh. kammam kātabbam. katamehi pañcahi. alajji ca hoti, bālo ca, apakattatto ca, micchāditthiko ca hoti, ājivavipanno ca. imehi kho Upāli pañcah' aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammam kātabbam. ||6||

aparehi pi Upāli pañcah' aṅgehi s. bh. kammam kātabbam. katamehi pañcahi. adhisile silavipanno hoti, ajjhācāre ūcāravipanno hoti, atidiṭṭhiyā ditṭhivipanno hoti, micchāditthiko ca hoti, ājivavipanno ca. imehi kho . . . ||7||

aparehi pi Upāli . . . kāyikena davena samannāgato hoti, vācasikena davena s. h., kāyikavācasikena davena s. h.,

micchādiṭṭhiko ca hoti, ājīvavipanno ca. imehi kho . . . ||8||

aparehi pi Upāli . . . kāyikena anācārena samannāgato hoti, vācasikena anācārena s. h., kāyikavācasikena anācārena s. h., micchādiṭṭhiko ca hoti, ājīvavipanno ca. imehi kho . . . ||9||

aparehi pi Upāli . . . kāyikena upaghātikena samannāgato hoti, vācasikena upaghātikena s. h., kāyikavācasikena upaghātikena s. h., micchādiṭṭhiko ca hoti, ājīvavipanno ca. imehi kho . . . ||10||

aparehi pi Upāli . . . kāyikena micchājīvena samannāgato hoti, vācasikena micchājīvena s. h., kāyikavācasikena micchājīvena s. h., micchādiṭṭhiko ca hoti, ājīvavipanno ca. imehi kho . . . ||11||

aparehi pi Upāli . . . āpattim āpanno kammakato upasampādeti nissayam deti sāmañeram upaṭṭhāpeti bhikkhuno-vādakasammutim sādiyati sammato pi bhikkhuniyo ovadati. imehi kho . . . ||12||

aparehi pi Upāli . . . yāya āpattiyā saṅghena kammam kataṁ hoti tam āpattim āpajjati, aññam vā tādisikam, tato vā pāpiṭṭhataram, kammam garahati, kammike garahati. imehi kho . . . ||13||

aparehi pi Upāli . . . buddhassa avanṇam bhāsatī, dhammassa avanṇam bhāsatī, saṅghassa avanṇam bhāsatī, micchādiṭṭhiko ca hoti, ājīvavipanno ca. imehi kho Upāli pañcaḥ' aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammam kātabban ti. ||14||

anissitavaggo paṭhamo. tass' uddānam :

uposatham, pavāraṇam, āpatti ca, gilānakam,
abhisamācār'-alajji ca, adhisila-davena ca,]
anācāram, upaghāti-micchā, āpattim eva ca,
yāya āpattiyā, buddhassa : paṭhamo vaggasamgaho
'ti. ||1||

katīhi nu kho bhante aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammam na paṭippassambhetabban ti. pañcaḥ' Upāli aṅgehi s. bh. kammam na paṭippassambhetabbaṁ. katamehi pañ-

cabī. āpattim āpanno kammakato . . . (*see chap. 1. 12–14, reading na paṭippassambhettabam instead of kātabbam*) . . . ājivavipanno ca. imehi kho Upāli pañcah' aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammam na paṭippassambhettabam. ||1–3||

aparehi pi Upāli pañcah' aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammam na paṭippassambhettabam. katamehi pañcahi. alajjī ca hoti, bālo ca, apakatatto ca, omaddakārako ca hoti vattesu, sikkhāya ca na paripūrakārī. imehi kho Upāli pañcah' aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammam na paṭippassambhettaban ti. ||4||

samgāmāvacarena bhante bhikkhunā samgham upasamkamantena kati dhamme ajjhattam upatthāpetvā samgho upasamkamitabbo. samgāmāvacarena Upāli bhikkhunā samgham upasamkamantena pañca dhamme ajjh. up. s. upasamkamitabbo. katame pañca. samgāmāvacarena Upāli bhikkhunā samgham upasamkamantena nicacittena samgho upasamkamitabbo rajoharaṇasamena cittena, āsanakusalena bhavitabbam nisajjakusalena, there bhikkhū anupakhajjantena nave bhikkhū āsanena apaṭibāhantena yathāpaṭirūpe āsane nisiditabbam, anānākathikena bhavitabbam atiracchānakathikena sāmām vā dhammo bhāsītabbo paro vā ajjhēsītabbo ariyo vā tuṇhibbhāvo nātimaññitabbo, sace Upāli samgho samaggakaraṇiyāni kammāni karoti tatra ca Upāli bhikkhuno na kkhamati api ditthāvikammam katvā upetabbā sāmaggi. tam kissa hetu. māham samghena nānatto assan ti. samgāmāvacaren' Upāli bhikkhunā samgham upasamkamantena ime pañca dhamme ajjhattam upatthāpetvā samgho upasamkamitabbo 'ti. ||5||

katīhi nu kho bhante aṅgehi samannāgato bhikkhu samghe voharanto bahujanaakanto ca hoti bahujanaamanāpo ca bahujanaarucito cā 'ti. pañcah' Upāli aṅgehi samannāgato . . . bahujanaarucito ca. katamehi pañcahi. ussitamanti ca hoti, nissitatappi ca, na ca bhāsānusandhikusalo hoti, na yathādhamme yathāvinaye yathāpattiyyā codetā hoti, na yathādhamme yathāvinaye yathāpattiyyā kāretā hoti. imehi kho Upāli pañcah' aṅgehi samannāgato . . . bahujanaarucito ca.

pañcah' Upāli aṅgehi samannāgato bhikkhu samghe voharanto bahujanakanto ca hoti bahujanaamanāpo ca bahujana-

rucito ca. katamehi pañcahi. na ussitamantī ca hoti, na nissitajappi ca, bhāsānusandhikusalo ca hoti, yathādhamme yathāvinaye yathāpattiyā codetā hoti, yathādhamme yathāvinaye yathāpattiyā kāretā hoti. imehi kho Upāli . . . ||6||

aparehi pi Upāli pañcah' aṅgehi samannāgato bhikkhu saṅghe voharanto bahujanaakanto ca . . . ussādetā hoti, apasādetā hoti, adhammam gāṇhāti, dhammam paṭibāhati, samphañ ca bahum bhāsatī. imehi kho Upāli . . .

pañcah' Upāli aṅgehi samannāgato bhikkhu saṅghe voharanto bahujanakanto ca . . . na ussādetā hoti, na apasādetā hoti, dhammam gāṇhāti, adhammam paṭibāhati, samphañ ca na bahum bhāsatī. imehi kho Upāli . . . ||7||

aparehi pi Upāli pañcah' aṅgehi samannāgato bhikkhu saṅghe voharanto bahujanaakanto ca . . . pasayha pavattā hoti, anokāsakammam kārāpetvā pavattā hoti, na yathādhamme yathāvinaye yathāpattiyā codetā hoti, na yathādhamme yathāvinaye yathāpattiyā kāretā hoti, na yathāditthiyā byākatā hoti. imehi kho Upāli . . .

pañcah' Upāli aṅgehi samannāgato bhikkhu saṅghe voharanto bahujanakanto ca . . . na pasayha pavattā hoti, okāsakammam kārāpetvā pavattā hoti, yathādhamme y. y. codetā hoti, yathādhamme y. y. kāretā hoti, yathāditthiyā byākatā hoti. imehi kho Upāli . . . bahujanarucito cā'ti. ||8||

kati nu kho bhante ānisamsā vinayapariyattiyā 'ti. pañc' ime Upāli ānisamsā vinayapariyattiyā. katame pañca. attano silakkhandho sugutto hoti surakkhito, kukkuccapakatānam paṭisaraṇam hoti, visārado saṅghamajjhē voharati, paccathike saha dhammena suniggahitam niggaṇhāti, saddhammatthitiyā paṭipanno hoti. ime kho Upāli pañcāni-samsā vinayapariyattiyā 'ti. ||9||

napatippassambhanavaggo dutiyo. tass' uddānam :

āpanno, yāya, vaṇṇañ ca, alajjī, saṅgāmena ca,
ussitā, ussādetā ca, pasayha, pariyattiyā 'ti.

paṭhamayamakapaññatti. ||2||

katīhi nu kho bhante aṅgehi samannāgatena bhikkhūnā saṃghe na voharitabban ti. pañcah' Upāli aṅgehi s. bh. saṃghe na voharitabbam. katamehi pañcahi. āpattim na jānāti, āpattisamuṭṭhānam na j., āpattiya payogam na j., āpattiya vūpasamam na j., āpattiya na vinicchayakusalo hoti. imehi kho Upāli pañcah' aṅgehi s. bh. saṃghe na voharitabbam.

pañcah' Upāli aṅgehi s. bh. saṃghe voharitabbam. katamehi pañcahi. āpattim jānāti . . . āpattiya vinicchayakusalo hoti. imehi kho Upāli pañcah' aṅgehi s. bh. saṃghe voharitabbam. || 1 ||

aparehi pi . . . saṃghe na voharitabbam. katamehi pañcahi. adhikaraṇam na jānāti, adhikaraṇasamuṭṭhānam na j., adhikaraṇassa payogam na j., adhikaraṇassa vūpasamam na j., adhikaraṇassa na vinicchayakusalo hoti. imehi kho . . .

pañcah' Upāli . . . saṃghe voharitabbam. katamehi pañcahi. adhikaraṇam jānāti . . . adhikaraṇassa vinicchaya-kusalo hoti. imehi kho . . . || 2 ||

aparehi pi . . . na voharitabbam. katamehi pañcahi. pasayha pavattā hoti, anokāsakammam kārāpetvā pavattā hoti, na yathādhamme yathāvinaye yathāpattiya codetā hoti, na yathādhamme y. y. kāretā hoti, na yathādiṭṭhiyā byākatā hoti. imehi kho . . .

pañcah' Upāli . . . saṃghe voharitabbam. katamehi pañcahi. na pasayha pavattā hoti, okāsakammam kārāpetvā pavattā hoti . . . yathādiṭṭhiyā byākatā hoti. imehi kho . . . || 3 ||

aparehi pi . . . na voharitabbam. katamehi pañcahi. āpattānāpattim na jānāti, lahukagarukaṇāpattim na j., sāvasesānavasesāpattim na j., duṭṭhullāduṭṭhullāpattim na j., sappaṭikammam appaṭikammam āpattim na jānāti. imehi kho . . .

pañcah' Upāli . . . saṃghe voharitabbam. katamehi pañcahi. āpattānāpattim jānāti . . . imehi kho . . . || 4 ||

aparehi pi . . . na voharitabbam. katamehi pañcahi. kammam na jānāti, kammassa karaṇam na j., kammassa vatthum na j., kammassa vattam na j., kammassa vūpasamam na jānāti. imehi kho . . .

pañcah' Upāli . . . samghe voharitabbam. katamehi pañcahi. kammañ jānāti . . . imehi kho . . . ||5||

aparehi pi . . . na voharitabbam. katamehi pañcahi. vatthum na jānāti, nidānam na j., paññattim na j., padapacchābhāttham na j., anusandhivacanapatham na jānāti. imehi kho . . .

pañcah' Upāli . . . samghe voharitabbam. katamehi pañcahi. vatthum jānāti . . . imehi kho . . . ||6||

aparehi pi . . . na voharitabbam. katamehi pañcahi. chandāgatim gacchatī, dosāgatim gacchatī, mohāgatim gacchatī, bhayāgatim gacchatī, alajjī ca hoti. imehi kho . . .

pañcah' Upāli . . . samghe voharitabbam. katamehi pañcahi. na chandāgatim gacchatī . . . lajjī ca hoti. imehi kho . . . ||7||

aparehi pi . . . na voharitabbam. katamehi pañcahi. chandāgatim gacchatī, dosāgatim g., mohāgatim g., bhayāgatim g., akusalo ca hoti vinaye. imehi kho . . .

pañcah' Upāli . . . samghe voharitabbam. katamehi pañcahi. na chandāgatim gacchatī . . . kusalo ca hoti vinaye. imehi kho . . . ||8||

aparehi pi . . . na voharitabbam. katamehi pañcahi. ñattim na jānāti, ñattiyā karaṇam na j., ñattiyā anussāvanam na j., ñattiyā samathañ na j., ñattiyā vūpasamam na jānāti. imehi kho . . .

pañcah' Upāli . . . samghe voharitabbam. katamehi pañcahi. ñattim jānāti . . . imehi kho . . . ||9||

aparehi pi . . . na voharitabbam. katamehi pañcahi. suttam na jānāti, suttānulomam na j., vinayam na j., vinayānulomam na j., na ca ṭhānāṭhānakusalo hoti. imehi kho . . .

pañcah' Upāli . . . samghe voharitabbam. katamehi pañcahi. suttam jānāti . . . ṭhānāṭhānakusalo ca hoti. imehi kho . . . ||10||

aparehi pi . . . na voharitabbam. katamehi pañcahi. dhammam na jānāti, dhammānulomam na j., vinayam na j., vinayānulomam na j., na ca pubbāparakusalo hoti. imehi kho . . .

pañcah' Upāli . . . samghe voharitabbam. katamehi pañcahi. dhammam jānāti . . . pubbāparakusalo ca hoti.

imehi kho Upāli pañcah' aṅgehi samannāgatena bhikkhunā samghe voharitabban ti. ||11||

vohāravaggo tatiyo. tass' uddānam :

āpatti, adhikaranam, pasayh', āpattijānanā,
kammam, vatthum, alajjī ca, akusalo ca, ñattiyā,
suttam na jānāti, dhammam : tatiyo vaggasamgaho 'ti. ||3||

katī nu kho bhante adhammikā diṭṭhāvikammā 'ti. pañc' ime Upāli adhammikā diṭṭhāvikammā. katame pañca. anāpattiyā diṭṭhim āvitaroti, adesanāgāminiyā āpattiyā d. ā., desitāya āpattiyā d. ā., catūhi pañcahi d. ā., manomānasena diṭṭhim āvitaroti. ime kho Upāli pañca adhammikā diṭṭhāvikammā.

pañc' ime Upāli dhammikā diṭṭhāvikammā. katame pañca. āpattiyā diṭṭhim āvitaroti, desanāgāminiyā āpattiyā d. ā., adesitāya āpattiyā d. ā., na catūhi pañcahi d. ā., na manomānasena d. ā., ime kho . . . ||1||

apare pi Upāli pañca adhammikā diṭṭhāvikammā. katame pañca. nānāsaṃvāsakassa santike diṭṭhim āvitaroti, nānāśimāya thitassa santike d. ā., apakatattassa santike d. ā., catūhi pañcahi d. ā., manomānasena d. ā., ime kho . . .

pañc' ime Upāli dhammikā diṭṭhāvikammā. katame pañca. samānasamvāsakassa santike d. ā., samānasimāya thitassa santike d. ā., pakatattassa santike d. ā., na catūhi pañcahi d. ā., na manomānasena d. ā., ime kho Upāli pañca dhammikā diṭṭhāvikammā 'ti. ||2||

katī nu kho bhante adhammikā paṭiggahā 'ti. pañc' ime Upāli adhammikā paṭiggahā. katame pañca. kāyena diyyamānam kāyena appaṭiggahitam, kāyena diyyamānam kāyapaṭibaddhena appaṭiggahitam, kāyapaṭibaddhena diyyamānam kāyena appaṭiggahitam, kāyapaṭibaddhena diyyamānam kāyapaṭibaddhena appaṭiggahitam, nissaggiyena diyyamānam kāyena vā kāyapaṭibaddhena vā appaṭiggahitam. ime kho Upāli pañca adhammikā paṭiggahā.

pañc' ime Upāli dhammikā paṭiggahā. katame pañca. kāyena diyyamānam kāyena paṭiggahitam . . . nissaggiyena diyyamānam kāyena vā kāyapaṭibaddhena vā paṭiggahitam. ime kho Upāli pañca dhammikā paṭiggahā 'ti. ||3||

kati nu kho bhante anatirittā 'ti. pañc' ime Upāli anatirittā. katame pañca. akappiyakatañ hoti, appatiggahitakatañ hoti, anuccāritakatañ hoti, ahatthapāse katañ hoti, alam etam sabban ti avuttam hoti. ime kho Upāli pañca anatirittā.

pañc' ime Upāli atirittā. katame pañca. kappiyakatañ hoti, paṭiggahitakatañ hoti, uecāritakatañ hoti, hatthapāse katañ hoti, alam etam sabban ti vuttam hoti. ime kho Upāli pañca atirittā 'ti. ||4||

katihī nu kho bhante ākārehi pavārañā paññāyatīti. pañcah' Upāli ākārehi pavārañā paññāyati. katamehi pañcahi. asanam paññāyati, bhojanam paññāyati, hatthapāse tħito abhiharati, paṭikkhepo paññāyati. imehi kho Upāli pañcah' ākārehi pavārañā paññāyatīti. ||5||

kati nu kho bhante adhammikā paṭiññātakarañā 'ti. pañc' ime Upāli adhammikā paṭiññātakarañā. katame pañca. bhikkhu pārājikam ajjhāpanno hoti, pārājikena codiyamāno sañghādisesam ajjhāpanno paṭijānāti, tam sañgho sañghādisesena kāreti: adhammikam paṭiññātakarañam. bhikkhu pārājikam ajjhāpanno hoti, pārājikena codiyamāno pācittiyan pātidesaniyam dukkañam ajjhāpanno paṭijānāti, tam sañgho dukkañena kāreti: adhammikam paṭiññātakarañam. bhikkhu sañghādisesam pācittiyan pātidesaniyam dukkañam ajjhāpanno hoti, dukkañena codiyamāno pārājikam ajjhāpanno paṭijānāti, tam sañgho pārājikena kāreti: adhammikam paṭiññātakarañam. bhikkhu dukkañam ajjhāpanno hoti, dukkañena codiyamāno sañghādisesam pācittiyan pātidesaniyam ajjhāpanno paṭijānāti, tam sañgho pātidesaniyena kāreti: adhammikam paṭiññātakarañam. ime kho Upāli pañca adhammikā paṭiññātakarañā.

pañc' ime Upāli dhammikā paṭiññātakarañā. katame pañca. bhikkhu pārājikam ajjhāpanno hoti, pārājikena codiyamāno pārājikam ajjhāpanno paṭijānāti, tam sañgho pārājikena kāreti: dhammikam paṭiññātakarañam. bhikkhu sañghādisesam pācittiyan pātidesaniyam dukkañam ajjhāpanno hoti, dukkañena codiyamāno dukkañam ajjhāpanno paṭijānāti, tam sañgho dukkañena kāreti: dhammikam paṭiññātakarañam. ime kho Upāli pañca dhammikā paṭiññātakarañā 'ti. ||6||

katīhi nu kho bhante añgehi samannāgatassa bhikkhuno okāsakammam kārāpentassa nālam okāsakammañ kātun ti. pañcah' Upāli añgehi s. bh. ok. k. nālam okāsakammañ kātum. katamehi pañcahi. alajjī ca hoti, bālo ca, apaka-tatto ca, cāvanādhippāyo vattā hoti, no vuṭṭhānādhippāyo. imehi kho . . .

pañcah' Upāli añgehi s. bh. ok. k. alam okāsakammañ kātum. katamehi pañcahi. lajjī ca hoti, pāñdito ca, pakatatto ca, vuṭṭhānādhippāyo vattā hoti, no cāvanādhippāyo. imehi kho Upāli pañcah' añgehi s. bh. ok. k. alam okāsa-kammañ kātun ti. ||7||

katīhi nu kho bhante añgehi samannāgatena bhikkhunā saddhiñ vinayo na sākacchātabbo 'ti. pañcah' Upāli añgehi s. bh. s. vinayo na sākacchātabbo. katamehi pañcahi. vatthum na jānāti, nidānam na j., paññattim na j., padapacechābhāṭham na j., anusandhivacanapatham na jānāti. imehi kho . . .

pañcah' Upāli añgehi s. bh. s. vinayo sākacchātabbo. katamehi pañcahi. vatthum jānāti . . . imehi kho Upāli pañcah' añgehi s. bh. s. vinayo sākacchātabbo 'ti. ||8||

kati nu kho bhante pañhapucchā 'ti. pañc' imā Upāli pañhapucchā. katamā pañca. mandattā momuhattā pañham pucchati, pāpiccho icchāpakato pañham pucchati, paribhavā p. p., aññātukāmo p. p., sace me pañham puṭṭho sammad eva byākarissati icc etam kusalam, no ce me pañham puṭṭho sammad eva byākarissati aham assa sammad eva byākarissā-miti pañham pucchati. imā kho Upāli pañca pañhapucchā 'ti. ||9||

kati nu kho bhante aññabyākaraṇā 'ti. pañc' ime Upāli aññabyākaraṇā. katame pañca. mandattā momuhattā aññam byākaroti, pāpiccho icchāpakato a. by., ummādā cittakkhepā a. by., adhimānena a. by., bhūtam aññam byākaroti. ime kho Upāli pañca aññabyākaraṇā 'ti. ||10||

kati nu kho bhante visuddhiyo 'ti. pañc' imā Upāli visuddhiyo. katamā pañca. nidānam uddisitvā avasesam sutena sāvetabbam, ayam pathamā visuddhi . . . (see VI. 5) . . . vitthāren' eva pañcamī. imā kho Upāli pañca visuddhiyo 'ti. ||11||

kati nu kho bhante bhojanā 'ti. pañc' ime Upāli bhojanā. katame pañca. odano kummāso sattu maccho māmsam. ime kho Upāli pañca bhojanā 'ti. ||12||

dīṭṭhāvikammavaggo catuttho. tass' uddānam :

dīṭṭhāvikammā, apare, paṭiggahā, anatirittā,
pavāraṇā, paṭiññātām, okāsam, sākacchena ca,
pañham, aññabyākaraṇā, visuddhi cāpi, bhojanā 'ti. ||4||

codakena bhante bhikkhunā param codetukāmena kati dhamme ajjhattam paccavekkhitvā paro codetabbo 'ti. codaken' Upāli bhikkhunā param codetukāmena pañca dhamme ajjhattam paccavekkhitvā paro codetabbo. katame pañca. codaken' Upāli bhikkhunā param codetukāmena evam paccavekkhitabbam : parisuddhakāyasamācāro . . . (=Cullavagga IX. 5. 1) . . . codaken' Upāli bhikkhunā param codetukāmena ime pañca dhamme ajjhattam paccavekkhitvā paro codetabbo 'ti. ||1||

codakena bhante bhikkhunā param codetukāmena kati dhamme ajjhattam upaṭṭhāpetvā paro codetabbo 'ti. codaken' Upāli bhikkhunā param codetukāmena pañca dhamme ajjhattam upaṭṭhāpetvā paro codetabbo. katame pañca. kālena vakkhāmi . . . (Cullav. IX. 5. 2) . . . codaken' Upāli bhikkhunā param codetukāmena ime pañca dhamme ajjhattam upaṭṭhāpetvā paro codetabbo 'ti. ||2||

codakena bhante bhikkhunā param codetukāmena kati dhamme ajjhattam manasikaritvā paro codetabbo 'ti. codaken' Upāli bh. p. c. pañca dhamme ajjhattam manasikaritvā paro codetabbo. katame pañca. kāruññatā hitesitā anukampatā āpattivutthānatā vinayapurekkhāratā. codaken' Upāli bh. p. c. ime pañca dhamme ajjhattam manasikaritvā paro codetabbo 'ti. ||3||

katīhi nu kho bhante aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno okāsakammam kārāpentassa nālam okāsakammam kātun ti. pañcahi' Upāli aṅgehi . . . nālam okāsakammam kātum. katamehi pañcahi. aparisuddhakāyasamācāro hoti, aparisuddhavacisamācāro hoti, aparisuddhājivo hoti, bālo hoti abyatto, na paṭibalo anuyuñjiyamāno anuyogam dātuṇ.

imehi kho Upāli pañcah' aṅgehi . . . nālam okāsakammam kātum.

pañcah' Upāli aṅgehi . . . alaṁ okāsakammam kātum. katamehi pañcahi. parisuddhakāyasamācāro hoti, parisuddhavacisamācāro hoti, parisuddhājīvo hoti, pañdito hoti byatto, paṭibalo anuyuñjiyamāno anuyogam dātum. imehi kho Upāli pañcah' aṅgehi . . . alaṁ okāsakammam kātun ti. ||4||

attādānam ādātukāmena bhante bhikkhunā katih' aṅgehi samannāgatam attādānam ādātabban ti. attādānam ādātukāmen' Upāli bhikkhunā pañcaṅgasamannāgatam attādānam ādātabbarū. katame pañca. attādānam ādātukāmena Upāli bhikkhunā evam paccekkhitabbam . . . (Cullavagga IX. 4) . . . evam pañcaṅgasamannāgatam kho Upāli attādānam ādinnam pacchāpi avippatisārakaram bhavissatiti. ||5||

katih nu kho bhante aṅgehi samannāgato bhikkhu adhikaraṇajātānam bhikkhūnam bahūpakāro hotīti. pañcah' Upāli aṅgehi . . . bahūpakāro hoti. katamehi pañcahi. silavā hoti pātimokkhasaṁvarasamvuto viharati ācāragocarasampanno aṇumattesu vajjesu bhayadassāvi samādāya sikkhati sikkhāpadesu, bahussuto hoti sutadharo sutasannicayo ye te dhammā ādikalyāṇā majhe kalyāṇā pariyosānakalyāṇā sattham sabyañjanam kevalaparipuṇṇam parisuddham brahma-cariyam abhivadanti tathārūp' assa dhammā bahussutā honti dbātā vacasā paricitā manasānupekkhitā ditthiyā suppaṭividdhā, ubhayāni kho pan' assa pātimokkhāni vitthārena svāgatāni honti suvibhattāni suppavattini suvinicchitāni suttaso anubyañjanaso, vinaye kho pana ṭhito hoti asañhīro, paṭibalo hoti ubho attapaccatthike assāsetum saññāpetum nijjhāpetum pekkhetum pasādetum. imehi kho Upāli pañcah' aṅgehi . . . bahūpakāro hoti. ||6||

aparehi pi Upāli pañcah' aṅgehi . . . bahūpakāro hoti. katamehi pañcahi. parisuddhakāyasamācāro hoti, parisuddhavacisamācāro hoti, parisuddhājīvo hoti, pañdito hoti byatto, paṭibalo anuyuñjiyamāno anuyogam dātum. imehi kho . . . ||7||

aparehi pi Upāli pañcah' aṅgehi . . . bahūpakāro hoti. katamehi pañcahi. vatthum jānāti, nidānam jānāti, paññattim

j., padapacchābhāṭṭham j., anusandhivacanapatham jānāti. imehi kho . . . bahūpakāro hotiti. ||8||

katīhi nu kho bhante aṅgehi samannāgatena bhikkhunā nānuyuñjitabban ti. pañcah' Upāli aṅgehi s. bh. nānuyuñjītabbam. katamehi pañcahi. suttam na jānāti, suttānulomam na j., vinayam na j., vinayānulomam na j., na ca ṭhānāṭhānakusalo hoti. imehi kho . . . (*see chap. 3. 10-11; instead of samghe voharitabbam, s° na voharitabbam read anuyuñjītabbam, nānuyuñjītabbam.*) . . . pubbāparakusalo ca hoti. imehi kho Upāli pañcah' aṅgehi s. bh. anuyuñjītabbam. ||9, 10||

aparehi pi Upāli pañcah' aṅgehi s. bh. nānuyuñjītabbam. katamehi pañcahi. vatthum na jānāti, nidānam na j., paññattim na j., padapacchābhāṭṭham na j., anusandhivacanapatham na jānāti. imehi kho . . .

pañcah' Upāli aṅgehi s. bh. anuyuñjītabbam. katamehi pañcahi. vatthum jānāti . . . imehi kho . . . ||11||

aparehi pi . . . nānuyuñjītabbam. katamehi pañcahi. āpattim na jānāti, āpattisamutṭhānam na j., āpattiya payogam na j., āpattiya vūpasamam na j., āpattiya na vinicchayakusalo hoti. imehi kho . . .

pañcah' Upāli aṅgehi s. bh. anuyuñjītabbam. katamehi pañcahi. āpattim jānāti . . . āpattiya vinicchayakusalo hoti. imehi kho . . . ||12||

aparehi pi . . . nānuyuñjītabbam. katamehi pañcahi. adhikaraṇam na jānāti, adhikaraṇasamutṭhānam na j., adhikaraṇassa payogam na j., adhikaraṇassa vūpasamam na j., adhikaraṇassa na vinicchayakusalo hoti. imehi kho . . .

pañcah' Upāli aṅgehi s. bh. anuyuñjītabbam. katamehi pañcahi. adhikaraṇam jānāti . . . adhikaraṇassa vinicchayakusalo hoti. imehi kho . . . anuyuñjītabban ti. ||13||

attādānavaggo pañcamo. tass' uddānam :

parisuddhañ ea, kālena, kāruññe, okāsena ea,
attādānam, adhikaraṇam, aparehi pi, vatthuñ ea,
suttam, dhammad, puna vatthuñ ea, āpatti, adhikaraṇena cā 'ti. ||5||

kati nu kho bhante āraññakā 'ti. pañc' ime Upāli āraññakā. katame pañca. mandattā momuhattā āraññako hoti, pāpiccho icchāpakato ār. h., ummādā cittakkhepā ār. h., vaṇṇitam buddhehi buddhasāvakehitī ār. h., api ca appicchañ ñeva nissāya santutthiñ ñeva nissāya sallekhañ ñeva nissāya pavivekañ ñeva nissāya idamatthitañ ñeva nissāya āraññako hoti. ime kho Upāli pañca āraññakā 'ti. ||1||

kati nu kho bhante piñḍapātikā 'ti — pa — kati nu kho bhante pamsukūlikā 'ti . . . rukkhamūlikā 'ti . . . sosānikā 'ti . . . abbhokāsikā 'ti . . . tecivariikā 'ti . . . sapadānacārikā 'ti . . . nesajjikā 'ti . . . yathāsanthatikā 'ti . . . ekāsanikā 'ti . . . khalupacchābhāttikā 'ti . . . pattapiñḍikā 'ti. pañc' ime Upāli pattapiñḍikā. katame pañca. mandattā . . . idamatthitañ ñeva nissāya pattapiñḍiko hoti. ime kho Upāli pañca pattapiñḍikā 'ti. ||2-13||

dhūtañgavaggo chattho. tass' uddānam :

āraññako, piñḍi-pamsu ca, rukkha-susānapañcamam, abbho-tecivarañ c'eva, sapadāna-nesajjikā, santhat', ekāsanañ c' eva, khalupacchā, pattapiñḍikā 'ti. ||6||

kati nu kho bhante musāvādā 'ti. pañc' ime Upāli musāvādā. katame pañca. atthi musāvādo pārājikagāmī, atthi musāvādo samghādisesagāmī, a. m. thullaccayagāmī, a. m. pācittiyagāmī, a. m. dukkaṭagāmī. ime kho Upāli pañca musāvādā 'ti. ||1||

katīhi nu kho bhante aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno saṅghamajjhe uposatham vā pavāraṇam vā ṭhapentassa alam bhikkhu mā bhañdanam mā kalahañ mā viggaham mā vivādan ti omadditvā samghena uposatho vā pavāraṇā vā kātabbā 'ti. pañcah' Upāli aṅgehi samannāgatassa . . . kātabbā. katamehi pañcahi. alajji ca hoti, bālo ca, apakatatto ca, cāvanādhippāyo vattā hoti, no vuṭṭhānādhippāyo. imehi kho Upāli pañcah' aṅgehi samannāgatassa . . . kātabbā. ||2||

aparehi pi Upāli pañcah' aṅgehi samannāgatassa . . . kātabbā. katamehi pañcahi. aparisuddhakāyasamācāro hoti,

aparisuddhavacisamâcâro hoti, aparisuddhâjivo hoti, bâlo hoti abyatto, bhañdanakârako hoti kalahakârako. imehi kho Upâli pañcah' añgehi samannâgatassa . . . kâtabbâ 'ti. ||3||

katîhi nu kho bhante añgehi samannâgatassa bhikkhuno anuyogo na dâtabbo 'ti. pañcah' Upâli . . . na dâtabbo. katamehi pañcahi. âpattânâpattim na jânâti, lahukagarukam âpattim na j., sâvasesânavasesam âpattim na j., dutthullâ-dutthullam âpattim na j., sappañikammam appañikammam âpattim na jânâti. imehi kho Upâli . . . na dâtabbo.

pañcah' Upâli añgehi samannâgatassa bhikkhuno anuyogo dâtabbo. katamehi pañcahi. âpattânâpattim jânâti . . . imehi kho Upâli . . . dâtabbo 'ti. ||4||

katîhi nu kho bhante âkârehi bhikkhu âpattim âpajjatîti. pañcah' Upâli âkârehi bhikkhu âpattim âpajjati. katamehi pañcahi. alajjitatâ aññâñatâ kukuccapakatâtâ akappiyekappiyasaññitâ kappiyekappiyasaññitâ. imehi kho Upâli . . . âpajjati. ||5||

aparehi pi Upâli pañcah' âkârehi bhikkhu âpattim âpajjati. katamehi pañcahi. adassanena assavanena pasuttakatâ tathâ-saññi satisammosâ. imehi kho Upâli . . . âpajjatîti. ||6||

kati nu kho bhante verâ 'ti. pañc' ime Upâli verâ. katame pañca. pâñatipâtô adinnâdânam kâmesu micchâcâro musâvâdo surâmerayamajjapamâdatthânam. ime kho Upâli pañca verâ 'ti. ||7||

kati nu kho bhante veramañyo 'ti. pañc' imâ Upâli veramañyo. katamâ pañca. pâñatipâtâ veramañi adinnâdânâ v. kâmesu micchâcârâ v. musâvâdâ v. surâmerayamajjapamâdatthânam veramañi. imâ kho Upâli pañca vera-mañyo 'ti. ||8||

kati nu kho bhante byasanânti. pañc' imâni Upâli byasanâni. katamâni pañca. ñâtibyasanañam bhogaby. rogaby. silaby. ditthibyasanañam. imâni kho Upâli pañca byasanânti. ||9||

kati nu kho bhante sampadâ 'ti. pañc' imâ Upâli sampadâ. katamâ pañca. ñâtisampadâ bhogas. ârogyas. sîlas. ditthi-sampadâ. imâ kho Upâli pañca sampadâ 'ti. ||10||

musâvâdavaggo sattamo. tass' uddânam :

musāvādo ca, omaddi, aparehi, anuyogo ca,
āpattiñ ca, aparehi, verā, veramañl pi ca,
byasanam, sampadā c' eva : sattamo vaggasamgaho
'ti. ||7||

katīhi nu kho bhante aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno bhikkhunisamghen' eva kammam kātabban ti. pañcah' Upāli aṅgehi . . . kātabbam avandiyo so bhikkhu bhikkhunisamghena. katamehi pañcahi. vivaritvā kāyam bhikkhuninām dasseti, ūrum dasseti, aṅgajātam dasseti, ubho amsakūte dasseti, obhāsatī gihī sampayojeti. imehi kho Upāli . . . kātabbam avandiyo so bhikkhu bhikkhunisamghena. ||1||

aparehi pi Upāli pañcah' aṅgehi . . . kātabbam avandiyo so bhikkhu bhikkhunisamghena. katamehi pañcahi. bhikkhuninām alābhāya parisakkati, bhikkhuninām anathāya parisakkati, bhikkhuninām avāsāya parisakkati, bhikkhuniyo akkosati paribhāsatī, bhikkhū bhikkhunihi bhedeti. imehi kho . . . ||2||

aparehi pi Upāli pañcah' aṅgehi . . . kātabbam avandiyo so bhikkhu bhikkhunisamghena. katamehi pañcahi. bhikkhuninām alābhāya parisakkati, bh. anathāya p., bh. avāsāya p., bhikkhuniyo akkosati paribhāsatī, bhikkhū bhikkhunihi sampayojeti. imehi kho . . . kātabbam avandiyo so bhikkhu bhikkhunisamghenā 'ti. ||3||

katīhi nu kho bhante aṅgehi samannāgatāya bhikkhuniyā kammam kātabban ti. pañcah' Upāli aṅgehi s. bh. kammam kātabbam. katamehi pañcahi. vivaritvā kāyam bhikkhūnam dasseti, ūrum dasseti, aṅgajātam dasseti, ubho amsakūte dasseti, obhāsatī gihī sampayojeti. imehi kho . . . ||4||

aparehi pi Upāli pañcah' aṅgehi s. bh. kammam kātabbam. katamehi pañcahi. bhikkhūnam alābhāya parisakkati, bh. anathāya p., bh. avāsāya p., bhikkhū akkosati paribhāsatī, bhikkhuniyo bhikkhūhi bhedeti. imehi kho . . . ||5||

aparehi pi Upāli pañcah' aṅgehi s. bh. kammam kātabbam. katamehi pañcahi. bhikkhūnam alābhāya parisakkati, bh. anathāya p., bh. avāsāya p., bhikkhū akkosati paribhāsatī, bhikkhuniyo bhikkhūhi sampayojeti. imehi kho Upāli

pañcah' aṅgehi samannāgatāya bhikkhuniyā kammaṇi kātabban ti. ||6||

katīhi nu kho bhante aṅgehi samannāgatena bhikkhunā bhikkhuninām ovādo na ṭhapetabbo 'ti. pañcah' Upāli aṅgehi . . . na ṭhapetabbo. katamehi pañcahi. alajji ca hoti, bālo ca, apakatatto cā, cāvanādhippāyo vattā hoti, no vuṭṭhānādhippāyo. imehi kho . . . ||7||

aparehi pi Upāli pañcah' aṅgehi . . . na ṭhapetabbo. katamehi pañcahi. aparisuddhakāyasamācāro hoti, aparisuddhavacisamācāro hoti, aparisuddhājivo hoti, bālo hoti abyatto, na paṭibalo anuyuñjiyamāno anuyogam dātum. imehi kho . . . ||8||

aparehi pi Upāli pañcah' aṅgehi . . . na ṭhapetabbo. katamehi pañcahi. kāyikena anācārena samannāgato hoti, vācasikena anācārena s. h., kāyikavācasikena anācārena s. h., bhikkhuninām akkosakaparibhāsako hoti, bhikkhunihi saddhim samsattho viharati ananulomikena samsaggena. imehi kho . . . ||9||

aparehi pi Upāli pañcah' aṅgehi . . . na ṭhapetabbo. katamehi pañcahi. alajji ca hoti, bālo ca, apakatatto ca, bhañdanakārako ca hoti kalahakārako, sikkhāya ca na pari-purakāri. imehi kho . . . na ṭhapetabbo 'ti. ||10||

katīhi nu kho bhante aṅgehi samannāgatena bhikkhunā bhikkhuninām ovādo na gahetabbo 'ti. pañcah' Upāli aṅgehi . . . na gahetabbo. katamehi pañcahi. kāyikena anācārena samannāgato hoti, vācasikena anācārena s. h., kāyikavācasikena anācārena s. h., bhikkhuninām akkosakaparibhāsako hoti, bhikkhunihi saddhim samsattho viharati ananulomikena samsaggena. imehi kho . . . ||11||

aparehi pi Upāli pañcah' aṅgehi . . . na gahetabbo. katamehi pañcahi. alajji ca hoti, bālo ca, apakatatto ca, gamiko vā hoti, gilāno vā. imehi kho . . . na gahetabbo 'ti. ||12||

katīhi nu kho bhante aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saddhim na sākacchātabbo 'ti. pañcah' Upāli aṅgehi s. bh. s. na sākacchātabbo. katamehi pañcahi. na asekhenā silakkhandhena samannāgato hoti, na asekhenā samādhikkhandhena . . . paññakkhandhena . . . vimuttikkhandhena

. . . vimuttiñāpañadassanakkhandhena samannāgato hoti. imehi kho . . .

pañcah' Upāli añgehi s. bh. s. sākacchātabbo. katamehi pañcahi. asekhenā sīlakkhandhena samannāgato hoti . . . imehi kho . . . ||13||

aparehi pi Upāli pañcah' añgehi s. bh. s. na sākacchātabbo. katamehi pañcahi. na atthapañisambhidāppatto hoti, na dhammapañisambhidāppatto hoti, na niruttipañisambhidāppatto hoti, na pañibhānapañisambhidāppatto hoti, na yathā-vimuttam cittam paccavekkhati. imehi kho . . .

pañcah' Upāli añgehi s. bh. s. sākacchātabbo. katamehi pañcahi. atthapañisambhidāppatto hoti . . . yathāvimuttam cittam paccavekkhati. imehi kho Upāli pañcah' añgehi s. bh. s. sākacchātabbo 'ti. ||14||

bhikkhuniovādavaggo atthamo. tass' uddānam :

bhikkhunih' eva kātabbam, aparehi tathā duve,
bhikkhuninam tayo kammā, na ḥapetabbo dve dukā,
na gahetabbo dve vuttā, sākacchāsu ca dve dukā 'ti. ||8||

katīhi nu kho bhante añgehi samannāgato bhikkhu ubbā-hikāya na sammannitabbo 'ti. pañcah' Upāli añgehi s. bh. ubb. na sammannitabbo. katamehi pañcahi. na atthakusalo hoti, na dhammakusalo hoti, na niruttikusalo hoti, na byañjanakusalo hoti, na pubbāparakusalo hoti. imehi kho Upāli pañcah' añgehi s. bh. ubb. na sammannitabbo.

pañcah' Upāli añgehi s. bh. ubbāhikāya sammannitabbo. katamehi pañcahi. atthakusalo hoti . . . imehi kho Upāli pañcah' añgehi s. bh. ubb. sammannitabbo. ||1||

aparehi pi Upāli . . . na sammannitabbo. katamehi pañcahi. kodhano hoti kodhābhībhūto, makkhi hoti makkhā-bhībhūto, pañasī hoti pañasābhībhūto, issukī hoti issābhībhūto, sandīṭhiparāmāsi hoti ādhānaggāhī duppañinissaggi. imehi kho . . .

pañcah' Upāli . . . sammannitabbo. katamehi pañcahi. na kodhano hoti na kodhābhībhūto . . . na issukī hoti na issābhībhūto, asandīṭhiparāmāsi hoti anādhānaggāhī suppañ-nissaggi. imehi kho . . . ||2||

aparehi pi Upāli . . . na sammannitabbo. katamehi pañcahi. kuppatti, byāpajjati, patitthiyati, kopam janeti, akkhamo hoti apadakkhiṇaggāhī ananusañsanī. imehi kho . . .

pañcah' Upāli . . . sammannitabbo. katamehi pañcahi. na kuppatti, na byāpajjati, na patitthiyati, na kopam janeti, khamo hoti padakkhiṇaggāhī anusāsanī. imehi kho . . . ||3||

aparehi pi Upāli . . . na sammannitabbo. katamehi pañcahi. pasāretā hoti no sāretā, anokāsakammām kārāpetvā pavattā hoti, na yathādhamme yathāvinaye yathāpattiyā codetā hoti, na yathādhamme yathāvinaye yathāpattiyā kāretā hoti, na yathādiṭṭhiyā byākatā hoti. imehi kho . . .

pañcah' Upāli . . . sammannitabbo. katamehi pañcahi. sāretā hoti no pasāretā, okāsakammām kārāpetvā pavattā hoti, yathādhamme . . . yathādiṭṭhiyā byākatā hoti. imehi kho . . . ||4||

aparehi pi Upāli . . . na sammannitabbo. katamehi pañcahi. chandāgatim gacchati, dosāgatim g., mohāgatim g., bhayāgatim g., alajjī ca hoti. imehi kho . . .

pañcah' Upāli . . . sammannitabbo. katamehi pañcahi. na chandāgatim gacchati . . . lajjī ca hoti. imehi kho . . . ||5||

aparehi pi Upāli . . . na sammannitabbo. katamehi pañcahi. chandāgatim gacchati, dosāgatim g., mohāgatim g., bhayāgatim g., akusalo ca hoti vinaye. imehi kho . . .

pañcah' Upāli . . . sammannitabbo. katamehi pañcahi. na chandāgatim gacchati . . . kusalo ca hoti vinaye. imehi kho . . . sammannitabbo 'ti. ||6||

katīhi nu kho bhante aṅgehi samannāgato bhikkhu bālo tv eva saṃkham gacchatiti. pañcah' Upāli aṅgehi s. bh. bālo tv eva saṃkham gacchati. katamehi pañcahi. suttam na jānāti, suttānulomām na j., vinayam na j., vinayānulomām na j., na ca ṭhānāṭhānakusalo hoti. imehi kho . . .

pañcah' Upāli aṅgehi s. bh. pañdito tv eva saṃkham gacchati. katamehi pañcahi. suttam jānāti . . . ṭhānāṭhānakusalo ca hoti. imehi kho . . . ||7||

aparehi pi Upāli . . . bālo tv eva saṃkham gacchati. katamehi pañcahi. dhammām na jānāti, dhammānulomām

na j., vinayam na j., vinayānulomam na j., na ca pubbāparakusalo hoti. imehi kho . . .

pañcah' Upāli . . . pañdito tv eva sañkham gacchati. katamehi pañcahi. dhammadam jānāti . . . pubbāparakusalo ca hoti. imehi kho . . . ||8||

aparehi pi Upāli . . . bālo tv eva sañkham gacchati. katamehi pañcahi. vatthum na jānāti, nidānam na j., pañnattim na j., padapacchābhāttam na j., anusandhivacanapatham na jānāti. imehi kho . . .

pañcah' Upāli . . . pañdito tv eva sañkham gacchati. katamehi pañcahi. vatthum jānāti . . . imehi kho . . . ||9||

aparehi pi Upāli . . . bālo tv eva sañkham gacchati. katamehi pañcahi. āpattim na jānāti, āpattisamuṭṭhānam na j., āpattiya payogam na j., āpattiya vūpasamam na j., āpattiya na vinicchayakusalo hoti. imehi kho . . .

pañcah' Upāli . . . pañdito tv eva sañkham gacchati. katamehi pañcahi. āpattim jānāti . . . āpattiya vinicchayakusalo hoti. imehi kho . . . ||10||

aparehi pi Upāli . . . bālo tv eva sañkham gacchati. katamehi pañcahi. adhikaraṇam na jānāti, adhikaraṇasam-utṭhānam na j., adhikaraṇassa payogam na j., adhikaraṇassa vūpasamam na j., adhikaraṇassa na vinicchayakusalo hoti. imehi kho . . .

pañcah' Upāli . . . pañdito tv eva sañkham gacchati. katamehi pañcahi. adhikaraṇam jānāti . . . adhikaraṇassa vinicchayakusalo hoti. imehi kho . . . pañdito tv eva sañkham gacchatīti. ||11||

ubbāhikavaggo niṭṭhito navamo. tass' uddānam :

anatthakusalo c' eva, kodhano, kuppati ca yo,
pasāretā, chandāgati, na kusalo tath' eva ca,|
suttam, dhammañ ca, vatthuñ ca, āpatti, adhikaraṇam :
dve dve pakāsītā sabbe ; kaṇhasukkam vijānathā 'ti. ||9||

katīhi nu kho bhante aṅgehi samannāgato bhikkhu nālam
adhikaraṇam vūpasametun ti. pañcah' Upāli aṅgehi s. bh.
nālam adhikaraṇam vūpasametum. katamehi pañcahi.

āpattim na jānāti . . . (*see chap. 9. 10*) . . . imehi
kho . . .

pañcah' Upāli . . . alam adhikaraṇam vūpasametum.
katamehi pañcahi. āpattim jānāti . . . imehi kho
. . . ||1||

aparehi pi Upāli . . . nālam adhikaraṇam vūpasametum.
katamehi pañcahi. adhikaraṇam na jānāti . . . (*see chap.
9. 11*) . . . imehi kho . . .

pañcah' Upāli . . . alam adhikaraṇam vūpasametum.
katamehi pañcahi. adhikaraṇam jānāti . . . imehi
kho . . . ||2||

aparehi pi Upāli . . . nālam adhikaraṇam vūpasametum.
katamehi pañcahi. chandāgatim gacchati . . . alajji ca
hoti. imehi kho . . .

pañcah' Upāli . . . alam adhikaraṇam vūpasametum.
katamehi pañcahi. na chandāgatim gacchati . . . lajjī ca
hoti. imehi kho . . . ||3||

aparehi pi Upāli . . . nālam adhikaraṇam vūpasametum.
katamehi pañcahi. chandāgatim gacchati . . . appassuto ca
hoti. imehi kho . . .

pañcah' Upāli . . . alam adhikaraṇam vūpasametum.
katamehi pañcahi. na chandāgatim gacchati . . . bahussuto
ca hoti. imehi kho . . . ||4||

aparehi pi Upāli . . . nālam adhikaraṇam vūpasametum.
katamehi pañcahi. vatthum na jānāti, nidānam na j., pañ-
ñattim na j., padapacchābhātt̄ham na j., anusandhivacana-
patham na jānāti. imehi kho . . .

pañcah' Upāli . . . alam adhikaraṇam vūpasametum.
katamehi pañcahi. vatthum jānāti . . . imehi kho . . . ||5||

aparehi pi Upāli . . . nālam adhikaraṇam vūpasametum.
katamehi pañcahi. chandāgatim gacchati . . . akusalo ca
hoti vinaye. imehi kho . . .

pañcah' Upāli . . . alam adhikaraṇam vūpasametum.
katamehi pañcahi. na chandāgatim gacchati . . . kusalo
ca hoti vinaye. imehi kho . . . ||6||

aparehi pi Upāli . . . nālam adhikaraṇam vūpasametum.
katamehi pañcahi. chandāgatim gacchati . . . puggalagaru
hoti no saṃghagaru. imehi kho . . .

pañcah' Upāli . . . alam adhikaraṇam vūpasametum.
katamehi pañcahi. na chandāgatiṇ gacchati . . . saṅgha-
garu hoti no puggalagaru. imehi kho . . . ||7||

aparehi pi Upāli . . . nālam adhikaraṇam vūpasametum.
katamehi pañcahi. chandāgatiṇ gacchati . . . āmisagaru
hoti no saddhammagaru. imehi kho . . .

pañcah' Upāli . . . alam adhikaraṇam vūpasametum.
katamehi pañcahi. na chandāgatiṇ gacchati . . .
saddhammagaru hoti no āmisagaru. imehi kho . . . alam
adhikaraṇam vūpasametun ti. ||8||

katihī nu kho bhante ākārehi saṅgho bhijjatīti. pañcah'
Upāli ākārehi saṅgho bhijjati. katamehi pañcahi. kam-
mena, uddesena, voharanto, anussāvanena, salākagābena.
imehi kho Upāli pañcah' ākārehi saṅgho bhijjatīti. ||9||

saṅgharājī saṅgharājīti bhante vuccati. kittāvatā nu kho
bhante saṅgharājī hoti no ca saṅghabhedo, kittāvatā ca
pana saṅgharājī c' eva hoti saṅghabhedo cā 'ti. paññatt'
etam Upāli mayā āgantukānam bhikkhūnam āgantukavattam.
evam supaññatte kho Upāli mayā sikkhāpade āgantukā
bhikkhū āgantukavatte na vattanti: evam pi kho Upāli
saṅgharājī hoti no ca saṅghabhedo. paññatt' etam Upāli
mayā āvāsikānam bhikkhūnam āvāsikavattam. evam
supaññatte kho Upāli mayā sikkhāpade āvāsikā bhikkhū
āvāsikavatte na vattanti: evam pi kho . . . paññatt' etam
Upāli mayā bhikkhūnam bhattagge bhattaggavattam yathā-
vuḍḍham yathārattam yathāpaṭirūpam aggāsanam aggodakam
aggapiṇḍam. evam supaññatte kho Upāli mayā sikkhāpade
navā bhikkhū bhattagge therānam bhikkhūnam āsanam
paṭibāhanti: evam pi kho . . . paññatt' etam Upāli mayā
bhikkhūnam senāsane senāsanavattam yathāvuḍḍham yathā-
rattam yathāpaṭirūpam. evam supaññatte kho Upāli mayā
sikkhāpade navā bhikkhū therānam bhikkhūnam senāsanam
paṭibāhanti: evam pi kho Upāli saṅgharājī hoti no ca
saṅghabhedo. paññatt' etam Upāli mayā bhikkhūnam
antosimāya ekam uposatham ekam pavāraṇam ekam saṅgha-
kammam ekam kammākammam. evam supaññatte kho
Upāli mayā sikkhāpade tatth' eva antosimāya āvenibhāvam
karitvā gaṇam bandhitvā āveniuposatham karonti āvenipavā-

raṇam karonti Āveṇisaṃghakammam karonti Āveṇikammā-kammāni karonti: evam pi kho Upāli saṃgharāji c' eva hoti saṃghabhedo cā 'ti. ||10||

adhikaraṇavūpasamavaggo niṭṭhito dasamo. tass' uddānam :

āpatti, adhikaraṇam, chandā, appassutena ca,
vathum ca, akusalo ca, puggalo, āmisena ca,
bhijjati, saṃgharāji ca saṃghabhedo tath' eva cā 'ti. ||10||

katihī nu kho bhante aṅgehi samannāgato saṃghabhedako āpāyiko nerayiko kappaṭho atekiccho 'ti. pañcah' Upāli aṅgehi . . . atekiccho. katamehi pañcahi. idh' Upāli bhikkhu adhammam dhammo 'ti dipeti, dhammam adhammo 'ti dipeti, avinaya vinayo 'ti dipeti, vinaya avinayo 'ti dipeti, vinidhāya diṭṭhim kammena. imehi kho Upāli pañcah' aṅgehi . . . atekiccho. ||1||

aparehi pi Upāli . . . atekiccho. katamehi pañcahi. idh' Upāli bhikkhu adhammam dhammo . . . vinidhāya diṭṭhim uddesena. imehi kho . . . ||2||

aparehi pi Upāli . . . atekiccho. katamehi pañcahi. idh' Upāli bhikkhu adhammam dhammo . . . vinidhāya diṭṭhim voharanto. imehi kho . . . ||3||

aparehi pi Upāli . . . atekiccho. katamehi pañcahi. idh' Upāli bhikkhu adhammam dhammo . . . vinidhāya diṭṭhim anussāvanena. imehi kho . . . ||4||

aparehi pi Upāli . . . atekiccho. katamehi pañcahi. idh' Upāli bhikkhu adhammam dhammo . . . vinidhāya diṭṭhim salākagāhena. imehi kho . . . ||5||

aparehi pi Upāli . . . atekiccho. katamehi pañcahi. idh' Upāli bhikkhu adhammam dhammo . . . vinidhāya khantiṁ kammena — pa — vinidhāya khantiṁ uddesena, v. kh. voharanto, v. kh. anussāvanena, v. kh. salākagāhena. imehi kho . . . ||6||

aparehi pi Upāli . . . atekiccho. katamehi pañcahi. idh' Upāli bhikkhu adhammam dhammo . . . vinidhāya ruciṁ kammena — pa — vinidhāya ruciṁ uddesena, v. r. voharanto, v. r. anussāvanena, v. r. salākagāhena. imehi kho . . . ||7||

aparehi pi Upāli . . . atekiccho. katamehi pañcahi. idh'

Upāli bhikkhu adhammam dhammo . . . vinidhāya saññam kammena — pa — vinidhāya saññam uddesena, v. s. voharanto, v. s. anussāvanena, v. s. salākagāhena. imehi kho Upāli pañcah' aṅgehi samannāgato samghabhedako āpāyiko nerayiko kappaṭṭho atekiccho 'ti. ||8||

samghabhedakavaggo niṭṭhito ekādasamo. tass' uddānam :

vinidhāya diṭṭhim kammena, uddesena, voharena ca,
anussāvane, salākena : pañc' ete diṭṭhinissitā,
khanti, ruci ca, saññā ca : tayo te pañcadhā nayā 'ti. ||11||

katīhi nu kho bhante aṅgehi samannāgato samghabhedako na āpāyiko na nerayiko na kappaṭṭho na atekiccho 'ti. pañcah' Upāli . . . na atekiccho. katamehi pañcahi. idh' Upāli bhikkhu adhammam dhammo 'ti dipeti, dhammam adhammo 'ti dipeti, avinaya vinayo 'ti dipeti, vinaya avinayo 'ti dipeti, avinidhāya diṭṭhim kammena. imehi kho . . . ||1||

aparehi pi Upāli . . . na atekiccho. katamehi pañcahi. idh' Upāli bhikkhu adhammam dhammo . . . avinidhāya diṭṭhim uddesena avinidhāya saññam salākagāhena. imehi kho Upāli pañcah' aṅgehi samannāgato samghabhedako na āpāyiko na nerayiko na kappaṭṭho na atekiccho 'ti. ||2-8||

dutiyasamghabhedakavaggo niṭṭhito dvādasamo. tass'
uddānam :

avinidhāya diṭṭhim kammena, uddesena, voharena ca,
anussāvane, salākena : pañc' ete diṭṭhinissitā.
khanti, ruci ca, saññā ca : tayo te pañcadhā nayā 'ti.
heṭṭhime kaṇhapakkhamhi samavisati vidhi yathā
tath' eva sukkapakkhamhi samavisati jānathā 'ti. ||12||

katīhi nu kho bhante aṅgehi samannāgato āvāsiko bhikkhu yathābhataṁ nikkhitto evam niraye 'ti. pañcah' Upāli aṅgehi samannāgato āvāsiko bhikkhu yathābhataṁ nikkhitto evam niraye. katamehi pañcahi. chandāgatim gacchati,

dosāgatim gacchati, mohāgatim gacchati, bhayāgatim gacchati, saṃghikam puggalikaparibhogena paribhuñjati. imehi kho Upāli . . .

pañcah' Upāli aṅgehi samannāgato āvāsiko bhikkhu yathābhataṭṭi nikkhitto evam sagge. katamehi pañcahi. na chandāgatim gacchati . . . saṃghikam na puggalikapari-bhogena paribhuñjati. imehi kho . . . evam sagge 'ti. ||1||

katī nu kho bhante adhammikā vinayabyākaraṇā 'ti. pañc' ime Upāli adhammikā vinayabyākaraṇā. katame pañca. idh' Upāli bhikkhu adhammaṭṭi dhammo 'ti pariṇāmeti, dhammaṭṭi adhammo 'ti pariṇāmeti, avinayaṭṭi vinayo 'ti p., vinayaṭṭi avinayo 'ti p., appaññattam paññāpeti paññattam samucchindati. ime kho Upāli pañca adhammikā vinayabyākaraṇā.

pañc' ime Upāli dhammikā vinayabyākaraṇā. katame pañca. idh' Upāli bhikkhu adhammaṭṭi adhammo 'ti pariṇāmeti . . . vinayaṭṭi vinayo 'ti pariṇāmeti, appaññattam na paññāpeti paññattam na samucchindati. ime kho Upāli pañca dhammikā vinayabyākaraṇā 'ti. ||2||

katīhi nu kho bhante aṅgehi samannāgato bhattuddesako yathābhataṭṭi nikkhitto evam niraye 'ti. pañcah' Upāli aṅgehi samannāgato bhattuddesako yathābhataṭṭi nikkhitto evam niraye. katamehi pañcahi. chandāgatim gacchati . . . uddiṭṭhānuddiṭṭham na jānāti. imehi kho Upāli . . .

pañcah' Upāli aṅgehi samannāgato bhattuddesako yathābhataṭṭi nikkhitto evam sagge. katamehi pañcahi. na chandāgatim gacchati . . . uddiṭṭhānuddiṭṭham jānāti. imehi kho Upāli . . . evam sagge 'ti. ||3||

katīhi nu kho bhante aṅgehi samannāgato senāsanapaññā-pako — pa — bhaṇḍāgāriko, cīvara-paṭīggāhako, cīvara-bhājako, yāgubhājako, phalabhājako, khajjabhājako, appamattakavissajjako, sātiyagāhāpako, pattagāhāpako, ārāmika-pesako, sāmaṇerapesako yathābhataṭṭi nikkhitto evam niraye 'ti. pañcah' Upāli aṅgehi samannāgato sāmaṇerapesako . . . (see § 3; instead of uddiṭṭhānuddiṭṭham read pesitāpesitam) . . . evam niraye . . . evam sagge 'ti. ||4-15||

āvāsikavaggo niṭṭhito terasamo. tass' uddānam :

āvāsika-byākaraṇā, bhattuddesa-senāsanāni ca,
bhaṇḍa-cīvaraṇgāho ca, cīvaraṇa ca bhājako,
yāgu-phalaṁ, khajjakañ ca, appa-sātiyagāhako,
patta-ārāmikā c' eva, sāmaṇerena pesako 'ti. ||13||

katī nu kho bhante ānisamsā kaṭhinatthāre 'ti. pañc' ime Upāli ānisamsā kaṭhinatthāre. katame pañca. anāmantacāro asamādānacāro gaṇabhojanam yāvadatthacīvaraṁ yo ca tattha cīvaraṇpādo so nesam bhavissati. ime kho Upāli pañca ānisamsā kaṭhinatthāre 'ti. ||1||

katī nu kho bhante ādīnavā muṭṭhassatissa asampajānassa niddam okkamayato 'ti. pañc' ime Upāli ādīnavā . . . okkamayato. katame pañca. dukkham supati, dukkham patibujjhati, pāpakam supinam passati, devatā na rakkhanti, asuci muccati. ime kho Upāli pañcādīnavā . . . okkamayato.

pañc' ime Upāli ānisamsā upaṭṭhitasatissa sampajānassa niddam okkamayato. katame pañca. sukhām supati, sukhām patibujjhati, na pāpakam supinam passati, devatā rakkhanti, asuci na muccati. ime kho Upāli pañcānisamsā . . . okkamayato 'ti. ||2||

katī nu kho bhante avandiyā 'ti. pañc' ime Upāli avandiyā. katame pañca. antaragharam paviṭṭho avandiyo, racchagato avandiyo, otamasiko avandiyo, asamannāharanto avandiyo, sutto avandiyo. ime kho Upāli pañca avandiyā. ||3||

apare pi Upāli pañca avandiyā. katame pañca. yāgupāne avandiyo, bhattagge av., ekāvatto av., aññāvihito av., naggo avandiyo. ime kho . . . ||4||

apare pi Upāli pañca avandiyā. katame pañca. khādanto av., bhuñjanto av., uccāram karonto av., passāvam karonto av., ukkittako avandiyo. ime kho . . . ||5||

apare pi Upāli pañca avandiyā. katame pañca. pure upasampannenā pacchā upasampanno avandiyo, anupasampanno av., nānāsaṃvāsako vuddhataro adhammavādi av., mātugāmo av., pandako avandiyo. ime kho . . . ||6||

apare pi Upāli pañca avandiyā. katame pañca. pāri-vāsiko av., mūlāya patikassanāraho av., mānattāraho av., mānattacārīko av., abbhānāraho avandiyo. ime kho Upāli pañca avandiyā 'ti. ||7||

kati nu kho bhante vandiyā 'ti. pañc' ime Upāli vandiyā. katame pañca. pacchā upasampannena pure upasampanno vandiyo, nānāsañvāsako vuḍḍhataro dhammavādi v., ācariyo v., upajjhāyo v., sadevake loke samārake sabrahmake sassamañabrahmañiyā pajāya sadevamanussāya tathāgato araham sammāsambuddho vandiyo. ime kho Upāli pañca vandiyā 'ti. ||8||

navakatarena bhante bhikkhunā vuḍḍhatarassa bhikkhuno pāde vandantena kati dhamme ajjhattam upatṭhāpetvā pādā vanditabbā 'ti. navakataren' Upāli bhikkhunā . . . vandantena pañca dhamme . . . vanditabbā. katame pañca. navakataren' Upāli bhikkhunā . . . vandantena ekaṁsam uttarāsaṅgam karitvā, añjaliṁ paggahetvā, ubhohi pāṇitalehi pādāni parisambhāntena, pemañ ca gāravañ ca upatṭhāpetvā pādā vanditabbā. navakataren' Upāli bhikkhunā . . . vandantena ime pañca dhamme ajjhattam upatṭhāpetvā pādā vanditabbā 'ti. ||9||

kaṭhinatthāravaggo niṭṭhito cuddasamo. tass' uddānam :

kaṭhinatthāra-niddā ca, antara-yāgu-khādane,
pure ca, pārivāsi ca, vandiyo, vanditabbakan ti. ||14||

Upālipañcakam niṭṭhitam. tesam vaggānam uddānam :

anissitena, kammañ ca, vohār', āvikammena ca,
codanā ca, dhūtañgā ca, musā, bhikkhunim eva ca,|
ubbāhik', ādhikaraṇam, bhedakā pañcamā pure,
āvāsikā, kathinañ ca : cuddasā suppakāsitā 'ti.|

XVI.

Atth' āpatti acittako āpajjati sacittako vuṭṭhāti; atth' āpatti sacittako āpajjati acittako vuṭṭhāti; atth' āpatti acittako āpajjati acittako vuṭṭhāti; atth' āpatti sacittako āpajjati sacittako vuṭṭhāti. atth' āpatti kusalacitto āp. kusalacitto v.; atth' āpatti kusalacitto āp. akusalacitto v.; atth' āpatti akusalacitto āp. kusalacitto v.; atth' āpatti akusalacitto āp. akusalacitto v.; atth' āpatti akusalacitto āp. abyākatacitto v.; atth' āpatti abyākatacitto āp. kusalacitto v.; atth' āpatti abyākatacitto āp. abyākatacitto v.; atth' āpatti abyākatacitto āp. akusalacitto v.; atth' āpatti abyākatacitto āp. abyākatacitto vuṭṭhāti. ||1||

paṭhamam pārājikam katīhi samutṭhānēhi samutṭhāti.
 paṭhamam p. ekena samutṭhānēna samutṭhāti, kāyato ca
 cittato ca samutṭhāti na vācato. dutiyam pārājikam katīhi
 . . . tīhi s. s., siyā kāyato ca cittato ca s. na vācato, siyā
 vācato ca cittato ca s. na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca
 cittato ca samutṭhāti. tatiyam pārājikam katīhi . . . tīhi
 s. s., siyā kāyato ca cittato ca s. na vācato, siyā vācato ca
 cittato ca s. na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca
 samutṭhāti. catuttham pārājikam katīhi . . . tīhi s. s., siyā
 kāyato ca cittato ca s. na vācato, siyā vācato ca cittato ca s.
 na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samutṭhāti.

cattāro pārājikā niṭṭhitā. ||1||

upakkamitvā asucim mocentassa samghādiseso katīhi . . .
 ekena s. s., kāyato ca cittato ca s. na vācato. mātugāmena
 saddhim kāyasamsaggam samāpajjantassa samghādiseso
 katīhi . . . ekena s. s., kāyato ca cittato ca s. na vācato.
 mātugāmam duṭṭhullāhi vācāhi obhāsentassa samghādiseso
 katīhi . . . tīhi s. s., siyā kāyato ca cittato ca s. na vācato, siyā

vācato ca cittato ca s. na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samutṭhāti. mātugāmassa santike attakāmapāri-cariyāya vanṇam bhāsantassa samghādiseso katīhi . . . tīhi s. s. — pa —. sañcarittam samāpajjantassa samghādiseso katīhi . . . chahi s. s., siyā kāyato s. na vācato na cittato, siyā vācato s. na kāyato na cittato, siyā kāyato ca vācato ca s. na cittato, siyā kāyato ca cittato ca s. na vācato, siyā vācato ca cittato ca s. na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samutṭhāti. saññācikāya kuṭīm kārāpentassa samghādiseso katīhi . . . chahi s. s. — pa —. mahallakam vihāram kārāpentassa samghādiseso katīhi . . . chahi s. s. — pa —. bhikkhūm amūlakena pārājikena dhammena anuddham-sentassa samghādiseso katīhi . . . tīhi s. s. — pa —. bhi-kkhūm aññabhbāgīyassa adhikarapassā kiñci desam lesamattam upādāya pārājikena dhammena anuddham-sentassa samghā-diseso katīhi . . . tīhi s. s. — pa —. samghabhedakassa bhikkhuno yāvatatiyam samanubhāsanāya na ppaṭinissajjantassa samghādiseso katīhi . . . ekena s. s., kāyato ca vācato ca cittato ca samutṭhāti. bhedakānuvattakānam bhikkhū-nam yāvatatiyam samanubhāsanāya na ppaṭinissajjantānam samghādiseso katīhi . . . ekena s. s., kāyato ca vācato ca cittato ca samutṭhāti. dubbacassa bhikkhuno yāvatatiyam samanubhāsanāya na ppaṭinissajjantassa samghādiseso . . . ekena s. s., kāyato ca vācato ca cittato ca samutṭhāti. kula-dūsakassa bhikkhuno yāvatatiyam samanubhāsanāya na ppatinissajjantassa samghādiseso katīhi . . . ekena s. s., kāyato ca vācato ca cittato ca samutṭhāti.

terasa samghādisesā niṭṭhitā. ||2||

— la —. anādariyam patīcca udake uccāram vā passāvam vā khelam vā karontassa dukkātam katīhi samutṭhānehi samutṭhāti. anādariyam patīcca . . . karontassa dukkātam ekena samutṭhānena samutṭhāti, kāyato ca cittato ca samutṭhāti na vācato.

sekhiyā niṭṭhitā. ||3||

cattāro pārājikā katīhi samutṭhānehi samutṭhānti. cattāro pārājikā tīhi s. s., siyā kāyato ca cittato ca samutṭhānti na vācato, siyā vācato ca cittato ca samutṭhānti na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samutṭhānti. ||4||

terasa samghādisesā katīhi . . . chahi samutthānehi samutthānti, siyā kāyato samutthānti na vācato na cittato . . . (see § 2) . . . siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samutthānti. ||5||

dve aniyatā katīhi . . . tīhi s. s., siyā kāyato ca cittato ca samutthānti na vācato, siyā vācato ca cittato ca samutthānti na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samutthānti. ||6||

timsa nissaggyā pācittiyā katīhi . . . chahi samutthānehi samutthānti, siyā kāyato s. na vācato na cittato . . . siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samutthānti. ||7||

dvenavuti pācittiyā katīhi . . . chahi s. s., siyā kāyato s. na vācato na cittato . . . siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samutthānti. ||8||

cattāro pātidesaniyā katīhi . . . catūhi s. s., siyā kāyato s. na vācato na cittato, siyā kāyato ca vācato ca s. na cittato, siyā kāyato ca cittato ca s. na vācato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samutthānti. ||9||

pañcasattati sekhīyā katīhi . . . tīhi s. s., siyā kāyato ca cittato ca s. na vācato, siyā vācato ca cittato ca s. na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samutthānti. ||10||2||

Samutthānam nitthitam. tass' uddānam :

acitta-kusalo c' eva, samutthānañ ca sabbathā :
yathādhammena nāyena samutthānam vijānathā 'ti.]

XVII.

Kati ápattiyo káyikâ, kati vâcasikâ katâ,
châdentassa kati ápattiyo, kati samsaggapaccayâ.]
cha ápattiyo káyikâ, cha vâcasikâ katâ,
châdentassa tisso ápattiyo, pañca samsaggapaccayâ.]
aruṇugge kati ápattiyo, kati yâvatatiyakâ,
kat' ettha atṭhavatthukâ, katîhi sabbasamgaho.]
aruṇugge tisso ápattiyo, dve yâvatatiyakâ,
ek' ettha atṭhavatthukâ, ekena sabbasamgaho.]
vinayassa kati mûlânî yâni buddhena paññattâ,
5 vinayagarukâ kati vuttâ, duṭṭhullacchâdanâ kati.]
vinayassa dve mûlânî yâni buddhena paññattâ,
vinayagarukâ dve vuttâ, dve duṭṭhullacchâdanâ.]
gâmantare kati ápattiyo, kati nadipârapaccayâ,
katimam̄sesu thullaccayam, katimam̄sesu dukkaṭam.]
gâmantare catasso ápattiyo, catasso nadipârapaccayâ,
ekamam̄se thullaccayam, navamam̄sesu dukkaṭam.]
kati vâcasikâ rattim, kati vâcasikâ divâ,
dadamânassa kati ápattiyo, paṭigâphantassa kittakâ.]
dve vâcasikâ rattim, dve vâcasikâ divâ,
10 dadamânassa tisso ápattiyo, cattâro ca paṭiggahe.]
kati desanâgâminiyo, kati sappaṭikammâ katâ,
kat' ettha appaṭikammâ vuttâ buddhenâdiccabandhunâ.]
pañca desanâgâminiyo, cha sappaṭikammâ katâ,
ek' ettha appaṭikammâ vuttâ buddhenâdiccabandhunâ.]
vinayagarukâ kati vuttâ, kâyavâcasikâni ca,
kati vikâle dhaññarasâ, kati ñatticatutthena sammuti.]
vinayagarukâ dve vuttâ, kâyavâcasikâni ca,
eko vikâle dhaññaraso, ekâ ñatticatutthena sammuti.]
pârâjikâ kâyikâ kati, kati samvâsabhûmiyo,

15 katinam ca raticchedo, paññattâ dvañgulâ kati.
 pârâjikâ kâyikâ dve, dve samvâsabhûmiyo,
 dvinnam ca raticchedo, paññattâ dvañgulâ duve.
 kat' attânam vadhitvâna, katîhi samgho bhijjati,
 kat' etha pathamâpattikâ, ñattiyyâ karañâ kati.
 dve attânam vadhitvâna, dvihi samgho bhijjati,
 dvettha pathamâpattikâ, ñattiyyâ karañâ duve.
 pâñatipâte kati âpattiyo, vâcâ pârâjikâ kati,
 obhâsanâ kati vuttâ, sañcarittena vâ kati.
 pâñatipâte tisso âpattiyo, vâcâ pârâjikâ tayo,
 20 obhâsanâ tayo vuttâ, sañcarittena vâ tayo.
 kati puggalâ na upasampâdetabbâ, kati kammânam
 samgahâ,
 nâsitakâ kati vuttâ, katinam ekavâcikâ.
 tayo puggalâ na upasampâdetabbâ, tayo kammânam
 samgahâ,
 nâsitakâ tayo vuttâ, tiñnannam ekavâcikâ.
 adinnâdâne kati âpattiyo, kati methunapaccayâ,
 chindantassa kati âpattiyo, kati chadditapaccayâ.
 adinnâdâne tisso âpattiyo, catasso methunapaccayâ,
 chindantassa tisso âpattiyo, pañca chadditapaccayâ.
 bhikkhunovâdakavaggasimî pâcittiyyena dukkañâ,
 25 kat' etha navakâ vuttâ, katinam cîvarena ca.
 bhikkhunovâdakavaggasimî pâcittiyyena dukkañâ katâ,
 catur' etha navakâ vuttâ, dvinnam cîvarena ca.
 bhikkhunînañ ca akkhâtâ pâtidesaniyâ kati,
 bhuñjant' âmakadhaññena pâcittiyyena dukkañâ kati.
 bhikkhunînañ ca akkhâtâ aṭṭha pâtidesaniyâ katâ,
 bhuñjant' âmakadhaññena pâcittiyyena dukkañâ katâ.
 gacchantassa kati âpattiyo, thitassa vâpi kittikâ,
 nisinnassa kati âpattiyo, nipannassâpi kittikâ.
 gacchantassa catasso âpattiyo, thitassa vâpi tattikâ,
 30 nisinnassa catasso âpattiyo, nipannassâpi tattikâ.
 kati pâcittiyanî sabbâni nânâvatthukâni apubbam acari-
 mam âpajjeyya ekato.
 pañca pâcittiyanî sabbâni . . . ekato.
 kati pâcittiyanî sabbâni nânâvatthukâni apubbam acari-
 mam âpajjeyya ekato.

nava pācittiyāni sabbāni . . . ekato.|
 kati pācittiyāni sabbāni nānāvatthukāni
 kativācāya deseyya vuttā ādiccabandhunā.|
 pañca pācittiyāni sabbāni nānāvatthukāni
 ekavācāya deseyya vuttā ādiccabandhunā.|
 kati pācittiyāni sabbāni nānāvatthukāni
 35 kativācāya deseyya vuttā ādiccabandhunā.|
 nava pācittiyāni s. n.
 ekavācāya deseyya v. ā.|
 kati pācittiyāni s. n.
 kiñci kittetvā deseyya v. ā.|
 pañca pācittiyāni s. n.
 vatthum kittetvā deseyya v. ā.|
 kati pācittiyāni s. n.
 kiñci kittetvā deseyya v. ā.|
 nava pācittiyāni s. n.
 40 vatthum kittetvā deseyya v. ā.|
 yāvatatiyake kati āpattiyo, kati vohārapaccayā,
 khādantassa kati āpattiyo, kati bhojanapaccayā.|
 yāvatatiyake tisso āpattiyo, cha vohārapaccayā,
 khādantassa tisso āpattiyo, pañca bhojanapaccayā.|
 sabbā yāvatatiyakā kati ṭhānāni gacchanti,
 katīnañ c' eva āpattiyo katīnam adhikaraṇena ca.|
 sabbā yāvatatiyakā pañca ṭhānāni gacchanti,
 pañcannañ c' eva āpatti pañcannam adhikaraṇena ca.|
 katīnam vinicchayo hoti katīnam vūpasamena ca,
 45 katīnañ c' eva anāpatti katīhi ṭhānehi sobhati.|
 pañcannam vinicchayo hoti pañcannam vūpasamena ca,
 pañcannañ c' eva anāpatti tīhi ṭhānehi sobhati.|
 kati kāyikā rattim, kati kāyikā divā,
 nijjhantassa kati āpatti, kati piñḍapātāpaccayā.|
 dve kāyikā rattim, dve kāyikā divā,
 nijjhantassa ekā āpatti, ekā piñḍapātāpaccayā.|
 kat' ānisamse sampassam paresam saddhāya deseyya,
 ukkhittakā kati vuttā, kati sammāvattanā.|
 atīṭhānisamse sampassam paresam saddhāya deseyya,
 50 ukkhittakā tayo vuttā, tecattārisa sammāvattanā.|
 katīṭhāne musāvādo, kati paraman ti vuccati,

kati pâtidesaniyâ, katînam desanâya ca.]
 pañcañhâne musâvâdo, cuddasa paraman ti vuccati,
 dvâdasa pâtidesaniyâ, catunnam desanâya ca.]
 katañgiko musâvâdo, kati uposathañgâni,
 kati dûteyyañgâni, kati titthiyavattanâ.]
 atthañgiko musâvâdo, attha uposathañgâni,
 attha dûteyyañgâni, attha titthiyavattanâ.]
 katicikâ upasampadâ, katînam pacceutthâtabbam,
 55 katînam âsanam dâtabbam, bhikkhunovâdako katîhi.]
 atthavâcikâ upasampadâ, atthannam pacceutthâtabbam,
 atthannam âsanam dâtabbam, bhikkhunovâdako atthahi.]
 katînam chejjam hoti, katînam thullaccayam,
 katînañ c' eva anâpatti, sabbesam ekavatthukâ.]
 ekassa chejjam hoti, catunnam thullaccayam,
 catunnañ c' eva anâpatti, sabbesam ekavatthukâ.]
 kati âghâtavatthûni, katîhi samgho bhijjati,
 kat' etha pañhamâpattikâ, ñattiyâ karañâ kati.]
 nava âghâtavatthûni, navahi samgho bhijjati,
 60 nav' etha pañhamâpattikâ, ñattiyâ karañâ nava.]
 kati puggalâ nâbhivâdetabbâ añjalisâmîcena ca,
 katînam dukkañam hoti, kati cîvaradhârañâ.]
 dasa puggalâ nâbhivâdetabbâ añjalisâmîcena ca,
 dasannam dukkañam hoti, dasa cîvaradhârañâ.]
 katînam vassam vutthânam dâtabbam idha cîvaram,
 katînam sante dâtabbam, katînañ c' eva na dâtabbam.]
 pañcannam vassam vutthânam dâtabbam idha cîvaram,
 sattannam sante dâtabbam, soñsannam na dâtabbam.]
 katisatam rattisatam âpattiyo châdayitvâna
 65 kati rattiyô vasitvâna mucceyya pârivâsiko.]
 dasasatam rattisatam âpattiyo châdayitvâna
 dasa rattiyô vasitvâna mucceyya pârivâsiko.]
 kati kammadosâ vuttâ buddhenâdiccabandhunâ
 Campâyam vinayavatthusmim, sabbeva adhammikâ kati.]
 dvâdasa kammadosâ v. b.
 Campâyam vinayavatthusmim, sabbeva adhammikâ katâ.]
 kati kammasampattiyo vuttâ buddhenâdiccabandhunâ
 Campâyam vinayavatthusmim, sabbeva dhammikâ kati.]
 catasso kammasampattiyo v. b.

- 70 Campāyam vinayavatthusmīm, sabbeva dhammikā katā.|
 kati kammāni vuttāni buddhenādiccabandhunā
 Campāyam vinayavatthusmīm, dhammikā adhammikā
 kati.|
 cha kammāni v. b.
 Campāyam vinayavatthusmīm, ek' ettha dhammikā katā,
 pañca adhammikā vuttā buddhenādiccabandhunā.|
 kati kammāni vuttāni buddhenādiccabandhunā
 Campāyam vinayavatthusmīm, dhammikā adhammikā
 kati.|
 cattāri kammāni v. b.
 Campāyam vinayavatthusmīm, ek' ettha dhammikā katā,
 tayo adhammikā vuttā buddhenādiccabandhunā.|
 yam desitā anantajinena tādinā āpattikkhandhāni vive-
 kadassinā
 kat' ettha sammanti vinā samathehi : puechāmi tam
 75 brūhi vibhaṅgakovida.)
 yam desitā . . . vivekadassinā
 ek' ettha sammati vinā samathehi : etan te akkhāmi
 vibhaṅgakovida.)
 kati āpāyikā vuttā buddhenādiccabandhunā,
 vinayam patijānantassa visayāni suñoma te.)
 chañnadiyadḍhasatā vuttā buddhenādiccabandhunā
 āpāyikā nerayikā kappaṭṭhā samghabhedakā,
 vinayam patijānantassa visayāni suñohi me.)
 kati nāpāyikā vuttā buddhenādiccabandhunā,
 vinayam patijānantassa visayāni suñoma te.)
 atṭhārasa nāpāyikā vuttā buddhenādiccabandhunā,
 80 vinayam patijānantassa visayāni suñohi me.)
 kati atṭhakā vuttā buddhenādiccabandhunā,
 vinayam p. v. suñoma te.)
 atṭhārasa atṭhakā v. b.,
 vinayam p. v. suñohi me.)
 kati kammāni vuttāni buddhenādiccabandhunā,
 vinayam p. v. suñoma te.)
 soñasa kammāni v. b.,
 vinayam p. v. suñohi me.)
 kati kammadosā vuttā buddhenādiccabandhunā,

- 85 vinayam p. v. suñoma te.
 dvâdasa kammadosâ v. b.,
 vinayam p. v. suñohi me.
 kati kammasampattiyo vuttâ buddhenâdiccabandhunâ,
 vinayam p. v. suñoma te.
 catasso kammasampattiyo v. b.,
 vinayam p. v. suñohi me.
 kati kammâni vuttâni buddhenâdiccabandhunâ,
 vinayam p. v. suñoma te.
 cha kammâni v. b.,
- 90 vinayam p. v. suñohi me.
 kati kammâni vuttâni buddhenâdiccabandhunâ,
 vinayam p. v. suñoma te.
 cattâri kammâni v. b.,
 vinayam p. v. suñohi me.
 kati pârâjikâ vuttâ buddhenâdiccabandhunâ,
 vinayam p. v. suñoma te.
 atthâ pârâjikâ v. b.,
 vinayam p. v. suñohi me.
- 95 kati samghâdisesâ . . . |
 tevisa samghâdisesâ . . . |
 kati aniyatâ . . . |
 dve aniyatâ . . . |
 kati nissaggiyâ . . . |
- 100 dvecattârisa nissaggiyâ . . . |
 kati pâcittiyyâ . . . |
 atthâsîtisatam pâcittiyyâ . . . |
 kati pâtidesaniyâ . . . |
 dvâdasa pâtidesaniyâ . . . |
 kati sekhiyâ vuttâ buddhenâdiccabandhunâ,
- 105 vinayam patijânantassa visayâni suñoma te.
 pañcasattati sekhiyâ vuttâ buddhenâdiccabandhunâ,
 vinayam patijânantassa visayâni suñohi me.
 yâva supucchitam tayâ, yâva suvissajjitam mayâ,
 pucchâvissajjanâya vâ n' athi kiñci asuttakan ti.]

dutiyagâthâsamgañikam nitthitam.

XVIII.

Asamvāso bhikkhūhi ca bhikkhunihi ca, sambhogo ekacco
 tahim na labbhati,
 avippavāsenā anāpatti : pañhā mesā kusalehi cintitā.]
 avissajjīyam avebhañgiyam pañca vuttā mahesinā,
 vissajjantassa paribhuñjantassa anāpatti : pañhā mesā
 kusalehi cintitā.]
 dasa puggale na vadāmi, ekādasa vivajjiya,
 vuḍḍham vandantassa āpatti : pañhā . . . |
 na ukhittako, na ca pana pārivāsiko,
 na samghabhinno, na ca pana pakkhasamkanto,
 samānasamvāsakabhūmiyā thito katham nu sikkhāya
 asādhāraṇo siyā : pañhā . . . |
 upeti dhammam paripucchāmāno kusalam atthupasañhi-
 tam,
 na jivati na mato na nibbuto, tam puggalam katamam
 5 vadanti buddhā : pañbā . . . |
 ubbhakkhake na vadāmi, adhonābhi vivajjiya,
 methunadhammapaccayā katham pārājiko siyā : pañ-
 hā . . . |
 bhikkhu saññācikāya kuṭim karoti adesitavatthukam
 pamāṇātikkantam sārambham aparikkamanam, anāpatti :
 pañhā . . . |
 bhikkhu saññācikāya kuṭim karoti desitavatthukam
 pamāṇikam anārambham saparikkamanam, āpatti : pañ-
 hā . . . |
 na kāyikam kiñci payogam ācare, na cāpi vācāya pare
 bhañeyya,
 āpajjeyya garukam chejjavatthum : pañhā . . . |
 na kāyikam vācasikañ ca kiñci manasāpi santo na kareyya
 pāpam,
 10 so nāsito kinti sunāsito bhave : pañhā . . . |
 anālapanto manujena kenaci vācā giram no ca pare
 bhañeyya,

âpajjeyya vâcasikam na kâyikam : pañhâ . . . |
 sikkhâpadâ buddhavarena vanñitâ samghâdisesâ caturo
 bhaveyyum,
 âpajjeyya ekappayogena sabbe : pañhâ . . . |
 ubho ekato upasampannâ, ubhinnam hatthato cîvaram
 pañiganheyya,
 siyâ âpattiyo nânâ : pañhâ . . . |
 caturo janâ samvidhâya garubhandam avâharum,
 tayo pârâjikâ eko na pârâjiko : pañhâ . . . |
 itthi ca abbhantare siyâ, bhikkhu ca bahiddhâ siyâ,
 chiddam tasmim ghare n' atthi, methunadhamma-
 paccayâ

- 15 katham pârâjiko siyâ : pañhâ . . . |
 telam madhum phâñitañ cäpi sappim sâmam gahetvâna
 nikkihipeyya,
 avitivatte sattâhe sati paccaye paribhuñjantassa âpatti :
 pañhâ . . . |
 nissaggyenâ âpatti suddhakena pâcittiyam
 âpajjantassa ekato : pañhâ . . . |
 bhikkhû siyâ visatiyâ samâgatâ, kaminañ kareyyum
 samaggasaññino,
 bhikkhu siyâ dvâdasayojane thito, kammañ ca tam
 kuppeyya vaggapaccayâ : pañhâ . . . |
 padavítihâramattena vâcâya bhanitena ca
 sabbâni garukâni sappâtikammâni catusatthiâpattiyo
 âpajjeyya ekato : pañhâ . . . |
 nivattho antaravâsakena, diguñam samghâtîm pâruto,
 20 sabbâni tâni nissaggyâni honti : pañhâ . . . |
 na cäpi ñatti na ca pana kammavâcâ, na c' ehi bhikkhû
 'ti jino avoca,
 saranagamanam pi na tassa atthi, upasampadâ c' assa
 akuppâ : pañhâ . . . |
 itthim hane na mâtaram, purisañ ca na pitaram hane,
 haneyya anariyam mando, tena cânantaram phuse : pañ-
 hâ . . . |
 itthim hane ca mâtaram, purisañ ca pitaram hane,
 mâtaram pitaram hantvâ na tenânantaram phuse : pañ-
 hâ . . . |

acodayitvā asārayitvā asammukhibhūtassa kareyya kam-
 mamp,
 katañ ca kammam sukatañ bhaveyya, kārako ca sañgho
 anāpattiko siyā : pañhā . . . |
 codayitvā sārayitvā sammukhibhūtassa kareyya kammap,
 katañ ca kammam akatañ bhaveyya, kārako ca sañgho
 25 sāpattiko siyā : pañhā . . . |
 chindantassa āpatti, chindantassa anāpatti,
 chādentassa āpatti, chādentassa anāpatti : pañhā . . . |
 saccam bhaṇanto garukam, musā ca lahu bhāsato,
 musā bhaṇanto garukam, saccāñ ca lahu bhāsato : pañ-
 hā . . . |
 adhiṭṭhitam rajañāya rattam kappakatam pi santam
 paribhuñjantassa āpatti : pañhā . . . |
 atthaggate suriye bhikkhu māṃsāni khādati,
 na ummattako na ca pana khittacitto na cāpi so vedanāṭṭo
 bhaveyya,
 na c' assa hoti āpatti, so ca dhammo sugatena desito :
 pañhā . . . |
 na rattacitto na ca pana theyyacitto na cāpi so paramma-
 rañāya cetayi,
 salākam dentassa hoti chejjam, paṭigañhantassa thullaca-
 30 yam : pañhā . . . |
 na cāpi āraññakam sāsañkasammatañ na cāpi sañghena
 sammuti dinnā,
 na c' assa kaṭhinañ atthatam, tatth' eva cīvarañ nikhi-
 pitvā gaccheyya addhayojanam,
 tass' eva aruñam uggaechantassa anāpatti : pañhā . . . |
 kāyikāni na vācasikāni sabbāni nānāvatthukāni
 apubbam acarimam āpajjeyya ekato : pañhā . . . |
 vācasikāni na kāyikāni sabbāni nānāvatthukāni
 apubbam acarimam āpajjeyya ekato : pañhā . . . |
 tiss' itthiyo methunam tam na seve tayo purise tayo ca
 anariyapañdake,
 na cācare methunam byañjanasmim, chejjam siyā
 methunadhammapaccayā : pañhā . . . |
 mātarām cīvarañ yāce no sañghassa pariṇatam,
 35 ken' assa hoti āpatti anāpatti ca nātakē : pañhā . . . |

kuddho ārādhako hoti, kuddho hoti garahiyo,
 atha ko nāma so dhammo yena kuddho pasamsiyo :
 pañhā . . . |
 tuṭṭho ārādhako hoti, tuṭṭho hoti garahiyo,
 atha ko nāma so dhammo yena tuṭṭho garahiyo :
 pañhā . . . |
 saṃghādisesam̄ thullaccayam̄ pācittiyaṃ pāṭidesaniyaṃ¹
 dukkaṭam̄ āpajjeyya ekato : pañhā . . . |
 ubho paripuṇṇavisativassā, ubhinnam̄ ekupajjhāyo ekā-
 cariyo ekakammavācā :
 eko upasampanno eko anupasampanno : pañhā . . . |
 akappakataṃ nāpi rajaṇāya rattam̄ tena nivattho yena-
 kāmam̄ vajeyya,
 na c' assa hoti āpatti, so ca dhammo sugatena desito :
 40 pañhā . . . |
 na deti, na paṭīgaṇhāti, paṭīggaho tena na vijjati,
 āpajjati garukam̄ na labukam̄ tañ ca paribhogapaccayā :
 pañhā . . . |
 na deti, na paṭīgaṇhāti, paṭīggaho tena na vijjati,
 āpajjati labukam̄ na garukam̄ tañ ca paribhogapaccayā :
 pañhā . . . |
 āpajjati garukam̄ sāvasesam̄, chādeti anādariyam̄ paṭicca,
 na bhikkhuni, no ca phuseyya vajjam̄ : pañhā mesā
 kusalehi cintitā.]

Sedamocakagāthā niṭṭhitā. tass' uddānam̄ :

asamvāso, avissajji, dasa ca, anukkhittako,
 upeti dhammam̄, ubbhakkhakam̄, tato saññācikā ca dve,|
 na kāyikañ ca garukam̄, na kāyikam̄ na vācasikam̄,
 anālapanto, sikkhā ca, ubho ca, caturo janā,|
 itthi, telañ ca, nissaggi, bhikkhū ca, padavitiyo,
 nivattho ca, na ca ñatti, na mātaram̄ pitaram̄ hane,|
 acodayitvā, codayitvā, chindantam̄, saccam eva ca,
 adhiṭṭhitañ c', atthamgate, na rattam̄, na cāraññakam̄,|
 kāyikavācasikā, tiss' itthi cāpi, mātaram̄,
 kuddho ārādhako, tuṭṭho, saṃghādisesā ca, ubho,|
 akappakataṃ, na deti, na det', āpajjati garum̄ :
 sedamocanikā gāthā pañhā viññūvibhāvitā 'ti.]

XIX.

Cattāri kammāni apalokanakammam ñattikammam ñattidutiyakammam ñatticatutthakammam. imāni cattāri kammāni katih' ākārehi vipajjanti. imāni cattāri kammāni pañcah' ākārehi vipajjanti vatthuto vā ñattito vā anussāvanato vā sīmato vā parisato vā. ||1||

kathaṁ vatthuto kammāni vipajjanti. sammukhākaraṇiyam kammam asammukhā karoti: vatthuvippannam adhammakkammam. paṭipucchākaraṇiyam kammam appaṭipucchā karoti: vatthuvippannam adhammakammam. paṭiññāyakaraṇiyam kammam appaṭiññāya karoti . . . sativinayārahassa amūlhavinayam deti . . . amūlhavinayārahassa tassapāpiyyasikākammam karoti . . . tassapāpiyyasikākammārahassa tajjaniyakammam karoti . . . tajjaniyakammārahassa nissayakammam karoti . . . nissayakammārahassa pabbājaniyakammam karoti . . . pabbājaniyakammārahassa paṭisāraṇiyakammam karoti . . . paṭisāraṇiyakammārahassa ukkhepaniyakammam karoti . . . ukkhepaniyakammārahassa parivāsan deti . . . parivāsārahamp mūlāya paṭikassati . . . mūlāya paṭikassanārahassa mānattam deti . . . mānattārahamp abhetti . . . abbhānārahamp upasampādeti . . . anuposathē uposatham karoti . . . apavāranāya pavāreti: vatthuvippannam adhammakammam. evam vatthuto kammāni vipajjanti. ||2||

kathaṁ ñattito kammāni vipajjanti. pañcah' ākārehi ñattito kammāni vipajjanti: vatthum na parāmasati, sampgham na p., puggalam na p., ñattiṁ na parāmasati, pacchā vā ñattiṁ ṭhapeti. imehi pañcah' ākārehi ñattito kammāni vipajjanti. ||3||

kathaṁ anussāvanato kammāni vipajjanti. pañcah'

âkârehi anussâvanato kammâni vipajjanti: vatthum na parâmasati, samgham na p., puggalam na p., sâvanam hâpeti, akâle vâ sâveti. imehi pañcah' âkârehi anussâvanato kammâni vipajjanti. ||4||

katham sîmato kammâni vipajjanti. ekâdasahi âkârehi sîmato kammâni vipajjanti: atikhuddakam sîmam sammannati, atimahatim sîmam sammannati, khañdanimittam s. s., châyânimittam s. s., animittam s. s., bahisime thito s. s., nadiyâ s. s., samudde s. s., jâtassare s. s., sîmâya sîmam sambhindati, sîmâya sîmam ajjhottarati. imehi ekâdasahi âkârehi sîmato kammâni vipajjanti. ||5||

katham parisato kammâni vipajjanti. dvâdasahi âkârehi parisato kammâni vipajjanti. catuvaggakarañe kamme yâvatikâ bhikkhû kammappattâ te anâgatâ honti, chandârahânam chando anâhañ hoti, sammukhibhûtâ pañkkosanti. catuvaggakarañe kamme yâvatikâ bhikkhû kammappattâ te âgatâ honti, chandârahânam chando anâhañ hoti, sammukhibhûtâ pañkkosanti. catuvaggakarañe kamme yâvatikâ bhikkhû kammappattâ te âgatâ honti, chandârahânam chando anâhañ hoti, sammukhibhûtâ pañkkosanti. visativaggakarañe kamme yâvatikâ bhikkhû kammappattâ te anâgatâ honti, chandârahânam chando anâhañ hoti, sammukhibhûtâ pañkkosanti. visativaggakarañe kamme yâvatikâ bhikkhû kammappattâ te âgatâ honti, chandârahânam chando anâhañ hoti, sammukhibhûtâ pañkkosanti. imehi dvâdasahi âkârehi parisato kammâni vipajjanti. ||6||

catuvaggakarañe kamme cattâro bhikkhû pakatattâ kammappattâ, avasesâ pakatattâ chandârahâ. yassa samgho kammañ karoti so n' eva kammappatto nâpi chandâraho, api ca kammâraho.

pañcavaggakarañe kamme pañca bhikkhû . . .

dasavaggakarañe kamme dasa bhikkhû . . .

visativaggakarañe kamme visati bhikkhû . . . api ca kammâraho. ||7||

cattāri kammāni apalokanakammam ñattikammam ñatti-dutiyakammam ñatticatutthakammam. imāni cattāri kammāni katih' ākārehi vipajjanti. imāni cattāri kammāni pañcah' ākārehi vipajjanti vatthuto vā ñattito vā anussāvanato vā simato vā parisato vā. ||8||

katham vatthuto kammāni vipajjanti. pañdakam upasampādeti : vatthuvipannam adhammakammam. theyya-samvāsakam upasampādeti : vatthuvipannam adhammakammam. titthiyapakkantakam . . . tiracchānagatam . . . mātughātakam . . . pitughātakam . . . arahantaghātakam . . . bhikkhunidūsakam . . . saṅghabhedakam . . . lohit-uppādakam . . . ubhatobyāñjanakam . . . ūnavisativassam puggalam upasampādeti : vatthuvipannam adhammakammam. evam vatthuto kammāni vipajjanti. ||9||

katham ñattito . . . (= §§ 3-6) . . . imehi dvādasahi ākārehi parisato kammāni vipajjanti. ||10||

apalokanakammam kati ṭhānāni gacchatī, ñattikammam . . . ñattidutiyakammam . . . ñatticatutthakammam kati ṭhānāni gacchatī. apalokanakammam pañca ṭhānāni gacchatī, ñattikammam nava th. g., ñattidutiyakammam satta th. g., ñatticatutthakammam satta ṭhānāni gacchatī. ||11||

apalokanakammam katamāni pañca ṭhānāni gacchatī. osāraṇam nissāraṇam bhaṇḍukammam brahmadaṇḍam kamma-lakkhaṇañ ūeva pañcamam. apalokanakammam imāni pañca ṭhānāni gacchatī.

ñattikammam katamāni nava ṭhānāni gacchatī. osāraṇam nissāraṇam uposathaṇam pavāraṇam sammutim dānam paṭigga-ham paccukkaddharam kammalakkhaṇañ ūeva navamam. ñattikammam imāni nava ṭhānāni gacchatī.

ñattidutiyakammam katamāni satta ṭhānāni gacchatī. osāraṇam nissāraṇam sammutim dānam uddharanam desanam kammalakkhaṇañ ūeva sattamam. ñattidutiyakammam imāni satta ṭhānāni gacchatī.

ñatticatutthakammam katamāni satta ṭhānāni gacchatī. osāraṇam nissāraṇam sammutim dānam niggahaṇam samanubhāsanam kammalakkhaṇañ ūeva sattamam. ñatticatutthakammam imāni satta ṭhānāni gacchatī. ||12||

catuvaggakarane kamme cattāro bhikkhū . . . (=§ 7)

... pañcavaggakaraṇe kamme . . . dasavaggakaraṇe kamme
 . . . visativaggakaraṇe kamme . . . api ca kammāraho. ||13||
 kamma vaggo niṭṭhito paṭhamo. ||1||

dve athavase paṭicca tathāgatena sāvakānam sikkhāpadam paññattam samghasutthutāya samghaphāsutāya. ime dve athavase paṭicca tathāgatena sāvakānam sikkhāpadam paññattam. dve athavase paṭicca . . . dummañkūnam puggalānam niggahāya pesalānam bhikkhūnam phāsuvihārāya. ime dve athavase paṭicca tathāgatena sāvakānam sikkhāpadam paññattam. dve athavase paṭicca . . . diṭṭhadhammikānam āsavānam samvarāya samparāyikānam āsavānam paṭighātāya . . . diṭṭhadhammikānam verānam samvarāya samparāyikānam verānam paṭighātāya . . . diṭṭhadhammikānam vajjānam samvarāya samparāyikānam vajjānam paṭighātāya . . . diṭṭhadhammikānam bhayānam samvarāya samparāyikānam bhayānam paṭighātāya . . . diṭṭhadhammikānam akusalānam dhammānam samvarāya samparāyikānam akusalānam dhammānam paṭighātāya . . . gihinānam anukampāya pāpicchānam pakkhupacchedāya . . . appasannānam pasādāya pasannānam bhiyyobhāvāya . . . saddhammaṭhitiyā vinayānuggahāya. ime dve athavase paṭicca tathāgatena sāvakānam sikkhāpadam paññattam.

athavasavaggo niṭṭhito dutiyo. ||2||

dve athavase paṭicca tathāgatena sāvakānam pātimokkhām paññattam — la — pātimokkhuddeso paññatto, pātimokkhaṭhapanām paññattam, pavāraṇā paññattā, pavāraṇāṭhapanām paññattam, tajjaniyakammām paññattam, nissayakammām p., pabbājaniyakammām p., paṭisāraṇiyakammām p., ukkhepaniyakammām p., parivāsadānam p., mūlāya patikassanā paññattā, mānattadānam paññattam, abbhānam p., osāraṇiyam p., nissāraṇiyam p., upasampadā p., apalokanakammām p., ñattikammām p., ñattidutiyakammām p., ñatticatutthakammām paññattam.

paññattivaggo niṭṭhito tatiyo. ||3||

appaññatte paññattam, paññatte anupaññattam, sammukhāvinayo paññatto, sativinayo paññatto, amūlhavinayo paññatto,

paṭiññātakaraṇam paññattam, yebhuuyyasikā paññattā, tassa-pāpiyyasikā paññattā, tiṇavatthārako paññatto saṅgha-sutthutāya saṅghaphāsutāya. ime dve athavase paṭicca tathāgatena sāvakānam tiṇavatthārako paññatto. dve athavase paṭicca tathāgatena sāvakānam tiṇavatthārako paññatto dummañkūnam . . . (see chap. 2) . . . saddhammaṭhitiyā vinayānuggahāya. ime dve athavase paṭicca tathāgatena sāvakānam tiṇavatthārako paññatto.

paññattavaggo niṭṭhito catuttho. ||4||

nava saṅgahā vatthusamgaho vipattisamgaho āpattisamgaho nidānasamgaho puggalasamgaho khandhasamgaho samuṭṭhānasamgaho adhikaraṇasamgaho samathasamgaho 'ti. ||1||

adhikaraṇe samuppanne sace ubho attapaccatthikā āgacchanti ubhinnam pi vatthu ārocāpetabbam, ubhinnam pi vatthum ārocāpetvā ubhinnam pi paṭiññā sotabbā, ubhinnam pi paṭiññam sutvā ubho pi vattabbā: amhākam imasmīni adhikaraṇe vūpasamite ubho pi tuṭṭhā bhavissathā 'ti. sace śāṁsu: ubho pi tuṭṭhā bhavissāmā 'ti, saṅghena tam adhikaraṇam paṭicchitabbam. sace alajjussannā hoti parisā, ubbhāhikāya vūpasametabbam. sace bālussannā hoti parisā, vinayadharo pariyesitabbo. yena dhammena yena vinayena yena satthu sāsanena tam adhikaraṇam vūpasammati tathā tam adhikaraṇam vūpasametabbam. ||2||

vatthu jānitabbam, gottam jānitabbam, nāmam jānitabbam, āpatti jānitabbā. methunadhammo 'ti vatthu c' eva gottañ ca, pārājikan ti nāmañ c' eva āpatti ca. adinnādānan ti vatthu c' eva gottañ ca, pārājikan ti nāmañ c' eva āpatti ca. manussaviggaho 'ti . . . uttarimanussadhammo 'ti vatthu c' eva gottañ ca, pārājikan ti nāmañ c' eva āpatti ca. sukka-viśatthiti vatthu c' eva gottañ ca, saṅghādiseso 'ti nāmañ c' eva āpatti ca. saṅghādiseso 'ti nāmañ c' eva āpatti ca. duṭṭhullavācā 'ti . . . attakāman ti . . . sañcarittan ti . . . saññācikāya kutikārāpanan ti . . . mahallakam vihāram kārāpanan ti . . . bhikkhum amūlakena pārājikena dhammena anuddham-sanan ti . . . bhikkhum aññabhbāgīyassa adhikaraṇassa kiñci desam lesamattam upādāya pārājikena dhammena anu-

ddham̄sanān ti . . . saṅghabhedakassa bhikkhuno yāvatatiyam samanubhāsanāya na ppaṭinissajjanan ti . . . bhedakānuvattakānam bhikkhūnam yāvatatiyam samanubhāsanāya na ppaṭinissajjanan ti . . . dubbacassa bhikkhuno yāvatatiyam samanubhāsanāya na ppaṭinissajjanan ti . . . kuladūsakassa bhikkhuno yāvatatiyam samanubhāsanāya na ppaṭinissajjanan ti vatthu c' eva gottañ ca, saṅghādiseso 'ti nāmañ c'eva āpatti ca. — pa —. anādariyam paticea udake uccāram vā passāvam vā kheṭam vā karaṇan ti vatthu c' eva gottañ ca, dukkaṭan ti nāmañ c' eva āpatti cā 'ti. ||3||
navasaṅgahavaggo niṭṭhito pañcamo. ||5||

tass' uddānam :

apalokana-ñatti ca, dutiyam, catutthena ca,
vatthu-ñatti-anussāvanam, sīmā-parisam eva ca,|
sammukhā, paṭipuechā ca, paṭiññā, vinayāraho,
vatthu-saṅgha-puggalañ ca, ñattinam, pacchā ñatti ca,|
vatthu-saṅgha-puggalañ ca, sāvanam, akālena ca,
atikhuddakā, mahantā ca, khaṇḍa-echāyā-'nimittakā,|
bahi-nadi-samudde ca, jātassare ca, bhindati,
ajjhottarati simāya, catu-pañcavaggikā,|
dasa-visativaggā ca, anāhaṭā ca, āhaṭā,
kammappattā, chandārahā, kammārahā ca puggalā,|
apalokanam pañcaṭṭhānam, ñatti ca navatṭhānikā,
ñattidutiyam sattatṭhānam, catutthā sattatṭhānikā,|
suṭṭhu phāsu ca, dummañkūnam pesalā cāpi, āsavā,
vera-vajja-bhayañ c' eva, akusalam, gihinañ ca
pāpicchā, appasannānam pasannā, dhammaṭṭhapanā
vinayānugghā c' eva, pātimokkh' uddesena ca,|
pātimokkhañ ca ṭhapanā, pavāraṇañ ca, ṭhapanam,
tajjaniyā, nissayañ ca, pabbājaniya-patisāranī,|
ukkhepana-parivāsam, mūla-mānatta-abbhānam,
osāraṇam, nissāraṇam, tath' eva upasampadā,|
apalokana-ñatti ca, dutiyañ ca, catutthakam,
appañnatte, 'nupaññattam, sammukhāvinayo, sati,|
amūlha-paṭi-yebhuyya-pāpiyya-tiṇavatthārakam,
vatthu, vipatti, āpatti, nidānam, puggalena ca,|

kandhā c' eva, samuṭṭhānā, adhikaraṇam eva ca,
samathā, saṃgahā c' eva, nāma-āpattikā tathā 'ti |

Parivāro niṭṭhito.

Pubbacariyamagaṇī ca puechitvā 'va tahiṇ tahiṇ
Dipanāmo mahāpañño sutadharo vicakkhaṇo |
imāṇ vitthārasaṇkhepaṇ sajjhāmaggena majjhime
cintayitvā likhāpesi sissakānaṇ sukhāvhaṇ |
Parivāraṇ ti yaṇ vuttaṇ sabbaṇ vathum salakkhaṇam
attham atthena saddhamme dhammaṇ dhammena paññatte |
sūsanam parivāresi Jambudīpaṇ va sāgaro.
Parivāraṇ ajānanto kuto dhammadvinicchayaṇ |
vipatti vattu paññatti anupaññatti puggalo
ekato ubhato c' eva lokapaṇnattivajjato |
yassa jāyati vimati Parivārena chijjati.
eakkavatti mahāsene, migamajjhē va kesari,
ravi rāmsiparikiṇo, cando tāragaṇe yathā,
Brahmā Brahmaparisāya, gaṇamajjhē va nāyako :
evaṇ saddhammadvinayo Parivārena sobhatiti |

VARIOUS READINGS AND EXTRACTS FROM THE
COMMENTARY OF BUDDHAGHOSA.

A : India Office MS. of the Phayre Collection (Burmese writing).

B : MS. of the Royal Library at Berlin, Orient. fol. 378 (Sinhalese writing).

C : MS. of the Royal Library at Berlin, Orient. fol. 949 (Burmese writing).

D : BUDDHAGHOSA's *Atthakathā* : MS. of the Berlin Royal Library, Orient. fol. 931 (Burmese writing).

I. 1. Pârâj. 1. The list of Theras is quoted in the Samantapâsâdikâ, see vol. iii. p. 313. —v. 2, Ittiyo and Iddhiyo AC, Ittiyo B. —Uttiyo AC, Uttiyo B. —v. 5, Devatthero B, Revatth° AC. —v. 9, Puppanâmo, Pubbanâmo AC, Pupphanâmo, Phussanâmo B. —v. 12, Puppanâmo, Pubbanâmo AC, Phussanâmo B.

Aniyata 2. After raho B inserts paṭicchanne âsane nâlamkammaniye.

Nissaggiya 1. Before dhâresum B inserts dasâhâtikkantam.

Nissaggiya 8 (beginning of the paragraph). After gahapatikam B inserts vâ gahapatânim vâ.

After the tenth Nissaggiya (at the end of the first Vagga) B has the following Uddâna : atirekaekarattañ ca akâlaporâ-nadhoveranam paṭiggahañ ca tañ c' eva viññatti ca taduttarim dve appavâritâ c' eva tikkhattum codanâya vâ 'ti.

After the twentieth Nissaggiya B has the Uddâna : missakan suddamkañ c' eva túlañ cam anuvassakan purâna-

santhatañ c' eva lomātihārañena ca dhovañam rūpiyamñ o' eva
dve ca nānappakārakam. — After the thirtieth Nissaggiya :
atirekapattam onabandhanena ca bhesajjam sātakañ c' eva
kupitena acchindanena ca dve tantavāyā c' eva acceka-
civarena ca chārattam vippavāsenā attano ca parināmeti
dve pi duve pattāni bhesajjam vassikādānapañcamam sāmam
vīñkappa accekuppam chārattasamghikena pariñatan ti.
— The general Uddāna of the Nissaggiyas is wanting in B.
In the same way B gives in the Pācittiya section Uddānas
after each Vagga instead of the general Uddāna at the end
of the whole section, which is given in AC.

Pācittiya 9. samuññhāti — la — AC, samuññhāti — pe —
adinnādānasamuññhāne B.

Pācittiya 18. Sāvatthiyā AC, Vesāliyā B.

Pācittiya 57. channam anupaññattiyo A, cha anup° BC.
The Suttavibhañga has only five anupaññattis; perhaps the
ordinance contained in Mahāvagga V. 13. 13 is counted as
the sixth.

Pācittiya 73. mohesum B, bhikkhum mohesum AC.

Uddāna of the Pācittiya section. v. 1, sahaseyyā A,
samāseyyā B. I have written padaseyyā, comp. vol. iv.
p. 33. — v. 6. ca (after apanidhena) is wanting in the MSS.

Sekhiya 43. kāyato ca vācato ca samuññhāti na cittato
AC, k° ca v° ca cittato ca samuññhāti samanubhāsane B.

2. Pācittiya 46. santam bhikkhum anāpucchā deest in AC.

Pācittiya 48. āpatti dukkaṭassa AC, payoge dukkaṭam B.

Pācittiya 50. payoge dukkaṭam AC, āpatti dukkaṭassa B.

Pācittiya 60. apanidhe AC, apanidhite B.

8. sajjhānam° AC, sajjhāyam° B.

II. **1.** Bhikkhunivibhañga, Pāc. 60. rudhitam the MSS.

Pācittiya 79. sokavassam AC, sokāvāsam B.

2. Pāc. 60. rudhitam the MSS.

Pāc. 79. sokavassam AC, sokāvassam B.

10. After the Sañghādisesa section B has the following
words: yathā heṭṭhā tathā vitthāretabbam, paccayam eva
nānākaraṇam.

III. v. 1, iti vinicchayā D.— 2, nāyati ACD ("paññāyati"
D), jāyati B.— 3, pāramim B.— 6, niyati AC, ḥiyati B.

—khandhakāya ca mātikā ti khandhakā yā ca mātikā ti attho, ayam eva vā pātho D.—7, samutthānam niyato k° AC, samutthanti (corr. to °tthānā) niyato k° B, samutthānaniyato katan ti samutthānam niyato katan niyatakatañ niyata-samutthānan ti attho D.—56, sammukhā dhammadesañ B.

IV. 5. 3. After nāttiyā dukkaṭam B inserts dvīhi kammapācāhi dukkaṭam.

17. vinibbhajjītvā vinibbhajjītvā AC, vinibhujjītvā, vini-bhujjītvā vinibhujjītvā, vinibhujjītvā vinibhujjītvā B.

18. The combination “vivādādhikaraṇañ ca āpattādhikaraṇañ ca kiccādhikaraṇañ ca” is wanting in the MSS. here as well as in chap. 19.

20. The section commencing ‘katham siyā samathā adhikaraṇehi sammanti,’ etc., I leave entirely as it is in A, and I content myself with giving here the readings in which B and C differ from that MS. For deciding whether we have to read ‘sammati’ or ‘na sammati’ I dare not rely upon speculations of my own. Buddhaghosa unfortunately has no comment on this section. —sammukh° vivād°: na s° B. —samm° kicc°: na s° BC. —sativ° kicc°: sammati B. —amūlh° kicc°: sammati B. —paṭiññ° āpatt°: na s° BC. —paṭiññ° kicc°: sammati B. —tassap° kicc°: sammati B. —tiñ° kicc°: sammati B.

V. BUDDHAGHOSA: samukkaṭhapadānam kati āpattiyo 'ti yātiyāni tattha samukkaṭhāni uttamāni padāni vuttāni tesam samukkaṭhapadānam uttamapadānam saṅkhepato kati āpattiyo honti. yena yena hi padena yā yā āpatti paññattā sā sā tassa tassa padassa āpattiti vuccati, tena vuttam samukkaṭhapadānam kati āpattiyo 'ti. dve āpattiyo 'ti ûnavisativassam upasampādentassa pācittiyam sesesu sabba-padesu dukkaṭam. tisso 'ti nassant' ete vinassant' ete ko tehi attho 'ti vadato bhedapurekkhārānam uposathakaraṇe thullaceayam, ukkhittakena saddhi uposathikaraṇe (sic) pācittipam (sic) sesesu dukkaṭan ti, evam uposathañkhandhake tisso āpattiyo, etc.

VI. 2. saññāvimokkho, na saññāvimokkho AC, °kkhā, na °kkhā B. Buddhagh.: sacittakā āpatti saññāvimokkhā, acittakā no saññāvimokkhā. —The MSS. vary between atth'

āpatti . . . āpajjati, and atth' āpattim . . . āpajjati. Buddhaghosa, in commenting on the first words of chap. 3, says: atth' āpatti tiṭṭhante bhagavati āpajjatiti atthi āpatti yam tiṭṭhante bhagavati āpajjatiti attho. —lajjino ca yācati AC, lajjino ca na yācati B.—pakkālakam AC, pakkhallakam B.

3. The words ‘pāpasamācarā dissanti o’ eva suyyanti ca’ are wanting in B. —āgālāya AC, āgālhāya B. BUDDHAGH.: āgālāya ceteyyā ’ti āgālāya daṭṭhabhāvāya ceteyya. tajjanika-kammādikatassa vattam na pūrayato icchamāno samgho ukkhepaniyakammam kareyyā ’ti attho. —°phenakā AC. Table of Contents, agālha° AC, āgālha° B.

4. sāmukkāmsā AC, sāmmukajjhāhā B. BUDDH.: cattāro samukkāmsīti cattāro mahāpadesā, te hi bhagavatā anuppanne vatthusmīm sayam ukkasitvā ukkhipitvā ṭhapitattā samukkāmsā ’ti vuccanti. —After cattāro pubbakicca B inserts cattāro pubbakaraṇā.

5. duppatīvinodayā, °dayo the MSS. —aggiparicitam, satthaparicitam etc. the MSS. here as in Cullav. V. 5. 2. Read, °parijitam. —nippatābijāñ AC, nibbattab°. Comp. vol. i. p. 383. —After ‘adhitṭhanuposatho’ B goes on, sāmaggiuposatho pavāraṇā ceva pañcamo. —Table of Contents (last line), suddhipañcakā B.

6. After ‘cha anuvādamūlāni’ B inserts, cha sārāniyā dhammā.

7. āvakadhaññāni B. —B omits ‘bhikkhusa hoti āpatti datṭhabbā.’ BUDDHAGH.: bhikkhusa na hoti āpatti datṭhabbā hoti āpatti paṭikātabbā ti imāni tīni sattakāni dve adhammikāni ekam dhammikam. tāni tīni pi Campeyyakhandhake nidditṭhāni.

10. dasa ant° diṭṭhi the MSS., instead of dasavatthukā a° d°? —adhibaraṇe na ca ABC (in the last paragraph of the description of the Pañdita). —(In the first paragraph of the dasavassā bhikkhuni) pabbājetabbā upasampādetabbā B. This paragraph and the next one stand in a strange contradiction to the 74th and 75th Bhikkhuni-Pācittiya rules.—Before gihigatāya B inserts, bhikkhuniyā.

VIII. 1. 5, tam byākaraṇam tam vacanapatham nisāma-yitvā paṭipajjema hitā (hitāya C) no siyā AC, tvam byākaraṇa

ta vacanapatham nis° paṭipajjema hitāya tosītāyā ti B.—12, yathākatham B constantly here and in the following chapters.—15, 16, dve ca anuddhamasāna dve bhedā B.—16, ujjhāpanena pācittiyam piṇḍapātam gaṇ° B (omitting ca after vikāle).—19, khuddakāni ca vuccare B.—2. 7, Before sūpam B inserts bhikkhu.—10, sodasā ti sołasa D.—21, dve aniyatehi atṭha AC, dvihi aniyatehi atṭhamam B, dve aniyatehi atṭhaman ti D.—46, ca yam B, sayam AC.—51, mukham sañcamasamvaro AC, mukhasaṃsayamasamvaro B.

IX. 1. 10, āpattādh° āpatti AC, āp. na āpatti B. Comp. Cullav. IV. 14. 14.—11, bhedakānuvattikā bhikkhu . . . na paṭinissajjanti AC, bhedakānuvattakā bhikkhūni . . . na paṭinissajjanti B. The rule alluded to (Samgh. 11) refers to both Bhikkhus and Bhikkhunis; probably, therefore, we ought to read, bhedakānuvattakā . . . na paṭinissajjanti.

X. 1. 8, lajjisu katā AC, lajjisū vuttā B.—vuttānusandhitena ABC. BUDDH.: vatthānusandhitena kāraye ti vattānusandhinā kāraye, yā assa vattena saddhi paṭiññā sandhiyati tāya paṭiññāya kāraye ti attho.

XI. § 2. BUDDHAGHOSA : tattha ditṭham ditṭhenā 'ti gāthāya ayam attho : eken' eko mātugāmena saddhim ekaṭṭhānato nikhamanto vā pavisanto vā ditṭho, so tam pārājikena codeti. itaro tassa dassanam anujānāti, tam pana dassanam paticeca pārājikam na upeti na patijānāti. evam ettha yan tena ditṭhan tam tassa ditṭho mayā 'ti iminā ditṭhvacanena sameti. yasmā pana itaro tam dassanam paticeca dosam na patijānāti tasmā asuddhaparisaṅkito hoti, amūlakaparisaṅkito 'ti attho. tassa puggalassa suddho ahan ti paṭiññāya tena saddhim uposatho kātabbo (kāretabbō AC, kātabbo B).—UDDĀNA, gati codanakāṇḍamhi sāsanam pathāpayan ti AC, tati cod° sāsanassa patiṭṭhāyan ti B.

XII. 1. After yathāpaṭiññāya kāretabbo B inserts, na codako hāsetabbo.—3, v. 4, sace ACD, sa ve B.—vv. 3, 7 Instead of paññattikusalo, paññattiyā ca kusalo we probably have to read, saññattikusalo, saññattiyā ca kusalo.—v. 7, sace AC, sa ve B.

XIII. 6. appataññū A, appakataññū C, appassuto appaka-taññū B.—7, kāretabbo tena pavāraṇā AC, kātabbo t° p° B

constantly. I have written kāretabbā. Comp. Buddhaghosa's note at XI. 2.

XIV. 1. The third of the four questions which open this chapter (kinti k° anatthatam), is left out in AB. —undriyati AC, utthahati B, udriyati D (in the note on Mahāvagga VII. 1. 5).— **4.**, anādiyam d° A, anādariyam d° C, ānādiyad° B. —undriyyati AC, udriythāyati B.— **7. 1.**, samghā vinā, puggalā (or puggalo) vinā B constantly, samghādhinā, puggalādhinā AC. —**UDDĀNA**: palibodhā vinā simāya A, balibodhā vinā (corrected into dhinā) simāya C, palibodhā ca vini simā ca B. —parivāram nitthitam AC, parivāsam n° B. (The commentary has here: Samantapāsādikāya samvaṇṇanāya paññattivaggavaṇṇanā nitthitā).

XV. 2. 4, omaddakārako AC, omakārako B.— **5.**, Before na kkhamati B inserts, samgham patimānam. —uṭhāpetabbā A, upaṭhāpetabbo C, upaṭhāpetabbā B, upetabbā D.— **7.**, sampañ ca AC, sampañ ca or samphañ ca B, sambhañ ca ("niratthakatham") D.— **4. 9.**, pañhāpucchā the MSS. almost constantly.— **10.**, aññambyākaraṇā the MSS. almost constantly.— **5. 5.**, katamehi pañcahi B.— **6.**, asāsetum AC, amñāpetum B.—After pekkhetum B inserts pasiditum.— **9. 3.**, patiṭhiyati AC, patitthiyati B.

XVII. 13., dhaññaraso the MSS.— **21.**, saṅgaho (°ho corrected into °hā C) the MSS.— **27.**, Probably we should read, pācittiyyena dukkaṭā (leaving out kati). Comp. v. 25.— **77 seqq.**, vinayāni AC, visayāni B constantly.

XVIII. 5., kamman̄ AC, dhammam̄ B.—paripucchāmāno A, paripucchamāno C, paripucchimāno B.—atthasamhitam̄ B.— **14.**, tayo pārājikā honti B.— **17.**, nissaggiye B.— āpajjeyya B.— **18.**, visatiyo B.—kareyya B.— **28.**, santatam̄ B.— **35.**, yācato ca samghassa B.— **40.**, pajjheyya A, pajjeyya C, vajjeyya B.— **42.**, tena vijjati B.

XIX. 5. 2., vūpasame pi (pi corrected into na C) AC, vūpasamate B.

CONCLUDING STANZAS.—v. **1.**, maggaññu AC, maggañ ca B.— **2.**, sikkhakānam̄ AC, sissakānam̄ B.— **3.**, sabhāvattam̄ (°vattham̄ C) AC, sabbam̄ vatthum̄ B.— **5.** °vajjato AC, °vajjake B.

INDEX TO VOLS. III.-V.

I. Names, pp. 235-239.

- A. Names of persons, pp. 235-237.
- B. Gods and demons, pp. 237-238.
- C. Nations and tribes, geographical names, etc., pp. 238-239.

II. The Buddha, p. 240.

III. The Dhamma, pp. 240-242.

IV. The Saṅgha. Ecclesiastical law. Literature, pp. 242-253.

V. Brahmanism and non-Buddhistical sects, p. 254.

VI. Secular and daily life. Miscellaneous matter, pp. 254-257.

VII. Verses, p. 257.

Pâr., S., Pâc., etc. = Bhikkhupârâjika, Bhikkhusamghâdisesa,
Bhikkhupâcittiya, etc.

Bhni Pâr., etc. = Bhikkunipârâjika, etc.

P. = Parivâra.

In the index are omitted the materials found in the Parivâra I-III; VIII. 1; XVI, which are a mere repetition of the identical dates contained in the Bhikkhuvibhaṅga and Bhikkhunivibhaṅga.

I. NAMES.

A. NAMES OF PERSONS.

Aṅgīrasa, *see* Index II.

Ajjuka, Pār. 2. 7. 46.

Anāthapindīka (*comp.* Index I C s. v. Jetavana), Pāc. 84. 3; P. 15. 1. 1.

Anuruddha, Pāc. 6. 1; 29. 1.

Abhaya, P. 1. 1 pag. 3.

Ariṭṭha, Pāc. 68. 1; 69. 1; Bhñi Pār. 3. 1; Bhñi Pāc. 1. 1; P. 1. 1 pag. 3; 8. 2. 8.

Avakāṣṇaka, Pāc. 2. 2; 3. 2.

Assajipunabbasukā, S. 13. 1.

Ānanda, Pār. 1. 2, 4, 7; 2. 7. 10, 46; 3. 1. 2; 4. 2; N. 1. 2; 2. 1; 3. 1; 21. 2; 28. 1; Pāc. 29. 1; 33. 4; 35. 2; 38. 1; 41. 1; 65. 1; 83. 1.

Ārohanta, Bhñi Pāc. 6. 1.

Ittiya, P. 1. 1 pag. 3.

Uttiya, P. 1. 1 pag. 3.

Udayi, S. 1. 1; 2. 1; 3. 1; 4. 1; 5. 1 sq.; An. 1. 1; 2; N. 4. 1; 5. 1; Pāc. 7. 1; 26. 1; 30. 1; 61. 1; 89. 2.

Upatissa, P. 1. 1 pag. 3.

Upananda Sakyaputta, N. 6. 1; 8. 1; 9. 1; 10. 1; 18. 1; 20. 1; 25. 1; 27. 1; Pāc. 9. 1; 42. 1; 43. 1; 44. 1; 45. 1; 46. 1, 2; 59. 1; 64. 1; 87. 1.

Upasena Vaṅgantaputta, N. 15. 1.

Upāli, Pār. 1. 10. 22; 2. 7. 46; N. 6. 2; Pāc. 29. 1; 72. 1; Bhñi Pāc. 52. 1; P. 1. 1 pag. 2, 49 etc.; 15. 1 sqq.

Upāli, Pāc. 65. 1.

Upāli, P. 1. 1 pag. 3.

Uppalavāṇṇā, Pār. 1. 10. 5; N. 5. 1.

Kakusandha, Pār. 1. 3.

Kaccāna (*comp.* Mahākaceāna), S. 9. 2. 3.

Kaccīyana, Kaccīyanagotta, Pāc. 2. 2.

Kaṭamorakatissaka, S. 10. 1; 11. 1; Pāc. 29. 1; Bhñi Pāc. 81. 1.

Kaṇḍaka, Pāc. 70. 1.

Kapila, Pār. 2. 7. 48.

Kappitaka, Bhñi Pāc. 52. 1.

Kalandakaputta, *see* Sudinna.

Kassapa, Pār. 1. 3; 4. 9. 3.

Kāṇā, Kāṇamātā, Pāc. 34. 1.

Kāpilānti, *see* Bhaddā.

Kālaśumana, P. 1. 1 pag. 3.

Kirapatika, Pāc. 33. 1.

Kulavāḍjhaka, Pāc. 2. 2; 3. 2.

Kokālikā, S. 10. 1.; 11. 1; Pāc. 29. 1; Bhñi Pāc. 81. 1.

Konāgamana, Pār. 1. 3.

Kosiya, Kosiyagotta, Pāc. 2. 2.

Khaṇḍadeviyāputta, S. 10. 1; 11. 1; Pāc. 29. 1; Bhñi Pāc. 81. 1.

Khema, P. 1. 1 pag. 3.

- Gotama, Gotamagotta (*comp.* Index II), S. 9. 2. 3; Pāc. 2. 2.
 Gotamī, *see* Mahāpajāpatī.
- Cāṇḍakālī, Bhñi S. 4. 1; 7. 1; 8. 1; Bhñi Pāc. 19. 1; 20. 1; 36. 1; 53. 1; 76. 1; 79. 1; P. 8. 2. 8.
- Cūladeva, P. 1. 1 pag. 3.
- Cūlanīga, *ibidem*.
- Cūlapanthaka, Pāc. 22. 1.
- Cūlābhaya, P. 1. 1 pag. 3.
- Channa, S. 7. 1; 12. 1; Pāc. 12. 1, 2; 19. 1; 54. 1; 71. 1.
- chabbaggiyā bhikkhū, Pār. 2. 2, 7; 3. 2; 3. 5. 13, 22 sq., 31; N. 1. 1, 5; 7. 1; 11. 1; 12. 1; 13. 1; 17. 1; 19. 1; 21. 1; 22. 1; 24. 1; 26. 1; 30. 1; Pāc. 2. 1; 3. 1; 4. 1; 7. 2; 9. 1; 16. 1; 17. 1; 21. 1; 24. 1; 27. 1; 28. 1; 31. 1; 37. 1; 39. 1; 47. 1; 48. 1; 49. 1; 50. 1; 52. 1; 55. 1; 60. 1; 62. 1; 63. 1; 69. 1; 70. 1; 72. 1; 73. 1; 74-82; 85. 1; 88. 1; 89-91; Pāt. 2. 1. 1; Sekh. *passim*; Bhñi Pāc. 58. 1.
- chabbaggiyā bhikkhuniyo, Pāt. 2. 1; Bhñi Pār. 4. 1; Bhñi N. 1. 1; Bhñi Pāc. 2. 1; 10. 1; 22. 1; 41. 1; 43. 1; 49. 1; 50. 1; 52. 1; 58. 1; 84. 1; 85. 1; 87 sqq.; Bhñi Pāt. 1 sqq.; Bhñi Sekh. 1 sqq.
- Javakapñaka, Pāc. 2. 2; 3. 2.
- Jivaka (Jivakambavana), S. 8. 1. 4.
- Tissa, P. 1. 1 pag. 3.
- Tissadatta, *ibidem*.
- Thullanandā, Pār. 2. 7. 45; Pāc. 29. 1; Bhñi Pār. 1. 1; 2. 1; 3. 1; Bhñi S. 1. 1; 2. 1; 4. 1; 9. 1; 10. 1; Bhñi N. 2. 1; 3. 1; 4. 1; 5. 1; 10. 1; 11. 1; 12. 1; Bhñi Pāc. 1. 1; 14. 1; 16. 1; 23. 1; 26-30; 33-35; 45-48; 53. 1; 68. 1; 70. 1; 77 sqq.
- Dabba Mallaputta, S. 8. 1; 9. 1; Pāc. 13. 1, 2; 81. 1.
- Dahika, Pār. 2. 7. 49.
- Dāsaka, P. 1. 1 pag. 2, 49, etc.
- Digha, P. 1. 1 pag. 3.
- Dighasumana, *ibidem*.
- [Dīpa, *see the stanzas at the end of the Parivāra.]*
- Deva, P. 1. 1 pag. 3.
- Devadatta, S. 10. 1; 11. 1; Pāc. 29. 1; 32. 1; Bhñi Pāc. 81. 1.
- Dhanittthaka, Pāc. 2. 2; 3. 2.
- Dhaniya, Pār. 2. 1.
- Dhammapūlita, P. 1. 1 pag. 3.
- Dhammarakkhita, S. 9. 2. 3; Pāc. 2. 2.
- Nanda, Pāc. 92. 1.
- Nandavati, Bhñi Pār. 1. 1; Bhñi Pāc. 1. 1.
- Nandā, *ibidem*.
- Nandivisāla, Pāc. 2. 1.
- Nāga, P. 1. 1 pag. 3.
- Pañdaka, Pār. 2. 7. 48.
- Pasenadi (rājā P. Kosalo), Pāc. 48. 1; 53. 1; 83. 1; Bhñi S. 2. 1; Bhñi N. 11. 1; 12. 1; Bhñi Pāc. 41. 1.
- Pilindavaccha, Pār. 2. 7. 47; N. 23. 1.
- Punabbasu, *see* Assajipunabbasukā.
- Puppha, P. 1. 1 pag. 3.
- Phussadeva, *ibidem*.
- Bimbisāra (rājā Māgadho Seniyo Bimbisāro), Pār. 2. 1. 4 sq.; 4. 9. 5; N. 23. 1; Pāc. 32. 8; 57. 1.
- Bijaka, Bijakapitā, Bijakamātā, Pār. 1. 5. 9.
- Buddharakkhita, S. 9. 2. 3; Pāc. 2. 2; P. 1. 1 pag. 3.
- Belatthasīsa, Pāc. 38. 1.
- Bhadda, P. 1. 1 pag. 3.
- Bhaddā Kāpilāñī, Bhñi S. 3. 1; Bhñi Pāc. 11 sqq.; 18. 1; 33. 1; 35. 1.
- Bhāradvāja, Bhāradvājagotta, Pāc. 2. 2.
- Bhummajaka, *see* Mettiyabhummajakā.
- Mallikā, Pāc. 53. 1; 83. 1.
- Mahākaccāna, Pāc. 29. 1.
- Mahākappina, *ibidem*.

- Mahākassapa, S. 6. 1.
 Mahākotthita, Pāc. 29. 1.
 Mahācunda, *ibidem*.
 Mahānāga, P. 1. 1 pag. 3.
 Mahānāma Sakka, Pāc. 47. 1.
 Mahāpajāpati Gotamī, N. 17. 1; Pāc. 23. 2; Bhñi Pāc. 5. 1.
 Mahāmoggallāna (comp. Moggallāna), Pār. 1. 2; 4. 9. 1 sq.; Pāc. 29. 1.
 Mahāsiva, P. 1. 1 pag. 3.
 Mahinda, P. 1. 1 pag. 3.
 Migalañdika, Pār. 3. 1.
 Migāranattā, *see* Sālha.
 Migāramattā, *see* Visākhā.
 Mettiyabhummajakā, S. 8. 1; 9. 1; Pāc. 13. 1, 2.
 Mettiyū, S. 8. 1; 9. 1.
 Moggaliputta, P. 1. 1 pag. 2, 49 etc.
 Moggallāna, Moggallānagotta (comp. Mahāmoggallāna, Sāriputtamoggallānā), S. 9. 2. 3; Pāc. 2. 2.
 Rañhapāla, S. 6. 1. 5.
 Rāhula, Pāc. 5. 2; 29. 1.
 Revata, Pāc. 29. 1.
 Lakkhaṇa, Pār. 4. 9. 1 sq.
 Licchavi, *see* Index I D.
 Vañgantaputta, *see* Upasena.
 Vassakāra, Pār. 2. 1. 4.
 Vāsittha, Vāsitthagotta, S. 9. 2. 3; Pāc. 2. 2.
 Vipassi, Pār. 1. 3.
- Visākhā Migāramattā, An. 1. 1; 2; Pāc. 84. 2.
 Vessabhū, Pār. 1. 3.
- Sakya, etc., *see* Index I C.
 Sañgharakkhita, S. 9. 2. 3; Pāc. 2. 2. sattarasavaggiyā bhikkhū, Pār. 3. 5. 22 sq.; Pāc. 15. 1; 17. 1; 37. 1; 52. 1; 53. 1; 55. 1; 60. 1; 65. 1; 74. 1; 75. 1; 77. 1.
 Saddhā, Pār. 1. 10. 24.
 Samuddadatta, S. 10. 1; 11. 1; Pāc. 29. 1; Bhñi Pāc. 81. 1.
 Sambala, P. 1. 1 pag. 3.
 Saviñthaka, Pāc. 2. 2; 3. 2.
 Sāgata, Pāc. 51. 1.
 Sāriputta, Pār. 1. 3; N. 1. 2; 21. 2; Pāc. 29. 1; 31. 2.—Sāriputta-moggallānā, Sāriputtā, S. 13. 1.
 Sālha Migāranattā, Bhñi Pār. 1. 1; 2. 1.
 Sikhi, Pār. 1. 3.
 Siggava, P. 1. 1 pag. 2, 49 etc.
 Siva, P. 1. 1 pag. 3.
 Sudinna Kalandakaputta, Pār. 1. 5.
 Sundara, Pār. 1. 10. 11.
 Sundarinandā, Bhñi Pār. 1. 1; 2. 1; Bhñi S. 5. 1; 6. 1.
 Supabbā, Par. 1. 10. 23.
 Sumana, P. 1. 1 pag. 3.
 Semiya, *see* Bimbisāra.
 Seyyassaka, S. 1. 1.
 Sonaka, P. 1. 1, pag. 2, 49 etc.
 Sobhita, Par. 4. 9. 7.
- Hathaka Sakyaputta, Pāc. 1. 1.
 Hārita, Pār. 4. 9. 3.

B. GODS AND DEMONS.

- Aecharā, Pār. 1. 5. 7.
 amanussa, Pār. 3. 5. 28.
 cātumahārājikā devā, Pār. 1. 5. 9.
 Tāvatiṁsa devā, *ibidem*.
 Tusitā devā, *ibidem*.
 devā, devatā, Pār. 1. 8. 4; 3. 3; 4. 8. 6; Pāc. 4. 2. 1; P. 6. 5, 11; 15. 14. 2.—rukkhe adhivatthā devatā, Pāc. 11. 1.—sadevaka, Pār. 1. 1. 1 sq.
- nāga, nāgarājā, S. 6. 1. 3; Pāc. 51. 1.—nāgi, Pār. 1. 10. 4.
 Nimmānarati devā, Pār. 1. 5. 9.
 Paranīmitavasavatti devā, *ibidem*.
 peta, Pār. 2. 6. 4; 3. 1. 5.—peti, Pār. 1. 10. 14; S. 2. 2. 1, etc.
 Brahmaloka, Brahmakāyikā devā, Pār. 1. 5. 9.—sabrahmaka, Pār. 1. 1. 1 sq.

bhummā devā, Pār. 1. 5. 9.
 Maṇikauṭha nāgarājā, S. 6. 1. 3.
 Mārakāyikā devatā, Pār. 3. 1.—samā-
 raka, Pār. 1. 1. 1 sq.

yakkha, Pār. 3. 1. 5.; 5. 24 sq.; 4.
 9.—yakkhi, yakkhini, Pār. 1. 10.
 14; S. 2. 2. 1, 4. 3 etc.
 Yāmā devā, Pār. 1. 5. 9.

C. NATIONS AND TRIBES, GEOGRAPHICAL NAMES, ETC.

Aggūlava cetiya, N. 11. 1; Pāc. 5. 1;
 10. 1; 11. 1; 20. 1.
 Acirovati, Pār. 2. 7. 30; Pāc. 53. 1;
 84. 1; Bhñi Pāc. 2. 1; 21. 1.
 Andhavana, Pār. 1. 10. 18; 2. 7. 36;
 N. 5. 1.
 Ambatiṭṭha, Pāc. 51. 1.
 Ārāmikagāmaka, N. 23. 1.
 Ājavī, Ājavaka, Pār. 3. 5. 7 sq., 30;
 S. 6. 1; N. 11. 1; Pāc. 5. 1, 2;
 10. 1; 11. 1; 20. 1; P. 8. 1.
 Isigilipassa, Pār. 2. 1. 1; S. 8. 1. 4.
 Uttarakuru, Pār. 1. 2.
 Uttarāpathahka, Pār. 1. 2.
 Kaṇṇakujjā, Pār. 1. 4.
 Kapilavatthu, N. 17. 1; 22. 1; Pāc.
 23. 1; 47. 1; 86. 1; Pāt. 4. 1;
 Bhñi Pāc. 5. 1; 58. 1.—Kāpila-
 vatthava, P. 8. 1. 24.
 Kalandagāma, Pār. 1. 5.
 Kalandakanivāpa, see Vejuvana.
 Kājasilā, S. 8. 1. 4.
 Kāliṅga, Pār. 4. 9. 3.
 Kāst, S. 13. 1. 3, 5; Pāc. 84. 3.
 Kitāgiri, S. 13. 1.
 Kokanada pāśuda, Sekh. 55 sq.
 Kosambī, Pār. 2. 7. 48; S. 7. 1; 12.
 1; N. 2. 2; 14. 2; Pāc. 5. 2; 12.
 1; 19. 1; 51. 1; 54. 1; 71. 1;
 Sekh. 51; P. 8. 1.—Kosambaka,
 P. 6. 10.
 Kosalā janapadā, N. 16. 1; Pāc. 6. 1;
 31. 2; 36. 1; 67. 1; 85. 2 sq.;
 Bhñi S. 3. 3 sq.; Bhñi Pāc. 17. 1.
 Comp. Index I A, s.v. Pasenadi.

Gaṅgā, Pār. 1. 4; 5. 8; S. 6. 1. 3.
 Gijjhakūṭa, Pār. 2. 1. 1 sq., 7. 11;
 3. 5. 13; 4. 9; S. 8. 1. 4; 9. 1.

Gotamaka cetiya, N. 1. 1.
 Gomaṭakandarā, S. 8. 1. 4.
 Ghositārāma, S. 7. 1; 12. 1; Pāc.
 12. 1; 19. 1; 54. 1; 71. 1; Sekh.
 51.
 Campā, Pār. 2. 7. 45; P. 17. 67 sq.—
 Campeyyaka, P. 5. 9.
 Cetiyā, Pāc. 51. 1.
 Corapapāta, S. 8. 1. 4.
 Jambudīpa, P. 1. 1 pag. 3.—Jambusi-
 rivhaya, P. 1. 1 pag. 2, 49 etc.
 Jātiyāvana, Pār. 1. 10. 17.
 Jivakambavana, S. 8. 1. 4.
 Jetavana (Sāvatthiyam . . . Jetavane
 Anāthapindikassa ārāme), S. 1. 1;
 2. 1; 3. 1; 4. 1; 5. 1; 13. 1; An.
 1. 1, 2; N. 2. 1; 3. 1; 4. 1; 6. 1;
 7. 1 etc. P. 15. 1. 1.
 Takkasilā, Pāc. 2. 1.
 Tapodā, Pār. 4. 9. 4; Pāc. 57. 1.—
 Tapodakandarā, Tapodārāma, S. 8.
 1. 4.
 Tambapaṇṇi, P. 1. 1 pag. 3, 5, 49 etc.
 Tindukakandarā, S. 8. 1. 4.
 Nālerupucimanda, Pār. 1. 1. 1.
 Nigrodhārāma, N. 17. 1; 22. 1; Pāc.
 23. 1; 47. 1; 86. 1; Pāt. 4. 1;
 Bhñi Pāc. 5. 1; 58. 1.
 pacceantimā janapadā, Pāc. 57. 7; P.
 6. 4. 5.
 Paṭiyāloka, Pāc. 34. 1; 66. 1.
 Payāgapatiṭṭhāna, Pār. 1. 4.
 Pilindagāmaka, N. 23. 1.
 Badarikārāma, Pāc. 5. 2.
 Bārāpasī, Pār. 1. 4; 2. 7. 47; Sekh.
 69.

- Bhaggū, Pāc. 56. 1; Sekh. 55 sq.; P. 8. 1.
- Bhaddavatikā, Pāc. 51. 8.
- Bhaddiya, Pār. 1. 10. 17.
- Bhārukacchaka, Pār. 1. 10. 22.
- Bhesakalāvana, Pāc. 56. 1; Sekh. 55 sq.
- Magadhamañhāmatta, Pār. 2. 1. 4.—Māgadha, *ibidem*. Comp. Bimbisāra (Index I A.).
- majjhimā janapadā, P. 6. 4.
- Maddakucchi, S. 8. 1. 4.
- Malla, *see* Dabba (Index I A.).
- Mahāvana, Pār. 1. 4, 5, 6, 10, 19 sq.; 3. 1. 1; 4. 1. 1 sq.; N. 12. 1; Pāc. 8. 1; 33. 1; 40. 1; 41. 1; Bhñi Pāc. 52. 1.
- Rājagaha, Pār. 1. 10. 11, 23; 2. 1, 7. 45; 4. 9; S. 6. 1; 8. 1; 9. 1; 10. 1; 11. 1; N. 5. 1; 18. 1; 23. 1; 26. 1; Pāc. 13. 1; 29. 1, 2; 32. 1, 7; 34. 1; 37. 1; 46. 1; 57. 1; 65. 1; 66. 1; 81. 1; Pāt. 2. 1; Bhñi Pāc. 10. 1; 39. 1; 40. 1; 81. 1; P. 8. 1.
- Rohāṇa, P. 1. 1 pag. 3.
- Licchavi, Pār. 1. 5. 8; 4. 9. 5; Bhñi S. 2. 1.—Licchavikumārakā, Pār. 1. 10. 25.
- Vaggumudā (Vaggumudāthīya), Pār. 3. 1. 1; 4. 1. 1; Pāc. 8. 1.
- Vajji, Pār. 1. 5. 7; 4. 1. 1; Pāc. 8. 1.—Vajjigāma, Pār. 1. 5. 4.—Vajjiputtaka, Pār. 1. 7, 10. 2.
- Vebhāra, S. 8. 1. 4.
- Verañjā (Verañja), Pār. 1. 1. 1 sq.
- Vejuvana (Kalandakanivāpa), Pār. 4. 9. 1; S. 6. 1; 8. 1; 9. 1; 10. 1; 11. 1; N. 5. 1; 18. 1; 26. 1; Pāc. 13. 1; 29. 1; 32. 1; 37. 1; 46. 1; 57. 1; 65. 1; 81. 1; Pāt. 2. 1;
- Bhñi Pāc. 10. 1; 39. 1; 40. 1; 81. 1.
- Vesālī, Pār. 1. 4 sqq., 10. 19 sq., 25; 2. 7. 46; 3. 1. 1 sq.; 4. 1. 1 sq.; N. 1. 1; 12. 1; Pāc. 8. 1; 33. 1; 40. 1; 41. 1; Bhñi S. 2. 1; Bhñi Pāc. 52. 1; P. 6. 10; 8. 1.—Vesālikā, Pār. 1. 7, 10. 2.
- Sakkā (comp. Mahānāma, Index I A.). N. 17. 1; 22. 1; Pāc. 23. 1; 47. 1; 86. 1; Pāt. 4. 1; Bhñi Pāc. 5. 1; 58. 1; P. 8. 1.
- Sakyakula, Pār. 1. 1. 1.—Sakyaputta, *see* Index II, comp. Upananda, Hatthaka (Index I A.).—samaṇā Sakyaputtiyā, *see* Index IV. Comp. Sākiya.
- Sampassa, Pār. 1. 4.
- Sattapaññiguhā, S. 8. 1. 4.
- Sappasōḍikapabbhāra, S. 8. 1. 4.
- Sappinikā, Pār. 4. 9. 6.
- Sākiyā, Sākiyāniyo, Sākiyadāsakā, Pāt. 4. 1.
- Sāketa, N. 1. 2; 6. 2; 21. 2; Pāc. 27. 2; 28. 2; 58. 1; Bhñi S. 3. 2; Bhñi Pāc. 35. 1.
- Sāgalā, Pār. 2. 7. 49.
- Sāvatthi (see also the passages quoted s. v. Jetavana), Pār. 1. 10. 18, 24; 2. 7. 35 sq.; S. 4. 1; 5. 1; 13. 1; An. 1. 1; N. 5. 1; 6. 2; 15. 1; 16. 1; 30. 1; Pāc. 6. 1; 7. 1; 9. 1; 25. 1; 27. 2; 28. 2; 31. 1, 2; 36. 1; 58. 1; 66. 1; 67. 1; 82. 1; 84. 2, 3; 85. 2 sq.; Pāt. 1. 1; 3. 1 sq.; Bhñi S. 2. 1; 3. 2 sqq.; 4. 1; Bhñi N. 2. 1; Bhñi Pāc. 1. 1; 11 sqq.; 17. 1; 35. 1; 55 sqq.; P. 8. 1; 15. 1. 1.
- Sitavana, S. 8. 1. 4.
- Supsumāragira, Pāc. 56. 1; Sekh. 55 sq.
- Soreyya, Pār. 1. 4.
- Himavanta, S. 6. 1. 4.

II. THE BUDDHA.

- Añgrasa, P. 3. 5.
 anantadassi, P. 4. 4.
 ñdiccebandhu, P. 8. 1. 27, 2. 9 sq.;
 14. 6; 17. 11 etc.
 Gotama, Pär. 1. 1. 1 sq., 4; S. 10. 1;
 Päc. 32. 8; 41. 1; P. 8. 1. 27.
 jina, P. 18. 21.—jinasāsana, Bhñi
 Pär. 3. 2; Bhñi S. 4. 2.—anantají-
 nena tādinā, P. 17. 75 sq.
 tathāgata, Pär. 1. 1. 2 sq., 2. 1, 3. 4,
 4; 4. 1. 2 sq.; Päc. 8. 1; 51. 1;
 P. 6. 3; 7. 2; 19. 2 sq.
 dhammasāmī, Pär. 2. 1. 2.
 buddha (buddho bhagavā, buddhā bha-
 gavanto), Pär. 1. 1. 1 etc., 3. 1; 4.
 1. 2; S. 13. 1. 5; Päc. 4. 2. 1;
 7. 4. 1; 8. 1; P. 6. 2; 8. 1. 27, 2.
 9 seq.; 17. 11 etc.; 18. 5.—buddha
 (or, bhagavā Gotamo), dhamma,
 sañgha, Pär. 1. 1. 9; 1. 7; An. 1.
 2. 1; P. 15. 1. 14, etc. Comp.
 S. 12. 1.—buddhacanda, buddhā-
 dice, P. 3. 2.—buddhavacana, Päc.
 22. 1.—buddhānubuddha, Pär. 1. 3.
 2 sq.—sambuddha, P. 8. 2. 6.—
 abhisambuddha, Pär. 1. 1. 4.—
 sammāsambuddha, sammāsambodhi,
 Pär. 1. 1. 4; 4. 9. 3.—pacceka-
 buddha, P. 6. 2.
 bhagavā, P. 6. 3 *et passim*.—bhagavā
 araham sammāsambuddho, Pär. 1.
 1. 1.—bhagavā jānañ passañ ara-
 ham sammāsambuddho, P. 1. 1 *et
 passim*.
 mahesi, P. 18. 2.
 lokavidū, Pär. 1. 1. 1.
 Sakyaputta, Pär. 1. 1. 1.—Sakyamuni,
 P. 3. 5.—samaññā Sakyaputtiyā, *see*
 Index IV.
 satthā, Pär. 1. 3. 4.—satthuvañña, N.
 18. 2; 19. 2.
 sugata, Pär. 1. 1. 1, 3. 4; P. 8. 2.
 46; 18. 29, 40.—sugatañgula, Päc.
 87.—sugataçivarampamāñā, Päc. 92.
 sugatavidatthi, S. 6. 1. 6, 2. 1; 15.
 1 sq.; Päc. 89 sqq.; Bhñi Päc.
 22. 1.
 The six Buddhas who preceded Gotama,
 Pär. 1. 3.

III. THE DHAMMA.

- Akiriya, akiriyavāda, Pär. 1. 1. 3.
 agatigamana, P. 6. 4. 1. 10 sq.
 attabhāvapatiññābha, Pär. 4. 9.
 anattā, P. 3. 1.
 anantara, P. 18. 22 sq. Comp. ānanta-
 rika.
 anariyavohāra, P. 6. 4.
 anāgāmi, anāgāmiphala, Pär. 4. 1;
 4; Päc. 8.
 animitta, Pär. 4. 4; Päc. 8. 2.
 anupādā, P. 12. 2. Comp. upādāna.
 antaggāhika, P. 6. 10.
 antarāyika, Päc. 68. 1 sq.; 69. 2;
 70. 1 sq.
 appaññita, Pär. 4. 4; Päc. 8. 2.
 (abhiññā) chañabhiññā, Pär. 4. 1;
 Päc. 8.
 abhinibbidhā, Pär. 1. 1. 6 sq.
 araham (arahā), Pär. 1. 1. 1, 10. 17;
 4. 1, 8. 3, 8. 11, 8. 14; Päc. 8;
 53. 1; P. 1. 1. 1 sqq.; 2. 1. 1 sqq.;
 8. 2. 53.—arahatta, Pär. 1. 5. 9;
 S. 8. 1. 1.—arahattaphala, Pär.
 4. 4.
 ariyapuggala, P. 6. 2.
 ariyamagga, *see* magga.
 ariyavohāra, P. 6. 4.
 avijjā, Pär. 1. 1. 4 sq.—avijjāsava,
 Pär. 1. 1. 8.
 asubha, asubhabhāvanā, Pär. 3. 1.

āghātavatthu, āghātapaṭivinaya, P. 6.
9, 10.

ānanja, Pār. 1. 1. 6 sq.; 4. 9. 6.
ānantarika, P. 6. 5. Comp. anantarā.
ānāpānasatisamādhi, Pār. 3. 1. 3.
ābhicetasika, P. 6. 7.
āsava, Pār. 1. 1. 8, 5. 11; 4. 8. 12;
P. 6. 2, 7; 7. 2; 19. 2 sq.—
āsavaṭṭhāniyā dhammā, Pār. 1. 3. 4.

iddhi, Pār. 2. 7. 47; N. 23. 1. 3.—
iddhipāda, Pār. 4. 4; Pāc. 8. 2.—
iddhipāṭīhariya, N. 23. 1. 3.—ma-
hiddhika, Pār. 4. 8. 3.
indriya, Pār. 4. 4; Pāc. 8. 2.—
ekindriya jīva, S. 7. 1. Comp.
jivitindriya.

ucchedavāda, Pār. 1. 1. 3.
uttarimananussadhamma, Pār. 4. 1 sq.;
N. 23. 1. 3; Pāc. 8; P. 8. 2. 7.
upapajjati, Pār. 1. 5. 11.
upapāta, Pār. 1. 1. 7.
(upādāna) anupādā, anupādāya, Pār.
1. 3. 2; P. 12. 2.—anupādāna, sau-
pādāna, Pār. 1. 5. 10; S. 1. 1. 2.
upakkhaka, upekkhāsatipārisudhī,
Pār. 1. 1. 5.
upapajjati, Pār. 1. 1. 6 sq.

ekodibhāva, Pār. 1. 1. 5.

kappa, Pār. 1. 1. 6; 4. 9. 7.—saṃ-
vatṭakappa, vivatṭakappa, saṃvataṭa-
vivatṭakappa, Pār. 1. 1. 6.
kamma, Pār. 4. 9. 2 etc.—kammapatha,
P. 6. 10.—yathākammūpaga, Pār.
1. 1. 7.

kāma, S. 1. 1. 2, etc.—kāmaguṇa, Pār.
3. 2 sq.—kāmāsava, Pār. 1. 1. 8.
kāyasamkhāra, Pār. 3. 1. 3.
kilesa, kilesapahāna, Pār. 4. 3 sq.;
Pāc. 8. 2.

cakkhu (dibba), Pār. 1. 1. 7; P. 6. 7.
citta, Pār. 1. 1. 5 sq.; 1. 3. 2; 3. 1.
3; 4. 2 sq.; S. 1. 1. 1; 2. 1. 2,
2. 1; 3. 1. 2, 2; P. 15. 8. 14. sq.—

cittasamkhāra, Pār. 3. 1. 3.—cittup-
pāda, Pār. 2. 7. 2.—acittaka, sa-
cittaka, kusalacitta, akusalacitta,
abyākatacitta, P. 16. 1.—adhicitte,
P. 15. 1. 5.—paracittavidū, Pār. 4.
8. 6.
cuta, cuti, Pār. 1. 1. 6, 7.
cetanā, S. 1. 2. 1.—sañcetanika, S. 1.
1; 2, etc.

jivitindriya, Pār. 3. 3.
jhāna, Pār. 1. 1. 5; 4. 1, 3 sq.; Pāc.
8; P. 6. 7.—jhāyi, S. 8. 1. 4.

ñāṇa, Pār. 4. 3 sq.; Pāc. 8. 2.—
ñāṇadassana, Pār. 4. 3 sq.; Pāc. 8.
2; P. 12. 2; 15. 8. 13.—alamari-
yañāṇadassana, Pār. 4. 1. 3, 2.

tapoguṇa, S. 8. 2.
tejodhātu, S. 8. 1. 4; Pāc. 51. 1.

dīṭṭhadhammika, Pār. 1. 5. 11; P. 7.
2; 19. 2 sq.

dīṭṭhasava, Pār. 1. 1. 8.
dukkha, dukkhasamudaya, dukkhanī-
rodha, dukkhanirodhagāminī paṭi-
padā, Pār. 1. 1. 8.

nibbāna, Pār. 1. 5. 10; S. 1. 1. 2;
P. 3. 1; 8. 2. 53.—nibbuta, P. 18.
5.—parinibbuta, P. 6. 3.—anupādā-
parinibbāna, P. 12. 2.

niraya, Pār. 1. 1. 7, 5. 11; 3. 4. 9, 5.
29; 4. 1. 2 sq.; 4. 9; Bhul Pāc.
19. 6 sq.; P. 15. 13. 1 etc.—mahā-
niraya, Pār. 4. 9. 4.—nerayika,
Pāc. 2. 2.

paccakabuddha, P. 6. 2.
paññakkhandha, P. 15. 8. 13.—adhi-
paññāya, P. 15. 1. 5.

paṭibhāna, P. 6. 5; 15. 8. 14 sq.
paṭisambhidā, P. 15. 8. 14 sq.

pārami, P. 3. 3.
puthujana, P. 1. 1. 1 sqq.; 2. 1. 1
sqq.; 6. 2.
punabbhavābhīnibatti, Pār. 1. 1. 3.

- pubbenivāsa, Pâr. 1. 1. 6; P. 6. 7.
 pettivisaya, Bhñi Pâc. 19. 2. 2.
 (phala,) ágataphala, An. 1. 2. 1.—
 phalasacechikiriyâ, Pâr. 4. 3 sq.;
 Pâc. 8. 2.
- bala, Pâr. 4. 4; Pâc. 8. 2.
 bojjhañga, *ibidem*.
 bodhipakkhika, Pâr. 1. 7.
 bhavâsava, Pâr. 1. 1. 8.
 bhâvanâ, Pâr. 1. 7.
- magga, ariyamagga, Pâr. 4. 4; Pâc.
 8. 2; P. 8. 2. 41.—maggabhâvanâ,
 Pâr. 4. 3 sq.; Pâc. 8. 2.
 mano, Pâr. 3. 3.
- lokadhamma, P. 6. 8.
- vicâra, Pâr. 1. 1. 5.
- vijjâ, Pâr. 1. 1. 6 sq.; 4. 3 sq.; Pâc.
 8. 2.—tevijja, Pâr. 4. 1; Pâc. 8.
- viññâna, Pâr. 3. 3.
- vitakka, Pâr. 1. 1. 5.—kâmavitakka,
 Pâr. 1. 5. 10; S. 1. 1. 2, 5. 3.—
 parivitakka, S. 8. 1. 1 etc.
- vidhamâna, P. 6. 9.
- vinivaraçatâ, Pâr. 4. 3 sq.; Pâc. 8. 2.
- vibhava, P. 8. 2. 53.
- vimutti, P. 12. 2.—vimuttikkhandha,
 P. 15. 8. 13—vimucecati, vimutta,
 Pâr. 1. 1. 8, 3. 2.—yathâvimutta,
 P. 15. 8. 14 sq.—vimocayati, Pâr.
 3. 1. 3.—eetovimutti, paññâvimutti,
 P. 6. 7. 11.—vimokha, Pâr. 4. 3
 sq.; Pâc. 8. 2; P. 12. 2. Comp.
 saññâvimokha.
- vitarâga, avitarâga, Pâr. 1. 3. 2; 3.
 1. 1.
- sakadâgâmi, sakadâgâmiphala, Pâr. 4.
 1, 4; Pâc. 8.
- sagga, Pâr. 1. 1. 7; 3. 2 sq.; 3. 4. 9
 sq.; 3. 5. 29; S. 1. 3. 1, 2; P. 15.
 13. 1 etc.
- sampkhâra, sampkhata, Pâr. 3. 1. 3; P.
 3. 1.
- saññâvimekkha, P. 6. 2.
- saññôga, S. 1. 1. 2.
- saññojana, Pâr. 4. 8. 5.
- satipatthâna, Pâr. 4. 4; Pâc. 8. 2.
 Comp. Pâc. 51. 1.—satip upatthâ-
 peti, Pâr. 3. 1. 3, comp. Pâr. 1. 1. 5.
 satta, Pâr. 1. 1. 7, 2. 2; 4. 9; P. 6. 7.
 samâdhi, Pâr. 4. 3 sq., 9. 6; N. 5. 1.
 1; Pâc. 8. 2; P. 4. 1. 15; 12. 2.—
 samâdhiikkhandha, P. 15. 8. 13.—
 samâdhija, Pâr. 1. 1. 5.—ânâpâna-
 satismâdhi, Pâr. 3. 1. 3.—samâda-
 hati, *ibidem*.—samâhita, Pâr. 1. 1.
 5 sq.
- samâpatti, Pâr. 4. 3 sq.; Pâc. 2. 2;
 8. 2.—asubhasamâpatti, Pâr. 3. 1.
 samparâyika, Pâr. 1. 5. 11; P. 7. 2;
 10. 5; 12. 3; 19. 2 sq.
- sambodhiparâyana, Pâr. 1. 3. 4.
- sammappadhâna, Pâr. 4. 4; Pâc. 8. 2.
 sâmukkâpsa, P. 6. 4.
- sila, P. 4. 1. 15.—sîlakkhandha, S. 8.
 2; P. 15. 2. 9, 8. 13—adhisile, P.
 15. 1. 5.
- soññata, Pâr. 4. 4; Pâc. 8. 2.
- sekha (asekha), Pâr. 1. 8. 1; P. 1. 1.
 1 sqq.; 2. 1. 1 sqq.
- sotâpanna, sotâpatti, sotâpattiphala,
 Pâr. 1. 3. 4; 4. 1, 4; Pâc. 2. 2; 8.

IV. THE SAMGHA. ECCLESIASTICAL LAW. LITERATURE.

- Akappiya, P. 6. 5.
 agârava, P. 4. 1. 1, 8, 10.
 aññabyâkarâpa, aññap byâkaroti, Pâr.
 4. 2; 4. 8. 1, 8; P. 15. 4. 10.
 aññavâdaka, Pâc. 12.
 aññâvihita, P. 15. 14. 4.
- atthaka, P. 17. 81 sq.
 atthavâcika, P. 6. 8.
 atiritta, anatiritta, Pâc. 35. 2 sq.; 36.
 1 sq.; P. 6. 8; 15. 4. 4.—akatâ-
 tiritta, katâtiritta, P. 6. 5.
 attâdâna, P. 15. 5. 5.

- atthata, P. 14. 1. Comp. kaṭhina.
 atthāra, atthāraka, anatthāraka, P. 14.
 1. 4; 2 sq. Comp. kaṭhina.
 adūṭhulla, see duṭṭhulla.
 addhānasamuṭṭhāna, P. 3. 11, 49 sqq.
 adhammaksamma, Pāc. 12. 3 etc.
 adhikaraṇa, S. 8. 1. 9, 2; 9. 1 sq.;
 Pāc. 63; Bhñi S. 7. 1 sq.; Bhñi
 Pāc. 45; P. 1. 1. 1 sqq.; 1. 6, 8,
 14, 16; 2. 6, 8, 14, 16; 4. 1. 1,
 17; 4. 3; 4. 5. 1 etc.; 4. 17, 20;
 9. 1. 1 sq.; 9. 14; 12. 3; 13. 1;
 15. 3. 2; 15. 10. 1 sq.; 19. 5. 2.—
 adhikarapasamgħa, P. 19. 5. 1.—
 adhikarapasamatha, vol. iv. p. 207,
 351.
 adhiṭṭhānuposatha, P. 6. 3, 5.
 adhiṭṭheti (adhiṭṭhāti, adhiṭṭhita, adhi-
 ṭṭhāna, adhiṭṭhātta), N. 1. 3, 4;
 3. 2. 2 sqq.; 22. 2; 23. 2; 28. 2;
 Pāc. 19. 1 sq.; Bhñi N. 1. 2; 2. 1
 sq.; P. 6. 2, 5, 9, 11; 14. 2 sq.;
 18. 28.
 adhipatimokha, P. 1. 1. 1 sqq.
 anaññapācīttiya, P. 6. 4; 8. 2. 9 sq.
 ananuññatasamutṭhāna, P. 3. 11, 60 sq.
 anavasesa, see sivasesa.
 anādariya, Pāc. 54; Sekh. 1 sqq.;
 Bhñi Sekh. 1 sqq.; P. 6. 2; 18. 43.
 anāmantacāra, P. 6. 5; 15. 14. 1.
 aniyata, An. 1 sq.; P. 8. 2. 38.
 anissita, see missaya.
 anupaññatti (anupaññatta), P. 1. 1. 1
 sqq.; 2. 1. 1 sqq.; 6. 1, 3, 5, 10;
 19. 4.
 anumodaka (ananumodaka), P. 14. 1
 sqq., 4.
 anuyoga, P. 6. 3; 15. 5. 4, 7; 7. 4;
 8. 8.—anuyogavatta, P. 10. 5;
 12. 3.
 anuloma (anulomika), P. 10. 4 sq.
 anuvāḍamūla, P. 4. 1. 1, 14; 6. 6.
 anuvāḍādhikaraṇa, S. 8. 2; 9. 2; P.
 4. 6. 2; 4. 7 sqq.; 9. 1. 1, 4 sq.
 anuvijjaka, P. 10. 3; 11. 1. 4; 12. 1.
 anusandhivacanapatha, P. 6. 5, 10;
 10. 7 sq.; 10. 18 sq.; 11. 5; 15. 3. 6,
 4. 8, 5. 8 etc.
- anussāvanā (anussāvanato), P. 13. 7;
 15. 3. 9; 15. 10. 9; 15. 11, 12;
 19. 1.
 antarāyika (anantarāyika), P. 6. 1, 11.
 antarubbhāra, P. 14. 7. Comp. N.
 1. 3. 1.
 anteviśl (antevāsika), Pāc. 1. 8. 2 sq.;
 4. 8. 3; S. 5. 4. 14; 9. 2. 3; Pāc.
 17. 2. 3; Bhñi Pāc. 34. 2. Comp.
 Pāc. 83. 3.—antevāsibhikkhuni
 (antevāsinī), Pāc. 2. 7. 45; Bhñi
 Pāc. 1. 1; Bhñi S. 3. 1; 9. 1; Bhñi
 Pāc. 11 sqq.; 18. 1; 27. 1;
 35. 2.
 apalokanakamma, Pāc. 79. 2; P. 6. 2;
 13. 3; 19. 1, 3.
 appatikamma, see sappatikamma.
 appamattakavissajjaka, Pāc. 13. 3;
 81. 2; P. 15. 13. 1.
 abbhutadhamma, Pāc. 1. 3. 2 sq.
 abbheta (abbhāna), S. 1. 2. 2; Bhñi
 S. 1. 2; P. 7. 1; 11. 5; 19. 1, 3;
 vol. iii. p. 186; vol. iv. p. 242.—
 abbhānāraha, P. 15. 14. 7.
 abbhākāsa, P. 6. 5; 15. 6. 6.
 abhidhamma, Pāc. 72. 2. 3; Bhūt
 Pāc. 95. 2; P. 3. 5; 15. 1. 4.
 abhivinaya, P. 1. 1. 1 sqq.; 15. 1. 4.
 abhisamācārika, P. 15. 1. 5.
 amūļhavinaya, P. 4. 7. 6; 4. 8 sqq.;
 6. 3; 7. 1; 9. 1. 3, 13 sq.; 19. 1,
 4; vol. iv. p. 207, 351.
 aruṇuggamana (aruṇugga), N. 1. 3. 2;
 2. 3; 3. 2. 2; 21. 3; 29. 2; Pāc.
 37. 2; 85. 5; Bhñi S. 3. 5; Bhñi
 N. 1. 2; Bhñi Pāc. 15. 2; P. 6.
 2, 7, 8, 11; 17. 3 sq. Comp. Pāc.
 5. 3. 3; 49. 2; P. 14. 1, 4; 18. 31.
 avippavāsa, P. 18. 1.
 avissaggiya, P. 6. 5; 18. 2.
 avebhāṅgiya, P. 6. 5; 18. 2.
 asādhāraṇa, see sādhāraṇa.
 āgantuka, Pāc. 2. 7. 38; S. 13. 1. 5;
 Pāc. 8. 1; P. 6. 4; 9. 1. 3; 15.
 10. 10.
 āgama, P. 12. 1. comp. 13. 6.—āgatā-
 gama, Pāc. 83. 1.

- āgālhāya ceteti, P. 6. 3.
 ācarint, Bhñi S. 2. 2; Bhñi Pác. 61.
 2; 62. 2, etc.
 ācariya, Pár. 1. 8. 2. sq.; S. 9. 2. 3;
 Pác. 65. 2.—ācariyaparampará, P.
 6. 5. 10.
 ācáravipatti, P. 4. 5. 2; 4. 6; 8. 2.
 5; 9. 1. 8 sq.; 10. 22; 11. 1.
 ājivavipatti, P. 4. 5. 4; 8. 2. 7.
 ādikammika, Pár. 1. 9. 8 etc.
 ādibrahmacariyaka, P. 15. 1. 5.
 āpatti, P. 4. 1. 1 sqq., 6. 5; 6. 1
 sqq.; 17. 1 seq. *et passim*.—āpattā-
 dhikaraṇa, S. 8. 2; 9. 2; P. 4. 6.
 2; 4. 7 sqq.; 9. 1. 1, 4 sq.—
 āpattikkhandha, P. 1. 1. 1 sqq.;
 1. 4, 8, 12, 16; 2. 4, 8, 12, 16; 4.
 1. 1, 3; 4. 3; 4. 5. 1 sq.; 4. 6. 5;
 17. 75 sq.—āpattisamuṭṭhána, *see*
 samuṭṭhána.—āpattisarpgaha, P. 19.
 5. 1.
 āraññaka, Pár. 1. 5. 4; S. 10. 1; N.
 15. 1. 1 sq.; Pát. 4; P. 6. 5; 15. 6. 1.
 āráma, Pár. 1. 2. 1; 2. 2; 2. 4. 1,
 10; 4. 1. 3; S. 2. 1. 1; 3. 1; 8. 1.
 7; Pác. 31. 1; 37. 1; 50. 2. 2;
 84. 4; N. 1. 1; 2. 3. 2, 14; 29. 2;
 Bhñi Pác. 41; 51; 84. 2.—āráma-
 kotthaka, S. 8. 1. 7.—ārámavatthu,
 Pár. 2. 4. 13; 4. 1. 3.—ārámūpa-
 cára, N. 29. 2.—ajjháráma, N. 18.
 2; Pác. 83. 2 sq.
 ārámika, Pár. 1. 8. 2 sq.; 4. 3; N.
 18. 2; 19. 2; 23. 1; Pác. 14. 2;
 25. 2; Bhñi Pác. 51. 4.—ārámika-
 pesaka, P. 15. 13. 14.
 āvásatha, Bhñi Pác. 48.—āvásathací-
 vara, Bhñi Pác. 47.—āvásathapinjla,
 Pác. 31. 1 sq.—ajjhávasatho, N.
 18. 2.
 āvása, N. 6. 2, etc.—āvásspalibodha,
 P. 14. 6.
 āvásika, Pár. 2. 7. 38; S. 13. 1. 1;
 P. 6. 4; 15. 10. 10, 13. 1.
 āvepi, P. 15. 10. 10.
 āsávacchedika, P. 14. 6. sq.
 itivuttaka, Pár. 1. 3. 2 sq.
 ukkoṭeti (ukkoṭa, ukkoṭana), Pác. 63;
 P. 9. 1. 1 sq.
 ukkhipati (ukkhitta, ukkhittaka), Bhñi
 Pár. 3. 1 sq.; Bhñi S. 4. 1 sq.;
 Bhñi Pác. 53. 1; P. 6. 1, 2; 17.
 49 sq.; 18. 4.—ukkhittánuvattaka,
 P. 9. 1. 11.
 ukkhepaniyakamma, Pác. 6. 3; 7. 1;
 19. 1. 3.
 ujjhápanaka, Pác. 13. 1 sq.
 udána, Pár. 1. 3. 2 sq.; Pác. 22. 1.
 událanaka, Pác. 88; P. 8. 2. 9 sq.
 udharana, P. 19. 1. 12.—Comp.
 pacuddharati.
 upajjha, Pár. 1. 10. 6.—upajjháya,
 Pár. 1. 8. 2 sq.; 4. 8. 3; S. 1. 5.
 8; 9. 2. 3; Pác. 38. 1; 65. 2;
 Bhñi Pác. 52. 1.—upajjhá, upajjhá-
 yá, Bhñi S. 2. 2; Bhñi Pác. 61. 2;
 62. 2; 69. 2 etc.
 upattháka, Pár. 2. 7. 46; S. 7. 1; N.
 8. 1; 9. 1; 10. 1; 27. 1; Pác. 19.
 1.—upatthákakula, Pár. 2. 7. 25,
 45, 47; An. 1. 1; Pác. 46. 1 sq.;
 Bhñi Pác. 26. 1; 29. 1.
 upatthánasálá, Pár. 3. 1. 2; Pác. 5. 1;
 15. 2; 16. 2; 17. 2.
 upasampadá (upasampádeti, upasam-
 panna), Pár. 1. 5. 4; 1. 7; I. 8. 1;
 1. 10. 6; N. 15. 1. 1; 25. 2; Pác.
 21. 3; 65. 1 sq.; 77. 1 sq.; Bhñi
 Pác. 77. 1; 78. 1; P. 5. 1. 1; 6. 2,
 5, 6, 8, 10, 11; 7. 1; 15. 1. 4 sq.;
 17. 21 sq., 55 sq.; 18. 21, 39; 19.
 1. 9; 19. 3.—Comp. ekatoupasam-
 panná.
 upassaya, *see* bhikkhunúpassaya.
 upásaka, Pár. 1. 1. 9; 1. 8. 2; 2. 7.
 43; 3. 2; 4. 3; 4. 8. 7; S. 5. 2;
 13. 1. 3 sq.; N. 10. 1. 1 sq.; 18. 2;
 19. 2; Pác. 4. 1; 5. 1; 34. 1; 41.
 1; 51. 1; 83. 1; Bhñi S. 1. 1;
 Bhñi N. 2. 1; 4. 1; 6. 1; 7. 1;
 Bhñi Pác. 1. 1; 8. 1; 30. 1.—
 upásiká, Pár. 1. 10. 23 sq.; An.
 1. 1, 2. 1; 2. 1 sq.; Pác. 7. 2;
 34. 1.
 uposatha, S. 8. 3. 1; 9. 2. 3; Bhñi

- Pāc. 59; P. 5. 1. 2; 6. 2, 3; 11. 2, 5.—*uposathakamma*, P 7. 1.—*uposathagga*, Pār. 2. 7. 44.—*uposathapucchaka*, Pāc. 21. 3; Bhñi Pāc. 59.—*uposathika*, Pāc. 32. 9. 3; 33. 5; Pāt. 3. 4.
ubbhikā, P. 6. 10; 15. 9. 1 sq.; 19. 5. 2.
ubbhata, N. 1. 2, 3; 2. 1 sq.; 3. 1 sq.—*ubbhāra*, P. 6. 8; 14. 3. Comp. sahubbhāra, antarubbhāra.
ubhatobyājanaka, P. 19. 1. 9.
ubhatosamgha, Pāc. 21. 3; Bhñi Pār. 1. 2. 1; Bhñi Pāc. 30. 1; 57; vol. iv. p. 242.
ummattaka, Pār. 1. 8. 4; 1. 9. 8 etc.
ekatoupasampannā, N. 4. 2. 2; 5. 3. 2; Pāc. 23. 3; 26. 2; 29. 3; Pāt. 1. 2.
ekavācika, P. 17. 21 sq.
ekāsanika, P. 6. 5; 15. 6. 11.
eļakalomakasamūṭṭhāna, P. 1. 1 pāc. 6, 31, 32, 37, 38 etc.; P. 2. 1 pāc. 1. 6 etc.; P. 3. 11, 41 sqq.
ehi bhikkhu, Pār. 1. 8. 1; P. 18. 21.—*ehi bhikkhuni*, Bhñi Pār. 1. 2. 1.
okāsakamma, P. 6. 3; 11. 3; 12. 2; 15. 2. 8, 3. 2, 4. 7, 5. 4, 9. 4.
onojeti, Pāc. 82. 1.
opamma, P. 12. 2.
ovadati, ovāda, Pāc. 21 sq.; 26. 1; Bhñi Pāc. 56. 2; 58; 59; 68. 2; P. 15. 8. 7 sq. Comp. bhikkhuno-vādaka.—*ovādupasamkamana*, Pāc. 21. 3.
osāreti, Pāc. 21. 3; 22. 2; 69. 2. 3; Bhñi Pār. 3. 2. 1; Bhñi S. 4. 1 sq.; P. 6. 2.—*osāraṇī*, osāraṇiya, P. 6. 2; 19. 1. 12; 19. 3.
ohiyaka, N. 5. 1. 2; Pāc. 42. 2.
kaṭhina, N. 1. 2; 2. 1. sq.; 3. 1. sq.; 28. 2; Pāc. 32. 9. 1; 46. 6; Bhñi N. 2. 1. sq.; Bhñi Pāc. 29. 2; 30. 1; P. 6. 2, 8; 14. 1. sq.; 18. 31.—*kaṭhinaka*, P. 5. 1. 7.—*kaṭhinatthāra*, P. 6. 5; 15. 14. 1.—*kaṭhinasam-*
utṭhāna (*kaṭhinaka*), P. 1. 1 niss. 23, 28, 29, pāc. 14. 15 etc.; P. 2. 1 niss. 1, pāc. 15 etc.; P. 3. 10, 37 sqq.—*kaṭhinuddhāra*, N. 28. 2; Bhñi Pāc. 30; P. 14. 6, 7. Comp. atthāra, ubbhata.
katikā, Pār. 4. 8. 14; N. 10. 1. 2; 15. 1.—*katikasañṭhāna*, S. 8. 1. 4.
kappa (*kappakata*, *akappakata*), Pāc. 58. 2; Bhñi S. 2. 1 sq.; P. 18. 28, 40.
kappiya, N. 10. 1. 1 sq.; P. 6. 5.—*kappiyakāraka*, N. 20. 2; Pāc. 40. 3.—*kappiyakata*, *akappiyakata*, Pāc. 35. 3; P. 15. 4. 4.
kamma, Pāc. 63; 79. 1 sq.; 80. 1 sq.; Bhñi S. 4. 1; Bhñi Pāc. 53. 1; P. 6. 2, 3, 4, 5, 7; 8. 2. 34; 9. 1. 3, 7; 12. 3; 13. 1, 3; 15. 1. 6 sq., 2. 1 sq., 3. 5, 8. 1, etc.; 17. 71 sq., 83 sq., 89 sq.; 18. 24 sq.; 19. 1.—*kammadosa*, P. 6. 2; 17. 67 sq., 85 sq.—*kammappatta*, P. 19. 1. 6 sq., 13.—*kammalakkhaṇa*, P. 19. 1. 2.—*kammavatthu*, P. 6. 2.—*kammavācā*, S. 10. 2; 11. 2; 12. 2; Pāc. 80. 2; Bhñi Pār. 3. 2. 1; P. 7. 1, etc.—*kammavipatti*, *kamma-sampatti*, P. 17. 69 seq., 87 seq.; comp. 19. 1.—*kammākamma*, P. 15. 10. 10.—*kammāraha*, P. 19. 1. 7, 13.—Comp. *apalokanakamma*, *flatti-kamma*, etc.
karapasannidhi, P. 14. 1. 4.
kiccadhikaraṇa, S. 8. 2; 9. 2; P. 4. 6. 2; 4. 7 sqq.; 9. 1. 1, 4 sq.
kukkukata, P. 14. 1. 4.
kuppa (*akuppa*, *kuppati*, *kopeti*), Pāc. 80. 2; Bhñi S. 4. 1; P. 18. 18, 21.
kulūpaka, Pār. 3. 5. 17 sq.; S. 4. 1. 1; 4. 4. 1 sq.; 5. 1. 1; 5. 5. 3; An. 1. 1; N. 18. 1; 23. 1. 2; Pāc. 7. 1; 9. 1; 29. 1; Pāt. 3. 3; P. 6. 5.—*kulūpikā*, Bhñi Pāc. 15. 1; 86. 1.
Kosambaka, P. 5. 1. 10.
khajjabhājaka, Pāc. 13. 3; 81. 2; P. 15. 13. 10.

- khandhaka, P. 3. 6.—khandhasampaha, P. 19. 5. 1.—kammakkhandhaka, bhikkhunikhandhaka, P. 5. 1.
 khalupacchābhāttika, P. 6. 5; 15. 6. 12.
 khittacitta, Pār. 1. 8. 4; 1. 9. 8, etc.; Sekh. 75. 2; Bhñi Pār. 1. 2. 3; 4. 2. 2, etc.; P. 18. 29. Comp. cittakkhepa.
 khīyadhamma, Pāc. 79; 81; Bhñi Pāc. 76.
 khīyanaka, Pāc. 13. 2 sq.
 khuddaka, P. 8. 1. 20, 26; 8. 2. 15 etc.—khuddakavatthuka, P. 5. 1. 15.—khuddānukhuddaka, Pāc. 72.
 gaṇa, Pāc. 65. 2; Bhñi Pār. 2; Bhñi S. 2. 1 sq.; 4. 1 sq.; Bhñi N. 1 sqq.; Bhñi Pāc. 26; 53; 60; 61. 2; P. 6. 3, 5; 13. 2; 14. 5; 15. 10, 10.—gaṇabhojana, Pāc. 32; P. 6. 2, 5, 7; 15. 14. 1.
 gamika, P. 6. 4; 15. 8. 12.
 garuka, P. 6. 1 sq.; 8. 2. 1, 3; 9. 1. 9 sq.; 15. 1. 3; 15. 3. 4, etc.; 18. 9, 19, 27, 41 sq.
 garudhamma, Pāc. 21. 2 sq.; Bhñi Pāc. 58. 2; 59. 2; P. 6. 8.
 gāthā, Pār. 1. 3. 2 sq.; Pāc. 72. 2. 3.
 gāmantara, Pāc. 66. 1 sq.; P. 17. 7 sq.
 gārayha, Pāt. 1 sqq.; Bhñi Pāt. 1 sqq.; P. 8. 1. 20, 26; 8. 2. 42 sq.—vol. iii. p. 186; vol. iv. p. 242.
 gārava, P. 4. 1. 1, 9.
 gilānapucchaka, Pāc. 39. 2; 56. 1; 57. 3.
 geyya, Pār. 1. 3. 2 sq.
 catukkabhatta, S. 8. 1. 6.
 Campeyyaka, P. 5. 1. 9.
 cittakkhepa, P. 6. 5; 15. 4. 10, 6. 1.
 cīvara, Pār. 2. 2; 2. 7. 9, 17 sq.; 4. 6. 2; 8. 9. 2. 3; N. 1. 2 sq.; 2-10; 25. 1 sq.; 26. 1 sq.; 27. 1 sq.; 29. 1 sq.; Pāc. 25. 9; 32. 3 sqq.; 33. 3; 46. 3 sq.; 58 sqq.; 81 sq.; 92; Bhñi N. 3; Bhñi Pāc. 23 sqq.; P. 6. 2; 14. 6; 17. 63 sq.; 18. 13.—cīvarakamma, Pār. 2. 7. 20; N. 20. 1; Pāc. 57. 6; 79. 1; 80. 1.—cīvarakālasamaya, N. 28. 1 sq.; Bhñi Pāc. 29.—cīvaradhāraṇā, P. 17. 61 sq.—cīvarapatiṭṭgāhaka, P. 15. 13. 6.—cīvarapalibodha, P. 14. 6.—cīvarabhatta, N. 30. 1.—cīvarabhājaka, P. 15. 13. 7.—cīvarasāṇikamaniya, Bhñi Pāc. 25.—akūla-cīvara (kālaeīvara), N. 3. 1 sq.; Bhñi N. 2. 1 sq.; Bhñi Pāc. 27. 1; 30. 1.—aceekacīvara, N. 28. 1 sq.—atirekacīvara, N. 1. 1 sq.; P. 6. 10.—gahspaticīvara, S. 9. 2. 3; 10. 1.
 tieīvara, Pār. 1. 4; N. 1. 1; 2. 1 sq.—tieīvarena avippavāsasammuti, N. 2. 2; P. 7. 1. Comp. vippavāsati.—teeīvarika, P. 6. 5; 15. 6. 7.—thūpacīvara, P. 6. 5.—vihāracīvara, N. 6. 2.
 euditaka, P. 6. 1; 10. 6 sq.; 11. 4; 12. 1; 13. 2.—adhammacuditaka, dhammacuditaka, P. 12. 1.
 codeti (codāpeti, codanā), S. 8. 3; 9. 3. 3; 13. 1. 7; Pāc. 76. 2; 78. 2; P. 6. 2, 4; 10. 1. 14 sq., 21 sq.; 11. 1, 3; 12. 2; 13. 2; 15. 4. 6, 5. 1 sq.; 18. 24 sq.—codaka, P. 6. 1; 10. 6 sq.; 11. 1, 4, 5; 12. 1; 13. 2; 15. 5. 1 sq.—adhammacodaka, dhammacodaka, bālācodaka, pañḍitacodaka, P. 10. 1. 13 sqq.; 12. 1.—codanāvaththa, P. 6. 3.—codetā, P. 15. 2. 6, 8, etc.
 corivutthāpanasamuṭṭhāna, P. 3. 11, 59.
 chanda, Pāc. 79. 1; 80. 1 sq.; Bhñi S. 4. 1 sq.; P. 6. 5; 19. 1. 6 sq.; 13.—chandāraha, P. 19. 1. 6 sq.; 13.—chandadāyaka, P. 9. 1. 3.—pārīvāsikachandadāna, Bhñi Pāc. 81.
 chādeti, chādanā, P. 6. 3; 17. 1 sq., 65 sq.; 18. 26. Comp. duṭṭhullacchādanā.
 chejja, P. 17. 57 sq.; 18. 9, 30, 34.
 chedanaka, Pāc. 87; 89 sqq.; Bhñi Pāc. 22. 1; P. 6. 5, 6; 8. 2. 9 sq.

- jātaka, Pār. 1. 3. 2 sq.
- ñātti, S. 6. 2. 2; 10. 2; 11. 2; 12. 2; 13. 1. 7; N. 2. 2; 14. 2; Pāc. 80. 1; P. 7. 1; 13. 7; 15. 3. 9; 17. 17 sq.; 59 sq.; 19. 1.—ñāttikamma, Pāc. 79. 2; P. 6. 2; 13. 3; 19. 1, 3.—ñāttidutiyakamma, S. 7. 2; Pāc. 79. 2; Pāt. 3. 4; P. 6. 2; 13. 3; 19. 1, 3.—ñātticatutthakamma, Pār. 1. 1. 8; Pāc. 79. 2; P. 6. 2; 13. 3; 17. 13 sq.; 19. 1, 3.
- ñātapi (ñapana), P. 5. 1. 19; 6. 3; 15. 7. 2 sq.; 8. 7 sq. Comp. pavāraṇaññāpana, pātimokkhāññāpana.
- tajjaniyakamma, P. 6. 3; 7. 1; 19. 1, 3.
- tassapāpiyyasikā, P. 4. 7. 6; 4. 8 sqq.; 6. 8; 7. 1; 9. 1. 3, 13 sq.; 19. 1. 4; vol. iv. p. 207, 351.
- tāvakālika, Pār. 2. 6. 2, 4; 2. 7. 40, 44; N. 5. 3. 3; Pāc. 84. 4; Bhñi Pāc. 28. 2.
- tikabhojana, P. 6. 3.
- tiññavatthāraka, P. 1. 7, 8; 2. 7 sq.; 4. 7 sqq.; 7. 1; 8. 2. 33; 9. 1. 3, 8 sq., 13 sq.; 19. 4; vol. iv. p. 207, 351.
- titthiyapakkantaka, P. 19. 1. 9.
- titthiyavatta, P. 6. 8.
- thullaccaya, Pār. 1. 9. 3, etc.; P. 8. 2. 39.
- theyyasamprāsaka, P. 19. 1. 9.
- theyyasatthasamuññāna, P. 2. 1 pāc. 11 sqq.; 3. 11, 52 sqq.
- thera, Pār. 1. 8. 1; N. 22. 2. 1; 23. 1. 1; Pāc. 21. 2; 29. 1; 40. 1; Bhñi Pār. 1. 1; Bhñi Pāc. 81. 1; P. 11. 5; 12. 1; 13. 1, 6; 15. 2, 5, 10, 10.
- dīññhāvikamma, P. 15. 2. 5, 4. 1 sq.
- dīññhīvipatti, P. 4. 5. 3; 8. 2. 6; 10. 22; 11. 1, etc.
- dukkha, Sekh. 1 sqq.; Bhñi Sekh. 1 sqq. *et passim.* P. 8. 2. 47 sq.
- duññhulla (aduññhulla), Pāc. 9; 64. 1 sqq.; P. 6. 1; 8. 2. 1, 3; 15. 1. 3, 3. 4 etc.—duññhullaechādanā, P. 17. 5 sq.
- duññiyapārājikasamuññāna, P. 3. 10, 17 sqq.
- dubbhāsita, P. 8. 2. 49.
- desanā, P. 17. 51 sq.—desanāgāmī (adesanāgāmī), P. 6. 1, 5; 15. 4. 1; 17. 11 seq.
- deseti (desāpeti), N. 1. 3. 2, etc.; 15. 1. 1 sq.; Bhñi N. 1 sqq.; Bhñi Pāc. 22. 2; P. 6. 1, 4, 8; 9. 1. 19; 15. 4. 1; 17. 33 sq., 49 sq.
- dhamma, Pāc. 4. 2; 5. 1; 7. 1 sq.; 23. 2; 68. 1 sq.; 83. 1; Sekh. 57 sqq.; P. 15. 3. 11.—cha dhammā, Bhñi Pāc. 63 sq.; 66 sq.; 72 sq.—Comp. padasodhamma.—dhammī kathā, Pāc. 21. 1; Bhñi N. 10. 1; 11. 1; Bhñi P. 28. 1; 33. 1.—dhammākathika, S. 8. 1. 4; Pāc. 2. 2; 3. 2; 29. 3; 71. 2. Comp. N. 6. 1. 1.—dhammākamma, Pāc. 12. 3 etc.—dhammadesanasamuññāna, P. 3. 11, 54 sq.—dhammāvinaya, Pār. 1. 5. 10; 4. 1. 3; S. 11. 1.
- dhuranikkhepasamuññāna, P. 2. 1 (comp. chap. 9) pār. 3, 4, samgh. 4, 7, etc.
- dhūtaguṇa, Pār. 1. 5. 4. Comp. āraññaka, piññapātika, etc.
- navakamma, Pār. 3. 5. 9 sq., 29; Pāc. 10. 1; 11. 1; 20. 1; 57. 4.—navakammikā, Bhñi Pār. 1. 1.
- nāsanantika, P. 14. 6 sq.
- nāsati (nāsita, nāsitaka), Pār. 1. 9. 7, 10. 25; S. 8. 1. 9; Pāc. 70. 1 sq.; Bhñi Pār. 2. 2; P. 6. 1, 8, 10, 11; 17. 21 sq.; 18. 10.
- nikāya, P. 1. 1. 1 etc.
- nicayasanidhi, P. 14. 1. 4.
- niccebhātta (niccebhātika), S. 8. 1. 6, 7; N. 18. 1; Pāc. 32. 9. 3; 33. 5; Pāt. 3. 4; Bhñi Pāc. 15. 1.
- niññhānantika, P. 14. 6 sq.

- nidāna, P. 6. 5, 10; 9. 1. 4 sq., 16 sq.; 12. 3; 13. 1 sq.; 15. 4. 8, 5.
8, etc.—nidānasamgha, P. 19. 5. 1.
- niddesa, P. 5. 1 sqq.
- nimittakamma, P. 14. 1, 4.
- niyata, anyiyata, An. 1 sq.; P. 6. 1.
- nissaggiya, N. 1 sqq.; Bhñi N. 1 sqq.; P. 8. 2. 40; 14. 4.—nissajjati, N. 1. 3. 2; 2. 3; 3. 2. 2 etc.; Bhñi N. 1 sqq.
- nissaya, N. 15. 1. 1; P. 6. 2, 3, 10; 14. 2; 15. 1. 4 sq.—anissita, P. 6. 5; 15. 1. 1 sq.—nissayakamma, P. 6. 3; 7. 1; 19. 1. 3.—nissayapatipassaddhi, P. 6. 5, 6, 11.
- nissāreti (nissāraṇā), Bhñi S. 1. 2; P. 6. 2; 19. 1. 12.—nissāraṇiya, Bhñi S. 1 sqq.; P. 19. 3.
- nettīdhamma, P. 3. 62.
- nesajjika, P. 6. 5; 15. 6. 9.
- pamsukūla, Pār. 2. 6. 4; 2. 7. 8, 21, 30 sq.; 36; N. 3. 2. 1; 15. 1. 1; 16. 2; Pāc. 84. 4; P. 6. 5, 10.—pamsukūlika, Pār. 1. 5. 4; 8. 9. 2. 3; 10. 1; N. 15. 1. 1 sq.; Pāc. 40. 1; P. 6. 5; 15. 6. 3.
- pakkamanantika, P. 14. 6 sq.
- pakkhika, Pāc. 32. 9. 3; 33. 5; Pāt. 3. 4.
- paccakkhati (paccācikkhati), Pār. 1. 7, 8. 2 sq., 10. 2; Bhñi S. 7. 1 sq.
- paccukkadjhana, P. 19. 1. 12.
- paccuddhāra (paccuddharati, paccuddhāta), N. 2. 3. 18 sq.; 29. 2; P. 14. 2 sq.—paccuddhāraka, apaccuddhāraka, Pāc. 59.
- paccchāsamaya, Pār. 1. 4; Pāc. 33. 4.
- pañcasatika, P. 5. 1. 21.
- paññatti, anupaññatti, anupannapaññatti, sabbatthapaññatti, padesapaññatti, sādhārasapaññatti, asādhārasapaññatti, ekatopaññatti, ubhatopaññatti, P. 1. 1. 1 sqq.; 2. 1. 1 sqq.; 6. 1. 3.—paññatti, P. 6. 5, 10; 15. 3. 6, 4. 8, etc.—paññatta, P. 15. 13. 2; 19. 4.
- pañikkosati (pañikkosa), Bhñi S. 4. 1; P. 6. 2. 5; 19. 1. 6, 13.—appatikkosanā, P. 9. 1. 19.
- patiggaha, P. 6. 9; 15. 4. 3; 18. 41 sq.—apatiggahita, patiggahita, Pāc. 40. 3; P. 15. 4. 4.—patiggahāpeti, Pār. 2. 7. 21.
- pañcoedeti, Bhñi Pār. 2.
- paññā, paññāya, P. 8. 2. 33; 10. 7 sq.; 19. 1. 5. 2; vol. iv. p. 207, 351, comp. P. 11. 2.—paññāñātakaranya, P. 1. 1. 1 sqq.; 1. 7. 8; 2. 7 sq.; 4. 7 sqq.; 6. 7; 9. 1. 8 sq., 13 sq.; 15. 4. 6; 19. 4.
- patinissajjati, S. 10. 2, 3; 11. 1 sq.; 12. 1 sq.; 13. 1 sq., etc.
- pañpucchā, P. 12. 2.
- pañippassaddhi (pañippassambheti), S. 10. 2; 11. 2; 12. 2; P. 6. 5, 6. 11; 7. 1; 15. 2. 1 sq.
- pañśāraṇiyakamma, P. 6. 3; 7. 1; 19. 1. 3.
- pañhamapārājikasamuñthāna, P. 2. 1 (comp. chap. 9), samgh. 3, 5, pāc. 3, 4 etc.; 3. 10. 13 sqq.
- pañhamāpattika, Bhñi S. 1. 1 sq.
- paññatti, P. 6. 4.
- (patikamma,) sappatikamma, P. 15. 3. 4, 7. 4.
- patta, S. 9. 2. 3; N. 21; 22; Bhñi N. 1; P. 6. 11.—pattagāhāpaka, N. 22. 2; P. 7. 1; 15. 13. 13.—pattapiṇḍika, P. 6. 5; 15. 6. 13.—atirekapatta, N. 21. 1 sq.
- pattakalla, P. 6. 4.
- padapacehābhāṭha, P. 15. 3. 6, 4. 8, 5. 8, etc.
- padasodhammasamuñthāna, P. 1. 1. pāc. 7, 22; 2. 1 pāc. 95; 3. 11, 47 sqq.
- pabbajjā (pabbajati, pabbājeti), Pār. 1. 5. 1 sq., 9; Pāc. 65. 1; Bhñi S. 2. 1; P. 6. 10.—vuḍḍhapabbajita, Pār. 1. 10. 26.
- pabbajaniyakamma, S. 13. 1. 6 sq.; P. 6. 3; 7. 1; 19. 1. 3.
- paramparabhojana, Pāc. 33; P. 6. 5.
- parikathā, P. 14. 1, 4.
- parikappavāhāra, P. 6. 5.

- parittā, Bhñ Pāc. 49. 2.
 paribhoga, P. 6. 4; 15. 13. 1.
 Parivāra, P. 3. 7.
 parivāsa, S. 1. 2. 2; Pāc. 9. 1; 64. 1;
 P. 6. 2, 3, 4; 11. 5; vol. iii.
 p. 186.—parivāśadāna, P. 7. 1;
 19. 1, 3.—paṭicechannaparivāsa,
 apaṭicechannaparivāsa, suddhantapa-
 rivāsa, samodhānaparivāsa, P. 6. 2, 3.
 parivepa, Pār. 3. 1. 1; Bhñ N. 10.
 1.—pariveṇavāsika, Bhñ N. 8. 1;
 9. 1.
 parisū, Pār. 1. 5. 1; N. 15. 1. 1 sq.;
 22. 1 sq.; 23. 1. 3; Pāc. 80. 2;
 Bhñ Pāc. 28. 1.—parisato, P. 19.
 1.—saparisa, Pāc. 32. 1.
 palibuddhati, Pāc. 14. 2; 15. 2; 16.
 1; 49. 2. 3, comp. Pāc. 66. 1; 84.
 1; Bhñ Pāc. 7. 1.—palibodha, P.
 6. 2; 12. 2; 14. 2 sq., 6.
 pavattini, Bhñ Pāc. 69.
 pavāraṇā, pavāreti, pavārita, S. 8. 3.
 1; 9. 2. 3; N. 28. 1 sq.; Pāc. 21.
 3; 47. 1 sq.; Bhñ Pāc. 54. 2;
 57; P. 5. 1. 4; 6. 2, 3; 7. 1; 11.
 5; 13. 7; 15. 4. 5; 19. 3.—pavā-
 raṇaṭhapanā, P. 19. 3. Comp. tha-
 peti.—niecapavāraṇā, punapavāraṇā,
 Pāc. 47. 1.
 pācītiya, N. 1 sqq.; 15. 1. 1 sq.;
 Pāc. 1 sqq.; Bhñ N. 1 sqq.; Bhñ
 Pāc. 1 sqq.; P. 8. 2. 41, etc.—
 anaññapācītiya, P. 6. 4.
 pātidesaniya, Pāt. 1 sqq.; Bhñ Pāt.
 1 sqq.; P. 8. 2. 42, etc.
 pātipadika, Pāc. 32. 9. 3; 33. 5;
 Pāt. 3. 4.
 pātimokkha, Pār. 1. 3. 2 sq., 8. 2;
 Pāc. 21. 2; 72 sq.; P. 1. 1. 1 sqq.;
 6. 5, 7, etc.; 14. 5; 15. 5. 6; 19.
 3.—pātimokkhuddesa, P. 1. 1. 1
 sqq.; 2. 1. 1 sqq.; 19. 3.—pāti-
 mokkhaṭhapanā, P. 6. 2, 3, 4, 6
 sqq.; 19. 3.—Comp. adhipātimokkha.
 pārājika, Pār. 1. 5. 11, 6, 7, 8. 5; 2.
 3; 3. 3, etc.; S. 8. 1. 9, 2. 1; 9.
 1. 2, 2 sq.; Bhñ Pār. 1 sqq.; P.
 8. 2. 32, 36.
- pārivattaka, N. 5. 2 sq.; Pāc. 25.
 2 sq.
 pārivāsika, P. 5. 1. 12; 15. 14. 7; 17.
 65 sq.; 18. 4.—pārivāsikachanda-
 dāna, Bhñ Pāc. 81.
 pārisuddhi, pārisuddhiuposatha, P. 6.
 3. 5.
 piṭaka, P. 1. 1. 1, etc.; 3. 5.—tipetakti,
 P. 1. 1. 1, etc.
 piṇḍaka, Pār. 1. 5. 5; 4. 1. 1 sq.; S.
 13. 1. 3.
 piṇḍacārika, Pār. 1. 10. 4; 3. 5. 2, 6;
 N. 8. 1; 9. 1; 27. 1; Pāc. 34. 1.
 Comp. Pār. 4. 8. 2, 9. 1.
 piṇḍapāta, Pār. 3. 5. 6; 4. 6. 2, 9. 2;
 S. 8. 1. 5; Pāc. 29; 33. 2; 35. 1;
 36. 1; Sekh. 27 sqq.; Bhñ Pār. 1.
 1.—piṇḍapātanihāraka, Pār. 3. 1. 1;
 N. 15. 1. 1 sq.—piṇḍapātika, Pār.
 1. 5. 4; S. 10. 1; N. 15. 1. 1 sq.;
 P. 6. 5; 15. 6. 2.
 puggalaśamgha, P. 19. 5. 1.
 pubbakaranya, P. 14. 2 sq.
 pubbakicca, P. 6. 4.
 phalabhbhājaka, Pāc. 13. 3; 81. 1; P.
 15. 13. 9.
 brahmadaṇḍa, P. 19. 1. 12.
 bhandagārika, P. 15. 13. 5.
 bhandukamma, P. 19. 1. 12.
 bhattaga, Pār. 3. 5. 3; S. 8. 1. 6;
 Bhñ S. 5. 1; 6. 1; P. 15. 10. 10.
 bhattapatiṭpāti, Pāc. 33. 1.
 bhattavissagga, N. 4. 1; Pāc. 42. 1;
 Bhñ Pāc. 6. 1.
 bhattuddesaka, S. 8. 1. 3; Pāc. 13.
 3; 81. 2; P. 15. 13. 3.
 bhāṇaka (bhāṇikā), Pāc. 29. 3; Bhñ
 N. 10. 1; 11. 1; Bhñ Pāc. 28. 1;
 33. 1.
 bhikkhu, Pār. 1. 8. 1 *et passim*.
 bhikkhuni, N. 4. 1 sq.; 5. 1 sq.; 17.
 1 sq.; Pāc. 21 sqq.; 59.; Pāt. 1
 sq.; Bhñ Pār. 1 sqq., etc.—bhi-
 kkhunidūsaka, P. 19. 1. 9.—bhi-
 kkhunisaṅgha, Bhñ Pār. 1, etc.;

- P. 15. 8. 1 sq.—bhikkhunūpassaya (upassaya), N. 5. 1. 1 sq.; Pāc. 23. 1; 46. 6; 85. 5; Pāt. 1. 2; Bhñi Pār. 1. 1; Bhñi S. 1. 1; Bhñi Pāc. 8. 1; 9. 1; 35; 58. 1; 82. 1; 83. 1.—bhikkhunovādaka, Pāc. 21. 1 sq.; P. 6. 8; 17. 55 sq. Comp. ovadati.—bhikkhunovādakavagga, P. 17. 25 sq.—bhikkhunovādakasammuti, P. 7. 1; 15. 1. 12.
 bhūtārocanasamutthāna, P. 3. 11, 57 sq.
 bhedakaravatthu, S. 10. 2; P. 4. 1. 1, 16; 4. 7. 2; 9. 1. 7.
 bhedanaka, Pāc. 86; P. 8. 2. 9 sq.
 matikamma, P. 10. 1 sq.
 mātikā, N. 1. 3. 1; 2. 3; P. 3. 6; 6. 8; 14. 2 sq.
 mānatta, S. 1. 2. 2; Bhñi S. 1. 2; P. 6. 2, 3, 4; 7. 1; 11. 5; 19. 1, 3; vol. iii. p. 186; vol. iv. p. 242.—mānattacārika, mānattāraha, P. 15. 14. 7.—paṭicchannamānatta, apaticechannamānatta, samodhānamānatta, P. 6. 2, 3.—pakhamānatta, Pāc. 21. 3; P. 6. 2 sqq.; vol. iv. p. 242.
 musāvāda, Pāc. 1; P. 6. 5, 8; 15. 7. 1; 17. 51 sq. Comp. Pār. 4. 4; P. 18. 27.
 mūlāya paṭikassati (m. paṭikassanā), S. 1. 2. 2; Bhñi S. 1. 2; P. 7. 1; 11. 5; 19. 1, 3.—mūlāya paṭikassanāraha, P. 15. 14. 7.
 moha, mohanaka, Pāc. 73.
 yathādhamma, Pāc. 63; 73. 1; P. 11. 5.—yathādhamma, yathāvinaya, P. 15. 2. 6, 8 etc.
 yathāsanthatika, P. 6. 5; 15. 6. 10.
 yāgubhājaka, Pāc. 13. 3; 81. 2; P. 15. 13. 8.
 yāmakālikā, yāvakālikā, yāvajīvika, Pāc. 35. 3; 36. 2; 37. 2; 38. 2; Pāt. 1. 2; 3. 4; 4. 3; Bhñi Pāc. 54. 2.
 yāvatatiya (yāvatatiyaka), vol. iii.
 p. 186; Bhñi S. 7 sqq.; P. 8. 2. 1, 8; 17. 3 sq., 41 sq.
 yebhuuyasikā, P. 4. 7. 6; 4. 8 sqq.; 9. 1. 13 sq.; 19. 4; vol. iv. p. 207, 351.
 raticcheda, P. 6. 2, 3, 4; 17. 15 sq.
 rukkhamūlika, S. 10. 1; P. 6. 5; 15. 6. 4.
 rūpiyāsahādāka, N. 18. 2; P. 7. 1.
 ropeti, S. 13. 1. 7; P. 11. 5, etc.
 līṅgapātubhāva, P. 6. 4.
 lohituppādaka, P. 19. 1. 9.
 vagga, S. 10. 2; Pāc. 12. 3; 21. 3; 63. 2; 79. 2; 80. 2; P. 18. 18; 19. 1. 6 sq., 13.—vaggavādaka, S. 11. 1 sq.
 vajja, Bhñi Pār. 2. 1; Bhñi S. 9. 1 sq.; 10. 1 sq.
 vatthu, S. 10. 2; 11. 2; 12. 2; P. 6. 4, 5, 8, 10; 7. 1; 12. 3; 13. 1 sq., 8; 14. 2; 15. 4. 8, 5. 8, etc.; 17. 38, 40; 19. 1, 5. 2 sq.—vatthuvipanna, P. 6. 5.—vatthusandassanā, P. 6. 4.—vatthusampagha, P. 19. 5. 1.—atthavatthuka, Bhñi Pār. 4. 1 sq., comp. P. 6. 8.—ekavatthuka, P. 17. 57 sq.—nānāvatthuka, P. 17. 31 sq.; 18. 32 sq.
 vassa, Pār. 1. 4; 4. 1. 1 sq., 8. 14; S. 13. 1. 3; Bhñi Pāc. 35. 1; 56 sq.; P. 17. 63 sq.—vassaccheda, P. 6. 4.—vassavāsa, Pār. 1. 1. 9.—vassuvāsika, N. 28. 1 sq.—vassupānāyikā, P. 5. 1. 3; 6. 2.—antovassap, Bhñi Pāc. 39.
 vassikasātikā, N. 24. 1 sq.
 vikappeti (vikappita, avikappita, vikappetabba), N. 1. 3. 4; 3. 2. 2 sq.; 28. 2, etc. Pāc. 59. 1 sq.; Bhñi N. 1. 2; P. 6. 9, 11.—vikappanā P. 6. 2.—avikappanā, P. 6. 5.—vikappanupaga, N. 1. 3. 1; 5. 3;

6. 3; 25. 2; 27. 2; Pāc. 25. 3; 59. 2; 60. 2; 81. 2; Bhñi N. 3. 2; Bhñi Pāc. 26. 2.
- vikāla, Pāc. 37; 85; Bhñi Pāc. 17; P. 6. 3, 4; 17. 13 sq.
- viññatti, S. 6. 1. 6; N. 14. 1; P. 6. 4.—viññāpeti, N. 6. 1 sq.; 7. 1 sq.; 22. 1. 1 sq.; 26. 1 sq.; Pāc. 39; 47. 2; 86. 1; Sekh. 37; Bhñi N. 4. 1 sq.; 11. 1 sq.; Bhñi Pāc. 7. 1 sq.; Bhñi Pāt. 1 sqq.
- vinaya, Pār. 1. 1. 3, 8. 2 sq.; S. 8. 1. 4; Pāc. 72. 1; Bhñi Pāc. 95. 2; P. 1. 1. 1 sqq.; 3. 5 sq.; 6. 2, 3, 4; 8. 1. 2, 4; 10. 4; 15. 2. 9, 3. 8, 3. 10 sq., 4. 8, 5. 3, 6, 9; 17. 5 sq., 77 sq. Comp. dhamma.—vinayadharma, S. 8. 1. 4; Pāc. 29. 3; 71; P. 6. 5, 6, 7, 8, 10; 19. 5. 2.—vinayabyikaraṇa, P. 15. 13. 2.—vinayavatthu, P. 17. 67 sq.
- vinītavatthu, P. 4. 1. 1, 4, 7, 10; 6. 5, 6, 7, 9, 10.
- vipatti, P. 1. 1. 1 sqq.; 1. 3, 8, 11, 16; 2. 3, 8, 11, 16; 4. 1. 1, 11; 4. 3, 5 etc.; 8. 2. 2 sq.; 9. 1. 7 sq.; 12. 3; 13. 1 sq., 8.—vipattisamgha, 19. 5. 1.
- vippavasati (comp. cīvara), N. 2. 1 sq.; 29. 1 sq.
- vibbhāmati, Pār. 1. 10. 22, 26; 2. 7. 49; S. 13. 1. 8; Bhñi Pār. 2. 1 sq.; Bhñi S. 3. 5.
- vibhaṅga, P. 3. 6, 9.—vibhaṅgakovida, P. 4. 4; 17. 75 sq.
- vibhatti, P. 1. 1. 1 sqq.
- vivādamūla, P. 4. 1. 1, 13; 6. 6.
- vivādādhikaraya, S. 8. 2; 9. 2; P. 4. 6. 1; 4. 7 sqq.; 9. 1. 1, 4 sq.
- visuddhi, P. 6. 5; 11. 5; 15. 4. 11.
- vihāra, Pār. 2. 4. 1, 11; 2. 7. 6, 40; 3. 1. 1, 5. 8, 5. 12; 4. 1. 3, 6. 1 sq.; S. 2. 1; 3. 1; 7. 1 sq.; N. 2. 3. 2, 15; Pāc. 5. 1; 15. 2; 16. 1; 17. 1 sq.; 18. 1 sq.; 19. 1 sq.; Bhñi Pār. 1. 1; Bhñi Pāc. 30. 1; 52. 1.—mahāvihāra, Pāc. 17. 1.—vihāra-paribhoga, Pār. 2. 7. 43.—vihāra-pūla, N. 5. 1. 2; Pāc. 42. 2.—vihāravatthu, Pār. 2. 4. 13; 3. 5. 7; 4. 1. 3; S. 7. 1 sq.
- vihesaka, Pāc. 12. 2 sq.; Bhñi S. 9. 1 sq.; 10. 1 sq.—vihesā, Pāc. 72. 1.
- vutthāti, Pār. 1. 10. 6; P. 6. 2, 3, 4; 16. 1.—vutthāpeti, Bhñi Pāc. 61 sqq.—vutthāpana, S. 12. 1 sq.—vutthānasammuti, Bhñi Pāc. 64; 67.—vutthāpanasammuti, Bhñi Pāc. 75 sq.; P. 6. 10.
- vūpasama, P. 15. 3. 1 sq.; 17. 45 sq.—vūpasameti, Bhñi Pāc. 45; P. 15. 10. 1 sq.—vūpasammati, P. 9. 1. 14; 11. 4; 13. 1; 19. 5. 2.
- vedanāṭṭa, Pār. 1. 8. 4, 9. 8 etc.; Sekh. 75. 2; Bhñi Pār. 1. 2. 3; 4. 2. 2 etc.; P. 18. 29.
- vedalla, Pār. 1. 3. 2 sq.
- venayika, Pār. 1. 1. 3; P. 6. 2.
- veyyākaraṇa, Pār. 1. 3. 2 sq.
- veramapi, Bhñi Pāc. 63. 1.
- samvāsa, asamvāsa, Pār. 1. 5. 11; 1. 6, 7. 8. 5; 2. 3; Bhñi Pār. 1. 2. 1; Bhñi Pāc. 56. 2; 58; P. 18. 1.—samvāsabhūmi, P. 17. 15. sq.—nānāsaṃvāsaka, samānasaṃvāsaka, asamānasaṃvāsaka, S. 10. 2; P. 6. 1. 2; 15. 4. 2, 14. 6 sq.; 18. 4.
- Sakyaputtiya, Sakyadhītā, comp. sa-mapa.
- samgha, P. 19. 5. 1.
- samgāmāvacara, P. 12. 1; 13. 1; 15. 2. 5.
- samgha, P. 10. 1 sq.; 11. 4; 13. 2; 14. 4 sq., *et passim*.—Comp. ubhato-samgha.
- samghabhatta, Pāc. 9. 1; 36. 1; Bhñi Pāc. 44. 2.
- samghabhedā (samghabhedaka), S. 10; 11; Pāc. 12. 3; 64. 2; 80. 2; Bhñi Pār. 2. 2. 2; P. 5. 1. 17; 15. 10. 9 sq.; 15. 11, 12; 17. 17. 17 sq., 59 sq., 78; 19. 1. 9. Comp. P. 6. 2.—samghabhimna, P. 18. 4.
- samgharājī, Pāc. 12. 3; 64. 2; 80. 2; Bhñi Pār. 2. 2. 2; P. 15. 10. 10.
- samghāti, *see* Index VI.

- samghādisesa, Pār. 1. 10. 4, 16. 23 sq.; S. 1. 1. 2, 2. 2 etc.; Pāc. 76; Bhñi S. 1. sqq.; P. 8. 2. 37 etc.
 'samghamhā . . . nissare,' P. 8. 2. 24.
 sajjhāya, Pāc. 4. 2. 3; 72. 2; Bhñi Pāc. 33. 1 sq.
 sañcarittasamuṭṭhāna, P. 3. 10, 26 sqq. (saññutta,) cammasaññutta, P. 5. 1. 5.—eivarasaññutta, P. 5. 1. 8.
 sativinaya, P. 4. 7. 6; 4. 8 sqq.; 7. 1; 9. 1. 3, 13 sq.; 19. 1, 4; vol. iv. p. 207, 351.
 sattasatika, P. 5. 1. 22.
 sattahakālika, Pāc. 35. 3; 36. 2; 37. 2; 38. 2; Pāt. 1. 2; 3. 4; 4. 3; Bhñi Pāc. 54. 2.
 saddhādeyya, S. 1. 1. 2; Pāc. 9. 1.
 saddhivihārika (saddhivihāri), Pār. 1. 8. 2 sq.; 4. 8. 3; S. 9. 2. 3; 13. 1. 6; N. 15. 1. 1; 25. 1; Pāc. 17. 2. 3; 42. 1.—saddhivihārint, Bhñi Pāc. 34. 2; 35. 2; 68. 2.
 santhatasammuti, N. 14. 2.
 sannīṭṭhānantika, P. 14. 6 sq.
 sannidhi, P. 14. 1. 4.—sannidhikāraka, Pāc. 38.
 sapadāna, N. 23. 1. 2, comp. Sekh. 33.—sapadānacārika, Pār. 1. 5. 4; P. 6. 5; 15. 6. 8.
 sappatikamma (appatikamma), P. 6. 1; 15. 3. 4, 7. 4; 17. 11 sq.; 18. 19.
 samagga (comp. sāmaggi), S. 10. 1. 3; 10. 2; 11. 1 sq.; Pāc. 21. 3; 22. 1; 81. 1 sq.; Bhñi Pār. 3. 1 sq.; Bhñi S. 4. 1 sq.; P. 18. 18.
 samanū Sakyaputtiyā, Pār. 2. 1. 6, (comp. 1. 8. 2); Pāc. 34. 1. 2; 48. 1; 49. 1; Pāt. 3. 1, etc.—samanīyo Sakysuhitaro, Bhñi S. 7. 1. sq.—asakyadhitā, Bhñi Pār. 1. 2. 1; 2. 2. 1, etc.
 samanākappa, P. 6. 5.
 samanāpusidesa, Pāc. 70. 1 sq.
 samatha, P. 1. 1. 1 sqq.; 1. 6, 8, 15, 16; 2. 7, 8, 15, 16; 4. 1. 1, 18; 4. 3, 7 sqq.; 5. 1. 14; 6. 7; 8. 2. 2, 33, 35; 9. 1. 1, 8 sq., 19; 11. 3; 13. 1, 3; 15. 3. 9; 17. 75 sq.—samathasamgaḥa, P. 19. 5. 1.
 samanubhāsatī (samanubhāsanā), S. 10. 1. 3; 10. 2, 3; 11. 1 sq.; 12. 1 sq.; 13. 1 sq.; Pāc. 68. 1 sq.; Bhñi Pār. 3. 1 sq.; Bhñi S. 1. 2; 7. 1 sq.; 8. 1 sq.; 9. 1 sq.; 10. 1 sq.; Bhñi Pāc. 36. 1 sq.; P. 9. 1. 11; 19. 1. 12.—samanubhāsanā—samuṭṭhāna, P. 3. 10, 33 sqq.
 samācāra, P. 5. 1. 18.
 samidāna, Bhñi Pāc. 63. 1.
 samuccaya, P. 5. 1. 13.
 samuṭṭhāna (samuṭṭhāti, āpattisam-utṭhāna), P. 1. 1. 1 sqq.; 1. 5, 8, 9, 13, 16; 2. 1 etc.; 2. 5, 8, 13, 16; P. 3; P. 4. 1. 1, 12; 4. 2 sq.; 4. 4, 5. 1 etc.; 6. 5, 6; 9. 1. 8 sq.; 15. 2, 3. 1; 19. 5. 1.
 samūhanti, Pār. 1. 7.
 samodhānparivāsa, P. 6. 4.
 samodhānamānatta, P. 6. 4.
 sambhoga, Pāc. 69. 2; P. 18. 1.
 sammannati (comp. sammuti), S. 6. 2. 2; 8. 1. 3 sq.; N. 18. 2; 22. 2; Pāc. 21. 1 sq.; Bhñi Pār. 1. 1.
 sammāvattati, sammāvattanā, S. 13. 1. 8; P. 17. 49 sq.
 sammukhā, P. 8. 2. 33.—sammukhā-karaṇiya, P. 19. 1.—sammukhā-vinaya, P. 1. 1. 1 sqq.; 1. 7, 8; 2. 7 sq.; 4. 7 sqq.; 9. 1. 8 sq., 13 sq.; 19. 4; vol. iv. p. 207, 351.
 sammuti (bhikkhusammuti), S. 8. 1. 3; N. 2. 2 sq.; 14. 2 sq.; 29. 1 sq.; Pāc. 9; P. 6. 3; 7. 1; 8. 2. 9 sq.; 17. 13 sq.; 18. 31; 19. 1. 12.—samghasammuti, P. 6. 3.—sikkhā-sammuti, Bhñi Pāc. 63 sq.; 66 sq.; 72. sq.—sekhasammuti, Pāt. 3. Comp. sammannati, bhikkhunovāda-kasammuti, vutṭhānasammuti, vutṭhāpanasammuti, santhatasammuti.
 saranya, Pār. 1. 1. 9; An. 1. 2. 1.—sarapagamana, Pār. 1. 8. 1; P. 18. 21.
 salākā, P. 18. 30.—salākagāha, P. 6. 2, 3, 10; 15. 10. 9; 15. 11. 12.—

- salākabhatta, Pāc. 32. 9. 3; 33. 5;
Pāt. 3. 4.
- savacanīya, P. 6. 3; 12. 2.
- savanantika, P. 14. 6.
- sahajivini, Bhñi Pāc. 34; 68; 70.
- sahadhammika, S. 12. 1 sq.; Pāc. 71.
- sahubhbhāra, P. 14. 6 sq.
- sākacchati, S. 8. 1. 4; P. 6. 3; 15. 8.
13 sq. Comp. vinaya.
- sātiyagāhāpaka, P. 7. 1; 15. 13. 12.
- sādhāraṇa (asādhāraṇa), Pār. 1. 10.
6; P. 8. 2. 2, 12 sq.
- sāmaggi (comp. samaggā), P. 7. 1;
11. 5; 14. 5; 15. 2. 5.—sāmaggi-
uposatha, P. 6. 3, 5.—sāmaggipavā-
raṇā, P. 6. 3.
- sāmaṇera, Pār. 1. 8. 2 sq., 9. 7; 4. 3,
9. 3; S. 1. 5. 9; N. 5. 2; Pāc. 14.
2; 15. 2; 25. 2 sq.; 59; P. 6. 10;
15. 1. 4 sq.—sāmaṇeri, Pār. 1. 10.
25; 4. 9. 3; N. 4. 2. 3; 5. 2, 3.
3; 17. 2; Pāc. 21. 3. 3; 22. 2;
25. 2 sq.; 26. 2; 29. 3; 59; Pāt.
1. 2; 2. 2; Bhñi Pāc. 92.—sāma-
ṇerapesaka, P. 15. 13. 15.
- sāraṇiya dhamma, P. 4. 1. 1, 15.
- sāreti, P. 18. 24 sq.—sāraṇā, P. 10. 1
sq.; 12. 2.
- sāvaka, Pār. 1. 3. 2 sq.; 4. 8. 8. 13,
4. 9; S. 8. 1. 1.; Pāc. 4. 2; 7. 4;
8. 1.
- sāvasesa (anavasesa), P. 6. 1, 5, 10;
8. 2. 1, 3; 9. 1. 10; 15. 1. 3, 3.
4 etc.; 18. 43.
- sikkhamāna, P. 8. 2. 50.—sikkhamānū,
Pār. 1. 10. 25; 4. 9. 3; N. 4. 2.
3; 5. 2, 3. 3; 17. 2; Pāc. 21. 3;
22. 2; 25. 2 sq.; 26. 2; 59; Pāt.
1. 2; 2. 2; Bhñi N. 5. 1; Bhñi
Pāc. 63 sq.; 77 sqq.; 91.
- sikkhā, Pār. 1. 7, 8. 1 sq., 10. 2;
Sekh. 1 sqq.; Bhñi S. 7. 1 sq.;
- Bhñi Pāc. 63 sq.; 66 sq.; 72 sq.;
Bhñi Sekh. 1 sqq.; P. 6. 5, 10; 8.
2. 51; 15. 1. 5, 2. 4; 18. 4.—
samasikkhātā Pār. 1. 8. 5; 2. 3;
P. 8. 2. 13, 29 etc.—Comp. sikkhā-
sammuti.
- sikkhāpada, Pār. 1. 3. 2 sq., 5. 11 etc.;
S. 12. 1 sq.; Pāc. 71 sq.; P. 7. 2;
8. 1. 2, 4; 8. 2. 11 sq.; 19. 2.—
dasasikkhāpadikā, Bhñi Pāc. 92. 2.
- sīmā, Pāc. 65. 2; Bhñi S. 2. 2; 4. 2;
Bhñi Pāc. 61. 2; 62. 2, etc.; P. 6.
3, 4; 19. 1. 5.—sīmato, P. 19. 1.—
sīmātikkantika, P. 14. 6 sq.—sīmā-
dosa, P. 6. 11.—antosīmāya, bahis-
māya, P. 6. 4; 14. 6, 7; 15. 10.
10; 19. 1. 5.—nānāsīmāya, samā-
nasīmāya, S. 10. 2; P. 15. 4. 2.—
nissīmāpi, Pāc. 21. 2.—nissīmāṭṭha,
P. 14. 3.
- sīla, S. 4. 2.—sīlavipatti, P. 4. 5. 1;
4. 6; 8. 2. 3 sq.; 9. 1. 9 sq.; 10.
22; 11. 1.
- sutta, Pār. 1. 3. 2 sq.; Pāc. 73. 1; P.
10. 4; 12. 2; 15. 3. 10, 5. 9, etc.;
vol. iv. p. 207, 351.—asuttaka, P.
17. 107.—suttuddesa, P. 6. 3, 5.
- suttanta, S. 8. 1. 4; Pāc. 72. 2. 3;
Bhñi Pāc. 95. 2; P. 3. 5.—suttan-
tika, S. 8. 1. 4; Pāc. 29. 3.
- suddhantaparivāsa, P. 6. 4.
- sekha, P. 8. 2. 50.—sekhasammuti,
sekhasammata, Pāt. 3.
- sekhiya, P. 8. 2. 50.
- senāsana, Pār. 4. 1. 2, 6. 2; S. 8. 1;
9. 2. 3; 10. 1; Pāc. 14; P. 5. 1.
16.—senāsanagāha, P. 6. 3.—senā-
sanacūrikā, Pār. 1. 6, etc.—senā-
sanapaffūpaka, S. 8. 1. 3; Pāc. 13.
3; 81. 2; P. 15. 13. 4.
- sosānika, P. 6. 5; 15. 6. 5.

V. BRAHMANISM AND NON-BUDDHISTICAL SECTS.

- Agyāgāra, Pāc. 51. 1.
 acelaka, Pāc. 41. 1 sq.
 assama, S. 6. 1. 3; Pāc. 51. 1.
 ājīvaka, N. 6. 2; Pāc. 32. 8; 41. 1;
 Bhnī S. 1. 1.—ājīvakasāvaka, S. 5.
 1. 2 sq.—ājīvakaseyyā, Bhnī S.
 1. 1.
 isi, S. 6. 1. 3; Pāc. 4. 2. 1; 7. 4. 1.
 cetiya, S. 5. 4. 16; N. 30. 2; Pāc.
 82. 2.—cetiyapūjā, Bhnī Pāc. 44.
 2. 2.—cetiyanukkha, S. 7. 1.—Comp.
 Aggūlava cetiya, Gotamaka cetiya
 (Index I C).
 jatila, Pāc. 51. 1.
 tapassī, Pār. 1. 1. 3.
 titthāyatana, Bhnī Pār. 2. 2.
 titthiya, Pār. 1. 8. 2; N. 22. 1. 2;
 Pāc. 1. 1; 31. 1; 41. 1 sq.; Bhnī
 S. 2. 1 sq.; P. 11. 1; 13. 8.—
 titthiyavattanā, P. 17. 53 sq.—
 titthiyasāvaka, Pār. 1. 8. 2; P. 11.
 1.—titthiyaseyyā, Pāc. 46. 6; 85.
 5; Pāt. 1. 2.
 devagaha, Pār. 2. 1. 3 sq.
 paribbājaka, N. 20. 1; Pāc. 41. 1 sq.;
 58. 1; Bhnī S. 1. 1 sq.; Bhnī Pāc.
 28; 46.—paribbājikā, S. 3. 4. 7;
 Pāc. 41. 1 sq.; Bhnī Pāc. 28; 46.—
 paribbājakakārāma, N. 20. 1.—
 paribbājakasamāpanna, Pāc. 32. 9.
 1; 41. 2.—paribbajati, Sekh. 69.
 pāsanḍika, Pāc. 32. 8.
- purohita, Sekh. 69.
 brāhmaṇa, Pār. 1. 1; 2. 1. 4 sq.; 4.
 8. 11, 9. 3; S. 2. 1; 4. 2; 6. 1. 3;
 9. 2. 3; N. 5. 1. 1; 10. 1. 3, 2. 1;
 Pāc. 2. 1. 2; 3. 2; 19. 1; 35. 1;
 84. 1; Sekh. 51; 69; Bhnī Pāc.
 1. 1; 8. 1; 9. 1; 17. 1; 54. 1;
 P. 6. 3.—brāhmaṇī, S. 2. 1; 4. 2;
 Bhnī Pāc. 17. 1.—brāmapakula,
 S. 13. 2; Pāc. 34. 2; 46. 6; Bhnī
 Pāc. 17. 1.—mahābrahmā, Sekh. 69.
 —brāhmaṇī, Pār. 2. 1. 6; 3. 2.—
 Comp. samapābrāhmaṇā.
 manta, Sekh. 69; P. 6. 3.
 muṇḍagahapatika, Pāc. 41. 1.
 yañña, S. 1. 3. 1, 2; An. 1. 2.
 saddhādeyya, see Index IV.
 samaṇa, Pār. 1. 1. 2; 1. 8. 2; 2. 1.
 5; S. 5. 1. 3; N. 5. 1. 1; Pāc. 6.
 1; 7. 1; Bhnī S. 1. 1 sq.—asamāṇa,
 Pār. 1. 10. 22; 2. 7. 7, etc.—
 asāmaṇaka, Pār. 1. 5. 11, etc.—
 samaṇi, Bhnī S. 7. 1 sq.—asamāṇi,
 Pār. 2. 7. 6, etc.—sāmaṇī, Pār. 1.
 8. 2; 2. 1. 6; 3. 2.—samapākuṭṭaka,
 Pār. 3. 1.—samapācīvara, Bhnī Pāc.
 28.—samapādhamma, S. 8. 2.—
 samapābrāhmaṇā, Pār. 2. 1. 5.—
 sassamāṇapābrāhmaṇa, Pār. 1. 1. 1
 sq.—samapābhutta, Pāc. 32. 8 sq.—
 Comp. samaṇā Sakyaputtiyā, sa-
 maṇakappa (Index IV).

VI. SECULAR AND DAILY LIFE. MISCELLANEOUS MATTER.

- Amsavaddhaka, Pāc. 88. 2.
 akkhaṇḍassa, Pār. 2. 3.
 aggaṭa, Pāc. 58. 2.—aggalatthapana,
 Pāc. 19. 1 sq.
- anuvāta, Pāc. 58. 2.
 antarabbhogika, Pār. 2. 3.
 antaravūsaka, Pār. 1. 10. 11; P. 14.
 3 sq.; 18. 20.

- antepura, Pâc. 83.
 abhisitta, Pâr. 2. 1. 5. Comp. âbhisekika.
 assa, assamanḍalikâ, Pâr. 2. 4. 45.—
 assavâniya, Pâr. 1. 2. 1.
- âbhisekika, P. 6. 5.
 âlokasandhi, Pâr. 2. 7. 42; Pâc. 19.
 1 sq.
 âvasathâgâra, Pâr. 6. 1.
 âhacecpâdaka, Pâc. 14. 2; 18. 1 sq.;
 87. 2; 88. 2.
- itthidhana, Pâr. 1. 5. 7.
- uttarâsaṅga, P. 14. 3 sq., etc.
 udakadantapoya, Pâc. 40. 2 sq.; 41. 2;
 Bhnî S. 5. 2; 6. 2.
 udakasâtikû, Bhnî Pâc. 22.
 uddosita, Bhnî S. 1. 1.
 upanidhi, Pâr. 2. 4. 1, 20.
 uparivehâsakuṇi, Pâc. 18. 1 sq.
 uppalaṅganda, Pâr. 1. 9. 7.
 uļumpa, Pâr. 2. 7. 30.
- ocaraka, Pâr. 2. 4. 1, 27.
 oqirakkha, Pâr. 2. 4. 1, 28.
- kapñduपतीचchâdi, Pâc. 90.
 kattarândaṇa, S. 8. 1. 4.
 kattikapuṇyamâ, N. 29. 1 sq.—kattika-
 cátumâsimî, N. 29. 2.—kattikatemâ-
 si puṇyamî, N. 28. 1 sq.—kattika-
 coraka, N. 29. 1.
 kavâṭa, Pâr. 2. 7. 42; S. 2. 1.
 kahâpaṇ, N. 18. 1 sq.; Bhnî N. 4.
 1; 5. 1; 11. 2; 12. 2.
 kâyabandhana, Pâr. 4. 9. 2; N. 26.
 2; Pâc. 60. 1 sq.; 88. 2.
 kuṭi (kuṭikâ), Pâr. 1. 10. 5; 2. 1; S.
 6. 1 sq.; P. 18. 7 sq. Comp. Pâr.
 2. 3.—tiṣṇukuṭikâ, Pâr. 2. 1. 1; S.
 6. 3. 16; Pâc. 19. 2.—dârukuṭikâ,
 Pâr. 2. 1. 3.
 kumbhathûnika, Bhnî Pâc. 28. 1;
 46. 1.
 kulputta, S. 6. 1. 5; N. 6. 1. 1.—
 kulitthi, kuladhîtâ, kulakumârî, ku-
- lasuṇhâ, kuladâsi, S. 2. 1; 13.
 1. 1.
 kûtâgârasâlâ, Pâr. 1. 4; 1. 5. 5; 3.
 1. 1; 4. 1. 1 sq.; N. 12. 1; Pâc.
 8. 1; 33. 1; 40. 1; 41. 1; Bhnî
 Pâc. 52. 1.
 koccha, Pâc. 14. 1 sq.
- gaṇaka, Pâr. 2. 1. 3.
 gaṇaki, S. 5. 1. 2 sq.
 gaṇanâ, Pâc. 65. 1.
 gaṇthika, P. 6. 11.
 gabbha, S. 2. 1; Pâc. 17. 2.
 gabbhapâtana, Pâr. 3. 5. 17 sq.
 gaṇapati, S. 8. 1. 6 sq.; N. 6. 1 sq.;
 7. 1 sq.; 8. 1 sq.; 9. 1 sq.; 10. 1.
 3. 2. 1; 27. 1 sq., etc.—gaṇapatânî,
 N. 6. 1 sq.; 7-9; 27. 1 sq.
 gâma, Pâr. 1. 8. 2; 2. 3, 4. 14; 4. 1.
 3; S. 13. 1. 8. 2; N. 2. 3. 2 sq.;
 23. 1. 1 sq.; Pâc. 27. 3; 28. 3. 1;
 33. 5; 38. 1; 42. 1 sq.; 46. 2;
 85; Bhnî S. 3. 5.—gâmantara, Pâc.
 27. 1 sq.; Bhnî S. 3.—gâmadvâra,
 Pâr. 2. 4. 21.—gâmupacâra, Pâr. 2.
 3.—tirogâma, S. 5. 1. 2.
 giraggaśamajja, Pâc. 37. 1; Bhnî
 Pâc. 10. 1.
 guhâ, S. 6. 3. 16; Pâc. 19. 2. Comp.
 Sattapaṇṇiguhâ (Index I C.).
 gonisâdi, Pâr. 2. 3.
 gopânaśi, Pâr. 2. 7. 42; 3. 5.
 10.
 ghatikâ, S. 2. 1.
- candâla, Pâc. 2. 2; 3. 2.
 cammakhanâ, Pâc. 14. 2; 15. 2.
 eikkhalla, Pâr. 2. 1. 1.
 chapaka, Sekh. 69.
- jantâghara, Pâr. 2. 7. 10; S. 1. 5. 8;
 Pâc. 56. 2 sq.
 jâtarûpa, N. 18. 1 sq.
- tirokarnpî, Pâr. 1. 5. 6.
 thâlipâka, Pâr. 1. 5. 5.
 thûpa, Bhnî Pâc. 52. 1.—thûpacîvara,
 P. 6. 5.

- dantapoṇa, Pār. 2. 4. 17.—Comp. udakadantapoṇa.
 dāyajja, Pār. 2. 7. 46.
 dāsa, Bhñi S. 1. 2. 1; dāsi, S. 8. 1. 6 sq.; dāsibhoga, S. 5. 1. 3.
 (dutiyikā,) purāṇadutiyikā, Pār. 1. 5. 6 sq.; 1. 10. 7, 22, 26; S. 2. 4. 2; N. 4. 1; Pāc. 30. 1.
 deva (the king), Pār. 2. 1. 4.
 dharaṇā, Bhñi Pāc. 49. 2.
 (dhitalikā), dārudhitalikā, Pār. 1. 10. 10.
 nagara, Pār. 2. 3; S. 13. 2; Pāc. 42. 2.—nagarapaṭisamkhārika, Pār. 2. 1. 3 sq.—bahinagaram, S. 5. 2.
 naṭṭhūn deti, Pār. 3. 5. 15.
 nigama, Pār. 1. 8. 2; 2. 3; 4. 1. 3; S. 13. 1. 8, 2; Pāc. 42. 1 sq.—negama, N. 10. 1. 2.
 nesāda, Pāc. 2. 2; 3. 2.
 paṭibhānacitta, Pāc. 26. 1.
 pattha, Pār. 1. 2. 1.
 pabbājeti, Pār. 2. 1. 5 sq.; 2. 2 sq.; S. 13. 1. 8, 2.
 pamukha, Pāc. 17. 2.
 paribhaṇḍa, Pāc. 58. 2.
 pariyāgāra, S. 2. 1.
 pariveṇa, S. 2. 1.
 passāvataṭhāna, S. 8. 1. 4.
 pāda, Pār. 2. 1. 6, 3.
 pādaghaṇṣani, P. 6. 3.
 pādukā, P. 6. 3. 11.
 pāmaṅga, Pār. 2. 4. 2.
 piṭṭhasaṅghāta, Pāc. 19. 2; 43. 2.
 piṭṭhivāṇsa, Pāc. 43. 2.
 piṭṭha, Pār. 2. 7. 42; 4. 1. 3; S. 2. 1; 8. 4; Pāc. 14. 1 sq.; 18. 1 sq.; 87 sq.—piṭṭhaka, Pār. 3. 5. 2.
 pukkusa, Pāc. 2. 2; 3. 2.
 pūga, N. 30. 1; Pāc. 9. 1; 31. 1; 33. 5; 36. 1; 82. 1; Bhñi S. 2. 1 sq.; Bhñi N. 8. 1.
 bimbobhana, Pār. 2. 7. 42; 4. 1. 3; S. 2. 1; 8. 4; N. 11. 2. 2; 13. 2; 14. 3; 15. 2; Pāc. 88. 2; 89. 2;
 bhaṭṭapatha, rājabhaṭa, Bhñi Pāc. 8. 1.
 bhisi, Pār. 2. 7. 42; 4. 1. 3; S. 2. 1; 8. 4; N. 11. 2. 2; 13. 2; 14. 3; 15. 2; Pāc. 14. 1 sq.; 15. 2; 89. 2.—bhisechavī, N. 6. 2.
 bhummattharaṇa, N. 6. 2; 11. 2. 2; 13. 2; 14. 3; 15. 2; Pāc. 14. 2; 15. 2.
 bhūtavejjaka, Pār. 3. 5. 24.
 mañica, Pār. 2. 7. 42; 4. 1. 3; S. 2. 1; 8. 4; Pāc. 14. 1 sq.; 18. 1 sq.; 87 sq.—mañcaka, Pāc. 6. 1.
 maṇḍapa, Pāc. 14. 1; 15. 2; 16. 2; 17. 2; 31. 3.
 maṇḍalikā, Pār. 2. 3.
 madhumeha ābādha, madhumehika, Pāc. 2. 2.
 marumba, Pāc. 10. 2.
 mahāmatta, Pār. 2. 1. 4, 6; 2. 3; N. 10. 1; 28. 1; Pāc. 19. 1; Bhñi Pāc. 6. 1.—vohārika mahāmatta, Bhñi S. 1. 1.—sabbatthaka mahāmatta, N. 23. 1. 1.
 mahaśi, Pāc. 83. 1. 3.—aggamahesi, Pār. 4. 9. 3.
 milakkhuka, Pār. 1. 8. 4.
 methunaka, Pār. 2. 7. 46.
 rajata, N. 18. 1 sq.
 rathakāra, Pāc. 2. 2; 3. 2.
 rājā (comp. Bimbisāra, Pasenadi, Index I A), Pār. 2. 1. 3 sq.; 2. 3; 4. 21; 4. 9. 3; N. 6. 3. 1; 10. 1. 3, 2. 1; Pāc. 53. 1; 57. 1; 83. 1 sq.; Sekh. 69; Bhñi S. 2. 1 sq.—rājākula, Bhñi Pāc. 8. 1.—rājādhāni, Pār. 4. 1. 3.—rājabhaṭa, Bhñi Pāc. 8. 1.—rājabhogga, N. 10. 1. 3, 2. 1.—rājavatthu, S. 6. 2. 3.—rājāgāra, Bhñi Pāc. 41.—rājorodha, Bhñi Pāc. 4. 1.—padesarājā, Pār. 2. 3.
 rūpa, Pāc. 65. 1.
 rūpiya, N. 18. 1 sq.; 19. 2.—rūpiyasāmpvohāra, N. 19. 1 sq.
 lekhā, Pār. 3. 4. 4; Pāc. 2. 2; 65. 1; Bhñi Pāc. 49. 2.—lekhaka, Pāc. 2. 2.

- leṇa, S. 6. 3. 16; N. 33. 1; Pāc. 19. 2.
 loṇa, P. 6. 2.
- vaccakutī, Pāc. 5. 2.—vaccatthāna, S. 8. 1. 4.
 vanappati, Pār. 2. 4. 1, 18.
 vassikasūṭikā, Pāc. 91.
 vātāpāna, S. 2. 1; N. 23. 1. 3.
 vidha, P. 6. 11.
 veṇa, Pāc. 2. 2; 3. 2.
 vesiyū, Bhñi Pāc. 2. 1; 21. 1.
 vehāsakutī, Pāc. 18. 1 sq.
 vohārika, Pār. 2. 1. 6.
- sapketakamma, Pār. 2. 4. 1, 30; 3. 4. 10.
 samghāti, Pār. 4. 9. 3; S. 13. 1. 2; N. 20. 1; P. 14. 3 sq.; 18. 20, etc.—samghāticāra, Bhñi Pāc. 24.
 samghāpi, Bhñi Pāc. 86.
 sattha, Pār. 2. 3; Pāc. 34. 1; 66.
- santhata, N. 11. 1, 2. 1; 12. 1 sq.; 13. 1 sq.; 14. 1 sq.; 15. 1. 3.
 sāpateyya, Pār. 1. 5. 8 sq.; 2. 7. 46; Pāc. 6. 1; Bhñi S. 1. 1.
 sivathikā, Pār. 1. 10. 13.
 suñka, Pār. 2. 4. 21; Pāc. 66. 1 sq.—suñkaghāta, Pār. 2. 4. 1, 21.—suñkattthāna, Pār. 2. 7. 26.
 suññāgāra, Pār. 3. 1. 3; 4. 3 sq.; Pāc. 8. 2.
 suvaṇṇa, Pār. 1. 5. 6 sq.; 1. 8. 2; 2. 4. 4; N. 8. 2; 9. 2; 10. 2; 23. 1.
 sūcighara, Pāc. 60. 1 sq.; 86.
 setthi, Pāc. 2. 1; Pāt. 1. 1.—setthi—putta, Pār. 1. 5. 1; N. 6. 1. 1.
 sepi, Bhñi S. 2. 1 sq.
 sedeti, Pār. 3. 5. 14.
 senū, Pāc. 48 sq.; 83. 1. 3.
 sokajjhāyika, Bhñi Pāc. 28. 1; 46. 1.
 hirañña, Pār. 1. 5. 6 sq.; 1. 8. 2; 2. 4. 4; N. 8. 2; 9. 2; 10. 2.

VII. VERSES.¹

Aññathā santam attānāp, Pār. 4. 1. 3.
 adhicetaso appamajjato, Pāc. 22. 1.
 ap' āham te na jānāmi, S. 6. 1. 5.
 ubho atthām na jānanti, Sekh. 69.
 kusāvakṣṭhā bahavo, Pār. 4. 1. 3.
 gati migānam pavanāp, P. 8. 2. 53.
 chandā dosā bhayā (bis), P. 13. 4.
 channāp ativassati, P. 8. 2. 52.
 dhir atthu tap dhanalibhāp, Sekh. 69.

na tam yāce, S. 6. 1. 3.
 paribbaja mahābrahme, Sekh. 69.
 manāpam eva bhāseyya, Pāc. 2. 1.
 mam' annapānāp, S. 6. 1. 3.
 yan laddhāp tena tuṭṭhabbāp, Bhñi Pāc. 1. 1.
 yūcako appiyo hoti, S. 6. 1. 5.
 sālināp odano, Sekh. 69.
 susu yathā, S. 6. 1. 3.
 seyyo ayogujo, Pār. 4. 1. 3.

¹ The verses of the Parivāra, containing enumerations or definitions of technical terms, enumerations of Theras, etc., have not been received into this index.

CORRECTIONS.

VOL. I.

- Page 21, l. 9. Read *Senāninigamo*. See Sacred Books, vol. xiii. p. 113, note.
- p. 102, last line. Read *kim saṃghassa pubbakiccaṃ*. *pāri-suddhim*, etc.
- p. 133, l. 10. Read *sūpatiṭṭhitam*.
- p. 171, l. 4. For *pariyositāya* read *apariyositāya*.
- p. 182, l. 34. Read *saravatī*.
- p. 185, ll. 15, 17. Read *asitisakaṭavāhe hiraññam*.
- p. 199, ll. 7, 9. Read *dhamanisantataगatte*.
- p. 293, l. 22. Read *cīṇena*. Comp. *Bhikkhunivibhaṅga* Pāc. 21. 1.
- p. 296, l. 5. Read *thullakacchu*.
- p. 340, l. 8. For *sandhāya* read *saddhāya*.
- p. 359, l. 27. For *ubhayassa* read *ubhay' assa*.

VOL. II.

- p. 95, l. 35. For *dhātā* read *dhātā*. Comp. vol. iv. p. 358.
- p. 109, ll. 26, 27. Read *aggiparijitatam satthaparijitatam nakha-parijitatam*. Comp. *Parivāra VI. 5*.
- p. 115, l. 21. For *vipātētvā* I think we should read *vippahā-tētvā* (see the Various Readings, p. 317, and compare Boehltingk-Roth s.v. *sphat*). Dr. Morris suggests *vippahāletvā*.
- p. 188, last line. Read *chavassa kheṭāpakassā 'ti*.
- p. 317, l. 34. For *chādanam* read *chadanaṃ*.

VOL. III.

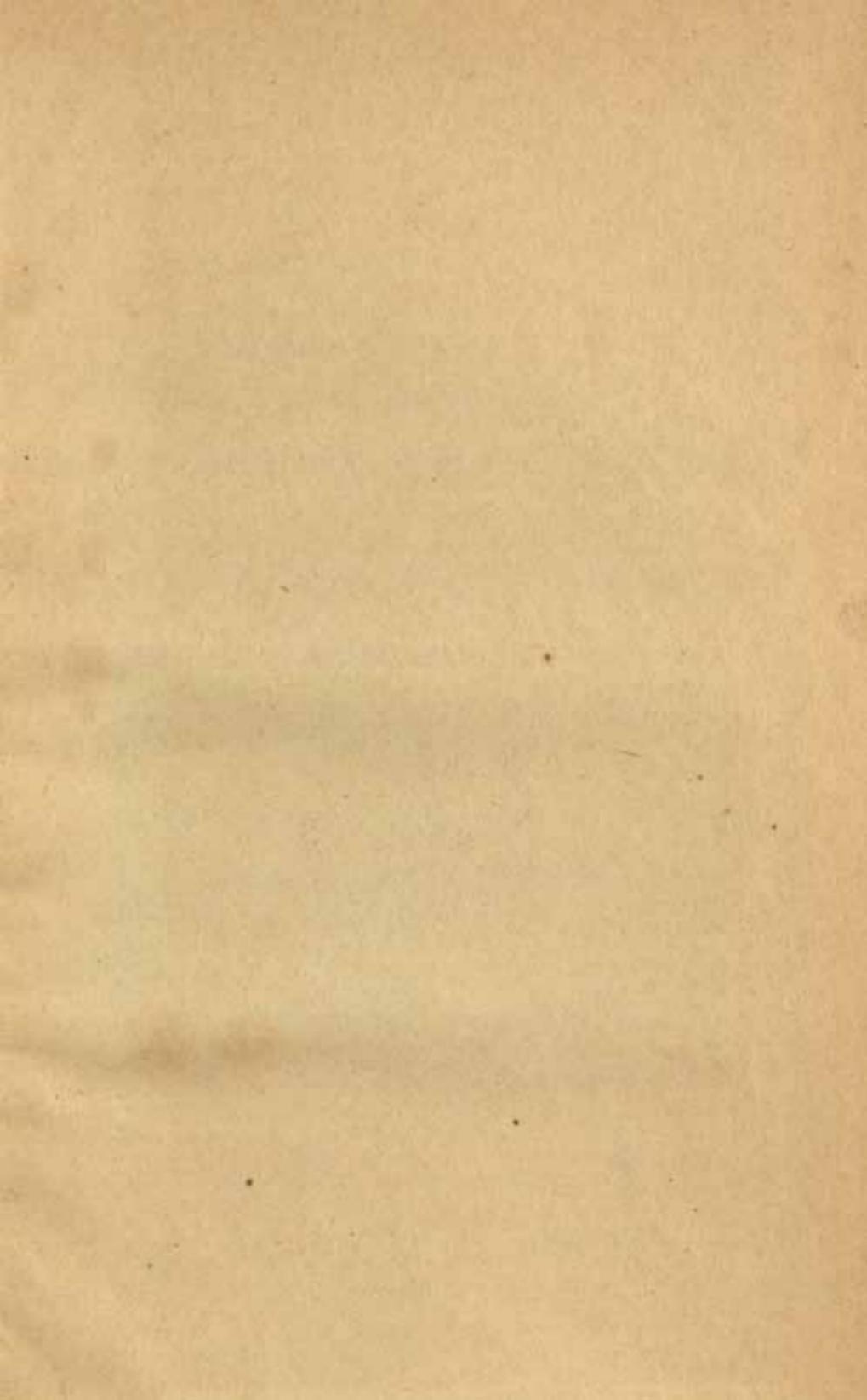
- p. 21, ll. 3, 4. Read dvayamdvayasamāpattim.
 p. 28, ll. 9, 10. Read dvayamdvayasamāpatti.
 p. 44, l. 13. Read saddhāya.

VOL. IV.

- p. 7, l. 19. Mr. Subhūti is probably right in suggesting the reading kāṭakoṭavikāya.
 p. 204, ll. 6-9. I owe the reading of the corresponding passage in the Chavaka Jātaka (Jāt. 309) to the kindness of Mr. Trenckner. It runs thus :
 sabbam idam carimavatam, ubho dhammam na passanti,
 ubho pakatiyā cutā,
 yo cāyam sajjhāpayati yo ca dhammam adhīyati.

END OF VOL. V.

N -> ~~cat~~
 goat

"A book that is shut is but a block"

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL LIBRARY

GOVT. OF INDIA
Department of Archaeology
NEW DELHI.

Please help us to keep the book
clean and moving.

S. B., 148, N. DELHI.